

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA
NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE
ZA 2007. i 2008. GODINU**

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Zagreb, 2009. godine

SADRŽAJ

	Stranica
I. UVOD.....	3
II. IZVJEŠĆE	5
III. KRATKI PREGLED NAJZNAČAJNIJIH MJERA KOJE SU PROVEDENE TIJEKOM 2007. i 2008. GODINE	140
IV. PRIMJERI DOBRE PRAKSE	141
IV. ZAKLJUČAK	147

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske je 28. rujna 2006. godine, temeljem prijedloga Savjeta za populacijsku politiku i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, predložila, a Hrvatski sabor, na sjednici održanoj 24. studenoga 2006. godine, usvojio Nacionalnu populacijsku politiku, koja je objavljena u „Narodnim novinama“, broj 132/06.

Uvažavajući načela kojima se afirmiraju obiteljske vrijednosti, Nacionalnom populacijskom politikom osobito se:

- promiče obitelj kao jedinstveni i nezamjenjivi fizički, socijalni, emocionalni, duhovni i gospodarski potencijal društva,
- promiče nova svijest o obiteljskim potrebama i izazovima,
- promiče potreba sagledavanja obitelji i djece kao jamstva društvenog razvoja i opstanka,
- promiče nov odnos između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva,
- potiče zajedničko djelovanje obitelji, formalnih i neformalnih institucija društva,
- potiče društvo na zaštitu i osnaživanje uloge obitelji,
- osnažuje javna svijest o obitelji kao središtu društva, njezinim potrebama i izazovima kojima je izložena u tranziciji,
- osnažuje i usmjerava intervencije društva u pravcu stvaranja okružja naklonjena obitelji i djeci,
- potiče razvoj institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga namijenjenih obitelji i djeci te
- potiče i ohrabruje obitelj u izgradnji vlastitih resursa u pravcu svladavanja svakodnevnih izazova.

Ovim nacionalnim dokumentom za razdoblje od 2007. do 2012. godine propisan je niz mjera u području održivog gospodarskog razvoja, sustava obiteljskih potpora, poreznih olakšica, usklađivanja obiteljskog i poslovnog života, skrbi o djeci te zdravstvene zaštite majke i djeteta kojima se želi utjecati na ukupna buduća demografska kretanja, a osobito u pravcu zaustavljanja daljnjeg negativnog prirasta stanovništva. Mjere Nacionalne populacijske politike većim su dijelom u neposrednoj primjeni od 2007. godine te su se kontinuirano provodile i u 2008. godini.

Nacionalna populacijska politika uvodi tijelima državne uprave na nacionalnoj razini, te na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezu provođenja mjera Nacionalne populacijske politike.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva Nacionalne populacijske politike predviđene su ukupno 62 mjere, koje u svoju provedbu uključuju sva nadležna tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacije civilnog društva.

Budući su, sukladno Završnim odrednicama, sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike obvezna do 31. siječnja svake godine dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je, kao koordinator provedbe mjera, zatražilo izvješće o provedbi mjera od strane tijela nadležnih za njihovu provedbu.

Izvješća o provedbi mjera Nacionalne populacijske politike u 2007. godini dostavila su sva tijela državne uprave koja su nositelji navedenih mjera.

Završno s krajem mjeseca svibnja 2009. godine, Ministarstvu su izvješća o provedbi mjera u 2008. godini dostavila:

- 21 tijelo državne uprave (sva tijela državne uprave, nositelji mjera Nacionalne populacijske politike, dostavila su izvješća)
- tijela jedinica lokalne i područne(regionalne) samouprave
 - 13 županija i Grad Zagreb
 - 16 gradova
 - 42 općine

Pregled županija koje nisu dostavile izvješće:

1. Istarska županija
2. Međimurska županija
3. Osječko-baranjska županija
4. Zagrebačka županija
5. Sisačko-moslavačka županija
6. Splitsko-dalmatinska županija

Temeljem izvješća tijela zaduženih za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike dostavljamo sljedeće izvješće za 2007. i 2008. godinu.

II. IZVJEŠĆE

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE

♦ Ciljevi

- stvoriti pretpostavke za rješavanje stambene problematike, posebice mladih i obitelji s djecom,
- smanjiti trend iseljavanja stanovništva vitalne dobi,
- osigurati uključivanje građana s otežanim čimbenikom zapošljivosti u svijet rada,
- osigurati cjeloživotno obrazovanje dugotrajno nezaposlenih osoba,
- podići konkurentnost roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti na tržištu rada,
- osigurati uvjete za povoljno kreditiranje maloga obiteljskog poduzetništva,
- utvrditi prioritete za dodjelu poljoprivrednih zemljišta obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima,
- smanjiti neuravnoteženost u razvoju pojedinih područja i osigurati dostupnost obrazovanja,
- osigurati kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja.

1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija

Nositelji: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti

1. izraditi analizu i utvrditi potencijalna središnja naselja
2. izraditi analizu kretanja stanovništva na području potencijalnih središnjih naselja
3. osnaživati postojeću infrastrukturu na području središnjih naselja
4. izraditi specifičan plan i program razvoja potencijalnih središnjih naselja

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je provedbu svih aktivnosti vezalo uz osnovni planski dokument prometne infrastrukture – Strategiju prometnog razvitka Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 139/99) čija se adaptacija na sadašnje stanje s pogledom na potreban razvitak u narednom razdoblju očekuje, kako je to definirano i kroz Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji („Narodne novine“, broj 30/03) do 2009. godine, a u pogledu aktivnosti oko ispunjavanja mjerila za zatvaranje 21. Poglavlja – TEN, trenutno je u izradi snimka cjelokupne prometne infrastrukture Republike Hrvatske. U suradnji s jedinicama lokalne samouprave osnažena je infrastruktura na otocima za što je utrošeno ukupno 286.134.983,32 kune.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je u 2007. godini vršilo dodjelu novčane pomoći općinama i gradovima za izradu prostornih planova, posebno onih slabije razvijenih čime se ubrzalo stvaranje prostorno-planske osnovice za održivi razvoj, osnaživanje lokalnih središta i drugih naselja, infrastrukturnu povezanost tih naselja i drugih elemenata razvoja koji omogućavaju bolje uvjete života, a time i zadržavanje stanovništva na određenom području.

Nadalje, ministarstvo je izradilo prostorne planove nacionalnih parkova i parkova prirode u sklopu kojih se usklađuje zaštita vrijednosti prostora i potrebe razvoja naselja na tim područjima (u pravilu brdsko-planinska, otočka i granična područja), te Prostorni plan za

Hrvatski Jadran koji je u fazi prikupljanja dokumentacije i analize što je od osobitog značaja za sagledavanje procesa u tom prostoru te posebno za održivi razvoj otoka.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva potiče djelatnosti koje predstavljaju nužnu podlogu novim ili postojećim industrijskim tvrtkama u okruženju kako bi postojeća infrastruktura središnjih naselja mogla biti temelj industrijskog razvitka u okruženju i čimbenik zadržavanja mlađe populacije; planirane aktivnosti provodit će se i u razdoblju 2009. - 2010.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je plan i program razvoja potencijalnih središnjih naselja (dječji vrtići, osnovne i srednje škole, visoka učilišta) kroz dokument „Mreža visokih učilišta u Republici Hrvatskoj“. Projekt „Razvoj stručnih studija radi poticanja zapošljavanja u manjim urbanim sredinama“ je u tijeku (2006. – 2009.), provodi se s ciljem osnaživanja postojeće infrastrukture, a s ciljem policentričnog razvoja stručnih studija u manjim urbanim središtima u tijeku je (2007. – 2009.) nastanak Tehnološkog parka inovacijskoga središta Veleučilišta u Kninu te Vukovarskog centra za traumu u Vukovaru.

Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave

Grad Vrbovsko izgradnjom objekata komunalne infrastrukture te raznim mjerama za poticanje razvoja malog gospodarstva zapošljavanja i samozapošljavanja (programi kreditiranja „Poduzetnik“ i „Žene i mladi u poduzetništvu“) nastoji stvoriti takve uvjete života i rada koji će motivirati mlade da ostanu živjeti ili dođu živjeti na područje Grada.

Grad Zabok pristupio je proširenju gospodarske zone otkupom zemljišta kako bi se omogućila izgradnja i razvoj proizvodnih i obrtničkih djelatnosti koje omogućuju veće zapošljavanje, a kod izbora potencijalnih djelatnosti vodit će se računa o izboru djelatnosti pogodnih za zapošljavanje žena. Grad Zabok intenzivno radi na izradi i donošenju potrebne prostorno planske dokumentacije kojom će se definirati novi centri naselja. Mreža komunalne infrastrukture gotovo je u potpunosti izrađena, a u tijeku su pripreme za izgradnju komunalne infrastrukture u otkupljenoj gospodarskoj zoni i novoformiranom Centru – 3.

Grad Ivanec je 2002. godine započeo s intenzivnim aktivnostima na razvoju Poslovne zone – Istok radi ostvarenja dugoročnih ciljeva gospodarskog razvoja Grada kroz stvaranje dobre poslovne klime za razvitak malog i srednjeg poduzetništva te postizanje drugih multiplikativnih učinaka, od kojih su od posebne važnosti povećanje zaposlenosti i značajniji gospodarski pomak.

Grad Varaždin sufinancira i razvija program otvaranja poduzetničkih zona.

Grad Ozalj je za poslovnu zonu Lug usvojio niz mjera kako bi se poduzetnicima olakšalo poslovanje: kupoprodajna cijena zemljišta je samo 25,00 kn za poduzetnike, a komunalni doprinos je umanjen za 50% za sve poduzetnike u Poslovnoj zoni.

Grad Zagreb će u prostornim planovima, programima mjera za unapređenje stanja u prostoru, programima mjera za unapređenje zaštite okoliša, demografskim i drugim programima razvoja, voditi računa o održivom razvoju i mješovitoj izgradnji svih gradskih i prigradskih dijelova.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave osnažena je infrastruktura na otocima za što je utrošeno ukupno 650.806.220,61 kuna.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u svom je izvješću istaknulo kako je navedenu mjeru provodilo kroz svoje redovite aktivnosti kao što su:

- dodjela novčane pomoći općinama i gradovima, posebno slabije razvijenima, čime se ubrzalo stvaranje prostorno - planske osnovice za održivi razvoj, osnaživanje lokalnih središta i drugih naselja, infrastrukturnu povezanost tih naselja i drugi elementi razvoja koji omogućavaju bolje uvjete života, a time i zadržavanje stanovništva na određenom području,
- izrada dokumenata prostornog uređenja kao što su Prostorni planovi nacionalnih parkova i parkova prirode u sklopu kojih se usklađuje zaštita vrijednosti prostora i potrebe razvoja naselja na tim područjima (u pravilu brdsko-planinska, otočka i granična područja) te Prostorni plan za hrvatski Jadran koji je u fazi prikupljanja dokumentacije i analize, što je od osobitog značaja za sagledavanje procesa u tom prostoru, posebno za održivi razvoj otoka,
- uspostava informatizacijskog sustava s prioritetom GIS jadranskih prostornih planova Jadranske Hrvatske čime se dobivaju podatci korisni za dobivanje pojava i procesa na temelju čega se mogu pripremati i provoditi odgovarajuće mjere.

Pored navedenog *Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva* sudjeluje u stručnim povjerenstvima i radnim grupama za pojedine teme kao što su Strategija rurala, Nacionalni program razvitka otoka, Nacionalni program za Rome i slično, te kontinuirano pruža pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u suradnji s *Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* provodilo je aktivnost osnaživanja postojeće infrastrukture na području središnjih naselja kroz Projekt poduzetničke potporne institucije za 2008. godinu, za što je ukupno utrošeno 6.373.000,00 kuna.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nastoji osigurati ujednačene mogućnosti pristupa obrazovanju u različitim dijelovima Republike Hrvatske. Visokoobrazovne ustanove usklađuju strategiju vlastitog razvoja s državnom strategijom policentričnog razvoja hrvatskoga visokoškolskog sustava. Zadaća policentričnog razvoja stručnih studija je prerastanje županijskih centara u veleučilišne centre. Policentrični razvoj uključuje jačanje veleučilišta i stručnih studija po istom modelu. Povezivanje visokog obrazovanja i rada s gospodarstvom proces je usporedan s reformom visokoškolskog sustava. Suradna institucija Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa je Fond za razvoj i zapošljavanje, veleučilišta i visoke škole.

U 2008. godini utrošeno je 44.455.000,00 kuna za izgradnju visokih učilišta izravno iz sredstava Državnog proračuna za 2008. godinu te 443.185.988,00 kuna iz kredita poslovnih banaka za kapitalna ulaganja za razvoj visokih učilišta – izravno plaćeno izvođačima radova za izvedene radove i dobavljačima opreme za isporučenu opremu. Otplata glavnice kredita, kao i svih troškova po kreditu (kamata i naknada) financira se iz sredstava Državnog proračuna kroz dulje vremensko razdoblje.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva
Uprava gospodarenja vodama

Strategija upravljanja vodama („Narodne novine“, broj 91/08) kao dugoročni planski dokument kojim se utvrđuju misija, ciljevi i zadaća državne politike u upravljanju vodama, čiji sadržaj je usklađen s odgovarajućim direktivama Europske unije, daje strateška opredjeljenja i smjernice razvoja vodnoga gospodarstva polazeći od zatečenog stanja vodnog sektora, te razvojnih potreba za unapređenjem stanja voda. Strateški cilj razvoja javne vodoopskrbe jest povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava sa sadašnjih 80% na 85-90% do 2003. godine što je primjereno europskim standardima.

Aktivnosti koje se provode radi osiguranja pristupa pitkoj vodi za domicilno stanovništvo i unos dostatne količine vode, jesu programi razvoja vodoopskrbnog sustava koji se realiziraju

temeljem odluka odnosno zaključaka Vlade Republike Hrvatske i za koje su potpisani višegodišnji sporazumi o financiranju, odnosno temeljem odobrenog Plana upravljanja vodama za svaku pojedinu godinu.

Programi razvoja regionalnih sustava vodoopskrbe temelj su razvoja vodoopskrbe u Republici Hrvatskoj i isti trebaju osigurati postupno ukidanje malih „nelegalnih vodovoda“ i povezivanje lokalnih vodovoda u jedinstvene sustave, kako bi se omogućilo racionalnije korištenje vodnih resursa te povećala sigurnost u opskrbi pitkom vodom odgovarajuće kvalitete kako je to propisano propisima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

Nadalje, vrlo značajne aktivnosti koje se provode radi smanjenja broja domaćinstava bez pristupa higijensko sanitarnim objektima su programi razvoja sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih za koje su također potpisani višegodišnji sporazumi i godišnji ugovori.

Regionalni programi razvoja sustava odvodnje temelj su razvoja zaštite voda i okoliša u cijelosti i isti trebaju osigurati priključenje što većeg broja stanovnika na sustave javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se postotak priključenosti na sustave javne odvodnje povećao sa sadašnjih 43% na 60% čime će se ispuniti ključni zahtjevi Direktive o odvodnji i pročišćavaju komunalnih otpadnih voda Europske unije.

Značajne aktivnosti provode se i na području navodnjavanja koje je jedna od mjera kojom se štete od suša mogu smanjiti ili u potpunosti izbjeći. S obzirom na to stanje Vlada Republike Hrvatske pokrenula je projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj te je 2005. godine izrađena i usvojena strategija sadašnjeg i budućeg razvoja navodnjavanja s ciljem poboljšanja gospodarenja prirodnim resursima, organizacija poljoprivredne infrastrukture i tržišne ekonomije poljoprivrednim proizvodima pod nazivom *Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj* (NAPNAV). Provedbom NAPNAV-a do 2010. godine planiraju se izgraditi sustavi za navodnjavanje na novih 35 000 ha poljoprivrednih površina odnosno do 2020. godine na ukupno 65 000 ha.

Ukupno uložena sredstva u Program razvoja vodoopskrbe u 2008. godini bila su u iznosu od 398.020.965,32 kuna, od čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uložilo sredstva u iznosu od 172.685.575,00 kuna.

Ukupno uložena sredstva u Program zaštite voda u 2008. godini bila su u iznosu od 445.380.155,13 kuna, od čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uložilo sredstva u iznosu od 125.197.743,00 kuna.

Ukupno uložena sredstva u Program sustava navodnjavanja u 2008. godini bila su u iznosu od 127.000.000,00 kuna, od čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uložilo sredstva u iznosu od 123.200.000,00 kuna.

Uprava za regionalnu i lokalnu infrastrukturu

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave osnažena je infrastruktura, komunalna (lokalne ceste, vodoopskrba i odvodnja, uređenje javnih površina) i socijalna (školski objekti, domovi kulture, zdravstveni objekti).

Ukupno utrošena sredstva za provedbu ove mjere, u 2008. godini: 300.000.000,00 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Brodsko-posavska županija

U cilju unapređenja kvalitete života djece iz višečlanih obitelji, ili djece iz ruralnih i manje urbanih sredina, utvrđene su obveze programa za uspješnije uključivanje takve djece u zajednicu (programi predškole, igraonice i drugo), osiguravanje stipendija za školovanje, te nastojanje da se ravnomjerno razvija skrb na području cijele Županije, kako institucionalno tako izvaninstitucionalno, uz prilagodbu različitim potrebama roditelja i djece.

Dubrovačko-neretvanska županija

S ciljem zaustavljanja iseljavanja mladih iz ruralnih područja, Županija provodi programe stipendiranja učenika i studenata te je na taj način olakšana životna situacija i motivacija za povratak u rodno mjesto. Za ovu aktivnost utrošeno je ukupno 1.423.200,00 kuna.

Nadalje, Županija osigurava novčane naknade za poslodavce koji zapošljavaju osobe s višom i visokom stručnom spremom s ciljem smanjenja iseljavanja visokoobrazovanog kadra. Za ovu aktivnost utrošeno je ukupno 1.698.500,00 kuna.

Na području Županije, za ove dvije aktivnosti utrošeno je:

1. Općina Blato: 225.700,00 kuna
2. Općina Konavle: 630.000,00 kuna
3. Općina Župa Dubrovačka: 567.500,00 kuna

Virovitičko-podravska županija

Izrađena je analiza postojećeg stanja te su utvrđena potencijalna središnja naselja i usvojena Županijska razvojna strategija 2007.-2013.

Oснаžena je postojeća infrastruktura na području središnjih naselja, za što je iz Županijskog proračuna izdvojeno:

- a) za programe vodoopskrbe i zaštite voda te komunalnu infrastrukturu (2008. - 6.125.000,00 kuna; 2009. planirano – 5.700.000,00 kuna),
- b) financiranje i sufinanciranje radova na objektima osnovnih i srednjih škola s ciljem prijelaza na jednosmjenski rad i radovi na pripremi zgrade za početak rada Visoke škole za menadžment u turizmu (u 2008. godini 7.683.970,95 kuna; u 2009. godini planirano 9.660.000,00 kuna),
- c) financiranje i sufinanciranje radova na objektima Opće bolnice i Doma zdravlja Virovitica (u 2008. godini – 1.171.317,30 kuna; u 2009. planirano – 5.181.807,80 kuna)

Općina Brestovac

U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Fondom za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Gradom Lipikom i Osnovnom školom izgrađena je dvodijelna školska športska dvorana, te je organizirana izgradnja nogostupa i autobusnih stajališta u Brestovcu, pomoć osnovnoj školi „Grigor Vitez“ Poljana-Pakrac u izradi dokumentacije za izgradnju školske športske dvorane.

Za navedene aktivnosti utrošeno je 2.825.187,73 kn.

Varaždinska županija

Program odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda – Varaždinska županija sudjeluje u sufinanciranju Programa razvoja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Varaždin - Novi Marof za razdoblje 2007.-2012. godine u vrijednosti od 179.740.000,00 kuna, koji obuhvaća izgradnju sustava odvodnje u gradovima Varaždin i Novi Marof te općinama Sračinec, Petrijanec, Trnovec Bartolovečki, Jalžabet i Gornji Kneginec.

- Strateški dokument za sustavno provođenje zaštite voda na području Varaždinske županije je „Studija zaštite voda Varaždinske županije“ koju je donijela Županijska skupština 15. listopada 2007. godine, koja predviđa različite koncepte izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda do 2030. godine za područje cjelokupne županije.

Program vodoopskrbe – Temeljem godišnjih planova razvoja vodoopskrbe tvrtke „Varkom“ d.d., Varaždinska županija sudjeluje u sufinanciranju kapitalnih vodoopskrbnih objekata, transportnih cjevovoda i širenja vodovodne mreže u sustavu javnog vodovoda u naseljima

zapadnog, istočnog i južnog područja Županije (Donja Voća, Ludbreg, Breznica i dr.) koji do sada nisu bili pokriveni vodoopskrbnom mrežom.

Program plinifikacije Varaždinske županije – Strateški dokument za razvoj plinifikacije na području Županije je „Studija opskrbe prirodnim plinom Županije Varaždinske“ koju je izradio „Coning“ d.d. Varaždin 1995. godine.

Županijsko poglavarstvo donijelo je 30.12.2008. godine Odluku o davanju koncesije tvrtkama „Termoplin“ Varaždin i „Ivkom“ d.d. Ivanec za obavljanje djelatnosti distribucije plina na postojećem distribucijskom sustavu, a u tijeku su pripreme za dodjelu koncesije za područja gdje još nije izgrađena plinska mreža.

Komunalno opremanje romskog naselja Strmec Podravski – Varaždinska županija aktivno je uključena u provođenje Nacionalnog programa za Rome i komplementarnog Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. godine s naglaskom na komunalno opremanje romskog naselja Strmec Podravski na području općine Cestica i Petrijanec.

Do sada je u romskom naselju Strmec Podravski izgrađena cesta kroz naselje, uređen prilaz naselju i dr., a izrađen je troškovnik za vodoopskrbu i ishoda lokacijska dozvola.

U tijeku je izrada idejnog i glavnog projekta za izgradnju višenamjenskog objekta u navedenom naselju i troškovnika radova u svrhu ishoda lokacijske dozvole.

Na području komunalnog gospodarstva provode se i drugi programi (primjerice, razvoj elektroopskrbe u pograničnom području Varaždinske županije s Republikom Slovenijom) koji su u funkciji provedbe mjera Nacionalne populacijske politike.

Grad Zabok

Pristupanjem projektu Grad - prijatelj djece odlučeno je da se u svakom naselju uredi i opremi dječje igralište te se taj projekt privodi kraju.

Za navedenu aktivnost u 2008. godini utrošeno je 234.600,00 kuna.

Općina Stubičke Toplice

U svrhu osnaživanja postojeće infrastrukture na području središnjih naselja:

- izgrađena je mješovita kanalizacija u Ulici Viktora Šipeka i fekalna kanalizacija u Ulici žrtava Seljačke bune s pripadajućim ulicama

- izgrađen je nogostup u Strmcu Stubičkom prema naselju Pila i odvojka nogostupa prema naselju Kraljev Vrh

- izgrađen je pješački most (potok Vidak u naselju Pila)

U tijeku je izrada Prostornog plana uređenja općine Stubičke Toplice kojim će se proširiti građevinske zone, zone za razvoj turističkih sadržaja i zone za gospodarski razvoj općine.

Utrošena sredstva u 2008. godini su 2.452.960,76 kuna.

Općina Đurmanec

Općina je u suradnji s tvrtkama koje se bave prostorno-planinskim dokumentima izradila analize te utvrdila postojeće stanje i procjenu budućih kretanja stanovništva. Općina kontinuirano vrši radnje s ciljem poboljšanja i osnaživanja infrastrukture na području središnjih naselja, za što je u 2008. godini utrošeno 2.000.000,00 kuna.

Općina Vrhovine

Izrađen je prostorni plan kojim su se definirala područja za koja postoji potreba za koncentracijom stanovanja i drugih sadržaja.

Izrađeni su programi razvoja komunalne infrastrukture te se pristupilo njihovoj izgradnji.

Izrađena je projekcija izgradnje stanovanja i individualnih obiteljskih kuća u građevinskom području središta općine - program se ostvaruje i očekuje se da će do kraja 2009. godine u cijelosti biti ostvaren.

Grad Slatina

U postojeću infrastrukturu na području središnjih naselja u 2008. godini uloženo je 17.794.799,83 kuna.

Grad Knin

Grad omogućava oslobođenje od komunalnog doprinosa za gradnju kuće te oslobođenje od troškova priključka na komunalnu infrastrukturu.

Za navedena oslobođenja u 2008. godini izdvojeno je 135.000,00 kuna.

Grad Skradin

Unutar gospodarske zone „Kosa“ sklopljeni su ugovori sa šest poduzetnika te je planirano 250 novih radnih mjesta. Ova aktivnost provedena je u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva te je u 2008. godini utrošeno ukupno 2.650.000,00 kuna.

Grad Slunj

U postojeću infrastrukturu na području središnjih naselja u 2008. godini uloženo je 4.736.654,37 kuna.

Grad Cres

Grad stvara podlogu za gradnju i adaptaciju stambenih ili poslovnih prostora. U 2008. godini utrošeno je 105.286,00 kuna.

Općina Semeljci

U općini Semeljci, njezino središte, naselje Semeljci, koje je najveće i najbrojnije, opremljeno je jednakom komunalnom infrastrukturom kao i ostale naselja općine, no u pogledu ostale infrastrukture prednjači, te je kao takvo i primjerenije odnosno povoljnije za stanovanje o čemu svjedoči i veliki broj stanovnika.

Općina Gradina

Stvorena je plinska mreža naselja Gradina i Bačevac, izgrađena školska sportska dvorana, rekonstruirana javna rasvjeta, izgrađena poslovna zgrada općine te je asfaltirano 7.5 km neasfaltiranih cesta.

Za navedene aktivnosti u 2008. godini utrošeno je 19.882.659,70 kuna.

Općina Špišić Bukovica

Općina je u suradnji s Virovitičko-podravskom županijom i Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, s ciljem osnaživanja postojeće infrastrukture u području središnjih naselja, uložila 2.117.245,91 kuna u izgradnju vodovodne mreže u naselju Vukosaljevica, školsko-sportske dvorane, rekonstrukciju javne rasvjete u naselju Okrugljača, izgradnju mrtvačnice u Rogovcu te je započela s izgradnjom nogostupa kroz naselje Špišić Bukovica.

Općina Suhopolje

S ciljem osnaživanja postojeće infrastrukture, a u suradnji s tvrtkama Virkom d.o.o. i HEP-Elektrom, izgrađena je vodovodna mreža Pčelić-Pivnica-Levinovac te je provedena rekonstrukcija javne rasvjete u Cabuni.

Općina Posedarje

U suradnji s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture te Fondom za regionalni razvoj provedena je vodovodizacija, elektrifikacija te se kontinuirano provodi uređenje lokalnih cesta.

U 2008. godini za navedene aktivnosti utrošeno je 4.124.469,00 kuna.

Općina Veliko Trojstvo

U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatskim vodama, Fondom za regionalni razvoj te Bjelovarsko-bilogorskom županijom, osiguran je ukupan razvoj komunalne infrastrukture u centralnom naselju Velikom Trojstvu

(vodovod, plinovod, kanalizacijski sustav, oborinska odvodnja, uređenje naselja). Uloženo je 1.200.000,00 kuna.

Općina Voćin

U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, sanirana je kolnička konstrukcija u tri ulice naselja Voćin u ukupnoj duljini od 1.250 metara te je izgrađen nogostup u naselju Bokane u duljini od 700 metara.

Za navedene aktivnosti u 2008. godini utrošeno je ukupno 810.000,00 kuna.

Općina Lasinja

Općina kontinuirano ulaže u izgradnju potrebne infrastrukture pa se tako sustavno moderniziraju ceste, gradi vodoopskrbni sustav, rekonstruira javna rasvjeta, projektira kanalizacijski sustav i zgrada dječjeg vrtića. Kao preduvjet razvoja gospodarstva i podrška poduzetništvu, osnovana je poduzetnička zona, s ciljem privlačenja ulagača, stvaranja novih radnih mjesta i razvijanja kooperativnosti.

Grad Zagreb

Provode se:

- Program sanacije smetlišta Jakuševac (nastavljeno je s realizacijom projekta tako da je do sada realizirano 85% investicije čija je ukupna vrijednost oko 56 mil. €).
- Program gospodarenja otpadom Grada Zagreb (započeta je izrada Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba, prema zakonskoj obvezi).

Nadalje, u 2008. nastavljene su aktivnosti na provedbi poticajnih mjera iz Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva. Pri tome su poticajne mjere i aktivnosti bile usmjerene na dva osnovna područja djelovanja: dodjelu poticajnih financijskih sredstava i gradnju poduzetničke infrastrukture preko institucionalne mreže za poticanje razvoja.

Sredstva za provedbu poticajnih mjera i aktivnosti iz Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva za 2008. planirana su u iznosu od 23.200.000,00 kuna, a realizirana su u iznosu od 22.410.714,18 kuna ili 96,59%.

U planovima malih komunalnih akcija 17 gradskih četvrti u 2008. godini planirano je 1.150 akcija radi izgradnje i poboljšanja komunalne infrastrukture i komunalne opremljenosti u stambenim naseljima.

Realizirano je 1.150 malih komunalnih akcija, od čega:

1. gradnja objekata vodoopskrbe i odvodnje u rubnim dijelovima naselja Zagreb i u gradskim četvrtima Sesvete i Brezovica: 144 akcije – 35.500.000,00 kuna (izgrađeno 13.100 m vodoopskrbnih cjevovoda i 4.300 m kanala za odvodnju otpadnih voda)
2. uređivanje i asfaltiranje kolnika, nogostupa i drugo: 294 akcije – 52.600.000,00 kuna (asfaltirano 24.350 m nerazvrstanih cesta, 14.300 m nogostupa i drugo)
3. uklanjanje arhitektonskih barijera za kretanje osoba s invaliditetom (upuštanje rubnjaka i sl.): 40 akcija – 1.700.000,00 kuna (1.500 m²)
4. postavljanje razne opreme na javnoprometnim površinama (zaštitni stupići, usporivači prometa i sl.): 78 akcija – 2.900.000,00 kuna
5. opremanje i uređivanje dječjih igrališta i parkova: 236 akcija – 32.300.000,00 kuna

Primorsko-goranska županija

Grad Vrbovsko

Otkupljen je dio zemljišta i započeta je izgradnja komunalne infrastrukture za skijalište Bijela kosa.

Grad Novi Vinodolski

Grad nastavlja razvoj poslovne zone Zapad, subvencioniranje kamata te stručnu pomoć.

Grad Cres

Izrađeni su urbanistički planovi za mala naselja te se kontinuirano grade i održavaju ceste.

Manja naselja se sufinanciraju opskrbom te postoje autobusne linije.

Općina Skrad

U općini je u tijeku izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda, sanacija vodoopskrbnog sustava, uređenje groblja, parkova i javnih površina.

Organiziran je sustav županijskih linija javnog cestovnog prijevoza putnika, a općina prijevozniku subvencionira nerentabilnost poslovanja na tim linijama.

Općina Punat

Donesen je prostorni plan Općine.

2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti

1. utvrditi obrazovnu strukturu i potrebe za osnivanjem stručnih studija na područjima potencijalnih središnjih naselja (osnivati veleučilišta)

2. izraditi smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa provodi osnivanje stručnih studija na područjima potencijalnih središnjih naselja:

- Management malog poduzeća i Računarstvo u Opuzenu, 2006.
 - 0. povezivanje prakse i nastave na veleučilištima;
 - 0. pokretanje stručnog studija Brodogradnje u Vodicama
 - 0. pokretanje stručnog studija Kemijske tehnologije, smjer: prehrambena tehnologija, u Benkovcu
- privatna Visoka škola „Hrvatsko zagorje“ u Krapini;
- privatna Visoka poslovna škola Minerva u Dugopolju;
- privatna Visoka novinarska škola u Zagrebu;
- Međimursko veleučilište u Čakovcu – osniva se kao javno visoko učilište;
- osniva se javna Visoka škola za turistički i informatički menadžment u Virovitici.

S ciljem osiguravanja dostupnosti srednjoškolskog obrazovanja svim učenicima, usvojen je *Nacionalni program mjera za uvođenje obvezatnog srednjoškolskog obrazovanja*, u lipnju 2007.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Gospić je osigurao 100.000,00 kn kroz program javnih potreba za 2007. godinu za rad Veleučilišta „Nikola Tesla“.

Grad Zabok preko Pučkog otvorenog učilišta, čiji je osnivač, vodi posebnu brigu o osnivanju stručnih studija sukladno iskazanim potrebama – u suradnji s Fakultetom za turistički i hotelijerski menadžment iz Opatije organiziran je četverogodišnji dodiplomski izvanredni studij i trogodišnji studij te je u suradnji s Fakultetom organizacije i informatike iz Varaždina organizirana nastava u dvije studijske godine.

Grad Sisak stipendira studente i daje subvencije za prijevoz učenika i studenata.

Zagrebačka županija sufinancira obrazovanje teže zapošljivih kategorija stanovništva (Napomena: u izvješću se ne navode detaljniji podaci).

Grad Varaždin je osnivač Veleučilišta u Varaždinu 2005. godine, a program cjeloživotnog obrazovanja započeo je krajem 2006. godine. Svi srednjoškolci imaju pravo na besplatan prijevoz ukoliko se školuju izvan mjesta stanovanja (50% financira Grad, a 50% Varaždinska županija).

Grad Rijeka svake godine dodjeljuje 150 stipendija: 30% je namijenjeno za učeničke, a 70% za studentske stipendije. U školskoj/akademskoj 2006./2007. godini mjesečna stipendija je iznosila 770,00 kn za školovanje u Rijeci, a 1.000,00 kuna za školovanje izvan Rijeke.

Grad Čazma provodi program kreditiranja namijenjen za sve učenike srednjih škola i sve redovne i izvanredne studente sveučilišnih (preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija) i stručnih studija. Krediti za školovanje dostupni su svima, a Grad u postupnosti subvencionira iznose kamata na kredite. Početak otplate kredita je tek nakon završetka školovanja.

U *Gradu Karlovcu* djeluje Veleučilište, uz punu potporu grada u smislu osiguranja prostora te proširenja programa studija. Grad ima razrađen sustav stipendiranja učenika i studenata. Grad subvencionira troškove javnog prijevoza studenata i učenika srednjih škola.

Grad Nova Gradiška osigurava stipendije za studente i učenike. U 2006. godini utrošeno je 159.000,00 kn, a za 2007. godinu planirano je 150.000,00 kn.

Karlovačka županija svake godine u Proračunu županije osigurava 1.000.000,00 kn za stipendiranje učenika srednjih škola, studenata i poslijediplomanata.

Grad Zagreb osigurava kupnju udžbenika za srednjoškolce u obiteljima s petero i više djece – za učenike s prebivalištem na području Grada Zagreba, za obitelji s ispodprosječnim prihodima grada Zagreba. Grad planira dogradnju, proširenje i sanaciju objekata postojećih osnovnih i srednjih škola, kako zbog povećanih potreba, tako i u cilju porasta standarda odnosno stvaranja uvjeta za ukidanje višesmjenskog rada. U daljnjem planu je, uz postojeće kriterije za dodjelu gradskih stipendija učenicima i studentima, uvesti kriterije koji će dati prednost učenicima odnosno studentima koji potječu iz obitelji s većim brojem djece, potrebitoj djeci iz obitelji rastavljenih roditelja, koja ne primaju alimentaciju, te djeci iz socijalno ugroženih obitelji.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa potiče porast broja novoosnovanih privatnih visokih učilišta te je tako u 2008. godini osnovano:

- Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb;
- Međunarodno sveučilište u Dubrovniku;
- Visoka škola za primijenjeno računarstvo, Zagreb;
- Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje, „Zrinski“, Zagreb;
- Visoka škola za odnose s javnošću i studij medija „Kairos“, Zagreb
- Visoka škola za menadžment i dizajn „ASPIRA“; Split te
- Veleučilište za medije, poslovanje i menadžment, Split.

Vezano uz stvaranje pretpostavki za šire uvođenje i provođenje koncepcije cjeloživotnog obrazovanja, veleučilišta ustrojavaju poslijediplomske specijalističke i sveučilišne studije dok veleučilišta i visoke škole ustrojavaju i specijalističke diplomatske stručne studije čiji polaznici snose troškove školarine. Osim toga, obzirom na autonomiju sveučilišta na sveučilišnim

visokim učilištima i akademsku samoupravu, visoka učilišta samostalno odlučuju o ustroju i izvođenju programa cjeloživotnog obrazovanja čije troškove snose polaznici.

Proveden je natječaj za dodjelu državnih stipendija redovitim studentima sveučilišnih i stručnih studija te naknada dijela troškova za školarine na poslijediplomskim studijima za studente s invaliditetom za 2008. godinu. U 2008. godini dodijeljeno je ukupno 2 500 novih stipendija te je zajedno sa stipendistima iz ranijih godina bilo ukupno u 2008. godini 8.744 studenata u sustavu stipendiranja Ministarstva. Broj stipendista varira od mjeseca do mjeseca (zbog diplomiranja, upisa mirovanja, odustajanja od studija i sličnih razloga) za što je u 2008. godini utrošeno 70.988.006,00 kuna.

Subvencioniran je prijevoz za 67 redovnih studenata s invaliditetom na sveučilišnim i stručnim studijima te na poslijediplomskom studiju, za što je u 2008. godini utrošeno 576.000,00 kuna.

Također se tijekom 2008. godine subvencionirao prijevoz redovitih studenata u Osijeku, Rijeci i Splitu, za što je utrošeno 4.931.865,99 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za provedbu navedenih aktivnosti u 2008. godini iznose 76.495.871,99 kuna.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je Nacionalni program mjera za uvođenje obveznog srednjoškolskog obrazovanja (najmanje do stjecanja prve kvalifikacije) kojim se sustavno i postupno uvodi obvezno srednjoškolsko obrazovanje.

Rezultati provedbe Nacionalnog programa su da broj učenika koji se upisuje u srednje škole raste; odnosno broj onih koji se upiše u srednju školu veći je od broja onih koji završe osnovnu školu. To znači da se uz učenike koji redovno završe osnovnu školu na nastavak školovanja odlučuje i u prosjeku 1.600 starijih učenika koji su osnovu školu završili ranijih godina. S obzirom na strateške ciljeve Hrvatske vezane uz društvo znanja, ovaj trend je iznimno važan.

Pokrenute su poticajne mjere za učenike I. razreda srednjih škola u Republici Hrvatskoj:

0. Besplatan smještaj i prehrana u učeničkim domovima

- mjera je započeta s učenicima koji su u školskoj godini 2007./2008. pohađali 1. razred; polovica tih troškova pokrivena je sredstvima iz Državnog proračuna, a drugu polovicu osiguravaju osnivači. Besplatan smještaj i prehrana u učeničkim domovima temelji se na: Odluci o utvrđivanju cijene, kriterijima i načinu financiranja troškova smještaja i prehrane redovitih učenika prvih (I.) razreda srednjih škola u učeničkim domovima u razdoblju siječanj – ožujak 2008. godine, od 4. siječnja 2008. godine te Odluci o utvrđivanju cijene, kriterijima i načinu financiranja troškova smještaja i prehrane učenika prvih (I.) i drugih (II.) razreda srednjih škola u učeničkim domovima za 2008. godinu od 8. siječnja 2008. godine.

Za provedbu ove aktivnosti je tijekom školske godine 2007./2008. utrošeno ukupno 13.264.020,00 kuna.

2. Besplatan međumjesni prijevoz

- pokrivanje troškova prijevoza učenicama i učenicima prvih razreda započelo je u školskoj godini 2007./2008., a temelji se na: Odluci o kriterijima i načinu financiranja troškova prijevoza redovitih učenika prvih razreda srednjih škola u razdoblju siječanj – ožujak 2008. godine, od 6. prosinca 2007. godine; Odluci o kriterijima i načinu financiranja troškova prijevoza redovitih učenika prvih i drugih razreda srednjih škola u razdoblju travanj – prosinac 2008. godine, od 25. ožujka 2008. godine; Odluci o kriterijima i načinu financiranja troškova prijevoza redovitih učenika prvih i drugih razreda srednjih škola u razdoblju siječanj – kolovoz 2009. godine, od 30. prosinca 2008. godine. Za navedenu aktivnost je tijekom školske godine 2007./2008. utrošeno 117.702.900,35 kuna.

Od 2009. godine prijevoz za učenice i učenike srednjih škola po prvi put je uvršten u Državni proračun pod stavkom *Javni međumjesni prijevoz za učenike*, a osigurana su sredstva u iznosu od 165.000.000,00 kuna.

3. Besplatni udžbenici

- provođenje ove poticajne mjere primjereno je socijalnom stanju najvećeg broja hrvatskih građana, kojima je kupovanje udžbenika velik izdatak. Udžbenici su vlasništvo škole, a prema Agenciji za odgoj i obrazovanje svake godine se u pravilu treba obnoviti 25% udžbenika.

Pozitivan rezultat uvođenja obveznih udžbenika je taj da se po prvi put pojavila ponuda udžbenika s malom nakladom za nastavne sadržaje strukovnih zanimanja. Za navedenu aktivnost je tijekom školske godine 2007./2008. godine utrošeno 51.775.237,75 kuna.

Ukupni troškovi smještaja učenika u učeničke domove i prehrane učenika, besplatnih udžbenika te međumjesnog prijevoza učenika bili su 182.742.158,10 kuna.

Jedna od aktivnosti koju u sklopu ove mjere provodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je i *poticanje stambenog zbrinjavanja nastavničkog kadra* (do 23. ožujka 2009. godine odobreno je ukupno 2.529 kredita).

Za odobrene stambene kredite u 2008. godini utrošeno je 20.979.326,13 kuna.

Vezano uz izradu smjernica za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima, navedeno se provodi kao dio aktivnosti Agencije za obrazovanje odraslih, za određivanje kriterija i uspostavljanje financiranja obrazovanja odraslih. Kriteriji su u izradi, a očekuje se da će proizaći kao jedan od rezultata projekta CARDS 2004 - Obrazovanje odraslih.

Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave

Bjelovarsko-bilogorska županija

Stipendira se 241 student sa područja županije, za što je u 2008. godini ukupno utrošeno 1.696.000,00 kuna.

Županija, u suradnji s gradom Bjelovarom i Pučkim učilištem Bjelovar, sufinancira troškove Ekonomskog fakulteta u Bjelovaru u iznosu od 250.000,00 kuna.

Brodsko-posavska županija

Sredstva su izdvojena za:

- sufinanciranje programa predškole za djecu prije polaska u osnovnu školu, a koja nisu pohađala druge programe predškolskog odgoja i naobrazbe s područja 26 općina Županije i programe djece s teškoćama u razvoju u ukupnom iznosu od 128.000,00 kuna,
- stipendiranje studenata u iznosu od 584.100,00 kuna,
- sufinanciranje visokog školstva u iznosu od 1.789.036,51 kuna za zanimanja koja su potrebna za razvoj Županije. Na ovaj način osposobljava se one koji će se zaposliti, a tako i ostati na području Županije (Veleučilište s Poljoprivrednim, Tehničkim i Društvenim odjelom, studij Učiteljskog fakulteta Osijek)
- sufinancirani su troškovi prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 10.289.171,13 kuna.

Dubrovačko-neretvanska županija

U 2008. godini Županija je raspisala javni natječaj za stipendiranje učenika i studenata s ciljem povratka mladih ljudi u mjesto rođenja nakon školovanja. Na natječaj su se prijavili učenici i studenti s područja cijele Županije.

Za ovu aktivnost je utrošeno ukupno 867.500,00 kuna

Karlovačka županija

Veleučilište u Karlovcu u akademskoj godini 2008./2009. organizira i izvodi novi studij-sestrinstvo, koji je stručni dislocirani studij Medicinskog fakulteta u Rijeci, a izvodi se u Karlovcu, u suradnji sa Veleučilištem Karlovac.

Nadalje, pokrenut je projekt "*Stipendika*" (jedinostveni sustav stipendiranja učenika i studenata kreiran za područje Karlovačke županije), u kojem 50% stipendije pokriva Županija, a drugu polovicu poslodavac.

Karlovačka županija već niz godina osigurava sredstva u svom proračunu za stipendiranje učenika srednjih škola, studenata i poslijediplomanata, pa je tako prošle godine dodijeljeno 50 stipendija učenicima u mjesečnom iznosu od 400,00 kuna, te 30 stipendija studentima u mjesečnom iznosu od 700,00 kuna.

Pučko otvoreno učilište "Pouka" u Karlovcu već niz godina provodi obrazovne programe za razvojačene hrvatske branitelje, djecu poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, kao i članove njihovih obitelji, gdje imaju mogućnost završiti srednju školu, prekvalificirati se i dokvalificirati ili osposobiti za poslove potrebne gospodarstvu - *besplatno*. Navedeni program podržava i Karlovačka županija.

Za aktivnosti je utrošeno:

- stipendiranje učenika, studenata i postdiplomaca 1.375.000,00 kuna
- unapređivanje školstva 200.000,00 kuna
- veleučilište 300.000,00 kuna

Virovitičko-podravska županija

Utvrđena je obrazovna struktura i potrebe za osnivanjem stručnih studija na područjima potencijalnih središnjih naselja (Županijska razvojna strategija 2007.-2013.). Osnovani su stručni studij Drvne tehnologije i Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici te je u planu osnivanje Veleučilišta u Virovitici.

Izrađene su smjernice za sustav stipendiranja te je osigurana šira dostupnost stručnim studijima. Županija je donijela Odluku o stipendiji Virovitičko-podravske županije i Pravilnik o dodjeli stipendija studentima s područja Virovitičko-podravske županije.

Virovitičko-podravska županija je u 2008. godini stipendirala 39 redovnih studenata i 20 učenika koji se školuju za deficitarna zanimanja. Osnovni kriteriji dodjele stipendije su socijalni status kandidata i deficitarnost zanimanja.

Tijekom 2008. godine Županija je za stipendiranje studenata izdvojila 347.400,00 kn, a za školarine učenika 20.000,00 kuna. Planom proračuna Županije za ovu svrhu u 2009. godini planirana su sredstva u iznosu od 550.000,00 kuna.

Grad Požega

Na području Grada Požege postoji Veleučilište, kojem je Grad Požega za rad dodijelio na korištenje i upravljanje zgradom u Vukovarskoj ulici u Požegi.

Požeško-slavonska županija i Grad Požega imaju razrađen sustav stipendiranja studenata s područja Grada Požege, koji je uređen Odlukom/Pravilnikom o stipendiranju i drugim oblicima potpore studentima Grada Požege. Stipendije se dodjeljuju od 2002. godine. U 2008. godini Grad Požega stipendirao je 25 studenata. Mjesečni iznos stipendije iznosi 750,00 kn.

Požeško-slavonska županija u 2008. god. stipendirala je 27 studenata s iznosom od 800,00 kuna mjesečno.

Suradne institucije: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba u Požegi (u svezi utvrđivanja deficitarnih zanimanja)

Utrošena sredstva u 2008. godini – 480.350,00 kn.

Varaždinska županija

Stipendiranje učenika i studenata – stipendije Varaždinske županije dodjeljuju se nadarenim studentima, učenicima i studentima s lošim socio-ekonomskim prilikama te studentima na studijima od posebnog interesa za Varaždinsku županiju u iznosu od 500,00 do 1.500,00 kuna, u akademskoj godini 2008./2009. dodijeljeno je ukupno 84 stipendija (64 studentske stipendije i 20 učeničkih stipendija). Isto tako, Varaždinska županija u suradnji s Obrtničkom komorom Varaždinske županije u školskoj godini 2008./2009. stipendira učenike u deficitarnim obrtničkim zanimanjima i učenike za zanimanja u ugostiteljstvu i turizmu (konobari i kuhari).

Kreditiranje učenika i studenata – projekt se provodi u suradnji s Vaba bankom d.d. Varaždin. Povlaštene studentski i učenički krediti su namjenski krediti za pokrivanje osnovnih troškova studija za studente i troškove smještaja i prehrane izvan mjesta prebivališta (u učeničkom domu ili privatno) za vrijeme redovnog školovanja i boravka izvan mjesta prebivališta učenika srednjih škola. Mogu ga koristiti stanovnici Varaždinske županije uz kamatnu stopu manju od 5%, u mjesečnim iznosima od 500,00 do 5.000,00 kuna, ovisno o stupnju i lokaciji studija, a vrijeme korištenja je istovjetno trajanju redovnog studija.

Tako Varaždinska županija želi povoljnim i povlaštenim kreditima poticati, motivirati i omogućiti što većem broju mladih ljudi s područja Varaždinske županije studiranje u zemlji i inozemstvu. Na taj način nastoji se bitno povećati broj visokoobrazovanih kadrova.

U 2008. godini odobreno je 90 povlaštenih studentskih kredita. Za 33 studenta donijeti su posebni zaključci kojima je Varaždinska županija prihvatila jamstvo za ugovorene kredite prilikom sklapanja pojedinačnih ugovora s VABA bankom Varaždin. Ukupni iznos ugovorenih povlaštenih studentskih kredita za 2008. godinu iznosi 3.363.401,00 kn.

Prijevoz učenika srednjih škola – sustav sufinanciranja troškova prijevoza učenika i učenica srednjih škola od kuće do mjesta školovanja odvija se u suradnji županije i jedinica lokalne samouprave. Sredstva za financiranje troškova prijevoza osiguravaju se svake godine u proračunu Varaždinske županije u iznosu od 50% ukupnih potreba, a preostalih 50% u proračunima jedinica lokalne samouprave.

Temeljem Odluke o financiranju troškova prijevoza učenika srednjih škola Varaždinske županije 3.789 učenika koji pohađaju škole na području Varaždinske županije (2., 3. i 4. razred), te škola na području drugih županija koristilo je besplatan prijevoz u školskoj godini 2007./2008. Za projekt je osigurano 19.000.000,00 kn. Za još 1.576 učenika I. razreda srednje škole financijska sredstva za troškove prijevoza osiguralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Prijevoz studenata – nove akademske godine 2008./2009. započeo je projekt Subvencionirani prijevoz studenata. Pravo na subvencionirani prijevoz mogu ostvariti redoviti studenti s prebivalištem na području Varaždinske županije za sredstva javnog linijskog prijevoza putnika u cestovnom ili željezničkom prometu. U 2008. godini subvencionirani prijevoz koristilo je približno 2.700 studenata. Za projekt je osigurano 3.000.000,00 kn.

Šibensko-kninska županija

Na stručnim studijima u Šibeniku, Kninu i Vodicama studira preko 1.950 studenata. Otvaranjem stručnih studija na području Županije pridonosi se razvoju visokog školstva, daje se mogućnost otvaranja novih stručnih studija te se povećava broj studenata i budućih mladih stručnjaka potrebitih tržištu rada, odnosno gospodarstvu i razvitku lokalne i regionalne (područne) samouprave. Na taj način izravno će se utjecati na zapošljavanje i gospodarski razvitak cijele Županije te na preobrazbu hrvatskog visokoškolskog sustava i njegovog usklađivanja s europskim standardima.

Utrošena sredstva u 2008. godini: 600.000,00 kuna.

Grad Krapina

Osnovana je Visoka škola Hrvatsko zagorje u Krapini (2007. godine), a Grad Krapina je jedan od osnivača. Za rad Visoke škole u 2008. godini izdvojeno je ukupno 30.000,00 kuna.

Grad provodi program stipendiranja učenika i studenata. U 2008. godini stipendiran je 31 učenik te 25 studenata, a za navedene stipendije utrošeno je ukupno 196.000,00 kuna.

Nadalje, Grad sufinancira prijevoz učenika s prebivalištem na području Grada i prijevoz djece s teškoćama u razvoju u Osnovnu školu pri specijalnoj bolnici Krapinske Toplice te za nadarene učenike financira Školu stvaralaštva, međunarodna natjecanja i sudjelovanje učenika u radu Europskog parlamenta.

U 2008. godini za:

- prijevoz učenika utrošeno je 285.429,00 kuna,
- prijevoz djece s teškoćama u razvoju 8.303,00 kuna,
- programe za nadarene učenike 12.520,00 kuna.

Grad Zabok

U Gradu Zaboku obrazovanju se posvećuje posebna pozornost. Na području grada djeluju sljedeće odgojno obrazovne ustanove:

- Osnovna škola K.Š. Gjalski s dvije područne škole i to u Martinišću i Špičkovini
- Osnovna glazbena škola pri OŠ K.Š. Gjalski

- tri srednje škole (Gimnazija A.G. Matoš, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok te Srednja škola Zabok s programima ekonomskog, turističkog i ugostiteljskog usmjerenja)
- tri fakulteta (Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Fakultet za turistički i hotelski menadžment Opatija te Ekonomski fakultet Zagreb) te
- Pučko otvoreno učilište.

Iz gradskog proračuna sufinanciraju se dopunski programi osnovne i srednjih škola te se odobravaju studentske stipendije.

U 2008. godini za:

- školske dopunske programe utrošeno je 215.000,00 kuna
- Pučko otvoreno učilište 185.000,00 kuna
- studentske stipendije 150.000,00 kuna.

Općina Stubičke Toplice

U školskoj godini 2007/2008. stipendiralo se 19 studenata i 20 učenika, u školskoj godini 2008./2009. stipendiralo se 17 studenata i 22 učenika te je za program stipendiranja u 2008. godini utrošeno 123.450,00 kn.

Općina Konjščina

Za djecu u Osnovnoj školi Konjščina, koju predlože razrednici i školski pedagog, općina plaća školsku kuhinju, sufinancira prijevoz učenika II., III. i IV. razreda srednjih škola u iznosu od 25% od pune cijene karte, dodjeljuje stipendije učenicima i studentima te sufinancira prijevoz djece u predškolsku ustanovu u Krapinske Toplice u iznosu od 650,00 kuna mjesečno.

Za navedene programe u 2008. godini utrošeno je ukupno 928.740,61 kuna.

Općina Jesenje

Općina sufinancira prijevoz učenika srednjih škola, za što je u 2008. godini utrošeno ukupno 126.522,00 kuna.

Općina Mače

Općina sufinancira:

- prehranu učenika u osnovnoj školi – u 2008. godini utrošeno ukupno 14.209,50 kuna,
- prijevoz osnovnoškolaca – u 2008. godini utrošeno ukupno 8.940,10 kuna,
- prijevoz srednjoškolaca – u 2008. godini utrošeno ukupno 17.468,20 kuna.

Provodi se i program stipendiranja te je u tu svrhu u 2008. godini izdvojeno ukupno 25.500,00 kuna.

Općina Hum na Sutli

Općina provodi program pripomoći učenicima i studentima te je za navedeni program u 2008. godini utrošeno 854.861,44 kuna.

Općina sufinancira Osnovnu školu te je u tu svrhu u 2008. godini izdvojeno ukupno 81.122,61 kuna.

Općina Mihovljani

Općina provodi program stipendiranja učenika i studenata sa svojega područja te je za navedeni program u 2008. godini ukupno utrošeno 34.000,00 kuna.

Općina Đurmanec

Općina je suosnivač stručnog Veleučilišta u Krapini.

Kontinuirano se provodi stipendiranje studenata te je u 2008. godini utrošeno 70.000,00 kuna.

Općina Lobor

Općina sufinancira prijevoz učenika III. i IV. razreda srednjih škola, a u 2008. godini je za ovu aktivnost utrošeno ukupno 166.080,00 kuna.

Općina provodi program stipendiranja učenika srednjih škola i studenata te je za navedeni program u 2008. godini ukupno utrošeno 77.600,00 kuna.

Općina Novi Golubovec

Općina subvencionira prijevoz 24 učenika srednjih škola u visini 50% cijene karte. Za prijevoz učenika u 2008. godini bilo je utrošeno ukupno 58.997,00 kuna.

Učenicima koji potječu iz socijalno ugroženih obitelji osigurana je financijska pomoć za prehranu u školi, za što je u 2008. godini ukupno utrošeno 9.410,00 kuna.

Grad Gospić

Grad pomaže rad Veleučilišta "Nikola Tesla" te je u 2008. godini u rad Veleučilišta uloženo 100.000,00 kuna.

Grad Pakrac

Grad stipendira 7 studenata prve godine i 47 studenata ostalih godina, iznosom od 800,00 kuna mjesečno.

Grad Čazma

Tijekom školske godine 2007./2008. Grad Čazma je u potpunosti subvencionirao kamatu na učeničke i studentske kredite za 10 korisnika, a tijekom školske godine 2008./2009. za još 3 korisnika. Utrošeno je ukupno 30.000,00 kuna.

Subvencioniranje autobusnog prijevoza za učenike srednjih škola kojima nadležno ministarstvo ne osigurava besplatan prijevoz te svim redovnim studentima. Subvenciju u iznosu 20% na cijenu karte koristi 57 učenika i studenata. Utrošeno je ukupno 90.000,00 kuna.

Grad Daruvar

Izgrađen je sustav stipendiranja učenika i studenata. Grad prati stipendijama 78 studenata i 16 učenika slabijeg materijalnog stanja.

Za stipendije je u 2008. godini utrošeno 465.750,00 kuna.

Grad Slatina

Odlukom o stipendiji Grada Slatine uvedena je potpora studentima sa područja Grada Slatine, odnosno stipendija Grada Slatine. Sredstva za stipendiranje osiguravaju se u proračunu Grada Slatine. Stipendija se dodjeljuje u pravilu za školovanje studenata visokih i viših škola, od prve do završne godine studija.

Za stipendiranje studenata u 2008. godini utrošeno je 386.400,00 kuna.

Grad Orahovica

Grad vrši kreditiranje učenika srednjih škola i studenata prema višim i visokim propisima o školovanju. Za učenički kredit isplaćuje se iznos od 300,00 kuna, a za studentski 600,00 kuna.

Grad Delnice

Grad osigurava pomoć u obliku subvencije prehrane učenika, subvencije troškova javnog prijevoza i smještaja u dom učenika i studenata te stipendije za učenike i studente.

Grad Karlovac

Donesen je pravilnik o stipendiranju učenika i studenata na području Grada Karlovca. Grad stipendira 66 učenika i studenata.

Uveden je projekt stipendiranja učenika i studenata za zanimanja potrebna tržištu rada. Trenutačno se prema pravilniku stipendiraju 32 korisnika.

U 2008. godini utrošeno je ukupno 501.500,00 kuna za stipendiranje gradskih stipendija i 29.850,00 kuna za stipendiranje deficitarnih zanimanja.

Besplatna prehrana učenika osnovnih škola (temeljem kriterija Gradskog socijalnog programa) – u 2008. godini koristilo 355 učenika i utrošeno je 226.500,00 kn.

Subvencija prijevoza učenika srednjih škola i studenata (temeljem kriterija Gradskog socijalnog programa), 50 % cijene mjesečne karte autobusnog i željezničkog prijevoza, na području Grada Karlovca, te Duge Rese i Zagreba – u 2008. godini koristilo 48 učenika i studenata i utrošeno je 54.000,00 kn.

Besplatan prijevoz učenika osnovnih škola, koji putuju do 3 km (I. – IV. razred), odnosno do 5 km (V. - VIII. razred), koji temeljem Zakona o osnovnom školstvu, ne financira nadležno Ministarstvo decentraliziranim sredstvima.

U 2008. godini prijevoz je koristilo 349 učenika i utrošeno je 460.152,00 kuna.

Grad Cres

U suradnji s osnovnom i srednjom školom ostvareni su programi izborne i druge nastave, nabava opreme, stipendiranje redovnih studenata, sufinanciranje karte prijevoza za studente i učenike za školovanje izvan Cresa.

Za navedene programe u 2008. godini utrošeno je 585.672,62 kuna.

Grad Rijeka

U tijeku je postupak donošenja nove Odluke o stipendiranju darovitih učenika srednjoškolaca i studenata, te je u planu da se nova Odluka donese najkasnije do kraja 2009. godine.

U školskoj/akademskoj 2008./2009. godini povećan je broj godišnjih stipendija, pa je dodijeljeno 165 godišnjih stipendija darovitim učenicima srednjoškolcima i studentima, a što je za 15 stipendija više u odnosu na prethodnu školsku/akademsku godinu.

U školskoj/akademskoj 2008./2009. godini isplaćen je povećani iznos mjesečne stipendije za prosječno 10% te sada iznosi 850,00 kn za stipendiste koji se školuju u Rijeci i Opatiji, odnosno 1.100,00 kn za stipendiste koji se školuju izvan Rijeke.

Organiziran je 4. susret darovitih srednjoškolaca i studenata u Staroj Sušici te svečani susret stipendista koji su diplomirali u tekućoj godini s novim stipendistima Grada Rijeke.

Dodijeljene su dodatne potpore stipendistima za organizaciju njihovih izložbi, koncerata, tiskanje knjiga, izrade projekata i drugo.

U 2008. godini ukupno je utrošeno 1.271.268,10 kuna za Program za darovite učenike i studente – stipendije.

Potpisan je Sporazumu o kreditiranju studenata, između Grada Rijeke, Sveučilišta u Rijeci, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Primorsko-goranske županije i Studentskog zbora.

Potpisan je Sporazum o poslovnoj suradnji između Sveučilišta i Zagrebačke banke.

Raspisan je Natječaj za odobravanje kredita studentima Sveučilišta u Rijeci.

Potpisan je Ugovor o kreditiranju sa studentima te su dodijeljeni krediti studentima iz Rijeke koji polaze programe drugih sveučilišta kojih nema Sveučilište u Rijeci.

Ključni ciljevi programa kreditiranja jesu poticanje stjecanja visoke naobrazbe, socijalna osjetljivost te poticanje izobrazbe strateških profila kadrova (deficitarna zanimanja), odnosno permanentnog obrazovanja.

Ovaj Program prvi je u Republici Hrvatskoj koji ravnopravno uzima u obzir sve kategorije studenata, od redovitih studenata, koji fakultet polaze uz potporu Ministarstva, do studenata poslijediplomskih, specijalističkih i doktorskih studija. Osim što su krediti namijenjeni svim studentima riječkog Sveučilišta (iz svih krajeva RH), u ovom modelu uvažen je i specifičan interes Grada Rijeke - kreditiranje njezinih građana - studenata koji studiraju na drugim

Sveučilištima izvan grada Rijeke i Hrvatske i za programe koje riječke visokoškolske ustanove nemaju.

Riječ je o kreditima koji se odobravaju za financiranje troškova studiranja i školarina uz povoljnu kamatnu stopu od najviše 2,5% godišnje. Rok korištenja kredita bit će jednak trajanju studija, a rok vraćanja je također povoljan - 7 godina. Razlika kamate subvencionirat će se iz Riznice za kreditiranje studenata, koju su osnovali današnji potpisnici sporazuma, na temelju prinosa kamate oročenih sredstava u njoj, na temelju ulaganja osnivača i drugih ulagača čije se priključivanje s vremenom očekuje. Vrijednost Riznice kontinuirano će se povećavati. Svi potpisnici ulagat će u sredstva za kreditiranje u narednih pet godina, ukupno 19,3 milijuna kuna, od čega Grad Rijeka 5 milijuna kuna.

Prve godine planira se kreditiranje 800 studenata, druge 1.200, treće 1.600, četvrte 2.000, a pete čak 2.400 studenata.

Pravo na kreditiranje studenti ostvaruju na temelju skupljenih bodova. Kako je osnovni cilj ovog modela kreditiranja poticanje izvrsnosti, u prvom se redu boduje uspjeh studenata. Dodatni bodovi mogu se ostvariti temeljem socijalnog kriterija i kriterija primanja u domaćinstvu, a dodatne bodove ostvaruju i, primjerice, dobitnici rektorove nagrade, osvajači državnih nagrada ili pak studenti koji se posebno ističu aktivnostima na području sporta, kulture ili na drugom području.

Ukupno je u 2008. godini utrošeno 1.000.000,00 kuna namijenjeno Fondu za kreditiranje studenata pri Sveučilištu u Rijeci.

Općina Semeljci

Na području općine obrazovanje je dostupno svima jer se općina nalazi na raskrižju tri grada: Osijeka, Đakova i Vinkovaca.

Na području općine organizirano je osnovnoškolsko obrazovanje, a u spomenutim gradovima srednjoškolsko i visokoškolsko (pogotovo u Osijeku kao sveučilišnom županijskom centru).

Kao pomoć pri visokoškolskom obrazovanju pridonose: državne, županijske i općinske stipendije.

Općina je donijela Pravilnik o stipendiranju na području općine. Osim toga, tu je i financiranje autobusnih karata i domova za učenike 1. i 2. razreda srednjih škola, dok se za 3. i 4. razrede financiraju samo karte. To financiranje vrši se iz Državnog proračuna budući općina spada u područje posebne državne skrbi III. skupine.

Općina Špišić Bukovica

Općinsko Vijeće donijelo je Odluku o visini stipendija za studente s područja Općine Špišić Bukovica i Odluku o subvencioniranju đачkih karata za srednje škole.

U 2008. godini za stipendije i subvencije đачkih karata utrošeno je 30.124,45 kuna.

Općina Ston

Općina stipendira 20 studenata te sufinancira prijevoz djece koja se školuju u Dubrovniku.

Općina Pitomača

Stipendiraju se studenti s područja općine. U 2008. godini za studentske stipendije utrošeno je ukupno 224.500,00 kuna.

Općina sufinancira đачke putne karte učenicima 3. i 4. razreda srednjih škola te je u 2008. godini za navedenu aktivnost utrošeno ukupno 80.366,06 kuna.

Općina Mikleuš

Izrađene su smjernice za sustav stipendiranja deficitarnih zanimanja na području Općine Mikleuš.

Dodijeljene su dvije stipendije za stipendiste sa područja Općine Mikleuš u 2008. godini u iznosu od 500,00 kn mjesečno, plus jedna stipendija iz 2007. godine.

Općina Lukač

Općina je izradila smjernice za sustav stipendiranja studenata.

Općina Primošten

Općina sudjeluje u financiranju prijevoza učenika srednjih škola slabijeg imovnog stanja (370,00 kuna) i dodjeljuje stipendije za redovne i uzorne studente određenih fakulteta (800,00 kuna) temeljem Odluke Općinskog poglavarstva o stipendiranju redovitih studenata i učenika srednjih škola slabijeg imovnog stanja.

Općina Mljet

Općina provodi program stipendiranja srednjoškolaca i studenata. Temeljem javnog natječaja u 2008. godini dodijeljeno je 39 stipendija te je utrošeno 195.000,00 kuna.

Općina Ribnik

Općina sufinancira 25% stipendije studentici II. godine na Fakultetu strojarstva i brodogradnje. Za navedenu stipendiju u 2008. godini isplaćeno je 1.050,00 kuna.

Općina Barilović

Općina u suradnji s Karlovačkom županijom i radnim organizacijama sufinancira učeničke i studentske stipendije.

Nadalje, općina podmiruje troškove prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 143.724,50 kuna.

Općina Nova Bukovica

Općina provodi program stipendiranja studenata sa područja Općine Nova Bukovica. Program se provodi u kontinuitetu od kolovoza 2003. godine.

Prosječno se školuje 8-10 studenata različitih profesija uz potporu općinske stipendije. Od početka provođenja programa jedan dio općinskih stipendista završilo je školovanje.

Razvijena je suradnja sa fakultetima i Visokim školama.

Godišnja izdvajanja po osnovi stipendije za 2008. godinu su 48.000,00 kuna.

Nadalje, općina sufinancira mjesečne vozne karte za učenike trećih i četvrtih razreda srednjih škola. Učešće općine pokriva 50% vrijednosti vozne karte u autobusnom i željezničkom prometu. Ostvarena je suradnja s Virovitičko-podravskom županijom kao sufinancijerom ostatka visine vozne karte i prijevoznicima (Auto-prijevoz i Hrvatske željeznice).

Općina Rakovica

Kontinuirano se provodi program stipendiranja učenika i studenata. U 2008. godini za navedeni program utrošeno je 80.900,00 kuna.

Sufinancira se prijevoz učenika 3. i 4. razreda srednje škole. Za prijevoz je u 2008. godini izdvojeno ukupno 123.235,58 kuna.

Općina Lasinja

Prijevoz učenika srednjih škola i studenata subvencionira se od 2005. godine. Utrošena sredstva u 2008. godini iznose 147.200,00 kune.

Sufinanciranje stipendija učenika srednjih škola i studenata prema projektu Jedinственog sustava stipendiranja na području Karlovačke županije – Stipendika, i to s 50 % iznosa stipendije.

Školska kuhinja sufinancira se dugi niz godina, za svu osnovnoškolsku djecu, a prema prijedlogu škole, u potpunosti se financira za djecu iz brojnijih obitelji ili obitelji slabijeg imovnog stanja.

Utrošena sredstva u 2008. godini 41.893,00 kune.

Općina Kamanje

Općina u cijelosti financira školski obrok za treće dijete u obitelji.

Općina Dvor

Općina je u 2008. godini stipendirala 5 studenata, a utrošeno je ukupno 24.000,00 kuna.

Grad Petrinja

U gradu je bio raspisan natječaj te su potpisani ugovori o korištenju stipendije za akademsku godinu 2008./2009. za novih 19 studenata (u mjesečnom iznosu od 700,00 kuna).

Grad Zagreb

Gradske stipendije za učenike i studente prema demografskim kriterijima iz ove mjere dodjeljuju se na osnovi kriterija utvrđenih Odlukom o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente slabijeg socijalnog statusa. Osim ovog dijela studentske i učeničke populacije, gradske stipendije dodjeljuju se još za učenike deficitarnih zanimanja te za nadarenu mladež prema posebnim mjerilima i kriterijima u skladu s Odlukom.

Sredstva za stipendije koje su predmet ove mjere, kao i za ostale gradske stipendije, osiguravaju se u proračunu Grada Zagreba, a broj stipendija za dodjelu utvrđuje svake godine Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba prema sredstvima osiguranima u proračunu Grada Zagreba. Dio sredstava za navedene stipendije planira se na pozicijama GU- za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, a dio na GU- za obrazovanje i šport.

Natječaj za dodjelu stipendije provodi imenovano Povjerenstvo za dodjelu ovih stipendija koje imenuje Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba iz redova stručnih djelatnika s područja socijalne zaštite i područja obrazovanja. Povjerenstvo utvrđuje prijedlog liste kandidata za dodjelu stipendije, a konačnu listu i ugovor o korištenju stipendije utvrđuje Gradsko poglavarstvo.

Za školsku/akademsku godinu 2007./2008. dodijeljeno je 7 učeničkih i 11 studentskih stipendija. Od toga 6 učenika i 8 studenata nastavlja s korištenjem stipendije i u školskoj/akademskoj godini 2008./2009.

Temeljem natječaja za školsku/akademsku godinu 2008./2009. dodijeljeno je također 7 učeničkih i 11 studentskih stipendija.

Planirana sredstva u 2008. za stipendije iz ove mjere iznosila su 250.000,00 kn, a utrošena 381.163,03 kn. Za 2009. ovaj iznos u planu je povećan na 500.000,00 kn.

Primorsko-goranska županija

Grad Cres

Ostvareni su programi izborne i druge nastave opreme, nabava opreme, stipendiranje redovnih studenata, te sufinanciranje prijevoza za učenike i studente koji se školuju izvan Cresa.

Općina Kostrena kreditirala je 13 učenika s deset mjesečnih rata u iznosu od 600,00 kuna.

Općina je kreditirala i 18 studenata s deset mjesečnih rata u iznosu od 800,00 kuna te 4 apsolventa s pet mjesečnih rata.

Općina Punat sufinancira troškove smještaja djece predškolske dobi, troškove osnovnoškolskog obrazovanja te mjesečne potpore učenicima i studentima.

3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu gospodarskog stanja i iseljavanja stanovništva
2. donijeti plan i program gospodarske i populacijske revitalizacije raseljenih područja
3. utvrditi potrebe za specifičnim djelatnostima
4. donijeti propis o sustavu financijskih i poreznih mjera kojima se potiče osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskog gospodarstva i drugih oblika zapošljavanja
5. utvrditi financijski plan subvencija za razdoblje od 2007. do 2012. godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva planira utvrditi specifične mogućnosti i stvarne potrebe za određenim industrijskim djelatnostima te poticati čimbenike jačanja konkurentnosti postojećih proizvodnji odnosno poticati razvoj „novih“ proizvodnji koje bi trebale poticati radno sposobno stanovništvo te zaustaviti trend iseljavanja stanovništva, a ujedno potaknuti useljavanje novog radno sposobnog stanovništva.

Planirane aktivnosti će se temeljiti na pokazateljima analize gospodarskog stanja i iseljavanja stanovništva, a bit će dio plana i programa gospodarske i populacijske revitalizacije raseljenih područja, koji će usmjeriti financijske subvencije u te svrhe, kroz razdoblje od 2008. do 2012. godine.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture među najznačajnijim aktivnostima – analizama ističe: izradu studije o ekonomskim, prometnim i demografskim učincima izgradnje mosta Pelješac na gravitacijsko i šire područje, dok je aktualna izrada željezničkog povezivanja duž Vb koridora u Republici Hrvatskoj (Rijeka-Zagreb-Mađarska granica), analiza rekonstrukcije željezničkog pravca Oštarije-Split, kao i Prostorno-prometne studije cestovno-željezničkog prometnog sustava šireg područja Grada Zagreba. Za realizaciju projekta „Potpore otočnim poslodavcima“ utrošeno je ukupno 12.494.447,73 kune.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u djelokrugu svojih nadležnosti provodilo je aktivnosti kroz mjere ruralnog razvoja za što je utrošeno 194.337.302,00 kuna:

- školovanje, kroz informatičko opismenjavanje, poljoprivrednih proizvođača i ribara za 2007. godinu,
- osnivanje i razvoj poljoprivredne zadruge,
- osnivanje i razvoj udruga poljoprivrednih proizvođača, uzgajivača riba i školjaka te strojnih prstena, putem financiranja programa rada udruga proizvođača i/ili prerađivača autohtonih proizvoda,
- prerada, skladištenje i trženje poljoprivrednih, ribarskih i šumarskih proizvoda, kroz izgradnju, adaptaciju i opremanje pogona za preradu, konfekcioniranje i pakiranje poljoprivrednih proizvoda,
- obnova i razvitak sela i seoskog prostora (ruralna infrastruktura, zaštita okoliša, uređenje zemljišta, ribarstvo, šumarstvo, lovstvo, diverzifikacija djelatnosti), poboljšana je infrastruktura u ruralnim područjima s manjom gustoćom naseljenosti,

- razvoj seoskog, lovnog i ribolovnog turizma kroz poboljšanu turističku ponudu na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima,
- marketinška priprema poljoprivredno-prehrambenih proizvoda,
- financiranje potpore organizatorima sajmova, promotivnih prezentacija, znanstvenih skupova, obljetnica i manifestacija očuvanja kulturne baštine sudionicima na državnim manifestacijama i izložbama iz područja djelokruga Ministarstva.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u okviru mjera poticanja razvoja središnjih naselja i usmjeravanja trendova unutarnjih migracija provodi, temeljem Zakona o područjima posebne državne skrbi, i stambeno zbrinjavanje mladih obitelji, potičući ih na nastanjenje i ostanak na područjima posebne državne skrbi na način da se mladim obiteljima omogućava stambeno zbrinjavanje po programima stambenog zbrinjavanja preciziranih Zakonom o područjima posebne državne skrbi i na taj način neizravno potiče Nacionalnu populacijsku politiku.

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo djelatnošću koju obavlja, a koja se prvenstveno odnosi na izdavanje garancija za poduzetničke kredite, omogućava, kako novim, tako i postojećim subjektima malog gospodarstva ostvarivanje prava na kredit i instrumente osiguranja povrata kredita. Na taj način dolazi do osnivanja novih, rasta i razvoja postojećih subjekata, kao i povećanog zapošljavanja stanovništva.

Agencija provodi poseban garancijski program namijenjen područjima od posebnog državnog interesa kako bi potaknula razvoj poduzetništva na tom području i stvorila povoljnu poduzetničku klimu.

Osim izdavanja garancija, Agencija provodi i projekte dodjele bespovratnih potpora koji također utječu na jačanje poduzetništva i smanjenje nezaposlenosti.

Kroz projekt „Mreža konzultanata“, Agencija obrazuje i certificira konzultante za malo gospodarstvo i poduzetnicima sufinancira njihove usluge, čime omogućava višu kvalitetu konzultantskih usluga uz nižu cijenu za poduzetnike.

Svim navedenim aktivnostima Hrvatska agencija za malo gospodarstvo čvrsto potiče rast i razvoj poduzetništva, osnivanje novih i jačanje postojećih subjekata malog gospodarstva, smanjenje nezaposlenosti i razvoj poduzetništva u slabije naseljenim područjima Republike Hrvatske, a navedene aktivnosti planiraju se provoditi i ubuduće.

Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave

Grad Zabok osigurao je uvjete za povoljno kreditiranje malog obiteljskog poduzetništva te sudjeluje u realizaciji „Programa kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva“ u okviru provedbe programa „Lokalni projekti razvoja poduzetnika“.

Grad Ogulin u svrhu poticanja malog i srednjeg poduzetništva i obiteljskih gospodarstava godišnje izrađuje analizu gospodarskog stanja i provodi programe poticanja poljoprivrede i malog gospodarstva. Grad zajedno s poslovnim bankama odobrava poduzetničke kredite pod povoljnim uvjetima i subvencionira kamatu na njih.

Zagrebačka županija sufinancira osnivanje trgovačkog društva i poljoprivrednih gospodarstava te u pojedinim slučajevima subvencionira kamate na kredite „malim“ trgovačkim društvima i poljoprivrednicima.

Grad Varaždin subvencionira poljoprivredna gospodarstva.

Grad Ozalj poduzetnicima, koji će zaposliti uglavnom žensku radnu snagu, ustupa zemljište po ugovoru o pravu građenja bez naknade.

Grad Orahovica je kao jedini osnivač u 100% vlasništvu grada osnovao trgovačko društvo RUŽICA GRAD d.o.o. Orahovica za turizam, rekreaciju i ugostiteljstvo, koje će svojim djelatnostima omogućiti zapošljavanje određenog broja stanovnika.

Grad Karlovac ima razrađen sustav poticanja i subvencioniranja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, te poticanja ostalih vrsta poljoprivredne proizvodnje, što se uglavnom odnosi na slabije naseljena područja. Osnivanje obrta djelomično se oslobađa ili odobrava „grace period“ u plaćanju komunalnih doprinosa i komunalne naknade, dok su proizvodni obrti oslobođeni u 100% iznosu. Na području posebne državne skrbi, koje je najviše podložno iseljavanju, sve djelatnosti su u potpunosti oslobođene svih davanja.

Grad Zagreb provodi program poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva s poticajnim kreditima, potporama i gradnjom poduzetničke infrastrukture. Planira se ukupno 2.500 novozaposlenih, odnosno prosječno godišnje po 500 osoba. Projekti iz ovog programa, osim iz gradskih proračuna subvencioniraju se i dodjelom bankarskih kredita prema programima poticanja (Poduzetnik, Poduzetnik-branitelj, Poduzetnik-2, i drugo) u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva. Grad planira uvesti druge oblike poticanja zapošljavanja, posebno mladih koji tek ulaze u svijet rada (npr. kroz potpore inovatorima, subvencije za izradu poslovnih programa, subvencioniranje kamata na kredite obrtnicima, dokvalifikaciju odnosno prekvalifikaciju i edukaciju specifičnih skupina nezaposlenih i slično). Na taj će se način, uz ostalo, dodatnom podukom osposobiti za rad godišnje oko 500 mladih stručnih osoba koje su evidentirane kao nezaposlene, a koje bi se potom angažirale kroz Tehnološki park Zagreb, Tehnološki centar ALSTRO i druge gradske projekte, odnosno kroz samostalno poduzetništvo. Radi promicanja ravnopravnosti spolova, brige i skrbi muškarca i žene za obitelj te promicanja svih oblika ženskog djelovanja u gospodarskom i javnom životu, donijet će se i provoditi Program poticanja poduzetništva žena u Gradu Zagrebu s težištem na subvencioniranju kredita i većem uključivanju žena u sve lokalne projekte poticanja poduzetništva.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u suradnji s *Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* s ciljem donošenja propisa o sustavu financijskih i poreznih mjera, kojima se potiče osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskog gospodarstva i drugih oblika zapošljavanja, provodilo je projekt Poduzetništvo žena i ciljnih skupina za 2008. godinu, za što je utrošeno ukupno 11.641.500,00 kuna.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave realizirani su projekti „Hrvatski otočni proizvod“, „Potpore otočnim poslodavcima“ te „Potpore otočnim udrugama“ za što je utrošeno ukupno 11.710.874,20 kuna.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u djelokrugu svojih nadležnosti provodilo je aktivnosti navedene mjere kroz mjere ruralnog razvoja, za što je utrošeno 172.726.552,90 kuna:

- školovanje, kroz informatičko opismenjavanje, poljoprivrednih proizvođača i ribara za 2008. godinu,
- osnivanje i razvoj udruga poljoprivrednih proizvođača, uzgajivača riba i školjaka te strojnih prstena, putem sufinanciranja programa rada udruga proizvođača i/ili prerađivača autohtonih proizvoda,
- ulaganje u obiteljska poljoprivredna gospodarstva, uzgajališta riba i školjaka, privatne šume te uzgoj divljači, kroz program razvoja akvakulture,
- prerada, skladištenje i trženje poljoprivrednih, ribarskih i šumarskih proizvoda, kroz izgradnju, adaptaciju i opremanje pogona za preradu, konfekcioniranje i pakiranje poljoprivrednih proizvoda,

- obnova i razvitak sela i seoskog prostora (ruralna infrastruktura, zaštita okoliša, uređenje zemljišta, ribarstvo, šumarstvo, lovstvo, diverzifikacija djelatnosti), poboljšana je infrastruktura u ruralnim područjima s manjom gustoćom naseljenosti,
- razvoj seoskog, lovnog i ribolovnog turizma kroz poboljšanu turističku ponudu na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima,
- financiranje potpore organizatorima gospodarskih manifestacija, sajмова i znanstvenih skupova iz područja djelokruga Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo djelatnošću koju obavlja, a koja se prvenstveno odnosi na izdavanje garancija za poduzetničke kredite, omogućava, kako novim, tako i postojećim subjektima malog gospodarstva ostvarivanje prava na kredit i instrumente osiguranja povrata kredita. Na taj način dolazi do osnivanja novih, rasta i razvoja postojećih subjekata, kao i povećanog zapošljavanja stanovništva.

Agencija provodi poseban jamstveni program namijenjen područjima od posebnog državnog interesa, kako bi potaknula razvoj poduzetništva na tom području i stvorila povoljnu poduzetničku klimu.

Osim izdavanja jamstava, Agencija provodi i projekte dodjele bespovratnih potpora koji također utječu na jačanje poduzetništva i smanjenje nezaposlenosti.

Kroz projekt „Mreža konzultanata“, Agencija obrazuje i certificira konzultante za malo gospodarstvo i poduzetnicima sufinancira njihove usluge, čime omogućava višu kvalitetu konzultantskih usluga uz nižu cijenu za poduzetnike.

Svim navedenim aktivnostima Hrvatska agencija za malo gospodarstvo čvrsto potiče rast i razvoj poduzetništva, osnivanje novih i jačanje postojećih subjekata malog gospodarstva, smanjenje nezaposlenosti i razvoj poduzetništva u slabije naseljenim područjima Republike Hrvatske, a navedene aktivnosti planiraju se provoditi i ubuduće.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Karlovačka županija

Županijsko poglavarstvo donijelo je program o utvrđivanju prioriteta u poticanju poljoprivredne proizvodnje za 2008. godinu kojim se dodjeljuju bespovratna novčana sredstva, u kojem su kao korisnici navedeni nositelji ili članovi poljoprivrednog gospodarstva (primjerice, Obiteljsko gospodarstvo). Najviši ukupni iznos poticaja koji korisnik može ostvariti je 50.000,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za poticanje razvoja poljoprivrede - 750.000,00 kuna.

Virovitičko-podravska županija

Kroz Županijsku razvojnu strategiju za razdoblje 2007. – 2013. izrađena je analiza gospodarskog stanja i iseljavanja stanovništva. Nadalje, utvrđene su potrebe za specifičnim djelatnostima pomoću Godišnjeg izvješća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Virovitica o deficitarnim zanimanjima na području Virovitičko-podravske županije.

Županijskim proračunom za 2008. godinu za programe poticanja obrtnika, malih i srednjih poduzetnika, turizam, ruralni razvoj i kreditne linije utvrđen je financijski plan subvencija – 9.206.138,00 kuna.

Šibensko-kninska županija

Županija u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva te Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provodi programe „Poduzetnik“ i „Mikrokreditiranje“ za koje je u 2008. godini ukupno utrošeno 1.459.997,22 kuna.

Općina Stubičke Toplice

Općina je u srpnju 2008. godine donijela Odluku o poticaju u poljoprivredi na području Općine Stubičke Toplice.

Općina Đurmanec

Doneseni su potrebni akti kojima su utvrđeni kriteriji i uvjeti, korisnici i vrsta subvencija kojima se potiče osnivanje obiteljskih gospodarstava, poljoprivredna proizvodnja i sl.

Općina Lohor

Općina subvencionira kamate za kredite obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i potrebe za poljoprivredu.

Za navedene aktivnosti u 2008. godini ukupno je utrošeno 110.329,95 kuna.

Općina Vrhovine

Odlukom o općinskim porezima, Odlukom o komunalnoj naknadi i Odlukom o visini, uvjetima i načinu plaćanja poreza za korištenje javnih površina u Općini Vrhovine utvrđene su olakšice za sve domicilne i vanjske gospodarstvenike.

Grad Čazma

Grad subvencionira troškove komunalnog doprinosa i komunalne naknade za kupnju zemljišta u poduzetničkoj zoni.

Grad je podmirio 50 % troškova komunalnog doprinosa za jednoga poduzetnika koji je izgradio poduzetnički objekt u poduzetničkoj zoni u 2008. godini.

Za navedenu aktivnost utrošeno je 13.000,00 kuna.

Grad Daruvar

Vrši se prodaja zemljišta u poduzetničkoj zoni pod povoljnim uvjetima, sa svim komunalnim priključcima, u 2008. godini rasprodane su sve parcele.

Grad Slatina

Za razvoj poljoprivrednika, obrtnika, malih i srednjih poduzetnika u 2008. godini utrošeno je 580.075,02 kuna.

Grad Karlovac

Grad, u suradnji s Hrvatskom poljoprivrednom agencijom i Hrvatskim zavodom za poljoprivredno savjetodavnu službu potiče i subvencionira poljoprivrednu proizvodnju s ciljem samozapošljavanja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, povećanja broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom za tržište, te poboljšanja uvjeta za bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

U 2008. godini za navedene aktivnosti utrošeno je ukupno 1.756.392,50 kuna.

Grad Rijeka

Tijekom 2008. godine izrađene su tromjesečne analize gospodarskog stanja na temelju poslovnih podataka gospodarskih subjekata koji imaju sjedište u Gradu Rijeci (podatci FINE) i u suradnji s Obrtničkom komorom Primorsko-goranske županije te su definirana deficitarna zanimanja.

Provodi se opći program mjera poticanja razvoja poduzetništva.

Provedene aktivnosti i utrošena sredstva u 2008. godini:

- jačanje konkurentnosti poduzetnika	485.144,00
- sajam novih tehnologija	367.237,00
- inovacije za komercijalizaciju	30.000,00
- korištenje ureda hrvatskih regija u Bruxellesu	144.000,00
- 40% iznosa za 12 stipendija deficitarnim zanimanjima	42.240,00
- depoziti za kredite	693.333,00
- subvencije kamata i komunalne naknade	274.831,00
- medijski kutak	51.240,00

Općina Petrijevci

Općina pruža financijsku pomoć obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. U 2008. godini isplaćeno je ukupno 19.061,67 kuna.

Općina Semeljci

Općina poduzima mjere vezane prije svega za zapošljavanje, jer se ne ubraja u rijetko naseljena mjesta, iz kojih je pojačano iseljavanje.

Osnovana je Poslovna zona u naselju Semeljci, donesen je Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske.

Budući je Općina područje od posebne državne skrbi III. skupine zbog malog broja zaposlenih, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprava za područja posebne državne skrbi, vrši stambeno zbrinjavanje darovanjem osnovnog građevinskog materijala, a u skladu sa zakonskim odrednicama.

Općina Čađavica

Općina subvencionira osjemenjivanje krava pri obiteljskim gospodarstvima na području Općine kako bi povećanjem broja krava na obiteljskim gospodarstvima porasla i potreba zapošljavanja ljudi.

Za ovu aktivnost u 2008. godini utrošeno je 8.640,00 kuna.

Općina Posedarje

Općina je u 2008. godini s iznosom od 73.273,00 kune, a sukladno financijskom planu subvencije u poljoprivredi, subvencionirala poljoprivrednu proizvodnju na svojem području.

Općina Žakanje

Općina je u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje donijela Program poticanja razvoja obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva.

Općina Barilović

Subvencija kamata za poduzetnički kredit u iznosu od 2.838,00 kuna.

Općina Rakovica

Općina u suradnji s Karlovačkom županijom provodi Program subvencioniranja poljoprivrednika (u 2008. godini utrošeno 30.825,32 kuna) te Program subvencioniranja obrtnika, malih i mladih poduzetnika (u 2008. godini utrošeno 37.001,86 kuna).

Općina Lasinja

Općina potiče poljoprivrednu proizvodnju sufinanciranjem premije osiguranja goveda i trajnih nasada, sufinanciranjem nabave kvalitetnih voćnih i loznih sadnica te sufinanciranjem umjetnog osjemenjivanja krava i junica.

4. Usmjeravati buduće useljeničke tokove u slabije razvijena i depopulacijska područja

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu stanja (doseljeništva)
2. osnažiti regionalnu suradnju i poticati infrastrukturni razvoj
3. izraditi plan poticanja useljavanja u slabije razvijena i depopulacijska područja

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija

Programi Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija za pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske

U skladu s poticanjem povratka i useljavanja Hrvata izvan Republike Hrvatske te ostalim mjerama Nacionalne populacijske politike Republike Hrvatske, pomoć u ostvarivanju pristupa hrvatskom obrazovnom sustavu za mlade pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske jedan je od najvažnijih zadataka Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija. Shodno tome, u okviru Uprave za hrvatske manjine, iseljništvo i useljništvo, Odjel za hrvatsko useljništvo provodi sljedeće programe:

Stipendije za učenike i studente – pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske

Na temelju Pravilnika o stipendiranju učenika i studenata u Republici Hrvatskoj – pripadnika hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, u okviru Uprave za hrvatske manjine, iseljništvo i useljništvo, provodi se Natječaj za dodjelu stipendija pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske koji pohađaju srednje škole ili visoka učilišta na teritoriju Republike Hrvatske. Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija je u okviru državnog proračuna RH za 2007. godinu dodijeljeno 3 milijuna kuna za navedene stipendije. Stipendija se dodjeljuje učenicima i studentima za jednu školsku ili akademsku godinu, odnosno 10 mjeseci u godini i to isključivo za vrijeme redovnog školovanja, odnosno studiranja (apsolventi ostvaruju pravo na 5 mjesečnih stipendija u akademskoj godini). Mjesečni iznos stipendije za svaku kalendarsku godinu utvrđuje se sukladno raspoloživim financijskim sredstvima. Za akademsku i školsku godinu 2006./2007. studentska stipendija iznosila je 700,00 kuna, a učenička 500,00 kuna mjesečno. Ukupno je za akademsku i školsku godinu 2006./2007. dodijeljena 391 stipendija. Socijalna dimenzija nije prisutna kao zasebni kriterij u ovome Pravilniku iz razloga što stipendije doista teže biti stimulativna mjera, a ne instrument socijalne politike. Kao takve, nisu samo izraz čiste materijalne potpore učenicima i studentima, već i svojevrsni poziv i konkretni dokaz brige matične domovine o njima.

Naknada za učenje hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske

Na temelju Pravilnika o naknadi za učenje hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija preuzima obvezu plaćanja školarine za učenje hrvatskog jezika u trajanju od dva semestra (u iznimnim slučajevima i više) za kandidate hrvatskog podrijetla s prebivalištem izvan Republike Hrvatske. Tečaj učenja hrvatskog jezika se odvija na Filozofskim fakultetima u Zagrebu i Splitu. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija objavljuje Javni poziv za dodjelu naknade za učenje hrvatskog jezika putem diplomatskih misija i konzularnih ureda RH u svijetu te putem svoje web stranice. Tijekom jedne akademske godine, odnosno kroz dva semestra, tečaj u prosjeku pohađa 60-tak polaznika. Vrijednost ovoga programa leži u činjenici da polaznici, osim što uče hrvatski jezik, upoznaju široki spektar hrvatske kulturne baštine i cjelokupnog naslijeđa hrvatskog naroda, što svakako olakšava njihovu integraciju u hrvatsko društvo. Ne čudi stoga što mnogi od njih odlučuju ostati u Hrvatskoj, gdje upisuju fakultete – primjerice, u akademskoj godini 2006./2007. na visoka učilišta u RH upisali su se pripadnici hrvatskog naroda iz Perua i Savezne Republike Njemačke, koji su prethodno pohađali tečaj hrvatskog jezika.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i Uprava za hrvatske manjine, iseljništvo i useljništvo ostvarili su značajnu suradnju s ostalim tijelima državne uprave u svezi rješavanja pitanja državljanstva i izdavanja osobnih isprava, zdravstvenog i mirovinskog osiguranja pripadnika hrvatskog naroda, članova njihovih obitelji i potomaka koji se iz inozemstva vraćaju, odnosno useljavaju u Republiku Hrvatsku te u svezi poreznih i carinskih olakšica pri njihovu povratku ili useljavanju. Putem mreže hrvatskih diplomatskih misija i

konzularnih ureda u svijetu kontinuirano se plasiraju informacije o svim aktualnim pitanjima nužnima za što jednostavniji i brži povratak.

Projekti hrvatske Vlade poput servisa HITRO.HR, e-katastra, digitalizacije zemljišnih knjiga i sličnih, korak su u pravom smjeru. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija zajedno s ostalim tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i regionalne samouprave želi biti aktivni sudionik stvaranja uvjeta za usmjeravanje useljeničkih tokova u područja koja trebaju populacijsku, infrastrukturnu i svaku drugu vrstu društvene i gospodarske revitalizacije.

Ministarstvo unutarnjih poslova nadležno je za provedbu zakona o strancima te je nositelj izrade zakonskih prijedloga i strateških dokumenata koji se odnose na boravak i rad stranaca. Tako je u 2007. godini Ministarstvo unutarnjih poslova bilo nositeljem izrade prijedloga zakona o strancima te Migracijske politike Republike Hrvatske za 2007. – 2008. godinu. Zakon o strancima hrvatski sabor usvojio je 13. srpnja 2007. godine. Ovim zakonom regulirani su uvjeti useljavanja stranaca u Republiku Hrvatsku, odnosno uvjeti za rad i boravak u Republici Hrvatskoj. Hrvatski sabor je 13. srpnja 2007. godine donio i migracijsku politiku Republike Hrvatske za 2007. – 2008. godinu. Ovim dokumentom nastoji se predvidjeti potrebne korake na području zakonodavstva i prakse na području migracija, kako bi se stvorili uvjeti za provođenje učinkovite i usklađene provedbe migracijske politike u skladu s hrvatskim potrebama, a vodeći računa o poštivanju ljudskih prava migranata.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Čazma je tijekom 2007. godine započeo izradu analize useljavanja na područje Grada Čazme (struktura stanovništva, razlozi i dr.) s ciljem izrade plana poticanja useljavanja u slabije razvijena područja.

Grad Zagreb planira pri izradi i donošenju prostornih planova (izmjena i dopuna PPGZ-a, GUP-a Zagreba i Sesveta, Programa stanja u prostoru, UPU-a i DPU-a) voditi računa o usklađivanju kretanja stanovništva i njegovih potreba, posebno što se tiče stanova i objekata društvene infrastrukture (vrtića, škola, igrališta, drugih sportsko-rekreacijskih objekata i domova za starije). Kroz godišnje programe razvoja komunalne i vodoprivredne infrastrukture te programe malih komunalnih akcija po gradskim četvrtima, Grad će voditi računa o sanaciji i izgradnji objekata vodoopskrbe i odvodnje u rubnim dijelovima naselja Zagreba te u četvrtima Sesvete i Brezovica, radi uravnoteženja komunalnog standarda, te o uređenju prometne signalizacije na cestama, pružnim i drugim prijelazima, uključujući prilagodbe prometnih oznaka za kretanje osoba s invaliditetom.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je u suradnji s *Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* s ciljem osnaživanja regionalne suradnje i poticanja infrastrukturnog razvoja provodilo Projekt potporne institucije za 2008. godinu, za što je utrošeno ukupno 6.373.000,00 kuna.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija

Prema odredbama Ustava (članak 10.) Vlada Republike Hrvatske ima posebnu dužnost i odgovornost brinuti se o pripadnicima hrvatskog naroda u drugim državama te s tim u vezi poticati stvaranje uvjeta za njihov povratak u domovinu, kao i druge oblike integracija. U tom smislu unutar Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija ustrojena je *Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu* koja putem Odjela za Hrvate u inozemstvu pruža potrebne informacije Hrvatima izvan domovine o administrativnom i upravnom sustavu Republike Hrvatske i mogućnostima njihova aktivnog uključivanja u svekolike društvene procese. Posebnu pozornost Služba posvećuje stvaranju uvjeta i pozitivne klime u široj

javnosti za povratak hrvatskih iseljenika i pružanju što kvalitetnijih usluga useljenicima od strane državnih institucija na svim razinama.

Aktivnosti koje su poduzete s ciljem provedbe mjere:

1. Stipendiranje učenika i studenata – pripadnika hrvatskog naroda izvan RH

Na temelju Pravilnika o stipendiranju učenika i studenata u Republici Hrvatskoj – pripadnika hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Republika Hrvatska raspisuje Natječaj za dodjelu stipendija pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske koji pohađaju srednje škole ili visoka učilišta na teritoriju Republike Hrvatske. Stipendije se dodjeljuju učenicima i studentima za jednu školsku ili akademsku godinu, odnosno 10 mjeseci u godini i to isključivo za vrijeme redovnog školovanja, odnosno studiranja. Za akademsku i školsku 2007./2008. godinu studentska stipendija iznosila je 700,00 kn, a učenička 500,00 kn mjesečno. Navedena kategorija studenata putem Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija ostvaruje i pravo na smještaj u studentskim domovima.

Ukupno je za akademsku/školsku 2007./2008. godinu dodijeljeno 573 stipendije i to 534 studentima i 39 učenicima.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija ovu mjeru provodi u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te Studentskim centrima: Zagreb, Split, Rijeka, Zadar i Osijek.

Za navedenu aktivnost u 2008. godini utrošeno je ukupno 3.814.000,00 kuna.

2. Tečaj učenja hrvatskog jezika za pripadnike hrvatskog naroda s prebivalištem izvan Republike Hrvatske

Na temelju Pravilnika o naknadi za učenje hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija preuzima obvezu plaćanja školarine za učenje hrvatskog jezika u trajanju od 2 semestra (u iznimnim slučajevima i više) za kandidate hrvatskog podrijetla s prebivalištem izvan Republike Hrvatske. Tečaj učenja hrvatskog jezika se odvija na Filozofskim fakultetima u Zagrebu (Croaticum) i Splitu (Croatica). Ministarstvo vanjskih poslova objavljuje Javni poziv za dodjelu naknade za učenje hrvatskog jezika putem diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u svijetu te putem svojih internetskih stranica. Vrijednost ovoga programa jest u činjenici da polaznici, osim što uče hrvatski jezik, upoznaju široki spektar hrvatske kulturne baštine i cjelokupnog naslijeđa hrvatskog naroda, što olakšava njihovu kasniju integraciju u hrvatsko društvo. Polaznici tečaja dolaze iz različitih zemalja svijeta (Argentina, Australija, Alžir, Austrija, Brazil, Čile, Kanada, Njemačka SAD, Peru, Švicarska, Švedska itd.), a većina ih je iz Južne Amerike. Navedeni polaznici tečaja ostvaruju i pravo na smještaj u studentskom domu putem Ministarstva vanjskih poslova.

U 2008. godini tečaj hrvatskog jezika pohađalo je 126 polaznika, i to 34 na Filozofskom fakultetu u Splitu i 92 na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Za navedenu aktivnost u 2008. godini utrošeno je ukupno 590.800,00 kuna.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija ovu mjeru provodi u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te Studentskim centrima: Zagreb, Split, Rijeka, Zadar i Osijek.

Ukupno utrošena sredstva u 2008. godini su 4.404.800,00 kuna.

Ministarstvo unutarnjih poslova prikuplja i obrađuje podatke o odobrenju boravka strancima – provedba je u tijeku, a planirani završetak je I. kvartal 2009. godine.

U 2008. godini Ministarstvo unutarnjih poslova radilo je na pripremi Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Ovim Zakonom utvrđeni su povoljniji uvjeti na području spajanja obitelji u Republici Hrvatskoj, reguliranja boravka ranjivih kategorija stranaca (izbjeglica, povratnika), pojednostavljeni su uvjeti pod kojima je strancima

omogućava spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj, proširene su kategorije stranaca koje u Republici Hrvatskoj mogu raditi bez radne, odnosno poslovne dozvole.

*Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva
Uprava gospodarenja vodama*

Prirodne prednosti, i deficit u proizvodnji hrane, te reforma poljoprivrednog sektora u cilju poticanja razvoja zahtjeva unapređenja hidromelioracijskih sustava i njihovo dovođenje u pogonsku spremnost u skladu s novim uvjetima i potrebama, tamo gdje za to postoji interes. Na učinkovit rad hidromelioracijskih sustava ima utjecaja i usitnjenost poljoprivrednih parcela, što prioritetno treba rješavati. Vodno gospodarstvo će poduzimati radnje radi osiguranja potrebnih količina voda za navodnjavanje polazeći od Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama.

Detaljan opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere, kao i ukupno utrošena financijska sredstva, pojašnjen je pod *Mjerom 1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija.*

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Općina Vrhovine

U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva provode se aktivnosti s ciljem prevladavanja naglašene depopulacijske politike osiguravanjem stambenih i drugih pretpostavki za stanovništvo na području Općine.

Općina Žakanje

Općina je izradila analizu stanja (doseljništva) te je na taj način utvrđen broj doseljenih obitelji. Općina je uspostavila regionalnu suradnju te u velikoj mjeri razvija infrastrukturu. Za razvoj i nadogradnju postojeće infrastrukture u 2008. godini utrošeno je 500.000,00 kuna.

Općina Ribnik

U suradnji s Vodoprivredom Karlovac izrađen je idejni i glavni projekt kanalizacijskog sustava i uređaja za pročišćavanje naselja Ribnik. Utrošena sredstva u 2008. godini - 59.780,00 kuna.

Općina Barilović

U svrhu poticanja razvoja naselja na području Općine Barilović Općinsko poglavarstvo je donijelo plansku dokumentaciju (program ukupnog razvoja Općine Barilović) te niz kapitalnih projekata za izgradnju komunalne infrastrukture, a sve u svrhu razvoja naselja. Tijekom 2008. godine za kapitalnu izgradnju iz proračuna općine je utrošeno 2.717.115,30 kuna.

5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja

Nositelji: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo financija, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu cestovne infrastrukture i prometne povezanosti
2. izraditi studiju isplativosti za planirane cestovne pravce
3. izraditi plan cestovne mreže za potencijalna središnja naselja, gradske i prigradske prostore, otoke i kopna, brdsko-planinska područja
4. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je provedbu svih aktivnosti vezalo uz osnovni planski dokument prometne infrastrukture – Strategiju prometnog razvitka Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 139/99) čija se prilagodba na sadašnje stanje s pogledom na potreban razvitak u narednom razdoblju očekuje, kako je to definirano i kroz Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji („Narodne novine“, broj 30/03), do 2009. godine, a u pogledu aktivnosti oko ispunjavanja mjerila za zatvaranje 21. Poglavlja – TEN, trenutno je u izradi snimka cjelokupne prometne infrastrukture Republike Hrvatske. Među najznačajnijim aktivnostima – analizama ističe: izradu studije o ekonomskim, prometnim i demografskim učincima izgradnje mosta Pelješac na gravitacijsko i šire područje, dok je aktualna izrada željezničkog povezivanja duž Vb koridora u Republici Hrvatskoj (Rijeka-Zagreb-Mađarska granica), analiza rekonstrukcije željezničkog pravca Oštarije-Split kao i Prostorno-prometne studije cestovno-željezničkog prometnog sustava šireg područja Grada Zagreba.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva uspostavilo je informacijski sustav prostornog uređenja s prioritetom (geografski informacijski sustav – GIS) jadranskih prostornih planova jadranske Hrvatske čime se dobivaju podaci korisni za sagledavanje pojava i procesa temeljem čega se mogu pripremiti i provoditi odgovarajuće mjere. Pored navedenog *Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva* sudjeluje u stručnim povjerenstvima i radnim grupama za pojedine teme kao što su Strategija rurala, Nacionalni program razvitka otoka, Nacionalni program za Rome i slično, te kontinuirano pruža pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Ogulin redovito utvrđuje potrebe izgradnje i održavanja prometnica i cestovne infrastrukture te se u tu svrhu osiguravaju sredstva.

Grad Zlatar je tijekom zadnje četiri godine Planom modernizacije i pojačanog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada osigurao povezanost seoskih naselja asfaltnim cestama u ukupnoj dužini od 68 kilometara.

Grad Novi Marof u suradnji s drugim obveznicima investiranja kontinuirano ulaže u cestovnu i komunalnu infrastrukturu u svim naseljima.

Grad Slatina je pokrenuo projekte u izgradnji neophodne cestovne i komunalne infrastrukture, kako u Slatini tako i u 14 prigradskih naselja, od kojih su neka naselja na području od posebnog državnog interesa.

Grad Zagreb planira prilikom izrade prostorno-planske dokumentacije posebnu pozornost posvetiti širenju mreže komunalne i prometne infrastrukture, u skladu s rastom stanovništva, osobito na rubnim gradskim područjima.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je s ciljem provođenja aktivnosti izrade plana cestovne mreže za potencijalna središnja naselja, gradske i prigradske prostore, otoke i kopna, brdsko-planinska područja, u suradnji s autoprijevoznicima, subvencioniralo cestovni unutarotočni prijevoz. Ukupno utrošena sredstva za provedbu ove aktivnosti iznose 30.319.787,56 kuna.

Nadalje, u suradnji s Hrvatskim cestama d.o.o. provodi „Otočki program“ koji obuhvaća izgradnju i rekonstrukciju cesta i mostova na otocima s ciljem poboljšanja kvalitete prometne

povezanosti otoka s kopnom. U 2008. godini izgrađeno je 16,64 km cesta na otocima (obilaznica Nerezina na otoku Lošinju te obilaznica Vranskog jezera na otoku Cresu, za što je utrošeno ukupno 173.150,00 kuna. Nadalje, izgrađeno je 28,27 km spojnih cesta na autoceste s ciljem prometne povezanosti naselja, za što je utrošeno ukupno 69.500,00 kuna.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u svom je izvješću istaknulo kako je navedenu mjeru provodilo kroz svoje redovite aktivnosti kao što su:

- izrada dokumenata prostornog uređenja kao što su Prostorni planovi nacionalnih parkova i parkova prirode u sklopu kojih se usklađuje zaštita vrijednosti prostora i potrebe razvoja naselja na tim područjima (u pravilu brdsko-planinska, otočka i granična područja) te Prostorni plan za Hrvatski Jadran koji je u fazi prikupljanja dokumentacije i analize, što je od osobitog značaja za sagledavanje procesa u tom prostoru, posebno za održivi razvoj otoka,
- uspostava informatizacijskog sustava s prioritetom GIS jadranskih prostornih planova Jadranske Hrvatske čime se dobivaju podatci korisni za dobivanje pojava i procesa na temelju čega se mogu pripremati i provoditi odgovarajuće mjere.

Pored navedenog Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva sudjeluje u stručnim povjerenstvima i radnim grupama za pojedine teme kao što su Strategija rurala, Nacionalni program razvitka otoka, Nacionalni program za Rome i slično, te kontinuirano pruža pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Virovitičko-podravska županija

Kroz Županijsku razvojnu strategiju 2007. – 2013. izrađena je analiza cestovne infrastrukture i prometne povezanosti, te plan cestovne mreže za potencijalna središnja naselja, gradske i prigradske prostore, otoke i kopna, brdsko-planinska područja.

Osigurana je bolja prometna povezanost naselja Općine Čađavica, te su modernizirane i asfaltirane nerazvrstane ceste u naselju Ilmin Dvor i Čađavačkom Lugu.

Varaždinska županija

Program modernizacije cesta – Temeljem godišnjih planova Županijske uprave za ceste, Varaždinska županija sudjeluje u sufinanciranju modernizacije i uređenju županijskih i lokalnih cesta na području Županije kojima se pridonosi boljoj prometnoj povezanosti svih dijelova Županije.

Na području Županije provodi se program građenja i održavanja državnih cesta. Do sada je rekonstruirana dionica Dubrava Križovljanska - Varaždin u dužini od 24 km i Bartolovec - Zamlaka u dužini od 7 km. Programom se utječe na povećanje sigurnosti svih sudionika prometa, boljoj odvodnji s prometnica i proširenju cesta.

Općina Budinščina

Općina je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Hrvatskim cestama i Županijskom upravom za ceste ostvarila poboljšanje stanja cestovne infrastrukture izgradnjom novih dionica asfaltiranih nerazvrstanih cesta u dužini od 10 km.

- Izrađeni projekti rekonstrukcije državne ceste D-24 u dužini od 13 km te planirani radovi rekonstrukcije u 2009. godini.

- Izrađen idejni projekt izgradnje industrijske ceste koja će povezivati planirane gospodarske zone Krapinica i Gotalovec.

Općina Vrhovine

Općina kontinuirano radi na osnaživanju cestovne infrastrukture i prometne povezanosti.

U 2008. godini uloženo je 53.000,00 kuna.

Grad Čazma

U suradnji s Prometnim fakultetom iz Zagreba i Bjelovarsko-bilogorskom županijom izrađena je studija prometa za područje Grada Čazme u kojoj su analizirane potrebe za prometnom infrastrukturom i smjernice razvoja prometa.

Grad Daruvar

U suradnji s Institutom za promet izrađena je studija prometne povezanosti.

Grad Skradin

Za uređenje 3,7 km nerazvrstanih cesta (ulica unutar naselja i među naseljima) utrošeno je 600.000,00 kuna.

Grad Slunj

Izrađen plan cestovne mreže za potencijalna središnja naselja, gradske i prigradske prostore.

U tijeku je izgradnja i održavanje cestovne mreže.

U 2008. godini za navedene aktivnosti utrošeno je 2.292.691,44 kuna.

Grad Karlovac

U 2008. godini za asfaltiranje nerazvrstanih cesta i izgradnju javne rasvjete utrošeno je 1.456.691,96 kuna.

Grad Cres

U svrhu bolje povezanosti malih naselja te izvršavanja usluga u malim naseljima vrši se izgradnja i održavanje cesta, sufinanciranje autobusne veze za mala naselja te sufinanciranje opskrbe prehrambenom robom malih naselja.

Za navedene aktivnosti utrošeno je 1.116.000,00 kuna.

Općina Semeljci

Općina ima dobru prometnu povezanost, županijske i lokalne ceste su u zadovoljavajućem stanju, a općina je na svom području izgradila čak i nerazvrstane ceste.

Općina Đulovac

U suradnji s Fondom za regionalni razvoj, izrađen je projekt i raspisan je natječaj za izgradnju lokalne ceste.

Izgrađeni su crijevni propusti mostova u Đulovcu i Katincu.

Za ove dvije aktivnosti u 2008. godini utrošeno je ukupno 1.370.000,00 kuna.

Općina Pitomača

Općina kontinuirano vodi brigu o asfaltiranju i održavanju cesta na njenom području.

Općina Mikleuš

Općina provodi projekt socijalnog i gospodarskog oporavka na području od posebne državne skrbi.

Osigurana je bolja prometna povezanost središnjih naselja općine. Preasfaltirane su nerazvrstane ceste u Mikleušu, te u naselju Balinci.

Za navedene aktivnosti u 2008. godini utrošeno je ukupno 422.724,98 kuna.

Općina Čađavica

Modernizacijom i asfaltiranjem nerazvrstanih cesta u naselju Ilmin Dvor te u Čađavačkom Lugu osigurana je bolja prometna povezanost naselja općine.

Ova aktivnost provodi se u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva te je u 2008. godini utrošeno ukupno 1.434.584,75 kuna.

Općina Žakanje

Na području općine izgrađene su nove prometnice te je poboljšana prometna povezanost između naselja.

Za izgradnju prometnica u 2008. godini utrošeno je 500.000,00 kuna.

Općina Ribnik

Općina je u procesu gradnje sukladno planu cestovne povezanosti svih naselja općine sa središtem.

U 2008. godini za izgradnju cesta utrošeno je 385.829,48 kuna.

Općina Kistanje

Općina održava i sanira seoske nerazvrstane ceste te održava horizontalnu i vertikalnu signalizaciju u naseljima na području općine Kistanje.

Očišćeno je, sanirano i učinjeno prohodnim preko 20 km seoskih puteva i postavljeno preko 30 novih prometnih znakova. Sanacijom dijela seoskih nerazvrstanih cesta planirano je za promet osposobiti dio seoskih cesta koje ranije nisu bile obuhvaćene programom sanacije i održavanja.

Ostvarena je suradnja s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva koje temeljem Darovnice tj. darovnim ugovorom sufinancira realizaciju projekta s 800.000,00 kuna.

Općina Nova Bukovica

Asfaltirano je i uređeno 5 km lokalnih nerazvrstanih cesta unutar naselja, a dio predstavlja prometnu poveznicu s naseljima graničnih jedinica lokalne uprave.

Investicija je započela 2007. godine, a financiranje je završeno krajem 2008. godine.

Gradnja ceste - poveznice između općine Nova Bukovica i općine Čađavica (povezuje naselja Miljevci - Gornje bazje) sufinancirale su Županijske ceste, općina Nova Bukovica i općina Čađavica. Financijski udio općine Nova Bukovica iznosi 533.000,00 kuna. Tijekom 2008. godine općina je izdvojila dodatnih 130.000,00 kuna za rekonstrukciju i modernizaciju lokalnih cesta i putova.

Grad Zagreb

ZET - program obnove i unapređenja sustava prijevoza putnika - u 2008. pušten je u funkciju novi sustav za nadzor i upravljanje javnim prometom u Zagrebu, prema dugoročnom ugovoru konzorcij Crotram isporučit će Gradu do sredine 2010. novih 70 niskopodnih tramvaja, a do 30. ožujka 2009. isporučeno je 38 tramvaja od ukupno ugovorenih 108.

Ukupna vrijednost ove investicije je procijenjena na 272 milijuna €.

U 2008. godini rađene su sljedeće studije odnosno prostorno-planska dokumentacija s ciljem poticanja razvoja u prvom redu prometne infrastrukture i porasta mobilnosti u gradu:

- Prostorno-prometna studija cestovno-željezničkog sustava šireg područja Grada Zagreba (zajedno sa zagrebačkom županijom, HAC-om i HŽ-om). Izrađivači su IGH, GF, AF, FPZ, IPV i ŽPD. Ova studija je u završnoj fazi izrade.

- U međunarodnoj suradnji s Ljubljanom, Brnom, Gentom i Portom pripremljen je zagrebački dio kolaborativnog projekata CIVITAS ELAN za održivu mobilnost u gradovima, u okviru kojeg Europska komisija sufinancira aktivnosti u Zagrebu s preko 3 milijuna €. Provedba ovog projekta započeta je početkom 2009.

- PRESTO (Proposal on Urban Cycling) projekt se bavi povećanjem udjela putovanja biciklom kao prijevoznim sredstvom (suradnja s Bremenom, Grenobleom, Tczewom i Venecijom). Projekt je prihvaćen za sufinanciranje od strane EU.

Nastavljena je rekonstrukcija više prometnih raskrižja te produženje i rekonstrukcija niza postojećih cestovnih i tramvajskih prometnica, kolnika i pothodnika u gradu, što je detaljnije iskazano u izvješćima Gradskog ureda za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet.

Za gradnju i rekonstrukciju prometnica, izradu studija i tehničke dokumentacije za nove i postojeće prometnice u 2008. godini planirano je i utrošeno oko 100 milijuna kuna.

6. Osigurati koncesije državnih poljoprivrednih zemljišta za obiteljska poljoprivredna gospodarstva

Nositelji: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu stanja i potreba postojećih obiteljskih gospodarstava
2. provesti istraživanje potreba potencijalnih obiteljskih gospodarstava
3. izraditi izmjenu zakonskih propisa vezano uz određivanje prioriteta kod koncesija

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je provedbu svih aktivnosti vezalo uz osnovni planski dokument prometne infrastrukture – Strategiju prometnog razvitka Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 139/99) čija se prilagodba na sadašnje stanje s pogledom na potreban razvitak u narednom razdoblju očekuje, kako je to definirano i kroz Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji („Narodne novine“, broj 30/03), do 2009. godine, a u pogledu aktivnosti oko ispunjavanja mjerila za zatvaranje 21. Poglavlja – TEN, trenutno je u izradi snimka cjelokupne prometne infrastrukture Republike Hrvatske. Među najznačajnijim aktivnostima – analizama ističe: izradu studije o ekonomskim, prometnim i demografskim učincima izgradnje mosta Pelješac na gravitacijsko i šire područje, dok je aktualna izrada željezničkog povezivanja duž Vb koridora u Republici Hrvatskoj (Rijeka-Zagreb-Mađarska granica), analiza rekonstrukcije željezničkog pravca Oštarije-Split kao i Prostorno-prometne studije cestovno-željezničkog prometnog sustava šireg područja Grada Zagreba.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u okviru mjera poticanja razvoja središnjih naselja i usmjeravanja trendova unutarnjih migracija provodi, temeljem Zakona o područjima posebne državne skrbi, i stambeno zbrinjavanje mladih obitelji, potičući ih na nastanjenje i ostanak na područjima posebne državne skrbi na način da se mladim obiteljima omogućava stambeno zbrinjavanje po programima stambenog zbrinjavanja preciziranih Zakonom o područjima posebne državne skrbi i na taj se način neizravno potiče Nacionalna populacijska politika.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Varaždin je putem javnog natječaja omogućio poljoprivrednicima zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH s vrlo niskom cijenom zakupa.

Grad Ozalj donio je Program prioriteta u poticanju poljoprivredne proizvodnje i sufinancira okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva
Uprava gospodarenja vodama

S obzirom na činjenicu da je u tijeku postupak donošenja novog Zakona o vodama, Ministarstvo temeljem Strategije upravljanja vodama („Narodne novine“, broj 91/08), te temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 302-01/08-03/01; Ur.broj: 5030120-08-1 od 15. svibnja 2008. godine), kao dugoročni planski dokument za provođenje aktivnosti i mjera radi poboljšanja cjelokupnog sustava u području koncesija, izrađuje tekst Strategije gospodarenja vodama, pijeskom i šljunkom na vodnom dobru u Republici Hrvatskoj s budućim projekcijama financijskih učinaka za razdoblje od 30 godina.

Vezano uz dodjelu koncesija za korištenje voda na poljoprivrednom zemljištu, te za korištenje voda za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta usko je vezana i dodjela koncesija za korištenje voda radi uzgoja riba u tržišne svrhe čime se osigurava i lokalno zapošljavanje domicilnog stanovništva.

Vodno gospodarstvo svojim djelovanjem omogućuje razvoj ribnjaka, posebno toplovodnih.

Voda za navodnjavanje zahvaća se iz rijeka i jezera, a zastupljeno je i zahvaćanje podzemnih voda. Iako postoji značajan vodni potencijal i površine pogodne za navodnjavanje, do danas je izdan mali broj koncesija za korištenje voda za navodnjavanje ali s povećanjem broja projekata navodnjavanja koji su u fazi projektiranja taj broj će se značajno povećati. U Republici Hrvatskoj trenutno je 98 projekata navodnjavanja koji su većinom u fazi izrade projektne dokumentacije, a manji broj je u fazi izgradnje.

Najveće površine pod navodnjavanjem u kontinentalnom dijelu Hrvatske nalaze se na području Vukovarsko-srijemske županije, Osječko-baranjske županije, virovitičko-podravske županije i Međimurske županije, dok se u obalnom dijelu najviše navodnjava u Istri i Dalmaciji i to naročito u dolini Neretve i na području Kaštela te na području Vrgorskog polja u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Procjenjuje se da se za postojeće navodnjavanje ukupno, zajedno s gubicima vode, godišnje iskoristi 15-20 mil. m³ vode.

Financijska sredstva osigurana su kroz redovitu djelatnost Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u okviru Državnog proračuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Općina Vrhovine

Zemljišta u vlasništvu države daju se obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima temeljem jednogodišnjeg najma, a prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

7. Poticati zapošljavanje mladih nezaposlenih roditelja, roditelja koji samostalno skrbe o djeci i roditelja djece s posebnim potrebama

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, Hrvatska udruga poslodavaca, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi reviziju politike zapošljavanja koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje
2. izraditi plan i program poticajnih mjera zapošljavanja mladih i nezaposlenih roditelja
3. roditelja koji samostalno skrbe o djeci i roditelja djece s posebnim potrebama
4. evaluirati učinke aktivne politike zapošljavanja

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru provedbe mjere 7. i mjere 8. usvojilo je plan aktivnosti u Godišnjem planu za poticanje zapošljavanja za 2007. godinu; sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih kojoj je cilj povećati zapošljivost

posebnih skupina s naglaskom na socijalnu uključenost, a uključuje nezaposlene samohrane roditelje malodobne djece, nezaposlene ženske osobe koje su prije ulaska u nezaposlenost koristile prava roditeljnog dopusta za treće i svako slijedeće dijete i roditelje s četiri ili više malodobne djece.

Provodi i sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba koje uključuju osobe mlađe od 25 godina koje su najmanje 6 mjeseci prijavljene u evidenciji nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kao i osobe starije od 25 godina koje su najmanje 12 mjeseci prijavljene u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

U cilju promocije cjeloživotnog obrazovanja provode se mjere sufinanciranja obrazovanja za poznatog i nepoznatog poslodavca; sufinanciranje za poznatog poslodavca obuhvaća novozaposlene radnike, kao i zaposlene radnike, čime se želi povećati zapošljivost pojedinih skupina s naglaskom na cjeloživotno obrazovanje i fleksibilnost radne snage; sufinanciranje obrazovnih aktivnosti za nepoznatog poslodavca ima za cilj povećati zapošljivost pojedinih skupina s naglaskom na cjeloživotno obrazovanje kao i osiguranje traženih kadrova u uvjetima novih i viših tehnologija; ove mjere provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, a za provedbu ovih mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti toga tijela osigurano je u Državnom proračunu 95.195.754,00 kuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

U 2007. godini Hrvatski je zavod za zapošljavanje provodio mjere iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja Vlade Republike Hrvatske. Mjere iz nadležnosti Zavoda obuhvaćale su sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, dugotrajno nezaposlenih osoba, starijih osoba i posebnih skupina nezaposlenih, zatim sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca, financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca, te sufinanciranje javnih radova. Premda šire skupine nezaposlenih roditelja nisu bile ciljane skupine spomenutih mjera, od 8439 novih sudionika u mjerama 2081 osoba bila je roditelj, 541 osoba bila je mladi roditelj, 133 osobe bile su samohrani roditelji i 18 osoba bile su roditelji djece s posebnim potrebama. U posebne ciljane skupine u okviru mjere 4. spadali su, među ostalim, roditelji s 4 i više djece kojih je zaposleno 18, te samohrani roditelji kojih je zaposleno 10.

Najveći dio ukupnog broja sudionika i ukupnog broja roditelja među sudionicima sudjelovao je u mjeri financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca. Sadržaj obrazovanja određen je temeljem analize iskazanih potreba tržišta rada na lokalnoj razini. Nezaposlene osobe uključene su u osposobljavanje za građevinske radnike, zavarivače, brodocjevare, samostalne knjigovođe i pomoćne radnike u hotelima i restoranima, te u informatičke tečajeve svih razina i tečajeve upotrebe novih tehnologija.

Većinu roditelja koji su sudjelovali u mjerama čine osobe koje su prethodno bile nezaposlene dulje od jedne godine. Značajan dio njih sudjelovao je u mjeri financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca.

Proračunski izdaci za provedbu mjera (bez operativnih troškova) iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja za 2007. godinu u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iznosili su nešto više od 150 milijuna kuna.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru provedbe mjere 7. i mjere 8. te u suradnji s *Hrvatskim zavodom za zapošljavanje* provodi:

- program sufinanciranja zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba te je u okviru tog programa u 2008. godini zaposleno ukupno 1.290 osoba, a utrošeno 32.906.338,81 kuna,
- program sufinanciranja zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba te je u okviru ovoga programa u 2008. godini zaposleno ukupno 351 osoba, a utrošeno 12.397.797,90 kuna,
- program sufinanciranja obrazovanja za poznatog poslodavca te je u program bilo uključeno 1.105 osoba, a utrošeno je 5.374.354,65 kuna,

- program financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca u koji je bilo uključeno 2.361 osoba, a utrošeno je 20.900.750,75 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za ove programe u 2008. godini su 71.579.442,11 kuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Hrvatski je zavod za zapošljavanje u 2008. godini sudjelovao u Radnoj skupini za izradu Nacionalnog provedbenog plana za zapošljavanje na temelju Zajedničkog memoranduma o politici zapošljavanja (JAP), pod rukovodstvom Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Nacionalni provedbeni plan za zapošljavanje bit će temelj za provedbu aktivnih mjera politike zapošljavanja i njihove evaluacije u 2009. i 2010. godini. Osim toga, uspostavljeni su preduvjeti i započet je rad na evaluaciji učinaka politike zapošljavanja. Također u 2008. godini Hrvatski zavod za zapošljavanje je provodio mjere iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja Vlade Republike Hrvatske. Premda skupine nezaposlenih mladih roditelja i roditelja djece s posebnim potrebama nisu bile ciljane skupine spomenutih mjera, od ukupnog broja novih sudionika u mjerama, 544 osobe bile su mladi roditelji (do 30 godina starosti), a 23 osobe bile su roditelji djece s posebnim potrebama. Prethodni podatci uključuju i sudionike u mjeri obrazovanja za nepoznatog poslodavca koja je imala za cilj povećati njihovu zapošljivost. Skupina samohranih roditelja bila je ciljana skupina u okviru sufinanciranja zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba i javnih radova, u čemu je sudjelovalo 19 samohranih roditelja.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je surađivao s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva i drugim institucijama u okviru Radne skupine za izradu Nacionalnog provedbenog plana za zapošljavanje.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Čazma

U suradnji sa Srednjom školom Čazma, Gradskom knjižnicom Slavka Kolara Čazma i Centrom za kulturu Čazma potiče se provođenje programa informatičkog opismenjavanja odraslih i prekvalifikacije zanimanja za odrasle te je dogovoren projekt koji će se provoditi tijekom cijele 2009. godine u kojemu će informatički tečaj proći ukupno 140 korisnika.

Primorsko-goranska županija

Grad Vrbovsko

Dodijeljeno je pet (5) kredita iz Programa „Mladi i žene u poduzetništvu“ te su stvorene mogućnosti za devetnaest (19) radnih mjesta. Nadalje, dodijeljeno je pet (5) kredita iz Programa „Poduzetnik“ te je stvorena mogućnost za jedanaest (11) radnih mjesta.

8. Poticati i sufinancirati cjeloživotno obrazovanje i zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih građana, osobito roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti, roditelja koji samostalno skrbe o malodobnoj djeci i nezaposlenih roditelja većeg broja djece

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska udruga poslodavaca

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu ponude i potražnje na tržištu rada
2. utvrditi obrazovnu strukturu dugotrajno nezaposlenih roditelja i roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti
3. izraditi program za doedukaciju i/ili prekvalifikaciju nezaposlenih roditelja i roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti
4. donijeti zakonske propise iz područja cjeloživotnog obrazovanja
5. evaluirati uspješnost cjeloživotnog obrazovanja i zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih roditelja i roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru provedbe mjere 7. i mjere 8. usvojilo je plan aktivnosti u Godišnjem planu za poticanje zapošljavanja za 2007. godinu; sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih kojoj je cilj da poveća zapošljivost posebnih skupina s naglaskom na socijalnu uključenost, a uključuje nezaposlene samohrane roditelje malodobne djece, nezaposlene ženske osobe koje su prije ulaska u nezaposlenost koristile prava porodnog dopusta za treće i svako slijedeće dijete i roditelje s četiri ili više malodobne djece

Provodi i sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba koje uključuju osobe mlađe od 25 godina koje su najmanje 6 mjeseci prijavljene u evidenciji nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kao i osobe starije od 25 godina koje su najmanje 12 mjeseci prijavljene u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

U cilju promocije cjeloživotnog obrazovanja provode se mjere sufinanciranja obrazovanja za poznatog i nepoznatog poslodavca; sufinanciranje za poznatog poslodavca obuhvaća novozaposlene radnike, kao i zaposlene radnike, čime se želi povećati zapošljivost pojedinih skupina s naglaskom na cjeloživotno obrazovanje i fleksibilnost radne snage; sufinanciranje obrazovnih aktivnosti za nepoznatog poslodavca ima za cilj povećati zapošljivost pojedinih skupina s naglaskom na cjeloživotno obrazovanje, kao i osiguranje traženih kadrova u uvjetima novih i viših tehnologija; ove mjere provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, a za provedbu ovih mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti toga tijela osigurano je u Državnom proračunu 95.195.754,00 kuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

U 2007. godini Hrvatski je zavod za zapošljavanje provodio mjere iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja Vlade Republike Hrvatske. Mjere iz nadležnosti Zavoda obuhvaćale su sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, dugotrajno nezaposlenih osoba, starijih osoba i posebnih skupina nezaposlenih, zatim sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca, financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca, te sufinanciranje javnih radova. Premda šire skupine nezaposlenih roditelja nisu bile ciljane skupine spomenutih mjera, od 8439 novih sudionika u mjerama 2081 osoba bila je roditelj, 541 osoba bila je mladi roditelj, 133 osobe bile su samohrani roditelji i 18 osoba bile su roditelji djece s posebnim potrebama. U posebne ciljane skupine u okviru mjere 4. spadali su, među ostalim, roditelji s 4 i više djece kojih je zaposleno 18, te samohrani roditelji kojih je zaposleno 10.

Najveći dio ukupnog broja sudionika i ukupnog broja roditelja među sudionicima sudjelovao je u mjeri financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca. Sadržaj obrazovanja određen je temeljem analize iskazanih potreba tržišta rada na lokalnoj razini. Nezaposlene osobe uključene su u osposobljavanje za građevinske radnike, zavarivače, brodocjevare, samostalne knjigovođe i pomoćne radnike u hotelima i restoranima, te u informatičke tečajevе svih razina i tečajevе upotrebe novih tehnologija.

Većinu roditelja koji su sudjelovali u mjerama čine osobe koje su prethodno bile nezaposlene dulje od jedne godine. Značajan dio njih sudjelovao je u mjeri financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca.

Proračunski izdaci za provedbu mjera (bez operativnih troškova) iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja za 2007. godinu u nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iznosili su nešto više od 150 milijuna kuna.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru provedbe mjere 7. i mjere 8. te u suradnji s *Hrvatskim zavodom za zapošljavanje* provodi:

- program sufinanciranja zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba te je u okviru tog programa u 2008. godini zaposleno ukupno 1.290 osoba, a utrošeno 32.906.338,81 kuna,

- program sufinanciranja zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba te je u okviru ovoga programa u 2008. godini zaposlena ukupno 351 osoba, a utrošeno 12.397.797,90 kuna,
- program sufinanciranja obrazovanja za poznatog poslodavca te je u program bilo uključeno 1.105 osoba, a utrošeno je 5.374.354,65 kuna,
- program financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca u koji je bilo uključeno 2.361 osoba, a utrošeno je 20.900.750,75 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za ove programe u 2008. godini su 71.579.442,11 kuna.

U suradnji s potpornim institucijama za poduzetništvo, obrazovnim institucijama i akademskom zajednicom osmišljen je projekt Obrazovanje za poduzetništvo za 2008. godinu u sastavu Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. godinu - provedbeni akt četverogodišnjeg Programa Vlade Republike Hrvatske, za čiju je provedbu utrošeno 6.402.800,00 kuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje kontinuirano analizira zapošljavanje nezaposlenih osoba prema obrazovnom programu koju su završile, te utvrđuje neusklađenosti između strukture ponude rada i strukture potražnje za radom. Hrvatski zavod za zapošljavanje također analizira obrazovnu strukturu dugotrajno nezaposlenih osoba. Međutim, posebne skupine nezaposlenih roditelja nisu bile predmetom analize. Hrvatski zavod za zapošljavanje također je uspostavio preduvjete i započeo s radom na evaluaciji učinaka mjera aktivne politike zapošljavanja.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je u 2008. godini, u okviru provedbe mjera iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja iz njegove nadležnosti, financirao obrazovanje za 47 roditelja s 4 i više djece te 60 samohranih roditelja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Daruvar

Grad u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Daruvar, tehničkom školom Daruvar i Srednjom školom Daruvar subvencionira tečajeve pučkog otvorenog učilišta, 2008. godine utrošeno je 60.000,00 kuna.

Grad Zagreb

U 2008. godini na području Zagreba posredstvom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Područne službe Zagreb, sufinancirano je zapošljavanje odnosno financirano obrazovanje nezaposlenih osoba za poznatog ili nepoznatog poslodavca po mjerama aktivne politike iz Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja. U ove programe na području Zagreba bilo je uključeno 770 osoba ili 10,2% od ukupno uključenih nezaposlenih na razini Hrvatske. Od toga su 490 osoba ili 63,6% činile žene, a oko trećina angažiranih u tim programima bila je vezana uz financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca.

9. Osigurati uklanjanje diskriminacijskih uvjeta pri zapošljavanju mladih, posebice mladih žena

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Državni inspektorat, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska udruga poslodavaca, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje

3. ustrojiti učinkovit pravni sustav odgovornosti poslodavca
4. ustrojiti sustav praćenja i nadzora provedbe smjernica za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Donesen je Zakon o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, broj 85/08).

Državni inspektorat

S danom 1. rujna 2007. godine u područnim jedinicama Državnog inspektorata ustrojene su evidencije o zaprimljenim pritužbama u kojima se ukazuje na diskriminaciju prilikom traženja zaposlenja ili na radnom mjestu. Tijekom 2007. godine bilo je zaprimljeno ukupno 20 pritužbi radnika zbog povrede dostojanstva na radnom mjestu, od toga 8 pritužbi žena. U razdoblju od 1. rujna do 31. prosinca 2007. godine bilo je zaprimljeno ukupno 6 pritužbi vezano uz diskriminaciju (čl. 2. Zakona o radu), a od toga su 3 pritužbe podnijele žene.

S danom 1. rujna 2007. godine ustrojen je sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu Državnog inspektorata o zaprimljenim pritužbama koje se odnose na diskriminaciju.

S obzirom da odredbe Zakona o radu koje se odnose na zabranu diskriminacije osoba koje traže zaposlenje i zaposlenih osoba nisu prekršajno sankcionirane, Državni inspektorat nije ovlašten izravno postupati u slučajevima moguće diskriminacije, kao niti utvrđivati moguće postojanje diskriminacijskih uvjeta za zapošljavanje, te je li u konkretnom slučaju bilo diskriminacije ili ne. Stoga su inspektori nastavili upućivati osobe koje su im se obraćale radi zaštite od diskriminacije o načinu ostvarivanja mogućih povrijeđenih prava sudskim putem.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

U procesu posredovanja na tržištu rada Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prihvaća odnosno traži od poslodavca ispravku prijave potrebe za radnikom koja bi sadržavala diskriminacijske uvjete pri zapošljavanju. Osim toga, Hrvatski je zavod za zapošljavanje, u suradnji s Uredom za ravnopravnost spolova, sudjelovao u anketnom istraživanju nezaposlenih žena u pogledu diskriminacije pri zapošljavanju.

Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske

Od 2004. - lipnja 2007. pravobraniteljica je pratila provođenje Zakona o ravnopravnosti spolova vezano uz oglašavanje slobodnih radnih mjesta za zapošljavanje u dnevnom tisku i u Službenom listu Republike Hrvatske „Narodne novine“. Prvu analizu oglasa provela je u razdoblju od lipnja do prosinca 2004., a druge dvije u rujnu i prosincu 2006.

Analizom postojećeg stanja uočeno je sljedeće:

- još je uvijek gotovo dvostruko više natječaja za zapošljavanje koji nisu u skladu s člankom 13. stavkom 2. Zakona o ravnopravnosti spolova od onih koji jesu (66% naprama 34%),
- uz rijetke iznimke oglašivači i dalje čine podjelu na „ženska“ i „muška“ zanimanja pa se tajnički i administrativni poslovi, kao i poslovi čišćenja, percipiraju kao ženska zanimanja, a pomorci, dirigenti, zaštitari, inženjeri i radnici u građevinarstvu kao muška,
- zanimanja vezana uz bankovno poslovanje, zastupstva, trgovinu, prodaju, marketing i slično sve češće se oglašavaju kao otvorena za osobe oba spola bez obzira o kojoj se razini hijerarhijske ljestvice zanimanja radilo (prodavači/prodavačice, voditelji/ce računovodstva, osobni bankari/ce, voditelji/ce odjela, koordinatori/ce *back-office* poslova za vrijednosne papire i sl.),
- ni u jednom oglasu raspisanom za imenovanje ravnatelja bilo kojeg profila nije navedeno da se na njega mogu javiti osobe oba spola,

- obrazovne ustanove, od dječjih vrtića do sveučilišta, u najvećem postotku krše Zakon o ravnopravnosti spolova u sferi natječaja za zapošljavanje (73% dječjih vrtića do srednjih škola i čak 96% visoka učilišta, sveučilišta, akademije),
- u skupini „poduzeća, veliki trgovački lanci i strane banke s podružnicama u Hrvatskoj“ u gotovo 100% oglasa poštuju se odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova,
- državna tijela i institucije i lokalna (regionalna) uprava i samouprava u jednakom postotku (50%) poštuju i krše Zakon o ravnopravnosti spolova,
- pozitivan pomak vezan uz poštivanje Zakona o ravnopravnosti spolova vezano uz oglašavanje slobodnih radnih mjesta, primijećen je u većoj mjeri kod oglašivača zanimanja tradicionalno shvaćenih kao „muška“ nego kod zanimanja tradicionalno shvaćenih kao „ženska“ – oglašivači sve više uključuju u oglase za monter, zidare, elektrozavarivače, skladišne radnike itd. naznaku da se mogu javiti osobe oba spola, nego što to čine oglašivači koji traže poslovne tajnice, spremačice, maserke i kozmetičarke,
- diskriminacija muškaraca i dalje je vidljiva u oglasima za poslovne tajnice, spremačice, maserke i kozmetičarke,
- diskriminacija žena u zanimanjima na koja se tradicionalno gleda kao na „muška zanimanja“ sve je manje.

Upozorenja

Osim analiza oglasa za zapošljavanje u odnosu na skupine oglašivača (državna i druga tijela, tijela lokalne i područne /regionalne/ samouprave, pravne i fizičke osobe), pravobraniteljica je poslala ukupno 946 upozorenja o kršenju st.2. čl. 13. Zakona o ravnopravnosti spolova i to:

- 14. državnim i drugim tijelima – 228
- 14. tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave – 419
- 14. pravnim i fizičkim osobama – 298.

Pravobraniteljica je u izravnom telefonskom kontaktu ili kroz korespondenciju s oglašivačima slobodnih radnih mjesta predložila da u cilju provedbe načela jednakog postupanja za muškarce i žene prilikom zapošljavanja i davanja jednakih mogućnosti ženama i muškarcima kod zapošljavanja, započnu s usklađivanjem svojih općih akata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, time provodeći koncept radno osviještene politike, na način da se svi nazivi radnih mjesta ili zanimanja u oba gramatička roda, a neovisno o gramatičkom određenju u zakonima koji su doneseni prije Zakona o ravnopravnosti spolova.

To se ne odnosi na iznimke od zabrane diskriminacije predviđene čl.2.a st.1. Zakona o radu kad se u konkretnom slučaju radi o obavljanju poslova čija je narav takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima koji opravdavaju razlikovanje subjekata radnog odnosa s obzirom na spol.

Rezultati provedenih aktivnosti pravobraniteljice

Nakon poslanih upozorenja oglašivačima slobodnih radnih mjesta o kršenju st. 2. čl. 13. Zakona o ravnopravnosti spolova, mnogi se javljaju u Ured pravobraniteljice uz ispriku što su previdjeli navedenu odredbu i obećanje da će to svakako učiniti u idućem natječaju.

Na temelju redovitog praćenja oglasa za zapošljavanje i pisanja upozorenja kao kontinuirane aktivnosti, pravobraniteljica je ustanovila da:

- oglašivači nakon upozorenja oglašavaju neka druga slobodna radna mjesta u skladu s odredbama st. 2. čl. 13. Zakona o ravnopravnosti spolova,
- oglašivači koji poštivali navedenu odredbu Zakona o ravnopravnosti spolova čak godinu dana nakon stupanja na snagu bilo je vrlo malo, dok je danas situacija obratna i manji broj je onih koji ne ističu da se na oglas mogu javiti osobe oba spola,
- oglašivači na različite načine navode da se na oglas mogu javiti osobe oba spola: M/Ž, muški i ženski rod imenice, rečenica: „Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.“ itd.,
- još uvijek postoje oglašivači koji ne prepoznaju nikakvu spolnu diskriminaciju jer se na natječaj ionako javljaju osobe oba spola.

Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova je u provedbi aktivnosti, u suradnji s Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Odsjekom za sociologiju i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, proveo prvo znanstveno empirijsko istraživanje pod naslovom Identifikacija standarda diskriminacije žena pri zapošljavanju žena. U postupku je organiziranje pripremnih radnji za izradu *Kodeksa o zapošljavanju žena unutar trgovačkih društava i interesnih organizacija* koji će biti temeljen na rezultatima ovog istraživanja.

Nadalje, Ured je u rujnu 2007. godine organizirao 2. *Koordinaciju županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova* na kojoj je jedan od zaključaka bio da je potrebno unaprijediti suradnju i potaknuti socijalni dijalog na lokalnim razinama s ciljem poboljšanja položaja žena na tržištu rada. U tu svrhu je dogovoreno da će županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova u roku od šest mjeseci od održavanja 2. Koordinacije inicirati sastanke sa županijskim Gospodarsko-socijalnim vijećima. Slijedom zaključaka, prva zajednička sjednica županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova i županijskog Gospodarsko-socijalnog vijeća održana je u Istarskoj županiji. Na sjednici se raspravljalo o položaju žena Istre na tržištu rada.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u suradnji s *Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti*, *Hrvatskom gospodarskom komorom*, *Hrvatskom obrtničkom komorom*, *Hrvatskom udrugom poslodavaca*, *KRUG-om (Hrvatska udruga poslovnih žena)* te Uredom za ravnopravnost spolova radi na stvaranju Strategije razvoja ženskog poduzetništva.

Državni inspektorat

S danom 1. rujna 2007. godine u područnim jedinicama Državnog inspektorata ustrojene su evidencije o zaprimljenim pritužbama u kojima se ukazuje na diskriminaciju prilikom traženja zaposlenja ili na radnom mjestu. Tijekom 2008. godine bilo je zaprimljeno ukupno 25 pritužbi radnika zbog povrede dostojanstva na radnom mjestu, od toga 14 pritužbi žena. Tijekom 2008. godine bilo je zaprimljeno ukupno 19 pritužbi vezano uz diskriminaciju (čl. 2. Zakona o radu), a od toga su 7 pritužbi podnijele žene.

S danom 1. rujna 2007. godine ustrojen sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu Državnog inspektorata o zaprimljenim pritužbama koje se odnose na diskriminaciju.

S obzirom da odredbe Zakona o radu, koje se odnose na zabranu diskriminacije osoba koje traže zaposlenje i zaposlenih osoba, nisu prekršajno sankcionirane, Državni inspektorat nije ovlašten izravno postupati u slučajevima moguće diskriminacije, niti utvrđivati moguće postojanje diskriminacijskih uvjeta za zapošljavanje te je li u konkretnom slučaju bilo diskriminacije ili ne. Stoga su inspektori nastavili upućivati osobe koje su im se obraćale radi zaštite od diskriminacije o načinu ostvarivanja mogućih povrijeđenih prava sudskim putem.

Suradne ustanove Državnog inspektorata u provedbi ove mjere su Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske i Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

U procesu posredovanja na tržištu rada, Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prihvaća prijavu potrebe za radnikom koja bi sadržavala diskriminacijske uvjete pri zapošljavanju u pogledu spola ili dobi, odnosno traži od poslodavca njezinu ispravku.

Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske

Prema ovoj mjeri, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je u okviru svojih nadležnosti i u 2008. jedna od nositeljica provedbe aktivnosti 4. ustrojiti sustav praćenja i nadzora provedbe smjernica za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova sustavno prati provedbu stavaka 1. do 6. članka 13. Zakona o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“, broj 82/08). Vezano za odredbu čl.

13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova o oglašavanju potreba za zapošljavanjem, koji propisuje da „prilikom oglašavanja potrebe za zapošljavanjem u oglasu mora biti jasno istaknuto da se za oglašeno radno mjesto mogu javiti osobe oba spola“, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je u razdoblju od 2006.-2008. godine, zbog nepoštivanja ove odredbe, uputila ukupno 1.436 upozorenja državnim tijelima, tijelima lokalne i područne (regionalne) uprave i samouprave, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama te drugim pravnim i fizičkim osobama.

Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova proveo je periodične analize oglasa/natječaja za zapošljavanje objavljenih u dnevnom nacionalnom i lokalnom (regionalnom) tisku i u Službenom listu „Narodne novine“. U četiri periodične analize oglašavanja potreba za zapošljavanjem provedene u 2008. (travanj, svibanj, rujan i prosinac) prikupljeno je ukupno 1.997 natječaja. Od tog broja 1.422 (71%) natječaja su bila u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, a 575 (29%) natječaja nije.

Iz provedenih analiza vidljivo je da raste broj natječaja objavljenih u skladu s odredbom čl. 13. st. Zakona o ravnopravnosti spolova o jasnom isticanju da se na oglašena radna mjesta mogu javiti oba spola, odnosno da se značajno smanjio broj oglasa koji nisu u skladu s odredbom Zakona o ravnopravnosti spolova.

Tijekom 2008. Pravobraniteljica je izdala ukupno 444 upozorenja zbog nepoštivanja odredbe čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova i to:

1. državnim tijelima (npr. ministarstva, zavodi, instituti, agencije, uredi) - 22
2. sudovima - 5
3. obrazovnim ustanovama I. grupe (dječji vrtići, osnovne, srednje, strukovne i glazbene škole) - 150
4. obrazovne ustanove II. grupe (visoka učilišta, sveučilišta, fakulteti, akademije) - 14
5. zdravstvene ustanove I. grupe (domovi zdravlja, domovi za starije osobe, bolnice) - 32
6. zdravstvene ustanove II. grupe (klinički bolnički centri) - 6
7. jedinice područne i lokalne (regionalne) samouprave (gradovi, općine, županije) - 32
8. pravne osobe s javnim ovlastima (npr. centri za socijalnu skrb) - 13
9. pravne osobe u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (npr. komunalne službe) - 41
10. pravne i fizičke osobe (npr. trgovačka društva, obrtnici, banke) - 129

U prethodnim razdobljima mnogi oglašivači radnih mjesta opravdavali su navođenje naziva radnog mjesta isključivo u muškom rodu činjenicom da je samo muški rod naveden kao naziv zanimanja u tada važećoj Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja iz 1998. godine.

Novu Nacionalnu klasifikaciju zanimanja („Narodne novine“, broj 124/08) s nazivima radnih mjesta u muškom i ženskom rodu u listopadu 2008. donio je nositelj mjere 2.2.2. Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova, Državni zavod za statistiku u suradnji s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Stoga valja očekivati da će u 2009. dalje padati broj onih koji neće poštivati odredbu čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova o oglašavanju potreba za zapošljavanjem.

Vežano uz poštivanje načela jednakosti spolova u pristupu tržištu roba i usluga unutar značajnih aspekata društvenog i gospodarskog života, odredbe Direktive Vijeća Europe 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004., definirane u čl. 4. (zabrana izravne i neizravne diskriminacije na osnovu spola, uznemiravanje i spolno uznemiravanje) već su transponirane u hrvatsko zakonodavstvo. Odredbama Zakona o radu i Zakona o ravnopravnosti spolova Republike Hrvatske zabranjena je diskriminacija na temelju bračnog ili obiteljskog statusa te definirana izravna i neizravna diskriminacija, uznemiravanje i spolno uznemiravanje.

Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova napominje kako su smjernice za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje u državnoj upravi sadržane u Zakonu o ravnopravnosti spolova, Uredbi o raspisivanju javnog natječaja i internog oglasa

u državnoj službi („Narodne novine“, broj 8/06, 8/07, 13/08) te Zakonu o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 27/08).

10. Osigurati poštivanje načela jednakosti spolova u pristupu tržištu roba i usluga unutar značajnih aspekata društvenog i gospodarskog života

Nositelji: Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova, Ured Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i pratiti poštivanja načela jednakosti spolova
2. izraditi smjernice za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta temeljem rodne pripadnosti u ostvarivanju jednakog pristupa tržištu roba i usluga te jednakost u načinima i uvjetima slobodnog ugovaranja
3. osigurati pravne instrumente kojima će se jamčiti sankcioniranje kršenja načela jednakosti spolova

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske

Odredbe Direktive Vijeća Europe 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004., definirane u čl. 4. (zabrana izravne i neizravne diskriminacije na osnovu spola, uznemiravanje i spolno uznemiravanje) već su transponirane u hrvatsko zakonodavstvo.

Odredbama Zakona o radu i Zakona o ravnopravnosti spolova Republike Hrvatske zabranjena je diskriminacija na temelju bračnog ili obiteljskog statusa, definirana izravna i neizravna diskriminacija, uznemiravanje i spolno uznemiravanje.

Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova

Vezano za poštivanje načela ravnopravnosti spolova u pristupu tržištu roba i usluga, a u svrhu prikupljanja podataka za izradu navedene analize, Ured za ravnopravnost spolova ističe da osiguravajuća društva u Hrvatskoj još uvijek primjenjuju izračun visina premija za osiguranje života temeljen na statistički utvrđenim razlikama u očekivanom trajanju života muškaraca i žena. Premda je izračun nešto povoljniji za žene i ima svoju financijsku opravdanost iz perspektive osiguravatelja, nije u potpunosti usklađen s Direktivom Vijeća EZ 2004/113. Članke navedene Direktive ugradit će se, u sklopu procesa usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije, u okviru poglavlja 19. (Socijalna politika i zapošljavanje) pregovora o pristupanju, u jedinstveni Anti-diskriminacijski zakon, izmjene i dopune Zakona o radu te Zakon o evidencijama u oblastima rada.

Ured Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava

Izrađena analiza postojećeg stanja u sklopu Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava (NAP) te je izražena i kroz poglavlje „Ravnopravnost spolova“. Unutar poglavlja „Ravnopravnost spolova“ NAP-a određeni su ciljevi: „Uklanjanje diskriminacije žena i uspostavljanje stvarne ravnopravnosti spolova“ te „Unapređivanje zakonodavstva na području ravnopravnosti spolova“.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske

Vezano uz poštivanje načela jednakosti spolova u pristupu tržištu roba i usluga unutar značajnih aspekata društvenog i gospodarskog života, odredbe Direktive Vijeća Europe 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004., definirane u čl. 4. (zabrana izravne i neizravne diskriminacije na osnovu spola, uznemiravanje i spolno uznemiravanje), već su transponirane u hrvatsko zakonodavstvo. Odredbama Zakona o radu i Zakona o ravnopravnosti spolova

Republike Hrvatske zabranjena je diskriminacija na temelju bračnog ili obiteljskog statusa te definirana izravna i neizravna diskriminacija, uznemiravanje i spolno uznemiravanje.

Ured Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava

Izrađena je analiza postojećeg stanja u sklopu Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava (NAP) te je izražena kroz poglavlje „Ravnopravnost spolova“. Unutar poglavlja „Ravnopravnost spolova“ NAP-a određeni su ciljevi: „Uklanjanje diskriminacije žena i uspostavljanje stvarne ravnopravnosti spolova“ te „Unapređivanje zakonodavstva na području ravnopravnosti spolova“. Održan je okrugli stol pod nazivom „Socijalna odgovornost i ljudska prava na tržištu rada“. Usvojen je i stupio je na snagu Zakon o suzbijanju diskriminacije u čijoj je izradi Ured za ljudska prava bio administrativna i stručna podrška radnoj skupini. Unutar Zakona osigurava se zaštita i promicanje jednakosti te zaštita diskriminacije na osnovi spola i rodnog identiteta, člankom 8. Zakona se sankcionira diskriminacija na području rada i radnih uvjeta, a vezano uz primjenu direktive 200/113/EZ o promjeni načela ravnopravnosti muškaraca i žena u mogućnostima dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga. Ured za ljudska prava sudjelovao je u izradi nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. – 2013. godine. Utrošena sredstva u 2008. godini iznose 1.000,00 kuna.

Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova sudjelovao je u Radnoj skupini za izradu Zakona o ravnopravnosti spolova, u koji su uvršteni pravni instrumenti kojima se jamči sankcioniranje kršenja načela jednakosti spolova u pristupu tržištu roba i usluga. Preciznije, člankom 6. Zakona o ravnopravnosti spolova i člankom 8. i 9. Zakona o suzbijanju diskriminacije uređuje se postupanje u predmetnom području.

11. Izraditi strategiju stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini, posebice za mlade koji tek dolaze na tržište rada i na putu su stvaranja vlastite obitelji

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Hrvatska banka za obnovu i razvoj

♦ Aktivnosti:

1. izraditi smjernice za strategiju stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini
2. osigurati jamstvo države, odnosno lokalne zajednice u realizaciji kredita mladim parovima koji su kreditno nesposobni (vježbenici, zaposlenici s niskim prihodima, zaposlenici na određeno vrijeme, nezaposleni i mlade obitelji koje žive u ruralnim područjima)
3. izraditi poseban propis za osiguravanje jamstva država, odnosno lokalne zajednice u realizaciji kredita mladim parovima koji su kreditno nesposobni
4. osigurati dodjelu državnih stanova u najam mladim obiteljima (bračnim parovima) sukladno broju djece u obitelji
5. izraditi poseban propis vezan uz dodjelu državnih stanova u najam mladim obiteljima
6. evaluirati učinke strategije stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) – temeljem osnovnih kriterija koje će provesti Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, HBOR se može uključiti u one mjere koje predviđaju provedbu zbrinjavanja putem stambenih kredita. HBOR sudjeluje u izradi osnovnih smjernica programa stambenog zbrinjavanja odobravanjem kredita, posebno kod

definiranja kreditnih uvjeta (rokovi otplate, osiguranje i dr.), osmišljavanja te provedbe programa.

HBOR se može uključiti u izradu teksta jamstva države/lokalne zajednice kako bi se omogućila realizacija kredita za mlade parove koji su kreditno nesposobni (vježbenici, zaposlenici s niskim prihodima, zaposlenici na određeno vrijeme, nezaposleni i mlade obitelji koje žive u ruralnim područjima), nakon što država, odnosno lokalna zajednica provedu radnje odnosno donesu propise kojima će se osigurati spomenuto jamstvo.

HBOR se može uključiti u provedbu ocjene učinka strategije stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini u dijelu učinaka koji će se odnositi na stambeno zbrinjavanje odobravanjem kredita.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Hrvatska banka za obnovu i razvitak smatra kako su u mogućnosti sudjelovati u mjerama koje podrazumijevaju osnivanje i provedbu aktivnosti vezanih uz financijske instrumente, a koje su u skladu i ne izlaze izvan okvira osnovnih aktivnosti banke.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak pruža punu potporu provedbi mjera Nacionalne populacijske politike i voljna je, unutar djelokruga svoje osnovne djelatnosti, uključiti se u pojedine aktivnosti za provedbu mjera, a temeljem osnovnih kriterija koje će postaviti nadležna ministarstva.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Dubrovačko-neretvanska županija

Županija provodi program sufinanciranja najamnine mladim obiteljima (osobe do 35. godine života) za koji je utrošeno 195.750,00 kuna.

Grad Šibenik

Grad u svojem vlasništvu posjeduje 190 stanova. Prioritet u ustupanju stanova imaju obitelji sa slabim socijalnim statusom te obitelji s troje i više djece.

Grad Delnice osigurava pomoć za socijalno ugrožene obitelji u obliku subvencija troškova stanovanja.

Općina Mljet

Općina sufinancira troškove stanovanja za šest (6) mladih parova.

U 2008. godini utrošeno je 56.640,00 kuna.

Općina Lasinja

Općina dodjeljuje zemljište za potrebe stambenog zbrinjavanja i poticanje naseljavanja.

Grad Zagreb

U 2008. godini su u vlasništvo Grada stečena tri novoizgrađena stana, dok je u stanove u vlasništvu Grada zbrinuto 27 obitelji s malodobnom djecom i to:

- 9 obitelji s jednim maloljetnim djetetom,
- 9 obitelji s dvoje maloljetne djece,
- 5 obitelji s troje maloljetne djece,
- 1 obitelj s četvero maloljetne djece,
- 1 obitelj s petero maloljetne djece,
- 2 obitelji sa šestero maloljetne djece.

Isplaćen je ostatak kupoprodajne cijene za tri novoizgrađena i preuzeta stana u iznosu od 1.372.283,00 kn, kao i ostatak kupoprodajne cijene za 80 novoizgrađenih stanova u naselju Brestje, preuzetih u prosincu 2007. u iznosu od 13.835.472,87 kn s dodatnim troškovima u iznosu od 2.809.592,00 kn.

Grad provodi Program poticane stanogradnje na području Grada Zagreba, u organizaciji Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama.

Za realizaciju ovog programa Grad mora osigurati zemljište i komunalnu infrastrukturu. Trebalo bi intenzivirati suradnju na iznalaženju novih lokacija u vlasništvu Grada i spremnosti za uključivanje u ovaj program, kao i ubrzati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na gore navedenim lokacijama.

Tijekom 2008. godine na temelju konačne liste reda prvenstva za odobravanje zahtjeva za kupnju stanova iz Programa POS-a i suglasnosti poslovne banke glede kreditne sposobnosti i aktualnih kriterija, Zaključkom Gradskog poglavarstva, odobreno je 19 zahtjeva za kupnju stanova iz ovog programa.

12. Osigurati snižene kamatne stope na kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja (kamatnih stopa na stambene kredite i korisnika)
2. izraditi strategiju stambenog zbrinjavanja mladih parova i obitelji s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskih područjima
3. izraditi prijedlog propisa kojim se uređuju kamatne stope na stambene kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Hrvatska banka za obnovu i razvitak u izradi analize postojećeg stanja (kamatnih stopa na stambene kredite i korisnika) u mogućnosti je pridonijeti podacima kojima raspolaže temeljem provedbe programa sukladno Zakonu o Fondu za dugoročno financiranje stanogradnje uz potporu države

Ukoliko se stambeno zbrinjavanje bude provodilo kreditiranjem, u izradu strategije stambenog zbrinjavanja mladih parova i obitelji s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima HBOR će se uključiti kroz osmišljavanje odgovarajućih instrumenata financijske podrške odnosno definiranje uvjeta kredita.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Ogulin ima status brdsko-planinskog područja s posebnim poreznim olakšicama kao stimulativnu mjeru za provođenje populacijske politike na razini države, pa tako nije uveden prirez na porez na dohodak.

Grad Varaždin u 2007. godini je započeo II. fazu izgradnje 160 POS stanova.

Grad Rijeka – u okviru *Odjela gradske uprave za komunalni sustav Grada Rijeke* provodi se poticana stanogradnja. U tijeku je gradnja 124 stana u dvije stambeno-poslovne zgrade. U planu je gradnja 80 stanova u četiri zgrade na lokaciji Rujavice, gradnja 131 stana u sedam zgrada na lokaciji Škurinjsko Plase i gradnja 80 stanova na lokaciji Drenova. Grad je izveo radove na izgradnji prateće infrastrukture četiri stambena objekta namijenjena stambenom zbrinjavanju djelatnika riječkog Sveučilišta s ukupno 90 stanova, a procjena vrijednosti radova je oko 10.000.000,00 kn.

Grad Čazma – u tijeku je izrada analize postojećeg stanja i plana i kriterija sufinanciranja kamatne stope na kredite za mlade obitelji s ciljem sufinanciranja kamatne stope na kredite za

mlade obitelji s djecom, za stambeno zbrinjavanje na ugroženim (ruralnim) područjima u 2009. godini.

Grad Zagreb je izradio studiju „Operacionalizacija stambene politike“. Temeljem studije, od kraja 2006. godine započela je provedba zagrebačkog modela stanogradnje koji, među ostalim, uključuje gradnju javnih najamnih stanova, povoljnije kreditiranje mladih obitelji i besplatnu dodjelu građevinskog zemljišta za izgradnju obiteljskih kuća braniteljima i potrebitim obiteljima s osam i više članova, posebno u rubnim gradskim naseljima i uz mogućnost dodjele zemljišta za obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Hrvatska banka za obnovu i razvitak smatra kako su u mogućnosti sudjelovati u mjerama koje podrazumijevaju osnivanje i provedbu aktivnosti vezanih uz financijske instrumente, a koje su u skladu i ne izlaze izvan okvira osnovnih aktivnosti banke.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak pruža punu potporu provedbi mjera Nacionalne populacijske politike i voljna je, unutar djelokruga svoje osnovne djelatnosti, uključiti se u pojedine aktivnosti za provedbu mjera, a temeljem osnovnih kriterija koje će postaviti nadležna ministarstva.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Općina Blato subvencionira kamate na stambene kredite mladim obiteljima (osobe do 35. godine života) u visini od 10.000,00 kuna po kreditu na rok od pet godina, kako bi se mladim obiteljima olakšalo rješavanje stambenog pitanja te ih se poticalo na ostanak u rodnome mjestu.

Za ovu aktivnost je u 2008. godini utrošeno ukupno 88.491,00 kuna.

Grad Slatina

Grad je izradio strategiju stambenog zbrinjavanja mladih parova i obitelji s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima.

Za provedu Programa poticajne stanogradnje u 2008. godini nisu utrošena financijska sredstva, već je predložena građevinska parcela u vlasništvu Grada Slatine, površine 1.226 m², na kojoj je prema Urbanističkom planu uređenja Grada Slatine dozvoljena izgradnja više stambene zgrade, a koja je od strane Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama ocijenjena kao vrlo povoljna s mogućnošću brze provedbe, zbog čistih imovinski-pravnih odnosa, te stanja izgrađenosti okolne infrastrukture.

Grad Slatina kao jedinica lokalne samouprave donijet će Odluku o kriterijima i mjerilima za kupnju stana iz programa poticajne stanogradnje. Navedenom Odlukom odredit će se kvadratura na koju imaju pravo kupci stanova, zavisno od broja članova kućanstva.

Grad Slunj

Izrađena je strategija stambenog zbrinjavanja mladih parova i obitelji s djecom na području od posebnog državnog interesa te se u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva provodi njihovo stambeno zbrinjavanje.

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA

♦ **Ciljevi**

- unaprijediti i proširiti sustav obiteljskih potpora,
- osigurati kvalitativne promjene u financijskoj organizaciji života obitelji,
- redefinirati ulogu i značaj dosadašnjeg sustava obiteljskih potpora,
- omogućiti dostupnost usluga svim obiteljima u jednakoj mjeri,
- omogućiti roditeljima slobodan izbor u načinu korištenja roditeljskog dopusta,
- stvoriti pretpostavke za kvalitetan obiteljski život i kvalitetno roditeljstvo.

1. Posebnim propisom/zakonom institucionalizirati sustav obiteljskih potpora

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu stanja postojećeg sustava obiteljskih potpora
2. izraditi prijedlog za proširenje sustava obiteljskih potpora
3. donijeti poseban propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora
4. izraditi analizu učinkovitosti donesenog propisa/zakona o sustavu obiteljskih potpora

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Priprema i izrada Nacrta prijedloga Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnici Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje aktivno su sudjelovali i sudjelovat će u radu radne skupine čiji je zadatak provođenje mjera Nacionalne populacijske politike.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Predstavnik Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje sudjelovao je u radu radne skupine za izradu analize stanja postojećeg sustava obiteljskih potpora te izrade prijedloga za proširenje sustava obiteljskih potpora.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Hrvatski sabor je na sjednici 9. srpnja 2008. godine, usvojio *Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama* („Narodne novine“, broj 85/08).

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Predstavnica Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje sudjelovala je u radu radne skupine za izradu analize stanja postojećeg sustava obiteljskih potpora te izrade prijedloga za proširenje sustava obiteljskih potpora.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Donesen je *Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama* („Narodne novine“, broj 85/08 i 110/08) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine.

2. Osigurati isplatu jednokratne pomoći za opremu novorođenog djeteta u visini 70% proračunske osnovice

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu primjene Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta
2. uskladiti iznos jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta s rastom proračunske osnovice

3. izmijeniti Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta
4. izraditi analizu učinkovitosti donesenih izmjena postojećeg propisa

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti – analiza primjene Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta biti će provedena kroz Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama.

Iznos jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta usklađen je s rastom proračunske osnovice kroz Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. i 2008. godinu – od 1. siječnja 2007. godine isplaćuje se jednokratna novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta u visini od 70% proračunske osnovice.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Zavod će se i nadalje svojim radom, u okviru zakonskih propisa i svoje nadležnosti, prilagođavati smjernicama Nacionalne populacijske politike.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Analiza primjene Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta provedena je kroz Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama.

Iznos jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta usklađen je s rastom proračunske osnovice kroz Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. i 2008. godinu – od 1. siječnja 2007. godine isplaćuje se jednokratna novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta u visini od 70% proračunske osnovice.

Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta: izmjena u tijeku – 1. kvartal 2009. godine (u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama).

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama ("Narodne novine", broj 85/08 i 110/08) je utvrđeno pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u visini 70% proračunske osnovice uz uvjete predviđene istim Zakonom.

3. Osigurati doplatka za djecu sukladno ostvarenom dohotku u obitelji

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

♦ Aktivnosti:

1. uskladiti postojeće propise vezane uz sustav doplatka za djecu
2. donijeti jedinstven propis kojim bi se uredio sustav obiteljskih potpora
3. utvrditi iznose doplatka za djecu sukladno ostvarenom dohotku u obitelji
4. izvršiti reviziju iznosa doplatka za djecu svake dvije godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Postojeći propisi vezani uz sustav doplatka za djecu usklađeni su kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 138/06).

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu utvrđeni su iznosi doplatka za djecu sukladno ostvarenom dohotku u obitelji.

Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

U tijeku je revizija iznosa doplatka za djecu.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovalo je radnu skupinu za izmjene i dopune Zakona o doplatku za djecu radi provedbe navedene mjere, u kojoj su dvije predstavnice Zavoda.

Radna skupina radila je na prilagodbi Zakona europskim propisima, u sklopu čega su se zakonom uredila pitanja doplatka za djecu u skladu s ostvarenim dohotkom obitelji za sve korisnike doplatka za djecu.

Nakon donošenja zakona Zavod u okviru svoje nadležnosti provodi navedeni zakon.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Postojeći propisi vezani uz sustav doplatka za djecu usklađeni su kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 138/06).

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu utvrđeni su iznosi doplatka za djecu sukladno ostvarenom dohotku u obitelji.

Kroz Zakon o roditeljskim potporama uređen je sustav obiteljskih potpora.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Prema Zakonu o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 94/01, 138/06 i 107/07), pravo na doplatku na djecu ostvaruje se pod uvjetom dohodovnog cenzusa za sve korisnike osim za korisnike koji imaju djecu s težim oštećenjem zdravlja, te za djecu poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja u skladu sa Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, 174/04, 92/05 i 107/07), za koju se pravo na doplatku za djecu također ostvaruje bez dohodovnog cenzusa.

4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. za korisnike doplatka za djecu uvesti pronatalitetni dodatak za treće i četvrto dijete u jedinstveni propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora
2. utvrditi visinu iznosa pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete
3. provesti uvodne analize učinkovitosti mjere svake dvije godine, a cjelovitu analizu za pet godina od početka provedbe mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 138/06) i Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. i 2008. godinu za korisnike doplatka za djecu uveden je pronatalitetni dodatak za treće i četvrto dijete i utvrđena visina njegovog iznosa.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Za korisnike doplatka za djecu uveden je pronatalitetni dodatak za treće i četvrto dijete te je utvrđena visina njegova iznosa.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 1. siječnja 2007. godine provodi ostvarivanje prava i isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Zabok osigurava jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za svako treće i daljnje novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kn.

Grad Ivanec osigurava jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za rođenje četvrtog i svakog sljedećeg djeteta u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Dubrovnik osigurava jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za treće dijete u iznosu od 4.000,00 kn, a za četvrto i svako sljedeće rođeno dijete naknada se uvećava za 1.500,00 kn.

Unatrag nekoliko godina *Grad Karlovac* uplaćivao je jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 1.000,00 kn za treće i svako daljnje novorođeno dijete, a potom 500,00 kn za svako novorođenče. Od 1.1.2007. godine iznos ove pomoći uvećan je na 1.000,00 kn.

Grad Zagreb za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje 9.000,00 kn godišnje, u razdoblju od 6 godina.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 138/06) i Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. i 2008. godinu za korisnike doplatka za djecu uveden je pronatalitetni dodatak za treće i četvrto dijete i utvrđena visina njegova iznosa.

Tijekom 2009. godine planira se uputiti dopis sunositeljima navedene mjere za osnivanje radne skupine pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti kako bi se provela uvodna analiza učinkovitosti mjere.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Planirana aktivnost provedena je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, 138/06), a Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 1. siječnja 2007. u sklopu provedbe prava na doplatu za djecu provodi i ostvarivanje prava i isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji.

U 2008. godini troškovi za isplatu pronatalitetnog dodatka iznosili su 382.178.000 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Zadarska županija

Pojedine općine uz jednokratne novčane potpore isplaćuju u pronatalitetne dodatke za svako treće i četvrto dijete u rasponu od 3.000,00 kuna (općina Bibinje) do 10.000,000 kuna (općina Vir).

Vukovarsko-srijemska županija

U suradnji s općinama i gradovima na području Županije izrađena je analiza postojećeg stanja u 2008. godini te su osigurana sredstva jedinica lokalne samouprave ovisno o broju novorođene djece, te o rođenju trećeg i četvrtog djeteta u obitelji.

Požeško-slavonska županija

Na području *Grada Požege* i prigradskih naselja od 2003. godine vrši se isplata novčanog dara za svako novorođeno dijete čiji se iznos povećava za treće, četvrto, peto i svako sljedeće dijete u obitelji. Isto tako *Gradovi Pakrac, Kutjevo* te *Općina Jakšić* darivaju svako novorođeno dijete.

0. *Grad Požega* za treće, četvrto, peto i svako sljedeće dijete isplaćuje 2.000,00 kuna.

1. *Grad Pakrac*

- za treće dijete isplaćuje 2.000,00 kuna
- za četvrto i svako sljedeće dijete 3.000,00 kuna

Koprivničko-križevačka županija

Grad Križevci

- za treće dijete isplaćuje 2.000,00 kuna
- za četvrto isplaćuje 3.000,00 kuna
- za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna

Općina Jesenje

- za drugo dijete isplaćuje 10.000,00 kuna
- za treće isplaćuje 15.000,00 kuna
- za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 5.000,00 kuna

Grad Krapina

- za drugo dijete isplaćuje 1.500,00 kuna
- za treće isplaćuje 3.000,00 kuna
- za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna

Općina Veliko Trgovišće

- za drugo dijete isplaćuje 1.000,00 kuna
- za treće isplaćuje 2.000,00 kuna
- za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 2.000,00 kuna

Općina Đurmanec

- za drugo dijete isplaćuje 2.500,00 kuna
- za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje 4.000,00 kuna

Općina Karlobag

- za drugo dijete isplaćuje 7.000,00 kuna
- za treće isplaćuje 9.500,00 kuna
- za četvrto isplaćuje 12.000,00 kuna

Grad Gospić

- za drugo i svako sljedeće dijete isplaćuje 2.000,00 kuna

Grad Pakrac

- za treće i četvrto dijete isplaćuje 2.000,00 kuna

Grad Slatina

Gradsko poglavarstvo Grada Slatine donijelo je u siječnju 2008. godine Odluku o izmjeni odluke o jednokratnoj pomoći za opremu novorođenčadi na području Grada Slatine. Navedenom Odlukom u pravcu povećanja nataliteta i demografske obnove, za treće dijete i nadalje isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu od 3.000,00 kuna. Odluka se primjenjuje na roditelje čija su djeca rođena od 1. veljače 2008. godine na dalje.

Prvotnom Odlukom donijetom na temelju odredaba Nacionalne populacijske politike, u lipnju 2007. godine, za svako novorođeno dijete s prebivalištem roditelja na području Grada Slatine isplaćivala se jednokratna novčana pomoć u iznosu od 1.000,00 kuna. Navedena Odluka doživjela je izmjene u siječnju 2008. godine te se za prvo dijete isplaćuje pomoć u iznosu od 1.500,00 kuna, za drugo dijete 2.000,00 kuna, te za treće dijete i nadalje 3.000,00 kuna.

Grad Šunj

- za drugo dijete isplaćuje 3.000,00 kuna
- za treće isplaćuje 5.000,00 kuna

- za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna

Grad Cres

Grad za treće dijete u obitelji isplaćuje jednokratnu pomoć u visini od 1.500,00 kuna u hrani i robi za dijete te 1.500,00 kuna u gotovini.

Općina Posedarje

Općina za četvrto dijete isplaćuje 1.500,00 kuna dodatka (osnovna potpora iznosi 3.000,00 za svako novorođeno dijete).

Općina Žakanje

- za drugo dijete isplaćuje 1.000,00 kuna
- za treće i svako sljedeće dijete 5.000,00 kuna

Općina Rakovica

- za drugo i svako sljedeće dijete Općina isplaćuje dodatnih 1.000,00 kuna

Općina Kamanje

- za treće dijete isplaćuje 10.000,00 kuna
- za četvrto isplaćuje 20.000,00 kuna

Općina Velika

- za četvrto dijete isplaćuje dodatnih 1.000,00 kuna

Grad Zagreb

- za drugo dijete isplaćuje 6.000,00 kuna (jednokratno)
- za treće i svako sljedeće dijete 9.000,00 kuna godišnje, svake godine u razdoblju do navršene šeste godine života

Grad Slunj

- za drugo dijete isplaćuje 3.000,00 kuna
- za treće dijete 5.000,00 kuna
- za svako sljedeće dijete + dodatnih 1.000,00 kuna

Općina Ivankovo

- za svako peto i svako sljedeće dijete isplaćuje 700,00 kuna

Općina Jarmina

- za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje 500,00 kuna

Općina Lovas

- za drugo dijete isplaćuje 6.000,00 kuna
- za treće dijete isplaćuje 8.000,00 kuna
- za četvrto i svako sljedeće dijete 10.000,00 kuna

Grad Slatina

- za drugo dijete isplaćuje 2.000,00 kuna
- za treće dijete isplaćuje 3.000,00 kuna

Grad Skradin

- za drugo dijete isplaćuje 2.000,00 kuna
- za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje 3.000,00 kuna

5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. uvesti dodatak za dijete od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u jedinstveni propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora
3. utvrditi visinu iznosa dodatka za dijete
4. provesti analizu učinkovitosti mjere kroz vremensko razdoblje od pet godina

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

U svrhu analize postojećeg stanja i prikupljanja podataka za proteklu godinu, u kolovozu 2008. godine upućen je dopis jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave o isplati dodatka za dijete.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Gospić je odobrio financijske potpore u iznosu od 1.000,00 kn za svako prvo novorođeno dijete, dok za drugo i svako slijedeće odobrava financijsku potporu u iznosu od 2.000,00 kn

Grad Korčula osigurava isplatu jednokratne novčane pomoći roditeljima za rođenje djeteta u iznosu od 1.200,00 kn.

Grad Sveta Nedelja isplaćuje naknadu za opremu novorođenčadi roditeljima s prebivalištem na području Grada u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Vrbovsko osigurava isplatu jednokratne novčane pomoći u iznosu od 2.000,00 kn za opremu novorođenčeta čiji roditelji imaju prebivalište na području Grada.

Grad Zabok osigurava isplatu jednokratne novčane pomoći u iznosu od 500,00 kn za opremu novorođenčeta.

Grad Ivanec osigurava isplatu jednokratne novčane pomoći u iznosu od 500,00 kn za opremu novorođenčeta.

Grad Pula osigurava poklon bon, koji se uručuje prilikom rođenja djeteta u iznosu od 500,00 kn, a namijenjen je djeci čiji roditelji imaju prebivalište u Gradu.

Grad Sisak osigurava isplatu jednokratne novčane pomoći u iznosu od 1.000,00 kn za opremu novorođenčeta.

Grad Ogulin za opremu svakog novorođenog djeteta, roditeljima s prebivalištem na području Grada, osigurava jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 1.000,00 kn.

Grad Našice daje pomoć za svako novorođeno dijete na području grada. (Napomena: u izvješću se ne navodi vrsta pomoći ni iznos).

Grad Nin dodjeljuje jednokratne pomoći roditeljima s područja grada (Napomena: u izvješću se ne navodi vrsta pomoći ni iznos).

Grad Hvar dodjeljuje pomoć roditeljima za novorođenu djecu u iznosu od 2.000,00 kn po djetetu.

Grad Zlatar dodjeljuje jednokratne novčane pomoći od 1.000,00 kn roditeljima novorođene djece, a osigurava i dodatnu pomoć obiteljima prilikom rođenja djeteta u godišnjem iznosu od 1.500,00 kn.

Grad Novi Marof isplaćuje potporu obiteljima za svako novorođeno dijete u visini od 1.000,00 kn.

Grad Varaždin isplaćuje dodatak za svako novorođeno dijete u iznosu od 600,00 kn po djetetu, u 2007. godini isplaćen je dodatak za 141 dijete.

Grad Ozalj isplaćuje novčanu pomoć za opremu novorođenčeta u iznosu od 1.000,00 kn za roditelje koji imaju prebivalište i boravište na području Grada.

Grad Supetar isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete (u šest mjeseci za 17 korisnika isplaćeno je 136.000,00 kn).

Grad Dubrovnik isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kn za prvo dijete i 2.500,00 kn za drugo dijete u obitelji.

Grad Opatija isplaćuje jednokratnu pomoć za novorođenu djecu u visini od 1.000,00 kn po djetetu.

Grad Đurđevac isplaćuje jednokratnu pomoć za novorođenu djecu u visini od 1.000,00 kn po djetetu.

Grad Bakar isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć od 2.000,00 kn roditeljima za novorođeno dijete.

Grad Kraljevica je za potporu za novorođenčad u 2006. godini utrošio ukupan iznos od 14.500,00 kn. (Napomena: u izvješću se ne navodi pojedinačan iznos naknade ni ukupan iznos za 2007. godinu).

Grad Buzet – do početka 2007. godine vršile su se isplate za svako novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kn; obzirom da je došlo do osjetnog pada nataliteta, navedena naknada se povećala i to: za prvorođeno dijete iznosi 1.500,00 kn, a za drugo i svako sljedeće dijete iznosi 2.000,00 kn.

Grad Orahovica za svako novorođeno dijete obiteljima isplaćuje iznos od 1.000,00 kn.

Grad Čazma za svako novorođeno dijete obiteljima isplaćuje iznos od 500,00 kn.

Grad Vukovar isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć od 1.000,00 kn roditeljima za novorođeno dijete.

Grad Lepoglava za svako novorođeno dijete obiteljima isplaćuje iznos od 500,00 kn, uz prigodne poklone.

Grad Nova Gradiška – osigurana je financijska potpora za novorođenčad, u iznosu od 1.000,00 kn po djetetu, čiji roditelji imaju prebivalište na području Grada. 2006. godine utrošeno je ukupno 159.000,00 kn, a za 2007. godina planirani iznos je 150.000,00 kn.

Grad Karlovac za svako novorođeno dijete obiteljima isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 1.000,00 kn.

Karlovačka županija – županijsko poglavarstvo donijelo je Odluku o pomoći za opremu drugog po redu novorođenog djeteta u obitelji u 2007. godini. Visina novčanog iznosa je 500,00 kn mjesečno za razdoblje prvih šest mjeseci od rođenja djeteta, a isplaćuje se u jednokratnom iznosu.

Grad Zagreb isplaćuje jednokratnu novčanu potporu za opremu novorođene djece, za prvo dijete 3.000,00 kn, a za drugo dijete 6.000,00 kn.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Uveden je dodatak za dijete od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u *Zakon o roditeljima i roditeljski potporama* /članak 59. – nadležnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave/.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Bjelovarsko-bilogorska županija donijela je odluku o pomoći za opremu novorođenog djeteta u obitelji u visini 500 kn za svako novorođeno dijete u Županiji. Isplaćene su potpore obiteljima za 758 novorođene djece na području Županije te su dodatno, sukladno svojim odlukama, gradovi i općine na području Županije isplaćivale dodatnu novčanu potporu roditeljima novorođene djece.

Za pomoći za opremu novorođenog djeteta Županija je ukupno isplatila 379.000,00 kuna.

Za pomoći za opremu novorođenog djeteta od strane općina i gradova na području Bjelovarsko-bilogorske županije ukupno je isplaćeno:

0. Grad Daruvar, 84 novorođenčadi, 42.000,00 kuna
1. Grad Čazma, 80 novorođenčadi, 40.000,00 kuna
2. Grad Bjelovar, 217 novorođenčadi, 108.500,00 kuna
3. Grad Garešnica, 76 novorođenčadi, 38.000,00 kuna
4. Grad Grubišno Polje, 43 novorođenčeta, 21.500,00 kuna
5. Općina Đulovac, 33 novorođenčeta, 16.500,00 kuna
6. Općina Berek, 9 novorođenčadi, 4.500,00 kuna
7. Općina Dežanovac, 23 novorođenčeta, 11.500 kuna
8. Općina Hercegovac, 14 novorođenčadi, 7.000,00 kuna
9. Općina Ivanska, 18 novorođenčadi, 9.000,00 kuna
10. Općina Kapela, 7 novorođenčadi, 3.500,00 kuna
11. Općina Končanica, 7 novorođenčadi, 3.500,00 kuna
12. Općina Nova Rača, 22 novorođenčeta, 11.000,00 kuna
13. Općina Rovišće, 25 novorođenčadi, 12.500,00 kuna
14. Općina Severin, 8 novorođenčadi, 4.000,00 kuna
15. Općina Sirač, 15 novorođenčadi, 7.500,00 kuna
16. Općina Šandrovac, 8 novorođenčadi, 4.000,00 kuna
17. Općina Štefanje, 9 novorođenčadi, 4.500,00 kuna
18. Općina Velika Pisanica, 9 novorođenčadi, 4.500,00 kuna
19. Općina Velika Trnovitica, 5 novorođenčadi, 2.500,00 kuna
20. Općina Veliki Grđevac, 24 novorođenčadi, 12.000,00 kuna
21. Općina Veliko Trojstvo, 17 novorođenčadi, 8.500,00 kuna
22. Općina Zrinski Topolovac, 5 novorođenčadi, 2.500,00 kuna

Dubrovačko-neretvanska županija isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete te je u 2008. godini za isplate navedenih pomoći isplaćeno 1.460.000,00 kuna.

Za jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Dubrovačko-neretvanske županije ukupno je isplaćeno:

1. Grad Dubrovnik 902.500,00 kuna
2. Općina Blato 262.000,00 kuna
3. Općina Župa dubrovačka 125.000,00 kuna
4. Općina Vela Luka 170.500,00 kuna
5. Općina Konavle 212.000,00 kuna

Karlovačka županija

U 2008. godini nastavljeno je s provedbom Odluke o pomoći za opremu drugog po redu novorođenog djeteta u obitelji, koja se isplaćivala kao jednokratna novčana pomoć u iznosu od 3.000,00 kuna (500,00 kuna mjesečno za razdoblje prvih šest mjeseci od rođenja djeteta). Jedinice lokalne samouprave na području Županije također su nastavile sa stimuliranjem pronatalitetne politike i to kroz jednokratne novčane pomoći za novorođenčad u okviru mogućnosti svog proračuna.

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Karlovačke županije:

1. Grad Karlovac 1.000,00 kuna
2. Općina Duga Resa 1.000,00 kuna
3. Grad Ogulin 1.000,00 kuna
4. Grad Slunj 2.000,00 kuna
5. Grad Ozalj 1.000,00 kuna
6. Općina Barilović 2.000,00 kuna
7. Općina Ribnik 2.000,00 kuna
8. Općina Bosiljevo 5.000,00 kuna
9. Općina Josipdol 1.000,00 kuna
10. Općina Saborsko 1.000,00 kuna
11. Općina Kamanje
 - za prvo i drugo dijete 500,00 kuna
12. Općina Lasinja 1.000,00 kuna
13. Općina Cetingrad 1.500,00 kuna
14. Općina Rakovica
 - za prvo dijete 2.000,00 kuna, te se iznos povećava za 1.000,00 kuna za svako sljedeće dijete
15. Općina Žakanje
 - za prvo i drugo dijete 1.000,00 kuna
16. Općina Netretić 2.000,00 kuna
17. Općina Krnjak 1.500,00 kuna

U 2008. godini zaprimljeno je 416 zahtjeva obitelji za isplatu jednokratne novčane pomoći za opremu drugog po redu novorođenog djeteta, a isplaćeno je ukupno 1.248.000,00 kuna.

Zadarska županija

Gotovo sve jedinice lokalne samouprave (6 gradova i 28 općina) su tijekom 2007. godine donijele odluku o isplatama jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete.

Raspon iznosa jednokratne novčane potpore je od 800,00 kuna (Grad Zadar) do 7.300,00 kuna (Općina Vir).

Vukovarsko-srijemska županija

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Vukovarsko-srijemske županije:

0. Grad Ilok 1.000,00 kuna
0. Grad Otok 1.500,00 kuna
0. Grad Vinkovci 1.000,00 kuna

4. Grad Vukovar 1.000,00 kuna
5. Grad Županja 1.000,00 kuna
6. Općina Borovo 500,00 kuna
7. Općina Bošnjaci 1.000,00 kuna
8. Općina Cerna 1.000,00 kuna
9. Općina Drenovci 1.000,00 kuna
10. Općina Gradište 1.000,00 kuna
11. Općina Lovas - za prvo dijete 5.000,00 kuna
12. Općina Markušica 500,00 kuna
13. Općina Negoslavci 1.000,00 kuna
14. Općina Nijemci 1.000,00 kuna
15. Općina Nuštar 500,00 kuna
16. Općina Stari Mikanovci 1.000,00 kuna
17. Općina Tompojevci 1.500,00 kuna
18. Općina Tordinci 3.000,00 kuna
19. Općina Tovarnik 5.000,00 kuna
20. Općina Trpinja 2.000,00 kuna
21. Općina Vođinci 1.000,00 kuna
22. Općina Vrbanja 1.500,00 kuna

Virovitičko-podravska županija

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Virovitičko-podravske županije:

1. Grad Virovitica 1.000,00 kuna
2. Grad Slatina 1.500,00 kuna
3. Grad Orahovica 1.000,00 kuna
4. Općina Lukač 1.000,00 kuna
5. Općina Čađavica 1.000,00 kuna
6. Općina Špišić Bukovica 1.000,00 kuna
7. Općina Gradina 1.000,00 kuna
8. Općina Sopje 1.000,00 kuna
9. Općina Čačinci 1.000,00 kuna
10. Općina Suhopolje 1.000,00 kuna
11. Općina Zdenci 1.000,00 kuna
12. Općina Voćin 1.000,00 kuna
13. Općina Pitomača 1.000,00 kuna
14. Općina Crnac 1.000,00 kuna

Požeško-slavonska županija

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Požeško-slavonske županije:

1. Grad Požega 1.000,00 kuna za prvo i drugo dijete
2. Grad Pakrac
 - za prvo dijete 1.000,00 kuna
 - za drugo dijete 1.500,00 kuna
2. Grad Kutjevo 1.000,00 kuna
3. Općina Jakšić 1.000,00 kuna
4. Općina Brestovac 1.000,00 kuna

Koprivničko-križevačka županija

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Koprivničko-križevačke županije:

0. Grad Koprivnica 1.000,00 kuna
0. Grad Đurđevac 1.000,00 kuna

- 0. Grad Križevci za prvo i drugo dijete 1.000,00 kuna
- 0. Općina Hlebina 1.000,00 kuna
- 0. Općina Gola 1.000,00 kuna
- 0. Općina Podravske Sesvete 2.000,00 kuna
- 0. Općina Peteranec 400,00 kuna

Primorsko-goranska županija

Na području Primorsko-goranske županije postoje različiti oblici pomoći roditeljima novorođene djece (primjerice, jednokratne naknade za novorođenu djecu, financijska pomoć za dojenačku prehranu do navršene 1. godine života djeteta, darovi za novorođenu djecu).

Za navedene oblike financijske pomoći obiteljima, na području županije, u 2008. godini utrošeno je ukupno 4.859.692,00 kuna.

Podaci se odnose na sljedeće općine i gradove na području županije:

- općine Dobrinj, Ravna Gora, Lovran, Fužine, Kostrena, Brod Moravice, Punat, Skrad,
- gradovi Krk, Delnice, Bakar, Kraljevica, Vrbovsko, Novi Vinodolski, Cres i Rijeka.

Općina Bilice

Općina isplaćuje jednokratne novčane potpore za svaki novosklopljeni brak i svako novorođeno dijete.

U 2008. godini za navedene potpore isplaćeno je ukupno 101.350,00 kuna.

Općina Gornja Stubica

Općina isplaćuje dodatak za svako novorođeno dijete u visini 1.000,00 kuna.

Za navedeni dodatak u 2008. godini ukupno je isplaćeno 53.000,00 kuna.

Grad Zabok

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Za jednokratne novčane pomoći u 2008. godini isplaćeno je 110.000,00 kuna.

Dodatno:

- Grad organizira prijem za roditelje novorođenih u organizaciji gradonačelnika i Društva Naša djeca Zabok i prigodan poklon za roditelje i dijete
- poklon paketi (namirnice po izboru) u vrijednosti 250,00 kuna po malodobnom djetetu iz obitelji slabijeg imovnog stanja
- poklon bon obitelji povodom Božića (iznos ovisi o broju članova obitelji)
- sufinanciranje ljetovanja djece iz obitelji slabijeg imovnog stanja

Općina Stubičke Toplice

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

U 2008. godini isplaćeno je 27 jednokratnih novčanih pomoći.

Općina Konjščina

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 700,00 kuna.

U 2008. godini za navedene potpore isplaćeno je ukupno 24.800,00 kuna.

Grad Klanjec

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 800,00 kuna.

U 2008. godini za navedene potpore isplaćeno je ukupno 19.200,00 kuna.

Općina Bedekovčina

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Oroslavje

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Općina Budinščina

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Općina Jesenje

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 5.000,00 kuna.

Općina Mače

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.500,00 kuna (2.000,00 kuna u novcu te u protuvrijednosti od 500,00 kuna prigodan zlatni nakit).

Općina Hum na Sutli

U 2008. godini isplaćeno je ukupno 154.000,00 kuna za potpore za novorođenu djecu.

Općina Zagorska Sela

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Mihovljani

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Krapina

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Veliko Trgovišće

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Đurmanec

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Grad Donja Stubica

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Zlatar Bistrica

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Ličko-senjska županija

Županija isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Ličko-senjske županije:

1. Općina Vrhovine 1.000,00 kuna
2. Općina Lovinac 3.000,00 kuna
3. Općina Donji Lapac 1.000,00 kuna
4. Općina Karlobag 4.500,00 kuna

5. Općina Brinje 1.000,00 kuna
6. Grad Gospić 1.000,00 kuna

Grad Pakrac

Grad je donio Odluku o pomoći majkama za novorođenu djecu iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Valpovo

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Čazma

Udvostručena je novčana potpora za svako novorođenče s prebivalištem na području Grada – iznosi 1.000,00 kuna, uveden je novi način isplate pomoći – predstavnici Grada posjete svaku obitelj s novorođenom bebom te osim novčane pomoći daruju majci ružu, a ocu butelju vina.

Grad Daruvar

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Slatina

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 1.500,00 kuna.

U 2008. godini za jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta ukupno je utrošeno 243.500,00 kuna.

Grad Orahovica

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Skradin

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Grad Vodice

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Grad Delnice

Grad je za isplatu jednokratne pomoći za opremu novorođenog djeteta u 2008. godini utrošio ukupno 37.240,00 kuna.

Grad Slunj

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Grad Karlovac

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad Cres

Grad isplaćuje jednokratnu pomoć za novorođeno dijete u visini od 1.500,00 kuna u hrani i robi za dijete.

Grad Rijeka

Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Grad isplaćuje i poklon bon za opremu novorođenčeta za korisnike Socijalnog programa Grada Rijeke u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Antunovac

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Petrijevci

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođenu djecu u Petrijevcima i Satnici u iznosu od 1.000,00 kuna.

Dodatno, Općina je u 2008. godini utrošila ukupno 57.134,69 kuna za pomoći obiteljima slabijeg imovinskog stanja.

Općina Končanica

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

Općina Gradina

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Đulovac

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

Općina Špišić Bukovica

Općinsko vijeće je donijelo Odluku o isplati naknade po novorođenom djetetu od 1.000,00 kn.

Općina Novigrad

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Ivanska

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Pitomača

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Suhopolje

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Čađavica

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Posedarje

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 3.000,00 kuna.

Općina Kula Norinska

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Općina Primošten

Općina temeljem Odluke o jednokratnoj naknadi za isplatu novorođenoj djeci redovito, po zahtjevu, za svako novorođeno dijete isplaćuje iznos od 5.000,00 kuna.

Općina Mljet

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 35.000,00 kuna.

Općina Veliko Trojstvo

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Općina Nova Rača

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

Općina Lovran

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Dodatno: za prehranu dojenčadi Općina je u 2008. godini utrošila 8.289,20 kuna.

Općina Žakanje

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Općina Ribnik

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Općina Pirovac

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Dodatno: Jednokratna novčana pomoć za novosklopljeni brak u iznosu od 3.000,00 kuna.

Općina Barilović

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

U 2008. godini za navedene potpore isplaćeno je 58.000,00 kuna za 29 novorođene djece.

Općina Rakovica

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Općina Lasinja

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Općina Tkon

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Općina Bosiljevo

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 5.000,00 kuna.

Općina Tribunj

Tijekom 2008. godine sveukupno je isplaćeno 12 novčanih pomoći u iznosu od 1.000,00 kuna za dvanaestoro novorođene djece.

Općina Lekenik

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

Općina Kamanje

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

Općina Velika

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

Općina Dvor

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

Grad Zagreb

Grad Zagreb jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 3.000,00 kuna.

6. Rodiljnu naknadu zaposlene majke u vrijeme obveznoga roditeljnog dopusta vezati uz proračunsku osnovicu

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

♦ Aktivnosti:

1. donijeti jedinstveni propis kojim bi se uredio sustav obiteljskih potpora
2. izraditi izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere za razdoblje od 2008. do 2012. godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Zakonom o izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 111/07) koji je objavljen 29. listopada 2007. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2008. godine, delimitirana je visina naknade plaće na ime obveznog roditeljnog dopusta, na način da naknada plaće koja je utvrđena u skladu s odredbama Zakona i Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“, broj 120/06, 136/06, 56/07, 80/07 i 96/07) više nije limitirana iznosom od 4.257,28 kuna kao što je to bilo do stupanja na snagu istog Zakona.

Na taj se način Zavod u svom radu prilagodio općoj intenciji povećanja nataliteta u Republici Hrvatskoj i poticanja i olakšavanja korištenja obveznog roditeljnog dopusta roditeljima.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Priprema i izrada Nacrta prijedloga Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08 i 110/08) je utvrđeno pravo na naknadu plaće za vrijeme roditeljnog dopusta u visini 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 150/08) naknada plaće za vrijeme roditeljnog dopusta iznosi 100% od osnovice za naknadu i isplaćuje se bez limita.

Osnovica se utvrđuje prema prosjeku plaće isplaćene u razdoblju od šest mjeseci prije mjeseca u kojemu se otvara roditeljni dopust.

Napomena: Mjera zapravo nije provedena budući da se naknada isplaćuje bez limita. Izmjene Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju u skladu s aktivnošću utvrđenom u okviru mjere nisu izvršene, budući da je visina naknade 100% od osnovice utvrđena Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Donesen Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, 85/08).

7. Isplatu naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnoga roditeljnog odnosno roditeljskog dopusta vezati uz proračunsku osnovicu

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija

♦ Aktivnosti:

1. redefinirati dodatni roditeljni dopust u roditeljski dopust
2. donijeti jedinstveni propis kojim bi se uredio sustav obiteljskih potpora
3. urediti isplatu naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnoga roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta i ugraditi je u Zakon o izvršenju Državnog proračuna
4. izjednačiti status majki i trudnica zaposlenih na ugovor o djelu i ugovor o volontiranju
5. izraditi Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama redefinirat će se dodatni roditeljni dopust u roditeljski dopust.

Isplata naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnoga roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta je implementirana u Zakon o izvršenju Državnog proračuna i provodi se kontinuirano od 1. siječnja 2007. godine.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama redefiniran je dodatni roditeljni dopust u roditeljski dopust.

Isplata naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnoga roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta je uključena u Zakon o izvršenju Državnog proračuna i provodi se kontinuirano od 1. siječnja 2007. godine.

Status majki i trudnica zaposlenih na ugovor o djelu i ugovor o volontiranju – kroz *Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama* (ugovor o djelu i volonterke) i Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu („Narodne novine“, broj 28/08) – od 1. siječnja 2008. godine pravo na novčanu naknadu za korištenje roditeljnog dopusta omogućeno je i majkama nesposobnima za rad po propisima socijalne skrbi i majkama koje su sukladno propisima o radu primljene na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa (volonterke).

U svrhu izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kolovozu 2008. godine upućen je dopis nadležnim tijelima uz podsjetnik za osnivanje radne skupine.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Rezultati:

- redefiniran je roditeljni dopust od šestog mjeseca života djeteta do navršene godine odnosno tri godine starosti djeteta u roditeljski dopust,
- donesen je Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama ("Narodne novine", broj 85/08 i 110/08),
- istim Zakonom naknada plaće za vrijeme roditeljskog dopusta vezana je uz proračunsku osnovicu na način da za prvih šest mjeseci korištenja roditeljskog dopusta za puno radno vrijeme ne može iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno, a za razdoblje nakon iskorištenih navedenih šest mjeseci naknada iznosi 50% proračunske osnovice mjesečno.

8. Omogućiti korištenje prava na roditeljni dopust svim majkama koje ne ostvaruju pravo kao zaposlene majke u vrijeme obveznoga roditeljnog dopusta u iznosu od najmanje 50% proračunske osnovice

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

♦ Aktivnosti:

1. izraditi Izmjene i dopune Zakona o roditeljnem dopustu majki koje obavljaju samostalnu djelatnost i nezaposlenih majki
2. urediti korištenje predmetnog prava Zakonom o izvršenju Državnog proračuna
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Izmjene i dopune Zakona o roditeljnem dopustu majki koje obavljaju samostalnu djelatnost i nezaposlenih majki uredit će se Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama, koji je u pripremi.

Korištenje predmetnog prava za tekuću godinu uređeno je Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Izmjene i dopune Zakona o roditeljnem dopustu majki koje obavljaju samostalnu djelatnost i nezaposlenih majki izrađene su kroz Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama.

Korištenje predmetnog prava uređeno je Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. i 2008. godinu.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama ("Narodne novine", broj 85/08 i 110/08) je utvrđeno pravo na roditeljni i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu za majke izvan sustava rada do godine dana starosti djeteta za prvo i drugo odnosno do treće godine starosti za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

9. Osigurati doprinose za mirovinsko osiguranje u visini bruto plaće zaposlenih majki i roditelja, u vrijeme korištenja obveznoga roditeljnog i dodatnoga roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija

♦Aktivnosti:

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju
2. izraditi izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju
3. urediti korištenje predmetnog prava Zakonom o izvršenju Državnog proračuna
4. utvrditi visinu doprinosa za mirovinsko osiguranje
5. osigurati redovitu uplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje

♦Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u kolovozu 2008. godine uputilo svim sunositeljima navedene mjere dopis za osnivanje radne skupine pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Osnivanje radne skupine – u tijeku.

Izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju biti će ugrađene kroz *Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama* (propisat će se pravo korisnika roditeljnog i roditeljskog dopusta na mirovinsko osiguranje sukladno propisima o mirovinskom osiguranju i propisima o obveznim doprinosima, čime je uvaženo dosadašnje zakonsko rješenje za ovaj slučaj te visina doprinosa za mirovinsko osiguranje).

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

U vezi s provedbom navedene mjere Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja uređuje vrste doprinosa, obveznike obračunavanja doprinosa, obveznike plaćanja doprinosa, osnovice, stope za obračun, način utvrđivanja obveze i rokove za isplatu, te druga pitanja vezana uz plaćanje doprinosa za obvezna osiguranja. Slijedom navedenog, a vezano uz provedbu navedene mjere, tijekom 2008. godine planira se izmijeniti i dopuniti Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja koji je u nadležnosti Ministarstva financija.

♦Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u kolovozu 2008. godine uputilo svim sunositeljima navedene mjere dopis za osnivanje radne skupine pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Osnivanje radne skupine – u tijeku.

Pravo na mirovinsko osiguranje korisnika roditeljnih i roditeljskih potpora regulirano je *Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama* (člankom 25. propisuje se pravo korisnika roditeljnog i roditeljskog dopusta na mirovinsko osiguranje sukladno propisima o mirovinskom osiguranju i propisima o obveznim doprinosima, čime je uvaženo dosadašnje zakonsko rješenje za ovaj slučaj).

Utvrđena je visina doprinosa za mirovinsko osiguranje donošenjem *Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama* (člankom 25. propisuje se pravo korisnika roditeljnog i roditeljskog dopusta na mirovinsko osiguranje sukladno propisima o mirovinskom osiguranju i propisima o obveznim doprinosima, čime je uvaženo dosadašnje zakonsko rješenje za ovaj slučaj).

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje uočio je potrebu usklađivanja Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07 i 35/08) sa Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08 i 105/08), a za nezaposlene korisnike roditeljne naknade, što se u suradnji s nadležnim institucijama planira pripremiti tijekom 2009. godine.

Suradne institucije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u provedbi ove mjere su Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama ("Narodne novine", broj 85/08 i 110/08) utvrđeno je da zaposleni ili samozaposleni roditelj, za vrijeme korištenja prava iz istog Zakona, ima prava iz obveznog mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

10. Uvesti mogućnost fleksibilnog korištenja dodatnoga roditeljskog dopusta za zaposlene roditelje do osme godine života djeteta

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Državni inspektorat, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova

♦ Aktivnosti:

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o radu
2. provoditi edukaciju i upoznavati potencijalne korisnike s pravima i zakonskim uređenjem
3. provoditi edukaciju poslodavaca o korisnim učincima fleksibilnog korištenja dodatnoga roditeljskog dopusta
4. izvršiti evaluaciju edukacija potencijalnih korisnika i poslodavaca

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Provedeno kroz Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08).

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Provedeno kroz Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08).

Državni inspektorat

Inspektori rada za radne odnose Državnog inspektorata provode nadzor nad primjenom prekršajno sankcioniranih odredaba Zakona o radu i drugih propisa koji se odnose na zaštitu majčinstva, te Državni inspektorat sudjeluje pri izradi izmjena i dopuna Zakona o radu i drugih propisa i ukazuje na probleme koji se pojavljuju u postupku provedbe određenih odredaba zakona i drugih propisa čiju provedbu nadziru.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Provedeno kroz Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08).

11. Promicati novi sustav obiteljskih potpora, s naglaskom na uključivanju većeg broja očeva

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. senzibilizirati roditelje i upoznati ih s njihovim pravima u sustavu obiteljskih potpora

2. pripremiti i provesti medijsku kampanju za promicanje novog sustava obiteljskih potpora i poticanje očeva na korištenje jednog dijela roditeljskog dopusta
3. izraditi analizu učinka medijske kampanje

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

Dodatno je u 2007. godini u sklopu Međunarodnog dana obitelji proveden natječaj „Tvrтка prijatelj obitelji“.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

U 2008. godini u sklopu Međunarodnog dana obitelji provedeni su natječaji „Tvrтка prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“.

C. POREZNE OLAKŠICE

♦ Ciljevi

- unaprijediti i proširiti sustav postojećih poreznih olakšica,
- uključiti porezne olakšice za rješavanje stambenog pitanja na temelju broja djece,
- razraditi sustav obiteljskih kredita za područja od posebnog državnog interesa, ruralna i depopulacijska područja
- unaprijediti kvalitetu obiteljskog života,
- uskladiti porezne olakšice s pravnom stečevinom EU.

Napomena: provedba predloženih mjera u ovom području realizirat će se u okviru usklađivanja hrvatskih propisa s pravnom stečevinom EU, a pri tome će se posebno voditi briga o mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom.

1. Povećati porezni odbitak iz plaće za prvo dijete, a za svako sljedeće dijete prema vrijednostima uređenim prije zadnjih izmjena, bez umanjivanja osnovnoga osobnog poreznog odbitka

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje poreznog odbitka iz plaće na temelju broja djece
3. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. utvrditi iznos povećanoga poreznog odbitka
6. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo financija

Analiza postojećeg stanja provodi se kroz:

- analizu pozitivnih poreznih propisa u dijelu osobnog odbitka za uzdržavanu djecu,
- analizu broja poreznih obveznika koji koriste uvećanje osobnog odbitka za uzdržavanu djecu prema broju uzdržavane djece,
- analizu broja poreznih obveznika koji koriste uvećanje osobnog odbitka za uzdržavanu djecu na području posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području, prema broju uzdržavane djece,
- analizu postojećeg stanja u odnosu na dohodak poreznih obveznika,

- analizu financijskog učinka na prihode od poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo financija

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 177/04) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine i Pravilnikom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 95/05 i 96/06) propisano je da se rezidentima ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje za osnovni osobni odbitak za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez te da se osobni odbitak može uvećati za uzdržavane članove uže obitelji, za uzdržavanu djecu, za invaliditet poreznog obveznika i/ili invaliditet uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece te za invaliditet/tjelesno oštećenje poreznog obveznika i/ili uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece ako su osobe sa 100% invaliditetom/tjelesnim oštećenjem i/ili radi invaliditeta/tjelesnog oštećenja imaju pravo na tuđu pomoć i njegu temeljem posebnog propisa.

S ciljem povećanja osobnog odbitka za poreznog obveznika s uzdržavanom djecom, odnosno umanjenja porezne obveze za obitelj s djecom, izvršene su određene simulacije i donesena je odluka o povećanju osnovnog osobnog odbitka s 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno.

Na temelju izvršenih analiza donesen je Zakon o izmjeni Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 73/08) kojim je od 1. srpnja 2008. povećan osnovni osobni odbitak s 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno, a osobni odbitak umirovljenika najviše do 3.200,00 kuna mjesečno. Time se od 1. srpnja 2008. povećavaju i neoporezivi dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji (900,00 kuna mjesečno), uzdržavanu djecu (za prvo dijete 900,00 kuna mjesečno, za drugo dijete 1.260,00 kuna mjesečno, za treće dijete 1.800,00 kuna mjesečno i za svako daljnje dijete propisanom progresivnom metodom) i za invaliditet/tjelesno oštećenje (540,00 kuna mjesečno, odnosno 1.800,00 kuna mjesečno za invaliditet/tjelesno oštećenje po jednoj osnovi 100% i/ili ako po osnovi invaliditeta/tjelesnog oštećenja, prema posebnim propisima, imaju pravo na tuđu pomoć i njegu). S povećanjem broja uzdržavane djece progresivno raste i razlika povećanja osobnog odbitka, a kako je od 1. srpnja 2008. godine povećan osnovni osobni odbitak, istodobno su povećani i dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu.

Povećanjem osobnog odbitka procijenjeno je smanjenje prihoda od poreza na dohodak i prireza u drugom polugodištu 2008. godine za 480 milijuna kuna ili nešto više od 9%.

Na temelju navedene izmjene Zakona o porezu na dohodak izvršene su i izmjene Pravilnika o porezu na dohodak te su Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 146/08) izmijenjeni svi članci Pravilnika koji se odnose na visinu osnovnog osobnog odbitka. Osnovni osobni odbitak na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području nije se mijenjao.

Utrošena sredstva u 2008. godini (procijenjeno smanjenje prihoda) 480.000.000,00 kuna.

2. Mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora

Nositelji: Ministarstvo financija

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora na temelju broja djece
3. izraditi Izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi Izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo financija

Analiza postojećeg stanja provodi se kroz:

- analizu pozitivnih poreznih propisa u dijelu osobnog odbitka stambene potrebe,
- analizu broja poreznih obveznika koji koriste dio osobnog odbitka za stambene potrebe (izvor: godišnje porezne prijave za 2005., 2006. i 2007. godinu),
- analizu iznosa neoporezivog dijela dohotka po osnovi dijela osobnog odbitka za stambene potrebe za razdoblje 2005., 2006. i 2007. godine,
- analizu pozitivnog pravnog okvira koji se odnosi na način i uvjete korištenja dijela osobnog odbitka za stambene potrebe,
- analizu financijskog učinka na prihode od poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo financija

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 177/04 i 73/08) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine i Pravilnikom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 95/05, 96/06, 146/08, 2/09 i 9/09) propisane su porezne olakšice, odnosno pravo korištenja dijela osobnog odbitka za stambene potrebe i to za:

- održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da porezni obveznik u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi,
- za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja,
- za iznos plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

Porezni obveznik može koristiti ove porezne olakšice ako ispunjava uvjete za priznavanje dijela osobnog odbitka za stambene potrebe propisane Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohodak.

Osobni odbitak za stambene potrebe (pri čemu se kao dio osobnog odbitka priznaju izdatci za te namjene u visini stvarno nastalih izdataka i/ili plaćenih kamata po namjenskom stambenom kreditu za svrhe kupnje, gradnje ili održavanja, te izdatci slobodno ugovorene najamnine), za zdravstvene potrebe i za izdatke za uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja porezni obveznik može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje i to u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

Prosječno umanj enje poreza na dohodak po osnovi neoporezivog dijela dohotka za stambene potrebe, uz primjenu prosječne stope poreza i prireza 22%, iznosi:

2005. godine: $593.208.091,26 * 22\% = 130.505.780,08$ kuna

2006. godine: $696.450.376,32 * 22\% = 153.219.082,79$ kuna

2007. godine: $795.867.093,25 * 22\% = 175.090.760,52$ kune

Primjenom propisanog uvećanja osobnog odbitka poreznog obveznika za stambene potrebe do 12.000,00 kuna godišnje (uz izdatke za zdravstvene usluge i premije životnog osiguranja, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja) te uvećanja osnovnog osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, već su postignute veće porezne olakšice za mlade bračne parove i obitelji s uzdržavanom djecom. Primjerice, za 2007. godinu, porezni obveznik, koji ima troje uzdržavane djece, uvećava svoj osobni odbitak od 19.200,00 kuna godišnje za još 42.240,00 kuna godišnje za uzdržavanu djecu te do 12.000,00 kuna za dio osobnog odbitka za stambene potrebe, što ukupno čini 73.440,00 kuna osobnog odbitka, dok porezni obveznik, koji nema uzdržavanu djecu, ima pravo na osobni odbitak u

visini od 31.200,00 kuna godišnje. Budući da je u 2008. godini osnovni osobni odbitak uvećan na 1.800,00 kuna, od 1. srpnja 2008., prema istom primjeru za 2008. godinu ukupni osobni odbitak za poreznog obveznika, koji uzdržava troje djece, iznosi 77.280,00 kuna (20.400,00 kuna osnovnog odbitka + 44.880,00 kuna odbitka za uzdržavanu djecu + 12.000,00 kuna za stambene potrebe), što je povećanje od 3.840,00 kuna. Dok će u 2009. prema istom primjeru ukupni godišnji osobni odbitak iznositi 81.120,00 kuna (21.600,00 + 47.520,00 + 12.000,00), što je u odnosu na 2007. godinu povećanje od 7.680,00 kuna na godišnjoj razini, a u odnosu na 2008. godinu 3.840,00 kuna.

Obzirom da je zbog uvećanja osobnog odbitka s 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno u 2008. godini procijenjeno smanjenje proračunskih prihoda u drugom polugodištu 2008. godine za 480 milijuna kuna, daljnje analize za mogućnost povećanja poreznih olakšica izvršit će se u tijeku 2009. godine te će se razmotriti mogućnost za povećanje iznosa i ove porezne olakšice.

3. Povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za plaćene kamate po odobrenim stambenim kreditima mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za plaćene kamate po odobrenim stambenim kreditima na temelju broja djece
3. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo financija

Analiza postojećeg stanja provodi se kroz:

- analizu pozitivnih poreznih propisa u dijelu osobnog odbitka stambene potrebe,
- analizu broja poreznih obveznika koji koriste dio osobnog odbitka za stambene potrebe (izvor: godišnje porezne prijave za 2005., 2006. i 2007. godinu),
- analizu iznosa neoporezivog dijela dohotka po osnovi dijela osobnog odbitka za stambene potrebe za razdoblje 2005., 2006. i 2007. godine (izvor: godišnje porezne prijave za navedene godine),
- izračun smanjenja prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak na osnovi dijela osobnog odbitka za stambene potrebe za razdoblje 2005., 2006. i 2007. godine,
- pozitivni pravni okvir načina i uvjeta korištenja dijela osobnog odbitka za stambene potrebe,
- analizu financijskog učinka na prihode od poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo financija

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 177/04 i 73/08) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine i Pravilnikom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 95/05, 96/06, 146/08, 2/09 i 9/09) propisane su porezne olakšice, odnosno pravo korištenja dijela osobnog odbitka za stambene potrebe i to za:

- održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta

stanovanja, a pod uvjetom da porezni obveznik u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi,

- za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja,
- za iznos plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

Porezni obveznik može koristiti ove porezne olakšice ako ispunjava uvjete za priznavanje dijela osobnog odbitka za stambene potrebe propisane Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohodak.

Osobni odbitak za stambene potrebe (pri čemu se kao dio osobnog odbitka priznaju izdatci za te namjene u visini stvarno nastalih izdataka i/ili plaćenih kamata po namjenskom stambenom kreditu za svrhe kupnje, gradnje ili održavanja, te izdatci slobodno ugovorene najamnine), za zdravstvene potrebe i za izdatke za uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja porezni obveznik može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje i to u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

Prosječno umanjenje poreza na dohodak po osnovi neoporezivog dijela dohotka za stambene potrebe, uz primjenu prosječne stope poreza i prireza 22%, iznosi:

2005. godine: $593.208.091,26 * 22\% = 130.505.780,08$ kuna

2006. godine: $696.450.376,32 * 22\% = 153.219.082,79$ kuna

2007. godine: $795.867.093,25 * 22\% = 175.090.760,52$ kune

Primjenom propisanog uvećanja osobnog odbitka poreznog obveznika za stambene potrebe do 12.000,00 kuna godišnje (uz izdatke za zdravstvene usluge i premije životnog osiguranja, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja) te uvećanja osnovnog osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, već su postignute veće porezne olakšice za mlade bračne parove i obitelji s uzdržavanom djecom. Primjerice, za 2007. godinu, porezni obveznik, koji ima troje uzdržavane djece, uvećava svoj osobni odbitak od 19.200,00 kuna godišnje za još 42.240,00 kuna godišnje za uzdržavanu djecu te do 12.000,00 kuna za dio osobnog odbitka za stambene potrebe, što ukupno čini 73.440,00 kuna osobnog odbitka, dok porezni obveznik, koji nema uzdržavanu djecu, ima pravo na osobni odbitak u visini od 31.200,00 kuna godišnje. Budući da je u 2008. godini osnovni osobni odbitak uvećan na 1.800,00 kuna, od 1. srpnja 2008., prema istom primjeru za 2008. godinu ukupni osobni odbitak za poreznog obveznika, koji uzdržava troje djece, iznosi 77.280,00 kuna (20.400,00 kuna osnovnog odbitka + 44.880,00 kuna odbitka za uzdržavanu djecu + 12.000,00 kuna za stambene potrebe), što je povećanje od 3.840,00 kuna. Dok će u 2009. prema istom primjeru ukupni godišnji osobni odbitak iznositi 81.120,00 kuna (21.600,00 + 47.520,00 + 12.000,00), što je u odnosu na 2007. godinu povećanje od 7.680,00 kuna na godišnjoj razini, a u odnosu na 2008. godinu 3.840,00 kuna.

Obzirom da je zbog uvećanja osobnog odbitka s 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno u 2008. godini procijenjeno smanjenje proračunskih prihoda u drugom polugodištu 2008. godine za 480 milijuna kuna, daljnje analize za mogućnost povećanja poreznih olakšica izvršit će se u tijeku 2009. godine te će se razmotriti mogućnost za povećanje iznosa i ove porezne olakšice.

Napomena: Izvješće pod ovom mjerom preklapa se s izvješćem pod mjerom 2. zbog povezanosti aktivnosti navedenih mjera.

4. Povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za uplaćene stanarine mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za uplaćene
3. stanarine na temelju broja djece
4. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
5. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
6. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Ministarstvo financija

Analiza postojećeg stanja provodi se kroz:

- analizu pozitivnih poreznih propisa u dijelu osobnog odbitka stambene potrebe,
- analizu broja poreznih obveznika koji koriste dio osobnog odbitka za stambene potrebe (izvor: godišnje porezne prijave za 2005., 2006. i 2007. godinu),
- analizu iznosa neoporezivog dijela dohotka po osnovi dijela osobnog odbitka za stambene potrebe za razdoblje od 2005., 2006. i 2007. godinu (izvor: godišnje porezne prijave za navedene godine),
- izračun smanjenja prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dijela osobnog odbitka za stambene potrebe za razdoblje 2005., 2006. i 2007. godine,
- pozitivni pravni okvir načina i uvjeta korištenja dijela osobnog odbitka za stambene potrebe,
- analizu financijskog učinka na prihode od poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo financija

Detaljan opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod *Mjerom 3. Povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za plaćene kamate po odobrenim stambenim kreditima mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom*

5. Iznos koji roditelji plaćaju za usluge skrbi o djetetu u kući odbiti od osnovice za plaćanje poreza na dohodak

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za priznavanje porezne olakšice za uplaćene iznose za usluge skrbi o djetetu u kući
3. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Ministarstvo financija

Analiza postojećeg stanja provodi se kroz:

- analizu pozitivnih poreznih propisa.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo financija

Porezna olakšica za iznos koji roditelji plaćaju za usluge skrbi o djetetu u kući nije propisana poreznim propisima. Potrebno je definirati što bi se sve smatralo *uslugama skrbi o djetetu u kući*, a tu je i problem načina praćenja i kontrole korištenja ove porezne olakšice, kao što su:

- dob djeteta kojem je potrebna usluga skrbi u kući,
- osoba koja može pružati usluge skrbi o djetetu u kući – kao odgojiteljica, baka i slično
- vjerodostojne isprave na temelju kojih se može priznati porezna olakšica, primjerice ugovor o djelu,
- primitak po ugovoru o djelu smatra se drugim dohotkom u skladu s člankom 32. Zakona o porezu na dohodak, pri čijoj isplati treba obračunati i uplatiti propisane doprinose, te predujam poreza na dohodak po stopi od 25% i prirezu porezu na dohodak.

Poradi rješenja navedenog pitanja u planu je osnivanje radne skupine, koja bi analizirala i utvrdila mogućnost uvođenja te olakšice.

Prema podacima Informacijskog sustava Porezne uprave, broj uzdržavane djece u 2007. godini je bio 827.246. Ako bi uslugama skrbi o djetetu u kući obuhvatili 10% od uzdržavane djece te ako bi priznali „dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući“ u visini do 12.000,00 kuna godišnje, uz pretpostavku da je cijena te usluge prosječno 2.500,00 kuna, te da se radi o drugom dohotku, simulacija smanjenja prihoda od poreza na dohodak je sljedeća (u izračun je uzeta prosječna stopa poreza i prireza 22%):

Tablica 1.

Dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući:

r.br.	broj obveznika	dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući	ukupni dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući
1.	82.724	12.000,00	992.688.000,00
2.	Prosječna stopa poreza i prireza		22%
3.	Iznos smanjenja poreza i prireza		218.391.360,00

Daljnje analize izvršit će se u tijeku 2009. godine.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u kolovozu 2008. godine uputilo je Ministarstvu financija, kao sunositelju navedene mjere, dopis za osnivanje radne skupine pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, a u svrhu izrade smjernica za priznavanje porezne olakšice za uplaćene iznose za usluge skrbi o djetetu u kući.

6. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznos obiteljske potpore od strane poslodavaca u visini jedne proračunske osnovice osloboditi poreza na dohodak, a poslodavcu za taj iznos umanjiti poreznu osnovicu

Nositelji: Ministarstvo financija, Hrvatska udruga poslodavaca

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu isplata jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore od strane poslodavaca
2. izraditi smjernice za oslobađanje poreza na dohodak za uplaćene jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore i umanjjenje porezne osnovice poslodavca
3. izmijeniti propis kojim se uređuju ove isplate
4. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo financija

Izmjena propisa kojim se uređuju ove isplate – Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 68/07) koji je stupio na snagu 2. srpnja 2007. godine, a kojim je propisana mogućnost poslodavaca da radnicima isplate neoporezive potpore za novorođenu djecu do visine jedne proračunske jedinice prema posebnom propisu.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo financija

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 177/04 i 73/08) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine, a i prethodno važećim Zakonom o porezu na dohodak, koji se primjenjivao do 31. prosinca 2004. godine, propisano je da se dohotkom ne smatraju, pa time ni ne podliježu oporezivanju, primitci fizičkih osoba ostvareni po posebnim propisima, a među ostalim, socijalne potpore, doplatak za djecu i novčani primitci za opremu novorođenog djeteta.

Porezna olakšica za jednokratnu potporu za novorođenu djecu od strane poslodavaca, nije bila propisana poreznim propisima sve do donošenja Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 68/07) koji je stupio na snagu 2. srpnja 2007. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u Republici Hrvatskoj je u 2007. godini rođeno 41.910 djece. Ako bi poslodavci za svu novorođenu djecu u tijeku jedne godine u Republici Hrvatskoj isplatili jednokratnu potporu za novorođenče u visini jedne proračunske osnovice, odnosno 3.326,00 kuna, simulacija smanjenja prihoda od poreza na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja je sljedeća (u izračun je uzeta prosječna stopa poreza i prireza 22%):

Tablica 2. Potencijalno godišnje smanjenje doprinosa za obvezna osiguranja i poreza na dohodak i prireza:

r.br.	primitak	doprinosi za obv.mirovinsko osiguranje 20%	dohodak	porez i prirez	neto isplata	za zdr. osig., ozljede na radu i zapošlj. 17,2%
1.	5.330,13	1.066,03	4.264,10	938,10	3.326,00	916,78
ukupno za 41.910 djece		44.677.317,30	178.708.431,00	39.315.771,00	139.392.660,00	38.422.249,80

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 68/07) koji je stupio na snagu 2. srpnja 2007. godine, u članku 13. stavku 2. dodana je točka 22. kojom je propisano da se oporezivim primitcima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju iznosi što ih poslodavci isplaćuju svojim radnicima i to potpore za novorođenu djecu do visine jedne proračunske jedinice prema posebnom propisu.

Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske propisuje se visina proračunske jedinice, te ona trenutno iznosi 3.326,00 kuna.

Izmjenom Pravilnika omogućeno je poslodavcima da isplate svojim radnicima neoporezivu naknadu za novorođeno dijete do visine propisane Zakonom.

Utrošena sredstva 2008. godini (procijenjeni iznos) 61.207.695,00 kuna.

7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak

Nositelji: Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦Aktivnosti:

1. izraditi analizu isplata jednokratnih potpora za novorođenče i obiteljskih potpora (dječji dodatak, višekratne pomoći) od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
2. izraditi smjernice za oslobađanje poreza na dohodak za isplaćene jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
3. izraditi popis kojim se uređuju ove potpore
4. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

♦Postignuti rezultati u 2007. godini

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

U Gradu Zaboku jednokratna potpora za novorođenče i obiteljske potpore od strane grada oslobođene su poreza na dohodak.

♦Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo financija

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 177/04 i 73/08), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine, a i prethodno važećim Zakonom o porezu na dohodak, koji se primjenjivao do 31. prosinca 2004. godine, propisano je da se dohotkom ne smatraju, pa time ni ne podliježu oporezivanju, primitci fizičkih osoba ostvareni po posebnim propisima, a među ostalim, socijalne potpore, doplatka za djecu i novčani primitci za opremu novorođenog djeteta.

Ministarstvo financija navodi kako bi ovo pitanje trebalo urediti na način da se jednokratne potpore za novorođenče i iznosi obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave isplaćuju prema posebnim propisima kojima bi takve isplate bile precizno uređene, a u svrhe njihove jedinstvene primjene za sve građane koji ta prava mogu koristiti te mogućnosti kontrole i usklađenosti s odredbama Zakona o porezu na dohodak koje se vežu na posebne propise ili da se Zakonom o porezu na dohodak urede isplate jednokratnih potpora za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema navedenom bi jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore, isplaćene od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, bile oslobođene od plaćanja poreza na dohodak u visini jedne proračunske jedinice, u skladu s člankom 21. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Prethodno navedeno je predmet daljnjih analiza koje će se provesti tijekom 2009. godine.

8. Uvesti povlaštene stope poreza na dodanu vrijednost na dječju odjeću, obuću, opremu, hranu i higijenske proizvode

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

♦Aktivnosti:

1. izraditi analizu troškova i oporezivanja dječje odjeće, obuće, opreme, hrane i higijenskih proizvoda
2. izraditi smjernice za uvođenje povlaštene porezne stope na ovu skupinu proizvoda
3. izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o porezu na dodanu vrijednost za ovu skupinu proizvoda, usklađen s pravnom stečevinom EU

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo financija

Odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 47/95 do 90/05) i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 60/96 do 153/05), nije propisana snižena stopa na dječju odjeću, obuću, opremu, hranu i higijenske proizvode, međutim u članku 10. a. Zakona propisano je da se porez na dodanu vrijednost plaća po stopi 0%, među ostalim, na sve vrste kruha i mlijeka te lijekove određene Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Isporučitelji navedenih proizvoda obračunavaju porez na dodanu vrijednost po stopi 0%, neovisno o tome tko su kupci.

Izmjena Zakona o porezu na dodanu vrijednost

U procesu pristupanja Europskoj uniji zakonodavstvo Republike Hrvatske treba uskladiti s pravnom stečevinom Europske unije, te se i Zakon o porezu na dodanu vrijednost treba uskladiti s Direktivom 2006/112/EZ.

Odredbama članka 98. Direktive 2006/112/EZ propisano je da države članice mogu primjenjivati jednu ili dvije snižene stope i to samo na isporuke dobara ili pružanje usluga koje su navedene u Dodatku III, gdje se među ostalim navode i prehrambeni proizvodi. U Dodatku III se, međutim, ne navode proizvodi kao što su dječja odjeća, obuća, oprema te higijenski proizvodi, a pogotovo ne u smislu oporezivanja sniženom stopom za određene skupine stanovništva, kao što su mladi bračni parovi i obitelji s uzdržavanom djecom.

Obzirom da se Zakon o porezu na dodanu vrijednost treba uskladiti s Direktivom 2006/112/EZ, ne mogu se predlagati porezna oslobođenja, kao ni snižene porezne stope koje nisu usklađene s navedenom Direktivom.

Financijska sredstva planirana u okviru područja C. „Porezne olakšice“, sukladno istom zakonu, tretiraju se kao državne potpore. U ovom trenutku nije vidljivo koliko će u konačnici iznositi financijska sredstva putem starih, ali i novih provedbenih mjera, te na taj način ujedno utjecati i na planirana sredstva državnog proračuna budućeg razdoblja.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo financija

Odredbama članka 98. Direktive 2006/112/EZ propisano je da države članice mogu primjenjivati jednu ili dvije snižene stope i to samo na isporuke dobara ili pružanje usluga koje su navedene u Dodatku III. Direktive 2006/112/EZ, međutim u spomenutom Dodatku ne navodi se dječja odjeća, obuća i oprema kao proizvodi na koje se može primijeniti snižena stopa poreza na dodanu vrijednost. Napominjemo da je odredbama članka 10a. stavak 1. točka b). Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 47/95 do 76/07) propisano da se porez na dodanu vrijednost plaća po stopi 0% na sve vrste mlijeka koje se stavlja u promet pod istim nazivom kao i na nadomjestak za majčino mlijeko.

U postupku pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji hrvatsko zakonodavstvo mora se uskladiti s pravnom stečevinom Europske unije, što podrazumijeva i područje oporezivanja porezom na dodanu vrijednost koje je potrebno uskladiti s Direktivom 2006/112/EZ te se ne mogu propisivati snižene stope poreza na proizvode koji nisu obuhvaćeni Dodatkom III Direktive 2006/112/EZ.

D. USKLAĐIVANJE OBITELJSKOG I POSLOVNOG ŽIVOTA

♦ Ciljevi

- stvoriti pretpostavke za punu zaposlenost radno sposobnog stanovništva,
- osigurati bolju usklađenost obiteljskog i poslovnog života,
- osigurati potpunu ravnopravnost spolova,
- osigurati uvjete za olakšan ulazak i izlazak s tržišta rada, posebice žena,

- poticati primjenu i implementaciju fleksibilnih oblika rada uređenih radnim zakonodavstvom.

1. Osigurati subvencije države u plaćanju doprinosa kod korištenja skraćenog, odnosno nepunog radnog vremena roditelja za prvo i drugo dijete do treće godine života, a za treće i svako daljnje dijete ili blizance do osme godine života

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija, Hrvatska udruga poslodavaca

♦Aktivnosti:

1. izraditi analizu korisnika skraćenog odnosno nepunog radnog vremena
2. izraditi studiju o učincima koje bi imale izmjene u sadašnjem sustavu poreza na dohodak
3. utvrditi iznos subvencija u plaćanju doprinosa
4. izraditi prijedlog propisa kojim se uređuju subvencije države u plaćanju doprinosa kod korištenja skraćenog odnosno nepunoga radnog vremena roditelja
5. izraditi izvješće o učinkovitosti mjere

♦Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva započelo je aktivnosti u provedbi Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja za 2007. godinu koji predviđa horizontalnu analizu i usklađivanje propisa koji su ograničavajući u odnosu na fleksibilne oblike rada i koji je trenutno u realizaciji, a sredstva su osigurana na redovnim pozicijama Ministarstva.

♦Postignuti rezultati u 2008. godini

Objedinjavanje podataka za ovu mjeru je u tijeku te će se iskazati u narednom razdoblju.

2. Poticati poslodavce na primjenu odredaba Zakona o radu i donošenje posebnih propisa koji se odnose na posebna poslovna utanačenja i fleksibilizaciju rada i mjesta rada (nepuno radno vrijeme, rad kod kuće i teleposlovanje, klizno radno vrijeme, dopusti)

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, organizacije civilnog društva, javne ustanove

♦Aktivnosti:

1. izraditi analizu posebnih poslovnih utanačenja između korisnika i poslodavaca
2. izraditi analizu učinaka mjere u odnosu na demografski i gospodarski razvoj
3. osigurati valjane pretpostavke za zaposlenost radno sposobnog stanovništva bez obzira na rodnu pripadnost u odnosu na određenu vrstu poslova
4. organizirati edukacije za poslodavce i javne ustanove te promicati posebna poslovna utanačenja i fleksibilizaciju rada i mjesta rada (tisak brošura i letaka, kampanja)
5. izraditi propise za primjenu posebnih poslovnih utanačenja i fleksibilizaciju

♦Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva započelo je aktivnosti u provedbi Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja za 2007. godinu koji predviđa horizontalnu analizu i usklađivanje propisa koji su ograničavajući u odnosu na fleksibilne oblike rada i koji je trenutno u realizaciji, a sredstva su osigurana na redovnim pozicijama ovog Ministarstva.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Obrazac prijave potreba za radnikom Hrvatskom zavodu za zapošljavanje sadrži opciju rada na nepuno radno vrijeme i time podsjeća poslodavca na takvu mogućnost izbora. Obrazac također omogućuje i isticanje drugih pogodnosti u pogledu radnoga vremena.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Obrazac prijave potrebe za radnikom Hrvatskom zavodu za zapošljavanje sadrži opciju rada na nepuno radno vrijeme i time podsjeća poslodavca na takvu mogućnost izbora. Obrazac također omogućuje i isticanje drugih pogodnosti u pogledu radnog vremena. Upotreba spomenutog obrasca u procesu posredovanja pridonosi promicanju fleksibilnih oblika rada.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Čazma

Poslodavci se potiču na omogućavanje korištenja fleksibilnog radnog vremena te su obavljene konzultacije s gradskim ustanovama. Nastoji se osigurati nesmetano ostvarivanje prava na stanku za dojenje, propisano Zakonom o radu.

3. Uvesti pravo nezaposlenog roditelja s troje i više djece da odbije prihvatiti zaposlenje prema propisima o posredovanju i zapošljavanju, izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti te prema potrebi i podzakonske akte
2. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Planira se izmjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u 2008. godini.

Izmjene Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti odnosile bi se na odredbe koje reguliraju način utvrđivanja prava na novčanu naknadu, bez obzira radi li se o punom ili nepunom radnom vremenu, ali i u smislu uvođenja novog načina obračuna visine novčane naknade koji bi se temeljio na prethodno ostvarenim plaćama, a osiguravao bi motivirajuću i dostojniju novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, koja bi odgovarala sustavu osiguranja i uplatama doprinosa.

Slijedom navedenog predlaže se da se izmjenama Zakona stave van snage instituti najviše i najniže novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, te da se u proceduri usklađivanja ovog Zakona razmotri i opravdanost daljnjeg zadržavanja instituta jednokratnog dodatka.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u radu povjerenstva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za izradu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Povjerenstvo je upoznato navedenom mjerom.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

U suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje izrađena je Izmjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Narodne novine“, broj 80/08). Za Izmjenu Zakona bila su osigurana sredstva na redovnim pozicijama Ministarstva.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjelovao je u Radnoj skupini za izradu nacrtu prijedloga novog Zakona o posredovanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti čijim je radom upravljalo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Hrvatski je sabor donio Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti na svojoj sjednici 2. srpnja 2008. godine.

4. Uvesti pravo roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 10. godine života, te jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju do 15. godine života, da odbije prihvatiti zaposlenje prema propisima o posredovanju pri zapošljavanju, izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima u vrijeme nezaposlenosti te prema potrebi i podzakonske akte
2. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Planira se izmjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u 2008. godini.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u radu povjerenstva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za izradu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Povjerenstvo je upoznato navedenom mjerom.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

U suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje izrađena je Izmjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Narodne novine“, broj 80/08). Za Izmjenu Zakona bila su osigurana sredstva na redovnim pozicijama Ministarstva.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Prema odredbama stavka 3. članka 17., odredbe točaka 2. i 3. stavka 2. Zakona o posredovanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koje se odnose na brisanje iz evidencije nezaposlenih osoba koje odbiju ponuđeno zaposlenje izvan prebivališta ili uobičajenog boravišta, ne odnose se na: „...trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8. godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života...“.

5. Povećati visinu primitka koju nezaposleni roditelj uzdržavanog djeteta smije ostvariti svojim radom u vrijeme nezaposlenosti, a da pri tome ne gubi pravo na novčanu naknadu, odnosno da se ne briše iz evidencije nezaposlenih osoba, u visini proračunske osnovice

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti te prema potrebi i podzakonske akte
2. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Planira se izmjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u 2008. godini.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u radu povjerenstva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za izradu prijedloga izmjena i dopuna Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Povjerenstvo je upoznato navedenom mjerom.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

U suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje izrađena je Izmjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Narodne novine“, broj 80/08). Za Izmjenu Zakona bila su osigurana sredstva na redovnim pozicijama Ministarstva.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Prema odredbama članka 47. Zakona o posredovanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku „za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka odnosno dohotka s najnižom osnovicom na koju se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja...“. Korisniku novčane naknade nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja „pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koje je dovela do obustave“.

6. Provoditi ciljani inspekcijski nadzor u pravcu: suzbijanja sivog tržišta rada, nezakonitog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme, prekovremenog rada, rada u dane tjednog odmora i zaštite na radu

Nositelji: Državni inspektorat Republike Hrvatske, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca, udruge sindikata

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi plan i program pojačanoga ciljanoga inspekcijskog nadzora
3. provoditi ciljani inspekcijski nadzor
4. izraditi analizu učinaka mjere u odnosu na suzbijanje nezakonitosti u primjeni odredaba Zakona o radu

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Državni inspektorat Republike Hrvatske

Tijekom 2007. godine inspektori rada otkrili su da poslodavci nisu prijavili nadležnim tijelima mirovinskog i/ili zdravstvenog osiguranja ukupno 1.479 radnika, što je za 48 radnika, odnosno 3,35% više nego u 2006. godini. U navedenom razdoblju inspektori rada su među inim privremeno zabranili obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana kod 344 poslodavca kod kojih su zatekli 317 radnika-stranca koji su nezakonito radili (297 nije imalo radnu

dozvolu, dok ih je 20 imalo radnu dozvolu, ali ne za poslove koje su obavljali, nego za neke druge poslove), 367 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje (302 ih nije bilo uopće prijavljeno, a 65 nisu bila prijavljena s prvim danom početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme) te 366 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno zdravstveno osiguranje (303 ih nije bilo uopće prijavljeno, a 63 nisu bila prijavljena s prvim danom početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme).

Tijekom 2007. godine otkriveno je da je ukupno 5.560 radnika radilo u nezakonitom prekovremenom radu, od toga 2.998 žena, te da je ukupno 1.317 radnika bilo uskraćeno pravo na tjedni odmor.

S danom 1. rujna 2007. godine ustrojen je sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu o utvrđenim nepravilnostima iz nadležnosti inspektora rada za radne odnose na način da se donesene upravne mjere specificiraju po vrsti.

S danom 1. rujna 2007. godine izmijenjena su postojeća dvomjesečna izvješća o radu inspektora rada za radne odnose na način da je iskazivanje utvrđenih nepravilnosti ustrojeno na rodnom principu.

Tijekom 2007. godine inspektori rada, sukladno odredbama čl. 36. st.1. Zakona o državnom inspektoratu, uputili su ukupno 4.066 obavijesti drugim nadležnim tijelima zbog toga što su tijekom nadzora iz svoje nadležnosti došli do saznanja o mogućim nepravilnostima iz nadležnosti tih tijela (primjerice, obavijesti Ministarstvu financija o sumnjama u nezakoniti obračun i isplatu plaća, uključivo i uplatu poreza, prireza i doprinosa; isplatu plaća dijelom uz plaćanje poreza, prireza i doprinosa, a dijelom bez plaćanja istih – isplatom „na ruke“; neplaćanje propisanih povećanja plaće za prekovremeni rad, za rad u dane blagdane te neradne dane; višemjesečna kašnjenja u obračunu i isplati plaće i slično, zatim centrima za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Pravobranitelju za djecu, Prosvjetnoj inspekciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvu unutarnjih poslova i drugima). U odnosu na 2006. godinu kada je drugim tijelima upućeno ukupno 3.926 obavijesti o mogućim nezakonitostima iz područja njihove nadležnosti, u 2007. godini zapaža se povećanje oko 3,6 %.

Broj nadzora na mjestima rada u 2007. godini povećan je za 852 nadzora ili oko 14% više u odnosu na 2006. godinu.

Broj nadzora na privremenim gradilištima, šumskim radilištima te u brodogradnji i drugoj prerađivačkoj djelatnosti u 2007. godini povećan je za 57 nadzora ili oko 5% više u odnosu na 2006. godinu.

Izrađen je i Naputak o radu i izvješćivanju inspektora rada za zaštitu na radu kojim je usklađen sustav izvješćivanja inspektora rada za zaštitu na radu sa propisanim vrstama inspeksijskih nadzora i drugih obveznih poslova.

Održane su radionice u svim područnim jedinicama Državnog inspektorata sa inspektorima rada za zaštitu na radu u svrhu pojačanog utvrđivanja provedbe propisa o osposobljavanju radnika i ovlaštenika poslodavaca za rad na siguran način.

U svim nadzorima na mjestu rada inspektori rada za zaštitu na radu utvrđuju osposobljenost radnika i ovlaštenika poslodavaca za rad na siguran način.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Državni inspektorat Republike Hrvatske

Tijekom 2008. godine inspektori rada utvrdili su da poslodavci nisu prijavili nadležnim tijelima mirovinskog i/ili zdravstvenog osiguranja ukupno 1.335 radnika, što je za 144 radnika, odnosno 9,73% manje nego u 2007. godini. U navedenom razdoblju inspektori rada su, među ostalim privremeno zabranili obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana kod 383 poslodavca kod kojih su zatekli 456 radnika-stranca koji su nezakonito radili (253 nije imalo radnu dozvolu, 22 nisu imala potvrdu policijske uprave o prijavi rada bez radne dozvole, 52 nisu imala poslovnu dozvolu, dok ih 129 nije imalo potvrdu policijske uprave o prijavi rada bez poslovne dozvole), 360 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje (300 ih nije bilo uopće prijavljeno, a 60 nije bilo prijavljeno s prvim danom

početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme) te 366 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno zdravstveno osiguranje (309 ih nije bilo uopće prijavljeno, a 57 nisu bila prijavljena s prvim danom početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme). Nadalje, tijekom 2008. godine otkriveno je da je ukupno 4.107 radnika radilo u nezakonitom prekovremenom radu, od toga 2.119 žena, te da je ukupno 1.139 radnika bilo uskraćeno pravo na tjedni odmor. Utvrđena su 94 prekršaja zbog nezakonitog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme.

S danom 1. rujna 2007. godine ustrojen je sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu o utvrđenim nepravilnostima iz nadležnosti inspektora rada za radne odnose na način da se donesene upravne mjere specificiraju po vrsti.

Tijekom 2008. godine inspektori rada su sukladno odredbama čl. 33. Zakona o Državnom inspektoratu, uputili ukupno 3.470 obavijesti drugim nadležnim tijelima zbog toga što su tijekom nadzora iz svoje nadležnosti došli do saznanja o mogućim nepravilnostima iz nadležnosti tih tijela (primjerice, obavijesti Ministarstvu financija o sumnjama u nezakoniti obračun i isplatu plaća, uključivo i uplatu poreza, prireza i doprinosa; isplatu plaća dijelom uz plaćanje poreza, prireza i doprinosa, a dijelom bez njihova plaćanja - isplatom „na ruke“; neplaćanje propisanih povećanja plaće za prekovremeni rad, za rad u dane blagdana te neradne dane; višemjesečna kašnjenja u obračunu i isplati plaće i slično, zatim centrima za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Pravobranitelju za djecu, Prosvjetnoj inspekciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvu unutarnjih poslova i slično). U odnosu na 2007. godinu, kada je drugim tijelima upućeno ukupno 4.066 obavijesti o mogućim nezakonitostima iz područja njihove nadležnosti, u 2008. godini zapaža se smanjenje od oko 14,6%.

Broj nadzora na mjestima rada u 2008. godini povećan za 2.842 nadzora ili oko 41% više u odnosu na 2007. godinu. Od ukupnog broja nadzora (9.733) obavljeno je 1.495 nadzora u svezi teških, smrtnih i skupnih ozljeda na radu i utvrđenih profesionalnih bolesti. Pri tom je utvrđeno da su teško ozlijeđena 3 malodobna radnika i 1 malodobni učenik na naukovanju.

Broj nadzora na privremenim gradilištima, šumskim radilištima te u brodogradnji i drugoj prerađivačkoj djelatnosti u 2008. godini povećan je za 719 nadzora ili oko 56% više u odnosu na 2007. godinu.

Dopunjenim Napatkom o radu i izvješćivanju inspektora rada za zaštitu na radu je usklađen sustav izvješćivanja inspektora rada za zaštitu na radu s propisanim vrstama inspeksijskih nadzora i drugih obveznih poslova.

Održane su radionice u svim područnim jedinicama Državnog inspektorata s inspektorima za zaštitu na radu u svrhu detaljnijeg upoznavanja inspektora s novim propisima iz područja zaštite na radu koji su doneseni u postupku usklađivanja s direktivom EU te slijedom navedenog inspektori u nadzorima na mjestu rada kontroliraju provođenje novih propisa.

Suradne ustanove Državnom inspektoratu u provedbi ove mjere su Porezna uprava Ministarstva financija, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Ministarstvo unutarnjih poslova.

7. Osigurati poslodavcu isplatu propisanog iznosa nadoknade za reedukaciju zaposlenika, nakon vraćanja roditelja na posao, ovisno o duljini trajanja rodiljnog dopusta i stupnju stručne spreme zaposlenika

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Hrvatska udruga poslodavaca

♦Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja (potreba poslodavaca i zaposlenika nakon vraćanja na posao)

2. izraditi plan i program reedukacija zaposlenika
3. izraditi prijedlog za određivanje iznosa nadoknade za reedukacije (ovisno o duljini trajanja roditeljnog ili roditeljskog dopusta i stupnju stručne spreme)
4. izraditi poseban propis kojim se određuje iznos i isplate nadoknade za reedukaciju
5. uvesti redovitu isplatu propisanog iznosa nadoknade za reedukaciju zaposlenika
6. izraditi analizu učinaka mjere u odnosu na kvalitetu rada djelatnika po povratku s roditeljnog ili roditeljskog dopusta

♦ Postignuti rezultati u 2007. i 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u kolovozu 2008. godine uputilo je Ministarstvu financija i Hrvatskoj udruzi poslodavaca, kao sunositeljima navedene mjere, dopis za osnivanje radne skupine pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, a u svrhu provedbe aktivnosti navedene mjere. Osnivanje radne skupine – *u tijeku*.

E. SKRB O DJECI

♦ Ciljevi

- stvoriti prostorne, kadrovske i druge pretpostavke za primjerenu skrb o djeci, prilagođenu različitim potrebama roditelja i djece, te dobi djece,
- podići kvalitetu institucionalne i izvaninstitucionalne skrbi za djecu,
- osigurati ravnomjernu dostupnost usluga namijenjenih djeci na području Republike Hrvatske,
- osnaživanje društvene brige o djeci,
- poboljšanje kvalitete života djece iz brojnih obitelji.

1. Izraditi nove predškolske standarde (normative) kojima se regulira rad predškolskih ustanova u dvije smjene

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja (radno vrijeme ustanova, potrebe roditelja, vrijeme boravka djeteta u ustanovama, broj djece i odgajatelja u skupinama)
2. izraditi smjernice za poboljšanje skrbi u predškolskim ustanovama (uvođenje rada u dvije smjene u vrtiće)
3. izraditi ili izmijeniti Državne pedagoške standarde predškolskih ustanova

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je izvijestilo kako je u tijeku izrada izmjena Državnih pedagoških standarda predškolskih ustanova.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Izrađen je Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, broj 63/08.) koji je stupio na snagu 10. lipnja 2008. godine. Njegovim odredbama poboljšani su uvjeti za odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi u izvanobiteljskim uvjetima, odnosno u dječjim vrtićima i programima predškolskog odgoja ustrojenim pri drugim pravnim osobama (zdravstvenim, kulturnim, socijalnim ustanovama, knjižnicama, osnovnim školama i udrugama), smanjen je broj djece u odgojno-obrazovnim skupinama, osiguran dovoljan broj odgojitelja i stručnih suradnika za rad s djecom, poboljšani su prostorni i materijalni uvjeti te oprema i didaktička sredstva u unutarnjim i vanjskim prostorima dječjeg vrtića, prehrana, higijena i zdravstvena zaštita djece predškolske dobi.

Izrađena je i analiza stanja predškolskog odgoja za 2008. godinu kako slijedi:

- ukupan broj vrtića: 645 (ukupan broj objekata ja 1.289)
- ukupan broj djece: 149.300 ili 56,64%
- djeca po programima: u redovitim cjelodnevnim programima je 116.345 djece, u programu predškole je 16.124 djece, u kraćim programima je 16.831 dijete
- djeca s teškoćama u razvoju: 4.266 ili 3,6% (integrirano je 3.576 djece predškolske dobi, u posebnim odgojno-obrazovnim skupinama u sklopu dječjeg vrtića, smješteno je 373 djece predškolske dobi u 22 dječja vrtića, u 10 posebnih odgojno-obrazovnih ustanova za djecu s teškoćama smješteno je 317 djece predškolske dobi s većim teškoćama).
- darovita djeca: 1.378 ili 1,18% (sva područja darovitosti)
- djece pripadnici nacionalnih manjina :1.888 ili 1,62% i
- program predškole: 16.124 ili 13,86% djece
- ukupan broj radnika: 15.158 radnika
- 14 dječjih vrtića su svojom kvalitetom imenovani centrima izvrsnosti za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika u programima ranog učenja stranih jezika, Montessori pedagogije, ekološkog i športskog programa, programa vrtića kao zajednice koja uči – vrtića u zajednici-zajednice u vrtiću i programa poticajnog okruženja i promijenjene uloge odgojitelja.

Razvoj predškolskog odgoja

Do 1. rujna 2008. godine Ministarstvo je, sredstvima državnog proračuna i uz financijsku potporu Svjetske banke u 2008. godini, opremilo 31 novi dječji vrtić u naseljima onih općina i gradova koji do sada nisu imali organizirane programe za djecu predškolske dobi. U partnerstvu s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave obuhvat djece povećan je u pet županija (Dubrovačko-neretvanska, Zadarska, Ličko-senjska, Požeško-slavonska, Osječko-baranjska) za oko 1.600 i uglavnom se odnosi na djecu u godini prije polaska u osnovnu školu. Upravo je u tijeku oprema novih 30 prostora za dječje vrtiće iz programa 2009. godine u onim općinama u kojima do sada nije bilo sustavnog odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi.

Rano učenje stranih jezika u dječjem vrtiću

- verificirano je 394 programa ranoga učenja stranoga jezika s djecom predškolske dobi, a više od 65% djece u dobi od 4. do 6. godine života uči jedan strani jezik u sklopu redovitoga programa u dječjem vrtiću ili kao kraći program izvan redovitog programa.

Športski programi

- verificirano je 336 športskih programa ritmike, plesa, folklora, malog nogometa, taekwonda, tenisa i sl. U suradnji s Hrvatskim olimpijskim odborom, a u sklopu projekta „Olimpijski festival dječjih vrtića“, u dječjim se vrtićima redovito održavaju športska natjecanja.

Programi za bolesnu djecu

Za djecu predškolske dobi, koja imaju zdravstvenih problema, u partnerstvu dječjih vrtića i bolnica ustrojena su 4 programa za bolesnu djecu u Zagrebu i Sisku.

Programi vjerskog odgoja

U Republici Hrvatskoj u 2008. godini djeluje 50 dječjih vrtića kojima su osnivači vjerske zajednice s 3.375 djece (48 je katoličkih dječjih vrtića smještenih u 55 objekata – osnivači su katoličke vjerske zajednice, družbe sestara i župe; 1 židovski dječji vrtić (osnivač Židovska općina u Zagrebu) i 1 evangelički dječji vrtić (osnivač Evangelička crkvena općina Zagreb). Katolički vjerski odgoj se provodi i u 245 dječjih vrtića čiji su osnivači gradovi i općine za onu djecu predškolske dobi za koju su roditelji dali suglasnost za njihovo uključivanje u programe vjerskog odgoja. U programe katoličkog vjerskog odgoja u dječjim vrtićima uključeno je ukupno 12.000 djece predškolske dobi.

Ostale vjerske zajednice u Republici Hrvatskoj nisu tražile ni verificirale programe vjerskog odgoja za djecu predškolske dobi.

Sigurnosno-zaštitni i preventivni program u dječjim vrtićima

Od 11. svibnja 2007. godine svi dječji vrtići i druge pravne osobe, koje provode programe predškolskog odgoja, bili su dužni u svoje godišnje planove i programe unijeti mjere sigurnosno-zaštitnih i preventivnih aktivnosti te izraditi protokole postupanja u svim mogućim kriznim situacijama radi sigurnosti djece i u skladu s nacionalnim programima.

Cilj sigurnosno-zaštitnih i preventivnih programa u dječjim vrtićima je osigurati najveću moguću sigurnost djece i odraslih osoba u unutarjem i vanjskom prostoru, izraditi protokole djelovanja u mogućim rizičnim situacijama i podijeliti odgovornosti svih zaposlenika u otklanjanju mogućih opasnosti. Do danas su verificirana 64 sigurnosno-zaštitna preventivna programa u dječjim vrtićima s posebno razrađenim protokolima postupanja. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje organiziralo 12 stručnih skupova s ravnateljima/cama, predstavnicima/cama osnivača dječjih vrtića, stručnim suradnicima/cama i odgojiteljima /cama osnivača dječjih vrtića, na kojima su svi bili informirani o novim odredbama i koeficijentima njihove izvodljivosti, u razdoblju od 10. lipnja do 31. prosinca 2008. godine.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Grad Zagreb

Pored redovitog cjelodnevnog programa koji je uveden u svim gradskim vrtićima, prema potrebama roditelja, u gradskim dječjim vrtićima provodi se i poludnevni program obogaćen ranim učenjem stranog jezika, a u nekim vrtićima i smjenski program (jedan tjedan od 7 do 17 sati, drugi tjedan od 11 do 21 sat).

Sudjelovanje roditelja u cijeni navedenog poludnevno programa s prehranom iznosi 300,00 kuna mjesečno po djetetu, odnosno bez prehrane 200,00 kuna. Kriteriji za sudjelovanje roditelja u cijeni smjenskog programa isti su kao za redoviti program. Redoviti cjelodnevni program prilagođen je radnom vremenu zaposlenih roditelja, u pravilu od 7 do 17 sati, a prema potrebama roditelja organiziran je i produženi rad od 5 do 20 sati.

2. Osigurati besplatne udžbenike za obvezno obrazovanje

Nositelj: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

♦ Aktivnosti:

1. podjela udžbenika putem škola

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osigurava besplatne udžbenike za učenike do 3. razreda srednje škole.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 30. studenoga 2006. godine i dopunama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu („Narodne novine“, broj 141/06) svim učenicima osnovnih i prvog i drugog razreda srednjih škola za školsku godinu 2008/2009. osigurani su besplatni udžbenici. Za sve pripadnike nacionalnih manjina Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u suradnji s predstavnicima nacionalnih manjina osiguralo nabavu besplatnih udžbenika potrebnih za nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Osigurani su udžbenici i za djecu i mladež koja je zbog nepovoljnih socio-ekonomskih prilika i obiteljskih okolnosti smještena u dječje domove ili zbog počinjenih krivičnih djela u odgojne zavode.

U razdoblju od lipnja do prosinca 2008. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa – Uprava za zajedničke programe i Agencija za odgoj i obrazovanje koordinirali su sve aktivnosti vezane uz provedbu projekta besplatnih udžbenika, što je rezultiralo uspješnom distribucijom besplatnih udžbenika.

Poslovi distribucije rezultirali su:

- distribucijom kompleta udžbenika za 450.000 učenika osnovnih škola i 1. i 2. razreda srednjih škola,
- 7.820.000 udžbenika distribuirano je na 2.445 škola (853 osnovne matične škole, 379 srednjih škola) u 24.440 razrednih odjela,
- koordiniranjem aktivnosti s 2.445 škola, 65 nakladnika i 14 distributera u procesu naručivanja i distribucije udžbenika.

Ukupna cijena naručenih udžbenika prema podacima Agencije za odgoj i obrazovanje (na dan 5. prosinca 2008.) iznosila je 405.400.081,22 kuna – (I. krug – 380.500.840,81 kuna + II. krug 24.899.240,41 kn).

3. Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja (vrijeme boravka u osnovnoškolskim ustanovama i radno vrijeme zaposlenih roditelja, potrebe obitelji)
2. izraditi ili izmijeniti Državne pedagoške standarde osnovnoškolskih ustanova vezano uz uvođenje produženog boravka djece sukladno utvrđenim potrebama

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je analizu postojećeg stanja (vrijeme boravka u osnovnoškolskim ustanovama i radno vrijeme zaposlenih roditelja, potrebe obitelji) te je izradilo/izmijenilo Državne pedagoške standarde osnovnoškolskih ustanova vezano uz uvođenje produženog boravka djece sukladno utvrđenim potrebama kroz donošenje Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Hrvatski sabor donio 16. svibnja 2008.).

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Varaždin osigurava produženi boravak u četiri osnovne škole od ukupno sedam na području grada. U 2006. godini rad u jednoj smjeni započela je V. OŠ, dok je u tijeku nadogradnja i izgradnja svih ostalih osnovnih škola, koje će biti spremne za rad u jednoj smjeni u školskoj godini 2007./2008.

Grad Dubrovnik osigurava produženi boravak djece u osnovnim školama i sufinanciranje produženog boravka za učenike prvog i drugog razreda u pet osnovnih škola u ukupnom iznosu od 1.237.100,00 kn.

Grad Opatija ima organizirani produženi boravak za djecu uzrasta od I-IV razreda.

Grad Buzet za prve razrede ima organiziran produženi boravak u školi, što se u narednim godinama planira proširiti na sve niže razrede osnovne škole.

Grad Rijeka već godinama sustavno sufinancira program produženog boravka (produženi boravak kao izvannastavni program za učenike nižih razreda; cjelodnevni odgojno-obrazovni

rad koji uključuje osmosatni dnevni život u školi). Roditelji mogu ostvariti pravo subvencije troškova produženog boravka u osnovnoj školi.

Grad Karlovac je unatrag četiri godine počeo osiguravati produženi boravak za djecu u osnovnim školama. Trenutno je boravak osiguran u četiri osnovne škole, a čeka se na otvaranje u petoj školi, od ukupno deset škola na području grada, pri čemu grad sufinancira 50% troškova.

Grad Zagreb osigurava produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama. Produženim boravkom obuhvaćen je 7.701 učenik u 323 odgojno-obrazovne skupine, u 87 osnovnih škola. Grad planira povećavati obuhvat djece nižih razreda osnovnih škola produženim boravkom u svim školama u kojima za to postoje prostorni uvjeti.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sustavno prikuplja podatke i prati promjene vezane uz uključivanje učenika/učenica u produženi boravak. U školskoj godini 2007./2008. osnovnoškolski odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj ostvarivano se u 872 osnovne škole. Analizom podataka o broju upisanih učenika i učenica te ukupnog broja učenika i učenica osnovnih škola, vidljivo je da se nastavlja smanjenje broja učenika.

Produženi se boravak tijekom školske godine 2007./2008. provodio sukladno stavku 2. članka 15. *Zakona o osnovnom školstvu* („Narodne novine“, broj: 59/90, 26/93, 29/94, 76/96, 59/01, 114/01, 76/05), kojim jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu utvrditi šire javne potrebe u osnovnom školstvu (sufinanciranje prehrane učenika, produženi i cjelodnevni boravak učenika i slično), a za koje sredstva osiguravaju svojim proračunom.

Sukladno mogućnostima vezanim uz prostorne uvjete i potrebe, u školskoj godini 2007./2008. produženi je boravak organiziran u 199 osnovnih škola (22,5%), odnosno u 609 razrednih odjela za 13.963 (3,65%) učenika/učenica od I. do IV razreda osnovne škole. Analizom je utvrđeno da je produženi boravak najčešće organiziran u većim gradskim središtima, gdje su i najveće potrebe. U tri županije nema ni jedne škole s organiziranim produženim boravkom, a najveća je uključenost učenika i učenica u velikim gradskim središtima i Gradu Zagrebu, gdje je produženi boravak organiziran u 90 (80%) osnovnih škola u 361 razredna odjela za 8.402 (2,196%) učenika i učenica. U većini su škola u produženi boravak najčešće uključeni učenici/ce prvoga razreda, jer zbog prostornih uvjeta ne postoje mogućnosti za rad većeg broja razrednih odjela. U gradu Rijeci program produženog boravka sufinanciran je u 25 osnovnih škola (89%) za 83 skupina za ukupno 1.903 učenika/ce. Slično je i u Istarskoj županiji gdje je produženi boravak organiziran u 70% osnovnih škola.

Uz produženi boravak, organizirana je, u skladu s navedenim Zakonom, i cjelodnevna nastava. S ciljem poboljšanja kvalitete rada u produženom boravku, stavkom 8. članka 11. *Državnoga pedagoškoga standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja* (Narodne novine, broj 68/08.) propisan je najmanji broj učenika u produženom boravku (14) te optimalni broj (20) učenika/ca. Ministarstvu znanosti obrazovanja i športa suradne institucije u provedbi ove mjere su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (osnivači), te Agencija za odgoj i obrazovanje.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je u cilju provođenja mjere iz Projekta „Poduzetništvo žena“ za 2009. godinu: *poduzetnicama početnicama sufinancirat će se troškovi čuvanja djece, odnosno 75% cijene troškova vrtića, 75% cijene troškova odgajateljice i 75% cijene troškova produženog boravka u školi, za razdoblje od jedne godine, a najviše do 10.000,00 kuna, u suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* izradilo prijedlog Projekta „Poduzetništvo žena“ za 2009. godinu za koji su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 4.500.000,00 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Šibensko-kninska županija

U tijeku je izrada mreže osnovnih i srednjih škola, kojima je osnivač Županija, na način da se osiguraju prostorni kapaciteti kao i opremanje škola u skladu s Državnim pedagoškim standardom koji će omogućiti rad u jednoj smjeni i produženi boravak učenika.

Općina Hum na Sutli

Općina sufinancira produženi boravak u osnovnoj školi, za što je u 2008. godini ukupno utrošeno 109.127,39 kuna.

Grad Delnice

Osiguran je produženi boravak za djecu od I. – IV. razreda osnovne škole.

Grad Karlovac

Uveden je produženi boravak u gotovo sve gradske škole. Dakle, produženi boravak se provodi u 6 škola u 12 skupina. Zaposleno je 12 učiteljica, a za plaće i sva prava temeljem kolektivnog ugovora sredstva osigurava Grad Karlovac.

U 2008. godini utrošeno je ukupno 950.025,00 kuna.

Grad Rijeka

Izrađen je jedinstven Godišnji program rada produženog boravka i organiziranog slobodnog vremena u cjelodnevnom odgojno-obrazovnom radu, a kojim su definirani osnovni ciljevi i sadržaj programa, pedagoška načela, načini organizacije i oblici rada, materijalni uvjeti, broj i uzrast polaznika, vrijeme organizacije rada, prehrana, kadrovske potrebe, radni zadatci i obveze učitelja, tjedna struktura radnog vremena učitelja, pedagoška dokumentacija i drugo.

Za ovaj Godišnji program rada dobivena je:

- suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta,
- pozitivno stručno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje.

Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je Odluku o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama Grada Rijeke.

Ovom Odlukom uređuje se provođenje produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama na području Grada Rijeke kao šire javne potrebe, utvrđuje njihov opseg te način financiranja i mjerila za naplatu usluge. Ova Odluka donesena je radi važnosti i ujednačavanja provođenja ovih programa u osnovnim školama Grada Rijeke, statusa zaposlenih učitelja s ostalim učiteljima razredne nastave u riječkim osnovnim školama, kao i ujednačavanja financijskog opterećenja roditelja.

Temeljem analize postojećeg stanja i potrebe za organiziranjem produženog boravka/cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada utvrđeno je:

U školskoj 2007./2008. godini u 24 gradske osnovne škole (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) bile su organizirane 72 skupine produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada, a u koje je bilo uključeno ukupno 1586 učenika.

U školskoj 2008./2009. godini 25 škola u Gradu Rijeci (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) predvidjelo je organizaciju Programa u 83 skupine, što je povećanje za 11 skupina, odnosno 305 učenika više u odnosu na prethodnu školsku godinu. U obrazloženju razloga povećanja opsega provođenja i financiranja ovih Programa, škole navode da povećan interes roditelja za ove Programe kontinuirano raste, što je vjerojatno rezultat trendova suvremenog obiteljskog života, u kojem poslovne obveze obaju roditelja postavljaju pred škole zahtjev

preuzimanja sve veće uloge u brizi, obrazovanju i odgoju svojih učenika/ca. Veći interes roditelja za uključivanjem djece u ove Programe stoji i u činjenici da je od prošle školske godine on u Gradu Rijeci besplatan. Naime, roditelji odnosno staratelji snose samo troškove prehrane te troškove provođenja terenskih i izvanučioničkih aktivnosti uključenih učenika/ca. Subvenciju prehrane učenika/ca slabijeg materijalnog statusa odobrava Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb.

U školskoj 2008./2009. godini Godišnjim Planom i programom rada 25 škola u gradu Rijeci (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) predvidjelo je organizaciju Programa u 83 skupine, od čega su 45 skupina produženog boravka i 38 skupina cjelodnevne nastave, i to u 23 osnovne škole kojima je osnivač Grad Rijeka i 2 osnovne škole drugih osnivača. Prema iskazanom interesu roditelja u 14 škola organizirane su skupine produženog boravka, u 4 škole razredni odjeli cjelodnevne nastave, a u 7 škola mješovito: i skupine produženog boravka i razredni odjeli cjelodnevne nastave. Programom je obuhvaćeno 1.903 učenika/ca, od čega je 1.741 učenika/ca (91,5%) s prebivalištem na području Grada Rijeke i 162 učenika/ca (8,5%) iz drugih jedinica lokalne samouprave. Produženim boravkom (PB) obuhvaćeno je 1.158 učenika/ca (60,9%), a cjelodnevnu nastavu (CN) pohađa 745 učenika/ca (39,1%). Ovim Programima obuhvaćeno je 44,6% učenika/ca razredne nastave. U Programe je uključeno najviše učenika/ca iz prvih razreda, i to 655 učenika/ca (34,4%). Slijede drugi razredi s 528 učenika/ca (27,8%), pa treći razredi s 427 učenika/ca (22,4%) i konačno četvrti razredi s 277 učenika/ca (14,6%).

U Proračunu Grada Rijeke za 2008. godinu sredstva su bila osigurana za financiranje rada učitelja/ica koji izvode program produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada (plaće, naknade i druge prihode učitelja koje obračunava škola sukladno općim aktima odnosno kolektivnom ugovoru za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama), i to za 72 učitelja/ica u školskoj 2007./2008. godini, odnosno za 81 uključenih učitelja/ica u školskoj 2008./2009. godini.

Iz proračuna Grada Rijeke (Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb) osigurana je djelomično ili potpuno besplatna prehrana u produženom ili cjelodnevnom boravku učenika Osnovne škole za 755 djece korisnike Socijalnog programa Grada Rijeke. U 2008. godini ukupno je za Program produženog boravka/cjelodnevne nastave od 1. do 4. razreda i prehranu za djecu korisnike Socijalnog programa Grada Rijeke u osnovnim školama grada Rijeke utrošeno 9.420.381,04 kuna.

Grad Zagreb

Obuhvat učenika produženim boravkom u kontinuitetu se povećava. Tako su za ove potrebe školske godine 2008./2009. angažirana 406 učitelja, a obuhvaćeno 9.221 učenika.

Sredstva iz gradskog proračuna u 2008. godini planirana su u iznosu od 41.545.070,00 kuna, od čega je ostvareno ukupno 41.544.734,98 kuna.

Primorsko-goranska županija

Grad Delnice - osiguran je produženi boravak za djecu uzrasta od 1. – 4. razreda osnovne škole.

Grad Novi Vinodolski – sufinancira produženi boravak djece u osnovnoj školi I. Mažuranića.

Općina Kostrena

U osnovnoj školi Kostrena djeluju dvije grupe produženog boravka koje su u školskoj godini 2007./2008. obuhvaćale 51 učenika.

Produženi boravak sufinanciran je za 14 učenika nižih razreda, slabijeg imovinskog stanja te ručak za jednog učenika višeg razreda.

4. Izraditi program za kontrolirani sustav izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe (oblici izvaninstitucijske skrbi, kvaliteta usluga, vrsta pruženih usluga, djelatnici, potrebe roditelja, troškovi)
2. izraditi smjernice za poboljšanje i uspostavu kontroliranog sustava izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi (obrazovanje odgajatelja, stručna usavršavanja)
3. izraditi Program kontroliranog sustava izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi
4. poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na sudjelovanje u financiranju izvaninstitucijske skrbi za djecu dojenačke i predškolske dobi
5. evaluirati učinke provedbe mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sve aktivnosti navedene mjere provest će se kroz donošenje Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe – (Hrvatski sabor donio 16. svibnja 2008.)

U planu je kontinuirano poticanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na sudjelovanje u financiranju izvaninstitucijske skrbi za djecu dojenačke i predškolske dobi.

Isto tako, evaluacija učinaka provođenja mjere provodit će se kontinuirano.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Opatija, na inicijativu Dječjeg gradskog vijeća, pokrenuo je komercijalni *babysitting* servis s ciljem osiguravanja čuvanja djece u skladu s potrebama roditelja; na poziv i prema dogovoru s roditeljima, dijete se čuva u stanu obitelji.

Grad Zagreb planira na lokalnoj razini organizirati službu za čuvanje i odgoj djece vikendom, blagdanima i drugim izvanrednim prilikama, uključujući i vrijeme školskih praznika.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti nije poduzimalo aktivnosti s ciljem provedbe ove mjere iz razloga što je prema izvješću Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa ovo područje već obuhvaćeno Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi. Detaljnije pojašnjenje u izvješću Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Razlog neprovođenja:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nije nadležno za izvaninstitucijsku skrb o djeci rane predškolske dobe jer je Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi dao velike mogućnosti ustroja programa za djecu rane i predškolske dobi (članak 7. i članak 23. Zakona), tako da je Republika Hrvatska osigurala visoku kvalitetu društvene skrbi o djeci od 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu. Znači, nema ni potrebe razvijati nove programe državne kontrole izvaninstitucijske skrbi za djecu rane i predškolske dobi kad se rad s djecom predškolske dobi može ustrojivati na više načina, ali pod dva uvjeta (osnivač ili onaj tko želi raditi s djecom rane i predškolske dobi mora imati osigurane odgovarajuće prostorne i kadrovske uvjete).

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa potiče jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na otvaranje dječjih vrtića i osiguravanje odgovarajućih smještajnih kapaciteta za veći obuhvat djece predškolske dobi, zbog važnosti ranog odgoja o obrazovanja najmlađih, a roditeljima je ostavljena mogućnost odlučivanja o tome kome će povjeriti dijete rane i

predškolske dobi (vidjeti odredbe Obiteljskog zakona), a ne da sudjeluje u sufinanciranju izvaninstitucijske skrbi o djeci rane i predškolske dobi.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je u cilju provođenja mjere iz Projekta „Poduzetništvo žena“ za 2009. godinu: *poduzetnicama početnicama sufinancirat će se troškovi čuvanja djece, odnosno 75% cijene troškova vrtića, 75% cijene troškova odgajateljice i 75% cijene troškova produženog boravka u školi, za razdoblje od jedne godine, a najviše do 10.000,00 kuna, u suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* izradilo prijedlog Projekta „Poduzetništvo žena“ za 2009. godinu za koji su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 4.500.000,00 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Rijeka

Prema dobivenim podacima 55% djece predškolske dobi u Gradu Rijeci obuhvaćeno je predškolskim odgojem.

Razvojni ciljevi Grada Rijeke su povećati broj upisane djece u predškolske programe sa sadašnjih 55% na 60%.

Grad Rijeka je sukladno potrebama izvaninstitucijske skrbi djece podržao projekt pod nazivom "Dadilje" kojim će se osposobljavati polaznike/ce za kvalitetnu skrb, njegu i odgoj djece od 6 mjeseci do treće godine života. Roditeljima će se pružiti mogućnost da o njihovom djetetu skrbi osoba koja je educirana za obavljanje poslova dadilje. Time će se osigurati alternativni, siguran i kvalitetan rad s djecom jaslične dobi uz kontinuiranu superviziju educiranih dadilja.

Projekt "Dadilje" provodit će Strukovna udruga za promicanje dobrobiti djece Portić i Narodno učilište-ustanova za obrazovanje i kulturu u Rijeci. Program obuhvaća ukupno 500 sati edukacije dadilja, što uključuje 250 sati teorije bazirane na suvremenim stručnim spoznajama o ranom razvoju djece i 250 sati prakse koja će se realizirati u Dječjem vrtiću Rijeka. Članovi udruge Portić su stručnjaci različitih humanističkih profila: pedagozi, psiholozi, defektolozi, socijalni radnici, odgajatelji, učitelji, pedijatri, medicinske sestre i dr., te roditelji djece predškolske dobi.

U Proračunu Grada Rijeke za 2008. godinu nije bilo potrebno osigurati sredstva jer se čekala verifikacija programa osposobljavanja dadilja od nadležnog Ministarstva, a u 2009. godini su planirana sredstva od 900,39 kn mjesečno za svakog roditelja koji će za skrb o svojem djetetu izabrati educiranu dadilju.

5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica
2. osnažiti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica
3. poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece)

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture uložilo je u obrazovanje, škole, sportske dvorane, dječje vrtiće i igrališta na otocima 44.036.469,76 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Gospić je sudjelovao kao osnivač Dječjeg vrtića Pahuljica, s odobrenjem za proširenje opsega programa za jednu odgojnu skupinu; u prethodnoj godini je u Ličkom Osiku otvoren dječji vrtić u sklopu Dječjeg vrtića Pahuljica, za jednu odgojnu skupinu, a osnivač je u 2006. godini sudjelovao financijskim sredstvima u iznosu od 90.688,96 kn te osigurao financijska sredstva u 2007. godini u iznosu od 4.488.680,00 kn.

Grad Korčula osigurava djelomično ili potpuno oslobađanje od sudjelovanja u plaćanju ekonomske cijene u dječjem vrtiću u vlasništvu Grada pojedinim kategorijama djece odnosno prema broju djece u obitelji.

Grad Sveta Nedelja u Dječjem vrtiću Slavuj, čiji je osnivač Grad, osigurava djelomično ili potpuno oslobađanje od sudjelovanja u plaćanju ekonomske cijene u dječjem vrtiću u vlasništvu Grada pojedinim kategorijama djece odnosno prema broju djece u obitelji.

Grad Vrbovsko programom javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju financira Dječji vrtić „Bambi“ i područni odjel u Moravicama.

Grad Zabok sufinancira boravak djece s područja grada u vrtićima i jaslicama u drugim jedinicama lokalne samouprave. Grad Zabok posebno vodi brigu o tome kako stvoriti prostorne, kadrovske i druge pretpostavke za primjerenu skrb o djeci, prilagođenu različitim potrebama roditelja i djece, te dobi djece, kao i podizanju kvalitete institucionalne skrbi za djecu. Dječji vrtić i jaslice „Zipkica“ nemaju dovoljno kapaciteta, trenutno je oko pedesetak neupisane djece, stoga se planira proširenje kapaciteta, a problem se nastoji riješiti u suradnji s organizacijom USAID koja provodi Projekt reforme lokalne samouprave i kojoj su dostavljeni pisani materijali i dokumenti koji se odnose na uređenje, opremanje i prijedlog funkcioniranja nadograđenog drugog kata postojećeg vrtića.

Grad Ivanec ima dječje vrtiće u Ivancu i Radovanu, a oni nude i dodatne programe kao što su prošireni programi predškolskog odgoja od 350 sati godišnje kojim su obuhvaćena djeca iz malih i udaljenih sela i zaselaka; programe u potpunosti financira lokalna zajednica.

Grad Sisak ima dvije predškolske ustanove u koje je uključeno 1.100 djece; u cijeni vrtića Grad sudjeluje s 80%, a određene kategorije roditelja oslobođene su plaćanja vrtića (djeca iz socijalno ugroženih obitelji, djeca samohranih roditelja, djeca razvojačenih branitelja, djeca osoba s invaliditetom, roditelji za svako drugo i treće dijete).

Grad Novi Marof sudjeluje u pokriću troškova ekonomske cijene programa predškolskog odgoja u privatnim vrtićima u skladu s mjerilima koja su utvrđena za gradski vrtić, odnosno izjednačeni kriteriji o participaciji roditelja u ekonomskoj cijeni programa, bez obzira na vlasnički status predškolske ustanove. Na području Grada djeluje gradski vrtić i dva privatna vrtića, koji svojim kapacitetima zadovoljavaju potrebe cjelokupne populacije predškolske dobi.

Grad Ozalj je kreditom izgradio dječji vrtić i jaslice „Zvončić“ koji u cijelosti zadovoljava potrebe predškolskog odgoja i smještaja djece, a u općini Žakanje osnovano je Područno odjeljenje vrtića.

Grad Križevci osigurava sredstva za ulaganja u infrastrukturu u predškolskom odgoju i veću dostupnost jaslica i vrtića te osigurava besplatne jaslice i vrtić za treće i svako sljedeće dijete.

Grad Dubrovnik osigurava subvencije za boravak djece u dječjim vrtićima, sudjelovanje u troškovima roditelja za smještaj djece, subvencionira razlike od ekonomske cijene programa u jaslicama i dječjim vrtićima za djecu predškolske dobi s područja Grada, uz primjenu sustava olakšica i oslobođanja od plaćanja, a koja se poglavito odnose na djecu poginulih branitelja i invalida Domovinskog rata te djecu ugroženih skupina stanovništva, u ukupnom iznosu od 12.734.000,00 kn.

Grad Opatija – djeca s prebivalištem na području Grada uključuju se u organizirani predškolski odgoj u gradsku ustanovu Dječji vrtić Opatija ili u ustanove u vlasništvu drugih JLS ili privatnih osoba; roditelji participiraju u cijeni cjelodnevnog programa s oko 26%.

Grad Orahovica iz svog proračuna pokriva cijenu dječjeg vrtića na način da se od plaćanja vrtića oslobađaju u potpunosti: obitelji kojima je novčana pomoć Centra za socijalnu skrb jedini izvor prihoda, djeca bez oba roditelja, djeca uzeta na uzdržavanje temeljem propisa o socijalnoj skrbi, roditelji s troje i više djece u vrtiću, a participacija roditelja-korisnika dječjeg vrtića smanjuje se: samohranim roditeljima za 30%; roditelju s više djece u vrtiću, za drugo dijete 20%.

Grad Rijeka – roditelju-korisniku s prebivalištem na području grada Rijeke iznos sudjelovanja u cijeni usluga Dječjeg vrtića smanjuje se za drugo dijete za 30%, za treće dijete za 60%, a za četvrto i svako sljedeće dijete za 100%, pod uvjetom da su djeca upisana u Dječji vrtić i da su članovi istog kućanstva. Osigurani su i dodatni besplatni programi za roditelje-korisnike usluga s prebivalištem na području grada Rijeke: program za djecu s teškoćama u razvoju koji se ostvaruje kao 10,5-satni program u jasličkim i vrtićkim odgojnim skupinama – cjelodnevni boravak, a uključuju se djeca s većim ili višestrukim teškoćama u razvoju, program predškole te u okviru Dječje bolnice Kantrida poludnevni boravak za djecu predškolske dobi koja zbog liječenja borave u bolnici. Ustanova provodi i njeguje posebne oblike suradnje s roditeljima (Škola djelotvornog roditeljstva, Savjetovalište za roditelje); ovi oblici suradnje ponuđeni su roditeljima bez plaćanja naknade.

Grad Karlovac osigurava subvenciju troškova smještaja (s 50%) djece predškolske dobi u jaslice i vrtić. Grad institucijski zbrinjava djecu predškolske dobi putem gradske ustanove „Dječji vrtić“; obzirom na nedostatan kapacitet, Grad je započeo akciju iznalaženja primjerenih prostora u svrhu adaptacije, kao i gradnju novog objekta.

Grad Nova Gradiška osigurava djelomično ili potpuno oslobođanje od sudjelovanja u plaćanju ekonomske cijene u dječjem vrtiću u vlasništvu Grada pojedinim kategorijama djece odnosno prema broju djece u obitelji.

Karlovačka županija osigurava sredstva od 100.000,00 kn za sufinanciranje programskih aktivnosti i uređenje vrtića na području županije.

Grad Zagreb je osnivač 56 dječjih vrtića. Programima predškolskog odgoja, u pedagoškoj godini 2006./2007., obuhvaćeno je oko 71% ukupnog broja djece u dobi od navršene jedne godine života do polaska u osnovnu školu, s time da je obuhvat djece u godini prije polaska u osnovnu školu gotovo 100%. Grad planira izgradnju novih objekata predškolskog odgoja u naseljima sa značajnim porastom stanovništva i izgrađenim stambenim naseljima tamo gdje nedostaju, odnosno usporedno s izgradnjom novih naselja. Zbog velikog porasta stanovništva, odnosno broja djece u naselju Veliko Polje, planirana je izgradnja novog dječjeg vrtića na području naselja Velika Mlaka, u suradnji s gradom Velika Gorica. Planirano je smanjenje participacije roditelja za redoviti program dječjih vrtića jasličke dobi (tj. od 6. mjeseci do 3. godine i to s 400,00 na 200,00 kn mjesečno) i osigurati nastavak besplatnog programa predškole za svu djecu u godini prije polaska u školu.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je analizu postojećeg stanja i obuhvata djece programima predškolskog odgoja i obrazovanja u 2008. godini i nadalje, te su utvrđene potrebe za povećanjem smještajnih kapaciteta. U 2008. godini otvoreno je 14 novih dječjih vrtića i 49 novih područnih objekata u postojećim dječjim vrtićima. Samo je ovo Ministarstvo, u partnerstvu s jedinicama lokalne samouprave, u 2008. godini opremilo 30 novih odgojnih skupina (po 25 djece) - dječjih vrtića uz potporu Svjetske banke. Time se povećao broj uključene djece u dječje vrtiće za 1.550 djece, pa je i obuhvat djece predškolske dobi porastao na 56,72%. Treba istaknuti da je i 21 udruga osmislila kraće programe za djecu predškolske dobi u onim sredinama gdje je za to postojala potreba. MZOŠ je pokrenuo inicijativu o ukidanju spajanja radnih dana u vrijeme blagdana te je u 2008. godini osiguran rad za djecu prema potrebama roditelja, ali ne duže od desetsatnog boravka djeteta u vrtiću u predblagdanske dane.

Radno vrijeme dječjih vrtića je usklađeno s potrebama roditelja. Dječji vrtići u pravilu rade od 6,00 do 20,00 sati, a kako većina djece predškolske dobi dolazi u dječje vrtiće između 7,30 i 8,00 sati ujutro i da većina roditelja dolazi po njih nakon završetka radnog vremena između 16,30 i 17,00 sati, usklađeni su i programi za djecu prema njihovim potrebama. Sva djeca koja moraju doći ranije u dječji vrtić provode vrijeme u jutarnjem programu (imaju jutarnji program) koji provodi uvijek isti odgojitelj/ica, kao i za djecu koja moraju ostati nakon 17,00 (poslijepodnevni program). U Gradu Zagrebu i većim gradovima diljem Republike Hrvatske uvodi se takvo radno vrijeme dječjih vrtića. Znači, ni tijekom godine nema spajanja blagdana niti problema u dolasku i odlasku djece iz vrtića. No to je proces koji se mora ostvarivati u partnerstvu s roditeljima i lokalnom zajednicom, a ovo Ministarstvo svojom stručnom pomoći usmjerava osnivače na ustrojavanje kvalitetnije skrbi o djeci predškolske dobi i promišlja najbolje programe za djecu rane i predškolske dobi radi njihova zdravog odrastanja u sigurnom okruženju dječjeg vrtića kao važnom segmentu pomoći zaposlenoj obitelji u Republici Hrvatskoj i potrebi svakog djeteta za organiziranim predškolskim odgojem i obrazovanjem. Suradne ustanove Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u provedbi ove mjere su dječji vrtići, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe društvenih djelatnosti i uprave za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića i Agencija za odgoj i obrazovanje.

U Republici Hrvatskoj su u 2008. godini djelovala 645 matična dječja vrtića smještena u 1.298 objekata.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u državnom proračunu za 2008. godinu planiralo i utrošilo 25.000.000,00 kuna za programe javnih potreba u predškolskim ustanovama i 3.800.000,00 kuna za opremanje 30 novih dječjih vrtića.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru Strategije razvoja ženskog poduzetništva razmatra mogućnost osnaživanja ulaska žena u poduzetništvo u djelatnosti zbrinjavanja djece.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture uložilo je u obrazovanje, škole, sportske dvorane, dječje vrtiće i igrališta na otocima 26.881.557,66 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Dubrovačko-neretvanska županija putem nadogradnje i adaptacije dječjih vrtića stvorila je uvjete za veći obuhvat djece u dječjim vrtićima na području Županije kao i upis u vrtić bez liste čekanja.

Ukupno utrošena sredstva za ove aktivnosti su 10.714.204,00 kuna.

Karlovačka županija

Na području Županije u 2008. godini, u suradnji s Karlovačkom bankom i Gradom Karlovcem, otvorena su dva dječja vrtića i to Dječji vrtić "Slunje" s 90 korisnika, u sklopu kojeg djeluje i jedna skupina male škole, te Dječji vrtić "Vojnić" s već upisanim 21 korisnikom, koji tek treba početi s radom.

Na području Karlovačke županije danas djeluje 8 predškolskih ustanova (u sklopu kojih djeluje više skupina male škole), od čega je jedna u privatnom vlasništvu.

Pokrenuta je akcija "*Štedim i darujem*" u sklopu koje se namjerava prikupiti 1.000.000,00 kuna za izgradnju dječjeg vrtića u karlovačkom naselju Turanj. Partneri ovog projekta su Karlovačka županija, Karlovačka banka i Grad Karlovac.

Utrošena sredstva za provedbu ovih aktivnosti su 100.000,00 kuna.

Vukovarsko-srijemska županija

Jedinice lokalne samouprave sudjeluju u financiranju izvaninstitucijske skrbi te su otvorene nove predškolske ustanove i igraonice. Financijska sredstva za rad predškolskih ustanova te subvencioniranje cijene boravka djece u predškolskim ustanovama osigurana su u proračunu jedinica lokalne samouprave.

Grad Ilok ima u vlasništvu jedan dječji vrtić te se na području Grada održavaju radionice za djecu u Gradskoj knjižnici i čitaonici „Ilok“.

Grad Otok ima u vlasništvu jedan dječji vrtić te Internet igraonicu.

Grad Vinkovci ima u vlasništvu šest igraonica za djecu koje djeluju u sklopu Centra za predškolski odgoj.

Grad Vukovar ima u vlasništvu dva dječja vrtića koji rade u 7 područnih objekata.

Grad Županja, Općine Stari Mikanovci i Trpinja imaju u vlasništvu jedan dječji vrtić.

Općina Andrijaševci ima u vlasništvu jednu dječju igraonicu čije je radno vrijeme od 8,00 do 13,00 sati te općina sufinancira razliku stvarne cijene boravka u igraonici.

Općina Babina Greda financira rad „Male škole“ u iznosu od 80.000,00 kuna.

Općina Borovo osnivač je jednog dječjeg vrtića koji ima kapacitet za prihvata 120 djece.

Općina Bošnjaci kontinuirano provodi i financira Program predškolskog odgoja „Mala škola“.

Općina Drenovci osnovala je tri predškolske ustanove za koje je u proračunu osiguran godišnji iznos od 210.000,00 kuna. Pri Općinskoj narodnoj knjižnici organizirana je igraonica za djecu za čije aktivnosti su u proračunu općine osigurana financijska sredstva u iznosu od 10.000,00 kuna.

Općine Gradište, Stari Jankovci i Tovarnik imaju u vlasništvu po jednu predškolsku ustanovu.

Općina Gunja ima u vlasništvu jednu predškolsku ustanovu za djecu kojoj je preostala godina dana prije polaska u školu.

Općina Ivankovo ima u vlasništvu jednu predškolsku ustanovu, planira se uvođenje jasličkog programa te je u naselju Retkovci organizirana igraonica i mala škola.

Općina Lovas organizirala je „Malu školu“ u trajanju od 3 mjeseca za svu predškolsku djecu. Pokrenuta je inicijativa za otvaranje dječje vrtičke grupe.

Općina Markušica

Aktivnosti vezane uz predškolski odgoj odvijaju se u osnovnoj školi. Roditelji koji imaju dvoje i više djece, koja pohađaju predškolski odgoj, oslobađaju se 70% iznosa cijene.

Općina Nijemci ima malu školu organiziranu pri osnovnoj školi te su za provođenje aktivnosti male škole osigurana financijska sredstva u proračunu u visini 113.000,00 kuna.

Općina Nuštar ima u vlasništvu jedan dječji vrtić koji zadovoljava potrebe općine te nudi mogućnost produženog boravka.

Općina Štitar ima malu školu koja djeluje pri osnovnoj školi.

Općina Tompojevci ima u vlasništvu igraonicu.

U *Općini Vođinci* u tijeku je izgradnja dječjeg vrtića, a općina sufinancira programe male škole.

Virovitičko-podravska županija

Na području Županije djeluje šest samostalnih dječjih vrtića čiji su osnivači gradovi i općine (Virovitica, Slatina, Suhopolje, Orahovica, Pitomača i Voćin), 2 dječja vrtića pri osnovnim školama (Zdenci i Čačinci), dok se program predškolskog odgoja i obrazovanja (Mala škola) provodi u 5 osnovnih škola (Gradina, Špišić Bukovica, Pitomača, Čađavica, Voćin, Suhopolje, Nova Bukovica i Mikleuš).

Grad Slatina ima jedan privatni dječji vrtić.

U Osnovnoj glazbenoj školi „Jan Vlašimski“ Virovitica i u Osnovnoj glazbenoj školi Slatina provodi se program predškolskog glazbenog odgoja i obrazovanja.

Prostorne, materijalne i kadrovske uvjete za rad svih ustanova predškolskog odgoja osiguravaju jedinice lokalne samouprave.

Požeško-slavonska županija, Grad Požega, Grad Lipik, Općina Brestovac

Na području Grada Požega djeluju tri predškolske ustanove i to: Dječji vrtići Požega (proračunski korisnik Grada Požega), Privatni dječji vrtić Radost i vrtić čiji je osnivač Župa Sv. Leopolda Mandića pod istim nazivom.

U sva tri vrtića smješteno je oko 550 djece, a na listama čekanja se nalazi po 20-30 djece, što je situacija koja se brzo rješava zbog ispisa djece zbog različitih razloga kao što su, primjerice, bolest, trudnički dopusti, preseljenja i sl.

U Dječjim vrtićima Požega se provodi program predškole, kojim je obuhvaćeno godišnje 200 djece, a u Dječjem vrtiću Radost je organizirana igraonica.

Grad Požega sufinancira rad voditeljice jedne skupine djece predškole u Mihaljevcima, za što je u 2008. godini utrošeno 21.809,30 kuna.

U *Gradu Lipiku* Programe predškolskog odgoja pohađalo je 120 djece.

Općina Brestovac sufinancira 50% ekonomske cijene smještaja u dječje vrtiće i organizira program predškole pri OŠ. D. Lermana Brestovac.

Općina Jakšić je u izgradnji vlastitog vrtića.

Požeško-slavonska županija sudjeluje u sufinanciranju smještaja djece u vrtiće. Proračunskom korisniku Dječjim vrtićima Požega se rashodi za rad odobravaju putem lokalne

riznice Grada Požege, te su im u 2008. godini rashodi iznosili 7.276.098,62 kn, a za druga dva vrtića je osigurano 500,00 kuna po djetetu, te se za svaki od njih izdvaja 600.000,00 kuna godišnje.

Grad Lipik izdvojio je za plaće i materijalne troškove, za dogradnju i opremanje vrtića 3.114.556,50 kuna, a *Općina Brestovac* za sufinanciranje cijene smještaja i predškole 149.000,00 kuna, *Općina Jakšić* za izradu dokumentacije za vrtić 25.936,80 kuna.

Koprivničko-križevačka županija

Za izgradnju i/ili opremanje novih adaptacija postojećih predškolskih kapaciteta u 2008. godini utrošeno je 1.400.000,00 kuna.

Grad Šibenik

Grad je osnivač ustanove Gradski vrtići Šibenik za koju je u 2008. godini izdvojeno 16.305.000,00 kuna. U posebnu kategoriju pri upisu djece u Gradske vrtiće izdvajaju se obitelji s više djece koje imaju prednost pri upisu u vrtić i za koje se omogućava financijska olakšica.

Općina Bilice

Općina sufinancira boravak djece u vrtićima te je u 2008. godini za to utrošeno 496.968,82 kuna.

Općina Gornja Stubica

Općina je kupila građevinsko zemljište za potrebu izgradnje dječjeg vrtića.

Grad Zabok

U Gradu postoji Dječji vrtić i jaslice „Zipkica“ u kojem se provodi i program Male škole za djecu koja nisu pohađala vrtić. Vrtić vodi brigu o oko 200 djece. Grad, kao osnivač, sufinancira rad vrtića, a roditelji participiraju u ekonomskoj cijeni programa s 50%.

U okviru adaptacije vrtića, koja je započeta kao sanacija ravnog krova prije nekoliko godina, zgrada je nadograđena i time je otvorena mogućnost proširenja kapaciteta. 2008. godine započeto je uređenje tog prostora i vrtić će dobiti tri nove odgojne skupine.

Utrošena sredstva u 2008. godini – 2.070.000,00 kuna.

Općina Konjščina

Iz proračuna općine sufinancira se Dječji vrtić Konjščina u iznosu od 55% za svu djecu te dodatne olakšice za: drugo dijete, besplatan smještaj za treće dijete, djecu branitelja, djecu ratnih vojnih invalida, djecu s posebnim potrebama.

Za navedene olakšice u 2008. godini isplaćeno je 708.011,03 kuna.

Od veljače 2008. godine u Dječjem vrtiću Konjščina postoje i jaslice.

Općina Mače

Kako općina na svom području nema dječji vrtić, subvencionira smještaj djece u drugim dječjim vrtićima te je u tu svrhu 2008. godine iz proračuna općine izdvojeno ukupno 133.400,00 kuna.

Nadalje, Općina sufinancira rad „Male škole“, za što je u 2008. godini izdvojeno ukupno 34.670,15 kune.

Općina Hum na Sutli

Općina sufinancira rad dječjih vrtića te je u 2008. godini ukupno utrošeno 897.729,61 kuna.

Nadalje, općina sufinancira rad Male škole za koji je u 2008. godini utrošeno ukupno 26.315,56 kuna.

Općina Veliko Trgovišće

U općini je sagrađen i opremljen Dječji vrtić „Rožica“ koji je u 2008. godini započeo s radom.

Za opremu i rad vrtića je u 2008. godini utrošeno ukupno 3.710.116,25 kuna.

Grad Gospić

Grad u suradnji s Dječjim vrtićem organizira i sufinancira športska natjecanja za djecu za što je u 2008. godini bilo utrošeno 10.000,00 kuna.

U suradnji s tri osnovne škole sufinancirala se terenska nastava učenika u iznosu od 57.000,00 kuna.

U suradnji s Osnovnom školom i Gimnazijom Grad je sufinancirao „Eko školu“ u iznosu od 9.000,00 kuna.

Za program predškole u Osnovnoj školi Dr. Ante Starčević Pazarište Klanac, u 2008. godini utrošeno je 23.000,00 kuna.

Grad Pakrac

Grad roditeljima omogućava besplatan predškolski program za djecu. Za navedeni program u 2008. godini utrošeno je ukupno 4.000,00 kuna.

Grad Valpovo

Grad sufinancira smještaj djece u gradskom Dječjem vrtiću „Maza“ u iznosu od 955,00 kuna mjesečno po djetetu.

Grad Čazma

Izrađena je dokumentacija za izgradnju Dječjeg vrtića „Pčelica“ te će se tijekom 2009. godine pristupiti dogradnji vrtića. Za projektnu dokumentaciju utrošeno je 60.000,00 kuna.

Grad Daruvar

Grad prati dva vrtića s ukupno 350 djece.

Za smještaj djece u vrtiće te za rad vrtića u 2008. godini utrošeno je 3.760.000,00 kuna.

Grad Slatina

Na temelju analize postojećeg stanja i utvrđene potrebe za institucijsko zbrinjavanje djece predškolske dobi na području Grada Slatine, Gradsko vijeće Grada Slatine još je 2006. godine donijelo Plan mreže dječjih vrtića na području Grada Slatine.

Navedenim Planom utvrđeno je da na području Grada Slatine, pored već osnovanog Dječjeg vrtića „Zeko“, postoji potreba i mogućnost osnivanja još jednog dječjeg vrtića te da će Grad Slatina sufinancirati troškove njegovog rada.

Trenutno u Gradu Slatini ne postoji potreba za izgradnjom novog dječjeg vrtića.

Grad Vodice

Grad osigurava roditeljima pomoć u plaćanju poludnevnog i cjelodnevnog boravka djeteta u vrtiću.

Za cjelodnevni boravak Grad participira s 270,00 kuna po djetetu, dok za poludnevni boravak participira s 180,00 kuna po djetetu. U 2008. godini utrošeno je 37.360,00 kuna.

Nadalje, u 2008. godini u postojeći Vrtić uvedena je jaslička skupina te je Grad financirao opremu i zapošljavanje četiri nove djelatnice.

Za navedene aktivnosti u 2008. godini utrošeno je ukupno 480.000,00 kuna.

Grad Delnice

Započete su potrebne radnje iz područja rješavanja imovinsko-pravnih poslova, prostorno-planske dokumentacije te provedba potrebnih natječaja za izgradnju smještajnih kapaciteta za predškolsku djecu.

Utrošena sredstva: 411.750,00 kuna.

Grad osigurava subvencije smještaja djece u dječji vrtić.

Grad Slunj

Izgrađena je i uređena zgrada Dječjeg vrtića Slunj te stavljena u funkciju za prijem 100 djece. Grad participira u cijeni smještaja djece u vrtiću.

U 2008. godini za rad vrtića utrošeno je ukupno 550.650,96 kuna.

Grad Karlovac

Izrađena je analiza postojećeg stanja i potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica. Otvorene su male škole i igraonice u područjima Mahično, Rečica, Šišljavić i Tušilović gdje su i postojale potrebe. Otvorene su i igraonice pri Dječjem vrtiću Karlovac.

Utrošeno je 70.000,00 kuna.

Grad vrši subvencioniranje troškova smještaja u predškolske institucije, u visini 50% troškova smještaja, temeljem utvrđenih kriterija iz „Programa subvencioniranja troškova stanovanja i drugih oblika socijalne pomoći za 2008. godinu“. Navedenu subvenciju tijekom 2008. godine koristile su obitelji za 21 dijete.

U 2008. godini za navedene subvencije utrošeno je 47.000,00 kuna.

Grad Rijeka

Planirana izgradnja novog vrtića na Srdočima i dogradnja dječjeg vrtića Drenova.

U tijeku je imovinsko pravna priprema te izrada glavnog projekta za Dječji vrtić Srdoči.

Dobivena je lokacijska dozvola te izrađen glavni projekt za dogradnju Podcentra predškolskog odgoja Drenova.

U 2008. godini za dobivanje potrebne dokumentacije glede izgradnje i nadogradnje dječjih vrtića i imovinsko pravnu pripremu utrošeno je 1.708.130,52 kune.

Općina Petrijevci

Općina ulaže financijska sredstva u održavanje zgrade i u nabavu osnovnih sredstava za rad dječjeg vrtića u Petrijevcima.

Nadalje, općina sufinancira troškove rada zaposlenih i materijalne troškove kao što su voda, plin i struja.

U 2008. godini za rad dječjeg vrtića utrošeno je ukupno 339.587,00 kuna.

Općina Semeljci

Na području općine postoji „Mala škola“ odnosno mogućnost pohađanja predškole u godini koja prethodi polasku u školu. To je organizirano u svim naseljima općine te taj program u potpunosti financira općina.

Za spomenuti program „Male škole“ u 2008. godini utrošeno je ukupno 348.736,07 kuna.

Općina Štefanje

Održavanje „Male škole“ na dvije lokacije, u osnovnoj školi „Štefanje“ i područnoj školi „Narta“ u trajanju od 75 sati.

Za navedenu aktivnost u 2008. godini utrošeno je ukupno 8.262,58 kuna.

Općina Pitomača

Omogućen je produženi boravak djece predškolske dobi u Dječjem vrtiću „Potočnica“ Pitomača u vremenu od 7,00 do 17,00 sati.

U istom vrtiću otvorena je nova grupa djece predškolskog uzrasta.

Utrošena sredstva 2008. godine - 195.901,54 kune.

Za dogradnju vrtića u 2008. godini utrošeno je ukupno 757.943,22 kune.

Općina Suhopolje

U sklopu Dječjeg vrtića Suhopolje otvorena je Igraonica za engleski jezik te je organizirana Mala škola. Utrošena sredstva iznose 7.920,00 kuna.

Općina Rovišće

U 2008. godini uloženo je 98.000,00 kuna kako bi se u 2009. godini ponovno otvorio Dječji vrtić Rovišće u općinskom objektu.

Općina Kula Norinska

U 2008. godini za rad Dječjeg centra Metković, općina je osigurala 34.000,00 kuna.

Općina Veliko Trojstvo

Općina sufinancira smještaj djece zaposlenih roditelja u vrtiće. Općina iz proračuna izdvaja zakonsku potporu u iznosu 70% ekonomske cijene smještaja djece u dječje vrtiće, za svako dijete koje pohađa dječji vrtić.

Nadalje, donesen je plan izgradnje novog vrtića u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa te Bjelovarsko-bilogorskom županijom.

Utrošeno je 66.388,66 kuna.

Općina Ribnik

Općina u suradnji s Dječjim vrtićem i jaslicama „Zvončić“ u Ozlju sufinancira predškolu.

U 2008. godini utrošeno je ukupno 2.560,00 kuna.

Općina Barilović

Općina sufinancira smještaj djece u vrtić u visini 50% cijene smještaja u iznosu od 95.760,00 kuna za sveukupno 13 djece.

Općina Rakovica

Općina je u suradnji s Osnovnom školom „Eugena Kvaternika“ u 2008. godini sufinancirala rad predškole u iznosu od 110.000,00 kuna.

Općina je sufinancirala smještaj djece u dva dječja vrtića s iznosom od 105.028,00 kuna.

Općina Lasinja

Boravak djece u vrtiću sufinancira se od 2006. godine, trenutno sa 60% iznosa ekonomske cijene. Utrošena sredstva u 2008. godini - 89.760,00 kuna.

Općina je u suradnji s OŠ Antun Klasinc, koja je osigurala prostor, opremila namještajem i didaktičkim pomagalicama i igračkama prostor za potrebe provođenja programa predškolskog odgoja - male škole, te sufinancira njezine troškove u mjesečnom iznosu od 1.900,00 kuna, od 2004. godine, a od početka školske godine 2008./2009. s 3.000,00 kuna mjesečno. Utrošena sredstva u 2008. godini - 15.500,00 kuna.

Općina Bosiljevo

Izrađena projektna dokumentacija za izgradnju dječjeg vrtića u 2009. godini. Za izradu navedene dokumentacije u 2008. godini utrošeno je 74.420,00 kuna.

Općina Kamanje

Izrađen je projekt rekonstrukcije stare školske zgrade za potrebe dječjeg vrtića i pribavljena građevinska dozvola.

Utrošeno je 57.000,00 kuna.

Općina sufinancira tržišnu cijenu dječjeg vrtića u visini 80%.

Općina Dvor

U općini postoji potreba za otvaranjem još jedne odgojne skupine, s poludnevnom boravkom, koja bi zadovoljila sve potrebe za smještajem djece. Planirano u 2008. godini za 2009. godinu.

Grad Petrinja

Izvršena je dogradnja objekta centralnog vrtića te je na taj način osiguran znatno veći prostor vrtića i mogućnost pružanja usluga za djecu na listi čekanja.

U okviru Gradske knjižnice i čitaonice Petrinja djeluje igraonica za djecu.

Grad Zagreb

Povećanje kapaciteta i obuhvata djece u pedagoškoj godini 2008./2009.

U odnosu na prethodnu godinu ove je godine povećan je obuhvat u ustanove za predškolski odgoj za otprilike 960 djece. U strukturi djece postupno se povećava broj djece jasličke dobi (mlađe od tri godine). Može se reći da Grad Zagreb tijekom tri posljednje godine povećava kapacitete predškolskih ustanova za prosječno 30 do 50 odgojnih skupina.

Kapacitet dječjih vrtića povećan je 2008. gradnjom sljedećih predškolskih objekata: Dječji vrtić Remetinec u Laništu, 12 odgojnih skupina, najam prostora za Dječji vrtić Milan Sachs od Islamske zajednice, 3 odgojne skupine i Dječji vrtić Vrapče, izgradnja novog objekta za 6 odgojnih skupina.

Također se odvijala izgradnja dvaju dječja vrtića u novom stambenom naselju Sopnica – Jelkovec što je još u tijeku, a planira se završiti u 2009. (jedan vrtić planira se završiti u ljeto, drugi do kraja godine).

Za izgradnju dječjih vrtića u Sopnici-Jelkovec u 2008. godini utrošeno je oko 2.000.000,00 kuna, a do kraja izgradnje potrebno je još 38.000.000,00 kuna.

Osim toga, u 2008. godini financirana je izrada tehničke dokumentacije i rješavanje imovinskih odnosa za više budućih dječjih vrtića u iznosu od oko 13.000.000,00 kuna (planirano 13.600.000,00, a utrošeno 13.582.468,00 kuna), dok su navedeni završeni novi vrtići financirani krajem 2007. godine.

U 2008. godini adaptirano je i uređeno više prostora u postojećim dječjim vrtićima, uključujući i sanaciju krovova, sanitarija i kuhinja (ukupno kod njih 13). Također je izvršena sanacija krova u Gradu mladih, a u tijeku je velika adaptacija i proširenje kapaciteta Dječjeg vrtića Prečko. Tim zahvatima došlo je do poboljšanja uvjeta za rad u postojećim objektima.

Za navedene adaptacije i sanacije planirano je 15.213.400,00 kuna, a utrošeno je 10.732.192,52 kuna (2008. i početkom 2009.).

Nadalje, izvršena je analiza potreba dječjih vrtića s obzirom na potrebu sanacije ili uređenja prostora, te je temeljem toga napravljen detaljan plan tekućeg investicijskog održavanja objekata.

U 2008. godini za tekuće i investicijsko održavanje planirano je 26.500.000,00 a utrošeno 26.490.142,06 kn.

Participacija za dječje vrtiće smanjena je ranijih godina, uz postojanje različitih olakšica. Za djecu jasličke dobi roditelji sudjeluju u cijeni redovitog cjelodnevnog programa u gradskim predškolskim ustanovama s najvišim iznosom od 200,00 kn mjesečno. Roditelji djece starije od 3 godine plaćaju najviše 400,00 kn mjesečno. Navedene iznose smanjuju propisane

olakšice za samohrane roditelje, roditelje s dvoje ili više djece koja su smještena u jaslice ili vrtić, invalide Domovinskog rata i obitelji koje su u tretmanu sustava socijalne skrbi.

Ove olakšice u 2008. godini su obuhvaćale 6.886 djece, što čini oko 25% od ukupnog broja djece obuhvaćene institucijskom brigom.

U Gradu Zagrebu svi dječji vrtići već od ranije provode program predškole. Gotovo sva djeca u šestoj godini života, odnosno u godini prije polaska u školu, imaju mogućnost proći program predškole u dječjim vrtićima.

Primorsko-goranska županija

Izgradnjom dječjeg vrtića i jaslica u gradu Krku podignuta je kvaliteta institucionalne skrbi za djecu, osigurana je ravnomjernija dostupnost usluga namijenjenih djecu na području Grada.

Grad Delnice – započete su potrebne radnje iz područja rješavanja imovinsko-pravnih poslova, prostorno-planske dokumentacije te provedba potrebnih natječaja za izgradnju smještajnih kapaciteta za predškolsku djecu.

Grad Novi Vinodolski

Grad sufinancira sve programe Dječjeg vrtića „Fiolica“.

Općina Kostrena osnivač je Dječjeg vrtića te osigurava sredstva za njegov rad. Općina je u 2008. godini sufinancirala smještaj u vrtiću za 27 korisnika.

Općine Skrad, Brod Moravice osnivači su vrtića na svojim područjima te nema potrebe za otvaranjem novih ustanova.

6. Poticati otvaranje predškolskih ustanova i igraonica unutar velikih trgovačkih društava i korporacija

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge sindikata, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica
2. osnažiti velika trgovačka društva i korporacije za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica
3. poticati velika trgovačka društva i korporacije na izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece)

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

U nadležnosti je *Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa* da u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatskom udrugom poslodavaca, sindikatima i organizacijama civilnog društva osnuje zajedničku Radnu skupinu za izradu analize postojećeg stanja i utvrđivanja potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica.

Obzirom na navedeno, *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* uputilo je dopis nadležnom ministarstvu za osnivanje radne skupine.

U svrhu osnaživanja velikih trgovačkih društava i korporacija za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica te poticanja na izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece), Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provelo je natječaj „Tvrтка prijatelj obitelji“ .

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je analizu postojećeg stanja i obuhvata djece programima predškolskog odgoja i obrazovanja u 2008. godini te je utvrđena potreba za povećanjem smještajnih kapaciteta u sklopu trgovačkih društava.

Ni jedna velika korporacija nije zatražila ustroj dječjeg vrtića za djecu svojih radnika u 2008. godini. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi („Narodne novine“, broj 10/97 i 107/07) omogućava osnivanje dječjih vrtića svim pravnim osobama u Republici Hrvatskoj i time su stvoreni i zakonski preduvjeti. U listopadu 2007. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi („Narodne novine“, broj 107/07) koji omogućava i stranim pravnim osobama osnivanje dječjeg vrtića te očekujemo da će se javljati i druge tvrtke koje imaju potrebu za smještajem djece svojih radnika u dječje vrtiće kojima će one biti osnivači. Do sada su interes za osnivanjem dječjeg vrtića za djecu svojih radnika iskazali: Zagrebačka banka, Privredna banka, Siemens i Pliva, ali još nisu podnijeli zahtjeve ni dostavili akte o osnivanju i programe na verifikaciju.

Suradne institucije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa su dječji vrtići, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe društvenih djelatnosti i uprave za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića, Agencija za odgoj i obrazovanje, te tvrtke i poduzeća.

Grad Požega

Sva djeca koja žive na području Grada smještena su u postojeće predškolske ustanove.

7. Stvoriti pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Udruge sindikata, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica
2. stvoriti pravne pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu
3. osnaživati privatne vlasnike za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica
4. poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece) u privatnom vlasništvu

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

U nadležnosti je Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa da u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatskom udrugom poslodavaca, Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, sindikatima i organizacijama civilnog društva osnuje zajedničku Radnu skupinu za izradu analize postojećeg stanja i utvrđivanje potreba za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

U svrhu pregleda provođenja aktivnosti *Stvoriti pravne pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu*, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u kolovozu 2008. godine zatražilo od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa dopunu izvješća.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Novi Marof sudjeluje u pokriću troškova ekonomske cijene programa predškolskog odgoja u privatnim vrtićima u skladu s mjerilima koja su utvrđena za gradski vrtić.

Grad Varaždin privatne dječje vrtiće financira mjesečnim iznosom od 330,00 kn po djetetu.

Grad Rijeka sufinancira program predškolskog odgoja u vrtićima šest drugih osnivača. Do 31. kolovoza 2006. godine sufinancirao je jednu odgojnu skupinu do najviše 30 djece u pet privatnih vrtića koji djeluju na području Grada, a od rujna 2006. godine sufinancira redoviti program za svu upisanu djecu predškolske dobi iznosom u visini od 900,39 kn po djetetu za cjelodnevni program ili 630,31 kn za poludnevni program. Od 1. siječnja 2007. godine u sufinanciranje je uključen još jedan vrtić, a od 1. rujna 2007. godine u sufinanciranje se uključuje još jedan privatni vrtić.

U *Gradu Karlovcu* već djeluje nekoliko ustanova predškolskog odgoja i igraonica u privatnom vlasništvu. Grad predviđa za 2008. godinu sufinanciranje troškova boravka u privatnim ustanovama.

Grad Zagreb planira poduprijeti funkcioniranje ustanova predškolskog odgoja manjeg kapaciteta na lokacijama gdje su u manjoj mjeri izražene potrebe za obuhvatom djece, suradnjom s privatnim investitorima (privatni vrtići i zajedničko ulaganje kroz partnerske odnose).

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je analizu postojećeg stanja i obuhvata djece programima predškolskog odgoja i obrazovanja u 2008. godini i utvrđena je potreba za povećanjem smještajnih kapaciteta u privatnom vlasništvu. Od 14 novih dječjih vrtića u 2008. godini, 11 su osnovale fizičke osobe (većinom žene) - odgojiteljice koje su ujedno i zaposlenice u svom dječjem vrtiću. To su mali dječji vrtići u obiteljskim kućama s najviše četiri odgojno-obrazovne skupine. Dječji vrtići ne rade u smjenama, osim kad se za tim ukaže potreba, pa dječji vrtići u pravilu rade od 6,00 sati do 20,00 sati, odnosno do 22,00 sata, ako imaju ustrojen smjenski program. Suradne ustanove Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa u provedbi ove mjere su dječji vrtići, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe i vlasnici tih djelatnosti i uprave za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića te Agencija za odgoj i obrazovanje. U 2008. godini Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sudjelovalo je u sufinanciranju programa javnih potreba i u tim vrtićima s 96.000,00 kuna prema Pravilniku, kao što sudjeluje i u ostalim vrtićima koji imaju uključenu djecu u javne programe predškolskog odgoja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vukovarsko-srijemska županija

Grad Vinkovci potiče otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu na način da ih se odmah po početku rada uključuje u sustav sufinanciranja.

U *Općini Cerna* planira se otvaranje igraonice.

Općina Jarmina potiče osnivanje privatnih predškolskih ustanova i igraonica na način da se zainteresiranim osobama ustupa građevinsko zemljište.

Virovitičko-podravska županija

Općina Suhopolje

- na području općine postoji privatna igraonica za učenje engleskog jezika.

Grad Šibenik

Grad sufinancira boravak djece u privatnim vrtićima u gradu Šibeniku za što je u 2008. godini izdvojeno 2.200.000,00 kuna.

Grad Krapina

U Gradu je otvoren privatni vrtić Sunčica kojeg Grad oslobađa od plaćanja komunalnog doprinosa.

Grad Valpovo

Grad provodi aktivnosti s ciljem osiguravanja pretpostavki za rad privatnog dječjeg vrtića „Moj Bamby“. Vrtić polazi 25 – 30 djece.

Grad je za navedene aktivnosti u 2008. godini utrošio ukupno 109.800,00 kuna – godišnje po djetetu Grad isplati 4.000,00 kuna.

Grad Slatina

Na temelju analize postojećeg stanja i utvrđene potrebe za institucijsko zbrinjavanje djece predškolske dobi na području Grada Slatine, Gradsko vijeće još je 2006. godine donijelo Plan mreže dječjih vrtića na području Grada Slatine.

Navedenim Planom utvrđeno je da na području Grada Slatine, pored već osnovanog Dječjeg vrtića „Zeko“, postoji potreba i mogućnost osnivanja još jednog dječjeg vrtića te će Grad Slatina sufinancirati troškove njegovog rada.

Privatni Dječji vrtić „Suncokret“ osnovan u listopadu 2007. godine. Prostor i opremu osigurali su osnivači u skladu s važećim normativima predškolskog odgoja. Ukupna površina vrtića iznosi 270 m². U Vrtiću u predškolskoj 2008./2009. godini formirana je jedna skupina djece (25 djece) uzrasta od 3 do 7 godina.

Ekonomska cijena za jedan mjesec boravka djeteta u Vrtiću iznosi 1.100,00 kuna. Korisnici usluga (roditelji) sudjeluju u plaćanju troškova boravka djeteta u vrtiću s nešto manje od 60% ekonomske cijene, te je cijena za korisnike usluga 600,00 kuna za jedan mjesec.

Grad Slatina sudjeluje u plaćanju troškova s nešto više od 40% ekonomske cijene, te sufinanciranje Grada za svakog polaznika vrtića iznosi 500,00 kuna za jedan mjesec.

Trenutno u Gradu Slatini ne postoji potreba za izgradnjom novog dječjeg vrtića.

Grad Rijeka

Temeljem utvrđene potrebe za predškolskim ustanovama na zapadnom dijelu grada Grad Rijeka sufinancira dva nova dječja vrtića drugih osnivača (Dječji vrtić Mala sirena i Dječji vrtić Zlatan, te jedan područni vrtić Maza-Krnjevo) lociranih na zapadnom dijelu grada.

Grad Rijeka sufinancira navedene dječje vrtiće iznosom od 170.000,00 kuna za Dječji vrtić "Mala sirena", 65.000,00 kuna za Dječji vrtić "Zlatan" i 130.000,00 kuna za područni vrtić Dječji vrtić „Maza“, "Maza-Krnjevo".

Grad Rijeka je sufinancirao svako upisano dijete u vrtićima drugih osnivača (kojih u Rijeci ima osam i još dva područna vrtića) mjesečnim iznosom od 900,39 kuna za cjelodnevni boravak ili 630,31 kuna za poludnevni boravak, i to u pedagoškoj 2007./2008. godini prosječno 275 djece u cjelodnevnom boravku i 31 dijete u poludnevnom boravku, a u pedagoškoj 2008./2009. godini prosječno 327 djece u cjelodnevnom boravku i 29 djece u poludnevnom boravku, za što je u 2008. godini utrošen ukupni iznos od 3.685.732,01 kuna.

Općina Posedarje

Općina daje u zakup poslovni prostor za otvaranje dječjeg vrtića.

Grad Zagreb

U 2008. godini započela je realizacija plana izgradnje dječjih vrtića do 4 odgojne skupine, montažnog tipa koje realiziraju gradske četvrti, gdje je moguća izgradnja i privatnih investitora.

U proteklom razdoblju ostvarile su se različite suradnje Grada i investitora (privatno i javno poduzetništvo).

U sklopu toga izgrađen je i objekt u sklopu naselja Ris u Rašljicama te je zakupljen prostor za 3 odgojne skupine u ulici Ljudevita Posavskog 24. Također je zakupljen prostor Islamske zajednice za 3 odgojne skupine. Podržava se i otvaranje i proširenje djelatnosti privatnih i vjerskih vrtića. U privatne i vjerske vrtiće upisano je oko 130 djece više u odnosu na prethodnu pedagošku godinu.

Primorsko-goranska županija

Grad Delnice – otvorena je privatna igraonica za djecu „Bambi“.

8. Potaknuti otvaranje servisa za pomoć obitelji

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem servisa za pomoć obitelji
2. izraditi prijedloge propisa kojima se uređuje djelatnost servisa za pomoć obitelji
3. izraditi plan otvaranja servisa za pomoć obitelji
4. uspostaviti mrežu servisa za pomoć obitelji

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

U nadležnosti je *Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva* da u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i organizacijama civilnog društva osnuje zajedničku Radnu skupinu za izradu analize postojećeg stanja i utvrđivanje potrebe za otvaranjem servisa za pomoć obitelji.

Obzirom na navedeno, *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* uputilo je dopis nadležnom ministarstvu za osnivanje radne skupine

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u okviru Strategije razvoja ženskog poduzetništva razmatra mogućnost osnaživanja ulaska žena u poduzetništvo u djelatnosti zbrinjavanja djece.

Za provedbu ove Strategije u 2008. godini utrošeno je ukupno 24.417.300,00 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vukovarsko-srijemska županija

Županija sufinancira cijenu boravka djece u predškolskim ustanovama i igraonicama koje su u privatnom vlasništvu. U navedenoj aktivnosti sudjeluju gotovo sve jedinice lokalne samouprave na području Županije.

9. Osigurati isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira

Nositelji: Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe
2. izraditi plan i program isplata naknada roditeljima

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Sveta Nedelja osigurava sufinanciranje boravka predškolske djece u dječjim vrtićima izvan područja Grada u iznosu od 1.000,00 kuna po djetetu mjesečno.

Grad Bakar – u postupku je izrada analize postojećeg stanja i utvrđivanje obveza. Na području Grada ne postoji institucijsko zbrinjavanje djece s teškoćama u razvoju – kada se pojavi navedena potreba, Grad preuzima troškove zbrinjavanja, odnosno sufinancira smještaj.

Grad Rijeka sufinancira boravak 22 djece s prebivalištem na području grada, u dječjim vrtićima drugih osnivača izvan područja grada, na zahtjev roditelja i slijedom opravdanosti razloga zbog kojeg se traži boravak djeteta u tim vrtićima, iznosom u visini 900,39 kuna po djetetu za cjelodnevni program ili u visini 630,31 kuna po djetetu za poludnevni program.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Općina Jakšić (Požeško-slavonska županija)

Osigurana je isplata naknada roditeljima za smještaj djece u vrtićima na području Grada Požege jer na području općine ne postoji dječji vrtić.

Za isplatu navedene naknade utrošeno je 106.670,00 kuna.

Općina Gornja Stubica

Općina sufinancira boravak djece u dječjim vrtićima te je za navedenu aktivnost u 2008. godini utrošeno ukupno 295.143,00 kuna.

Grad Rijeka

Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo sukladno Odluci Poglavarstva Grada Rijeke sufinancira redoviti program za najviše 50 djece predškolske dobi s mjesečnim iznosom po djetetu od 900,39 kuna za cjelodnevni program i 630,31 kuna za poludnevni program u predškolskim ustanovama izvan Grada Rijeke.

Grad Rijeka je sufinancirao boravak djece u vrtićima izvan Grada Rijeke u iznosu od 347.461,13 kuna.

10. Osnovati neprofitnu zakladu »Hrvatska za djecu« čijim bi se sredstvima pridonijelo razvoju poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanju obitelji s većim brojem djece

Nositelji: Matica hrvatska, Hrvatsko demografsko društvo, Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, organizacije civilnog društva

♦ **Aktivnosti:**

1. stvoriti pravne i financijske pretpostavke za osnivanje Zaklade
2. izraditi plan i program djelovanja Zaklade
3. senzibilizirati društvo za potrebe i podizanje kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji
4. izraditi kriterije i prioritete u sufinanciranju pojedinih programa (ljetovanje za obitelji s većim brojem djece, školski izleti, športski susreti, posjete kulturnim ustanovama i

dogadanjima, stipendiranje darovite djece, izvannastavne aktivnosti, nabavka informatičke opreme i programa)

5. izraditi godišnje izvješće o radu Zaklade

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

U tijeku je postupak za donošenje *Zakona o Zakladi „Hrvatska za djecu“* koji ima za cilj stvaranje pravnih, financijskih, institucijskih i organizacijskih pretpostavki, kroz koje Republika Hrvatska potiče postizanje poželjnog pronatalitetnog trenda te senzibilizirati društvo za potrebu podizanja kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji i kroz različite aktivnosti osnaživati obitelji s većim brojem djece.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Hrvatski sabor je na sjednici 24. listopada 2008. godine donio *Zakon o Zakladi „Hrvatska za djecu“* („Narodne novine“, broj 129/08) koji ima za cilj stvaranje pravnih, financijskih, institucionalnih i organizacijskih pretpostavki, kroz koje država potiče postizanje poželjnog pronatalitetnog trenda te senzibilizaciju društva o potrebi podizanja kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji i kroz različite aktivnosti osnaživanje obitelji s većim brojem djece.

U 2008. godini isto tako donešeno je Rješenje o imenovanju predsjednice i članova Upravnog odbora Zaklade „Hrvatska za djecu“ i Rješenje o imenovanju privremenog upravitelja Zaklade „Hrvatska za djecu“ („Narodne novine“, broj 154/08).

Na pozicijama Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u 2008. godini osigurat će se iznos od 100.000,00 kuna za osnivački polog Zaklade.

F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA

♦ Ciljevi:

- zaustaviti negativni trend i stvoriti pozitivan trend vitalnih procesa u Republici Hrvatskoj,
- podići razinu rodnosti,
- smanjiti smrtnost novorođenčadi, dojenčadi i djece,
- stvoriti pretpostavke za bolju i svima dostupnu zdravstvenu zaštitu, a posebice zdravstvenu zaštitu majke i djeteta,
- povećati kvalitetu zdravstvene skrbi za majke i djecu,
- poboljšati obuhvat i kvalitetu u području biološko-socijalnih i medicinskih činitelja koji djeluju na začecje, tijek trudnoće i uspješnosti poroda,
- poboljšati povezanost obitelji, stručnjaka i stručnih službi koje rade na zbrinjavanju djece,
- stvoriti pretpostavke za kvalitetno roditeljstvo.

1. Osnovati Povjerenstvo za praćenje uzroka smrtnosti djece

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i provesti istraživanje najčešćih uzroka smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece
2. izraditi prijedloge imenovanja članova Povjerenstva iz redova stručnog društva Hrvatskoga liječničkog zbora, nadležnih ministarstava i nevladinih organizacija
3. ustrojiti stručne timove Povjerenstva na regionalnoj razini (4 regionalna tima)

4. izraditi edukativne i medijske planove i programe djelovanja
5. izraditi smjernice za smanjenje smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece
6. izraditi godišnje izvješće Povjerenstva za praćenje uzroka smrtnosti djece

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi izradilo je analizu postojećeg stanja i istraživanje najčešćih uzroka smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece.

Smrtnost novorođenčadi i perinatalna smrtnost

U dobi od 0-6 dana umrlo je 60,4% dojenčadi (146 djece) od kojih je 33,9% umrlo u prva 24 sata života (82), a 26,5% u 1. - 6. danu (64). Još 10,7% (26) ih je umrlo u kasnom novorođenačkom razdoblju. Najveći broj nezrele novorođenčadi umre u prvom ili sljedećih nekoliko dana života (oko 75% umrle novorođenčadi).

Osim smrtnosti u novorođenačkom razdoblju (0-27 navršenih dana života), na koju se odnosi 71% svih dojenačkih smrti, posebice se prati i analizira perinatalna smrtnost, kao mjerilo kvalitete i provođenja antenatalne, partialne i novorođenačke skrbi. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku perinatalno je umrlo 332 djece ili 7,8/1.000 ukupno rođenih (u 2004. godini 317 ili 7,8/1.000 ukupno rođenih). Među perinatalno umrlima bilo je 186 mrtvorodenih (stopa mrtvorodenih 4,4) i 146 umrle novorođenčadi u dobi do sedam dana (stopa rane neonatalne smrtnosti 3,4). Vitalni statistički podaci se prikupljaju za sve živorođene neovisno o težini, a za mrtvorodne od najmanje 500 grama težine te s najmanje 22 navršena tjedna gestacije (preporuka SZO-a za nacionalne statistike). Međutim, međunarodne usporedbe u perinatalnoj smrtnosti provode se samo za rođene i perinatalno umrle porodne težine iznad 1.000 grama. Stoga je perinatalni mortalitet u 2005. godini, prema metodologiji SZO-a za međunarodne usporedbe, iznosio 6,4/1.000 rođenih ≥ 1.000 grama porodne težine. Prosjek Europske unije je 6,4/1.000 rođenih ≥ 1.000 grama porodne težine, a prije pristupa novih članica 2004. godine je bio 6,7/1.000 ukupno rođenih. Perinatalni mortalitet za sve rođene (≥ 500 grama porodne težine) je znatno viši i u 2005. godini je iznosio 8,7/1.000.

U 2005. godini raspon stopa perinatalne smrtnosti prema vitalno-statističkim podacima (koji se ne prate prema težinskim kriterijima poput podataka iz zdravstva), među županijama od 3,1 u Šibensko-kninskoj i 3,9 u Zadarskoj do 10,4 u Koprivničko-križevačkoj i Sisačko-moslavačkoj i 10,6 u Karlovačkoj. Najveći broj županija grupiran je oko hrvatskog prosjeka s odstupanjem $\pm 2,5\%$. Od uspostave županijskog teritorijalnog ustrojstva 1993. godine stalno su prisutne veće županijske i međuzupanijske godišnje oscilacije, na koje utječe veličina teritorijalnih jedinica, broj poroda i perinatalnih smrti, jer u županijama s malim brojem poroda svaki slučaj perinatalne smrti značajno utječe na visinu stope smrtnosti.

U 2006. godini, prema preliminarnim podacima iz hrvatskih rodilišta, ukupni perinatalni mortalitet za djecu ≥ 22 tjedna gestacije iznosi 8,3‰, a za rođene ≥ 28 tjedna gestacije 5,7‰. U odnosu na rođene porodne težine (PT) ≥ 500 g perinatalna smrtnost u 2006. godini je 8,2‰, rana neonatalna smrtnost 3,1‰, a fetalna 5,1‰. Prema osnovnom kriteriju za međunarodno izvješćivanje, na kojem se i temelje usporedbe među zemljama, a odnosi se na rođene iznad 1.000 grama porodne težine, neovisno o trajanju gestacije, u Hrvatskoj je ukupni perinatalni mortalitet za djecu ≥ 1.000 grama iznosio 5,2‰, od toga fetalni 3,4‰, a rani neonatalni 1,8‰. Zamjetno je poboljšanje u odnosu na vrijednosti u 2005. godini (perinatalna smrtnost 6,4‰, rana neonatalna 2,2‰, a fetalna 4,2‰), ali treba napomenuti da su sadašnje vrijednosti povrat na raniji trend pada smrtnosti (u 2004. godini za rođene ≥ 1.000 grama porodne težine perinatalna smrtnost je iznosila 5,8‰, od toga rana neonatalna 1,9‰, a fetalna 3,9‰).

U Hrvatskoj je u 2005. godini umrlo 242 dojenčadi (u 2004. godini 245 odnosno 6,1/1.000). Stopa dojenačke smrtnosti u Hrvatskoj je u 2005. godini iznosila 5,7/1.000 živorođenih, što je više od prosjeka EU (4,7 u 2004. godini), ali znatno niže od prosjeka cijele europske regije (8,5 u 2004. godini). Razlike među županijama su velike – od 2,2 u Zadarskoj i 3,3 u Krapinsko-zagorskoj do 8,0 u Karlovačkoj i 8,8 u Osječko-baranjskoj. Najčešći uzroci

ukupnih dojenačkih smrti su određena patološka stanja vezana uz trudnoću ili porod (stanja iz perinatalnog razdoblja u udjelu od 46,3%) i kongenitalne anomalije (35,5%), slijede i ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka, te simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo (4,1%), a svi ostali uzroci zajedno čine svega 10,0%. Od 242 umrle dojenčadi 2005. godine 58% ih je umrlo od 15 vodećih uzroka smrti. Među vodećim uzrocima se izdvajaju bolesti nastale kao posljedica nezrelosti (respiracijski distres, neonatalni aspiracijski sindrom) te vezano uz infekcije majke u trudnoći (korioamnionitis, genitourinarne infekcije) i druga patološka stanja koja su rezultirala preranim porodom i smrtnim ishodom. Od druge vodeće skupine uzroka dojenačkih smrti, kongenitalnih malformacija, možemo izdvojiti kao vodeće prirođene greške (malformacije aortalnih i mitralnih valvula), prirođenu dijafragmalnu herniju i kromosomopatije (sindrom Dawn, Edwards i Patau).

Kontinuirano smanjenje dojenačkih smrti je u zadnjih desetak godina u Hrvatskoj usporeno, jer je na uzroke vezane uz prerani porod i nezrelost ploda sve teže djelovati dostupnim medicinskim tehnologijama.

Smrtnost u dječjoj dobi

Smrtnost djece u dobi od 1-4 godine je niska – 23,23 u 2005. godini; 25,8/100.000 djece u 2004. godini. Struktura uzroka smrti upozorava da je više od pola ovih smrti bilo moguće izbjeći, jer su uzrokovane različitim vrstama nesreća (10/38 u 2005. godini te 17/44 u 2004. godini). Slična je struktura i u skupini djece u dobi od 5-9 godina starosti (12/31 u 2005. godini i 13/31 u 2004. godini). U dobi od 10-14 godina prevladavaju uzroci smrti od ozljeda u 37,14% (13/35) u 2005. godini te u 56,81% slučajeva (21/37) u 2004. godini. Osim ozljeda, među vodećim uzrocima smrti su malignomi i kongenitalne anomalije. Prema spolu nalazimo da je ukupna smrtnost veća u dječaka (28,49/100.000 u dobi od 1-14 godina) u odnosu na djevojčice (17/64/100.000), što se može pripisati većim stradavanjima dječaka od ozljeda. Treba napomenuti da je zabilježen kontinuirani trend snižavanja smrtnosti u dječjoj dobi (43,3/100.000 djece u 1990. godini; 31,5/100.000 u 1995. godini; 25/100.000 u 2000. godini; 18/100.000 u 2003. godini; 16,5/100.000 u 2004. godini; 15,6/100.000 u 2005. godini).

Smjernice za smanjenje smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece koje je Hrvatska izradila na državnom planu u okviru Milenijskih ciljeva

U okviru Milenijskih razvojnih ciljeva 4. i 5. definirane su aktivnosti na području perinatalne skrbi. Kao posebno važno područje kojim se postiže poboljšanje u perinatalnoj skrbi istaknuta je potreba za regionalizacijom perinatalne skrbi u tri razine. Perinatalna zdravstvena zaštita nema dovoljno potrebnih resursa, odnosno opreme i educiranih kadrova iz fetomaternalne medicine i neonatologa, a u svrhu nadzora perinatalnih ishoda potrebna su i sredstva za informatizaciju rodilišta.

Napomena: sve aktivnosti navedene mjere provode se kroz postojeće *Povjerenstvo za perinatologiju* koje je formirano i djeluje pri MZSS.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u kolovozu 2008. je uputilo dopis nadležnom ministarstvu za dopunu izvješća.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi izradilo je analizu postojećeg stanja i istraživanje najčešćih uzroka smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece.

Povjerenstvo za praćenje uzroka smrtnosti nije osnovano, ali u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi formirano je i djeluje *Povjerenstvo za perinatalnu medicinu* koje ima

savjetodavnu ulogu u svrhu provođenja mjera potrebnih za unapređenje perinatalne zaštite u Republici Hrvatskoj.

U nadležnosti Povjerenstva za perinatalnu medicinu je i praćenje uzroka smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece.

Smrtnost novorođenčadi i perinatalna smrtnost

Najveći broj novorođenčadi (0-27 dana života) umre u prvom ili sljedećih nekoliko dana života - 81% umrle novorođenčadi. U dobi 0-6 dana umrlo je 58,1% dojenčadi (136 djece) od kojih je 31,2% umrlo u prva 24 sata života (73), a 26,9% u 1.-6. danu (63). Još 13,2% (31) ih je umrlo u kasnom novorođenačkom razdoblju, a svega 28,6% (67) od 2. mjeseca do navršene prve godine. Budući da su uzroci ovih smrti najviše vezani uz posljedice nezrelosti, posebice se prati i analizira perinatalna smrtnost, kao mjerilo kvalitete i provođenja antenatalne, partalne i novorođenačke skrbi.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku perinatalno je umrlo 296 djece ili 7,0/1.000 ukupno rođenih (u 2006. godini 313 ili 7,5/1.000 ukupno rođenih). Među perinatalno umrlima bilo je 160 mrtvorodenih (stopa mrtvorodenja 3,8) i 136 umrle novorođenčadi u dobi do sedam dana (stopa rane neonatalne smrtnosti 3,2). Vitalnostatistički podatci se prikupljaju za sve živorođene neovisno o težini, a za mrtvorodne od najmanje 500 grama težine te s najmanje 22 navršena tjedna gestacije (preporuka SZO-a za nacionalne statistike). Međutim, međunarodne usporedbe u perinatalnoj smrtnosti provode se samo za rođene i perinatalno umrle porodne težine iznad 1.000 grama. Stoga je perinatalni mortalitet u 2007. godini, prema metodologiji SZO-a za međunarodne usporedbe, iznosio 4,9/1.000 rođenih. Prosjek Europske unije za istu težinsku skupinu u 2007. godini iznosi 6,1/1.000 rođenih ≥ 1.000 grama porodne težine, a Europske regije 7,8/1.000 ukupno rođenih.

U 2007. godini je raspon stopa perinatalne smrtnosti prema vitalno-statističkim podacima (koji se ne prate prema težinskim kriterijima poput podataka iz zdravstva), među županijama od 4,1 u Varaždinskoj i 4,7 u Virovitičko-podravskoj do 10,6 u Brodsko-posavskoj i 20,8 u Ličko-senjskoj županiji. Najveći broj županija grupiran je oko hrvatskog prosjeka s odstupanjem $\pm 2,5\%$. Od uspostave županijskog teritorijalnog ustrojstva 1993. godine stalno su prisutne veće županijske i međužupanijske godišnje oscilacije, na koje utječe veličina teritorijalnih jedinica, broj poroda i perinatalnih smrti, jer u županijama s malim brojem poroda svaki slučaj perinatalne smrti značajno utječe na visinu stope smrtnosti.

U 2008. godini, prema preliminarnim podacima iz hrvatskih rodilišta, ukupni perinatalni mortalitet za djecu ≥ 22 tjedna gestacije iznosio 7,02‰ (u 2007. godini 7,9‰), a za rođene ≥ 28 tjedana gestacije 4,56‰ (u 2007. godini 5,5‰). U ukupnom perinatalnom mortalitetu rana neonatalna smrtnost je iznosila 2,36‰, a fetalna 4,66‰.

U odnosu na rođene porodne težine (PT) ≥ 500 g perinatalna smrtnost u 2008. je 6,84‰ (u 2007. godini 7,8‰), rana neonatalna 2,28‰ (iznosila je u 2007. godini 3,17‰), a fetalna 4,57‰ (iznosila je u 2007. godini 4,66‰). Prema osnovnom kriteriju za međunarodno izvješćivanje na kojem se i temelje usporedbe među zemljama, a odnosi se na rođene iznad 1000 grama porodne težine, neovisno o trajanju gestacije, u Hrvatskoj je ukupni perinatalni mortalitet za djecu ≥ 1000 grama iznosio 4,38‰, od toga fetalni 3,28‰, a rani neonatalni 1,1‰. Bilježi se poboljšanje u odnosu na vrijednosti u 2007. godini (perinatalna smrtnost za djecu porodne težine ≥ 1000 g 4,9‰, rana neonatalna 1,8‰, a fetalna 3,1‰).

Smrtnost dojenčadi

U Hrvatskoj je u 2007. godini umrlo 234 dojenčadi ili 5,6/1.000 živorođenih (u 2006. godini 215 odnosno 5,2/1.000), što je nešto više od prosjeka Europske unije (4,8 u 2006. godini), ali znatno niže od prosjeka cijele Europske Regije (7,3 u 2006. godini). Razlike među

županijama su velike: od 2,6 u Koprivničko-križevačkoj i 3,5 u Karlovačkoj i Varaždinskoj, do 9,9 u Međimurskoj i 13,2 u Ličko-senjskoj.

Najčešći uzroci ukupnih dojenačkih smrti su određena patološka stanja vezana uz trudnoću ili porod (stanja iz perinatalnog razdoblja u udjelu od 54,3%) i kongenitalne anomalije (30,8%), slijede simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo (4,7%), te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (2,1%), a svi ostali uzroci zajedno čine 8,1%. Od 234 umrle dojenčadi 2007. godine 121 odnosno 51,7% ih je umrlo od 10 vodećih uzroka smrti. Među vodećim uzrocima se izdvajaju bolesti nastale kao posljedice kratkog trajanja gestacije i nezrelosti, a najčešće vezano uz komplikacije majke u trudnoći (upalne i druge patološke promjene posteljice). Od druge vodeće skupine uzroka dojenačkih smrti, kongenitalnih malformacija, možemo izdvojiti kao vodeće kromosomopatije (sindrome Edwards i Patau) i prirodenu dijafragmalnu herniju.

Kontinuirano smanjenje dojenačkih smrti je u zadnjih desetak godina u Hrvatskoj usporeno, jer je na uzroke vezane uz prerani porod i nezrelost ploda sve teže djelovati dostupnim medicinskim tehnologijama.

Smrtnost u dječjoj dobi

Smrtnost djece u dobi 1-4 godine je niska: 21,45 u 2007. godini; 23,82 u 2006. godini; 23,23/100.000 djece u 2005. godini. Struktura uzroka smrti upozorava da je više od pola ovih smrti bilo moguće izbjeći, jer su uzrokovane različitim vrstama nesreća (16/35 u 2007. godini; 12/39 u 2006. godini te 10/38 u 2005. godini). Slična je struktura i u skupini djece u dobi 5-9 godina starosti (12/33 u 2007. godini; 13/33 u 2006. godini i 12/31 u 2005. godini). U dobi 10-14 godina prevladavaju uzroci smrti od ozljeda u 56,25% (18/32) u 2007. godini, 42,42% (14/33) u 2006. godini te u 37,14% slučajeva (13/35) u 2005. godini. Osim ozljeda, među vodećim uzrocima smrti su malignomi i kongenitalne anomalije. Prema spolu, ukupna smrtnost je veća u dječaka (17,48/100.000 u dobi 1-14 godina) u odnosu na djevojčice (13,30/100.000), što se može pripisati većim stradavanjima dječaka od ozljeda. *Treba napomenuti da je zabilježen kontinuirani trend snižavanja smrtnosti u dječjoj dobi.*

Smjernice za smanjenje smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece je Hrvatska izradila na državnom planu u okviru Milenijskih ciljeva. U okviru Milenijskih razvojnih ciljeva 4. i 5. definirane su aktivnosti na području perinatalne skrbi. Kao posebno važno područje, kojim se postiže poboljšanje u perinatalnoj skrbi, istaknuta je potreba za regionalizacijom perinatalne skrbi u tri razine.

Napomena: sve aktivnosti navedene mjere provode se kroz postojeće *Povjerenstvo za perinatologiju* koje je formirano i djeluje pri Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

2. Osigurati smanjivanje broja prijevremeno rođene djece i djece niske porođajne težine

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu broja prijevremeno rođene djece i djece niske porođajne težine
2. izraditi plan i program prevencije
3. izraditi plan i program sustavnog praćenja i zdravstvenog nadzora prijevremeno rođene djece i djece niske porođajne težine

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Udio prijevremeno rođene djece, od kojih je i najviše onih s niskom porođajnom težinom, ispod 2500 grama, je već desetak godina isti i iznosi oko 5%. U 2006. godini, prema preliminarnim podacima iz hrvatskih rodilišta registrirano je 2.142 ukupno rođenih <2500 grama koji čine 5,1% svih rođenih. Međutim, u toj skupini rođenih je najveća smrtnost, jer djeca niske porodne težine čine 73,6% svih perinatalno umrlih. Smrtnost u prvih sedam dana života prema pojedinim težinskim skupinama je: za PT 500-999 g 48,2%, u skupini živorođenih 1000-1499 g 10,1%, u skupini 1500-1999 g je 3,04%, u skupini PT 2000-2499 g je 0,78% i 0,09% u živorođenih \geq 2500 g porodne težine. Pozitivni pomaci, koje smo u Hrvatskoj postigli u najnižoj težinskoj skupini, sigurno bi bili i bolji kad bi se realizirala predložena regionalizacija perinatalne zaštite i provodio transport „in utero“ i ugroženog novorođenčeta „k sebi“, a prema definiranim prijedlozima struke. Pomak u granicama preživljavanja ovisi o tome koliko će djece biti rođeno izvan rodilišta III razine gdje im nije moguće pružiti odgovarajuću skrb.

Iako na perinatalni mortalitet utječe niz isprepletenih činitelja, od onih socijalne i gospodarske naravi do bioloških, smatra se da dobra antenatalna skrb, koja podrazumijeva odgovarajući broj pregleda u trudnoći i kvalitetu pregleda, sigurno može utjecati na tijek i ishod trudnoće. Prema rodilišnim podacima, udio roditelja s nekontroliranom ili nedovoljno kontroliranom trudnoćom je 4,25% među svim roditeljama, od toga ih je 2,59% s potpuno nekontroliranom trudnoćom, a 1,66% s 1-2 pregleda u trudnoći. Značajan pokazatelj antenatalne skrbi je i vrijeme prvog pregleda u trudnoći koje bi u dobro kontroliranim trudnoćama, prema Programu mjera zdravstvene zaštite, trebalo biti do 10. tjedna trudnoće. U 2005. godini je više od 32% roditelja bilo na prvom pregledu do 8. tjedna trudnoće, a 39% od 9. do 12. tjedna trudnoće, što pokazuje da je najveći udio roditelja bio obuhvaćen antenatalnom skrbi već vrlo rano u trudnoći.

Elementi strategije unaprjeđenja perinatalne skrbi, koji mogu pridonijeti smanjenju smrtnosti prijevremeno rođene djece, posebice onih s izrazito i vrlo niskom porođnom težinom (do 1500 grama):

1. antenatalna zaštita prema Programu mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“, broj 121/06)
2. regionalizacija perinatalne skrbi u tri razine
3. razvoj neonatološke skrbi (jedinica za intenzivnu njegu i liječenje)
4. edukacija na razini određenih subspecijalizacija (fetomaternalna medicina i neonatologija)
5. evaluacija skrbi – praćenje skrbi prema razinama uvođenjem perinatalnog informacijskog sustava i provođenjem analiza stanja na razini rodilišta, županija i države.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Analiza postojećeg stanja

Udio prijevremeno rođene djece od kojih je i najviše onih s niskom porođnom težinom, ispod 2500 grama, je već desetak godina isti i iznosi oko 5%. Prema preliminarnim podacima iz mjesečnih izvješća rodilišta, u 2008. godini, registrirano je 2.171 ukupno rođenih <2500g koji čine 4,93% svih rođenih. Međutim, u toj skupini rođenih je najveća smrtnost, jer djeca niske porodne težine čine 74,0% svih perinatalno umrlih. Smrtnost u prvih sedam dana života prema pojedinim težinskim skupinama je: za PT 500-999g 36,6%, u skupini živorođenih 1000-1499g 6,06%, u skupini 1500-1999g 1,8%, u skupini PT 2000-2499g 0,23% i 0,06% u živorođenih \geq 2500g porodne težine. Pozitivni pomaci, koje smo u Hrvatskoj postigli u najnižoj težinskoj skupini, sigurno bi bili znatno bolji ukoliko bi se realizirala predložena regionalizacija perinatalne zaštite i provodio transport „in utero“ i ugroženog novorođenčeta „k sebi“, a prema definiranim prijedlozima struke. Pomak u granicama preživljavanja ovisi o tome koliko će djece biti rođeno izvan rodilišta III. razine gdje im nije moguće pružiti odgovarajuću skrb.

Iako na perinatalni mortalitet utječe niz isprepletenih činitelja, od onih socijalne i gospodarske naravi do bioloških, smatra se da dobra antenatalna skrb, koja podrazumijeva odgovarajući broj pregleda u trudnoći i kvalitetu pregleda, sigurno može utjecati na tijek i ishod trudnoće. Prema rodilišnim podacima u 2007. godini, udio roditelja s nekontroliranom ili nedovoljno kontroliranom trudnoćom (0-2 pregleda u trudnoći) je 4,8%, od toga ih je 3,25% s potpuno nekontroliranom trudnoćom (1.356), a 1,6% s 1-2 pregleda u trudnoći (651 roditelja). Najviše je roditelja (61,8%) s optimalnom antenatalnom skrbi odnosno standardnim brojem pregleda u trudnoći (9 i više pregleda, prema preporuci struke i Programu mjera zdravstvene zaštite).

Elementi strategije unaprjeđenja perinatalne skrbi koji mogu pridonijeti smanjenju smrtnosti prijevremeno rođene djece, posebice one s izrazito i vrlo niskom porodnom težinom (do 1500 grama):

1. Antenatalna zaštita prema Programu mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 121/06)
2. Regionalizacija perinatalne skrbi u tri razine
3. Razvoj neonatološke skrbi (jedinica za intenzivnu njegu i liječenje)
4. Edukacija na razini određenih subspecijalizacija (fetomaternalna medicina i neonatologija)
5. Evaluacija skrbi - praćenje skrbi prema razinama uvođenjem perinatalnog informacijskog sustava i provođenjem analiza stanja na razini rodilišta, županija i države.

3. Provoditi preventivne mjere koje će pridonijeti snižavanju broja nasilnih smrti, invaliditeta djece i mladih

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu uzroka nasilnih smrti i invaliditeta
2. izraditi plan i program preventivnih mjera za smanjenje broja nasilnih smrti i invaliditeta
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. i 2008. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi sudjeluje u realizaciji projekta Centra za krizne situacije, Zagreb, pod nazivom „Rano prepoznavanje simptoma i rizičnog ponašanja kod djece i mladeži“. Svrha ovog projekta je definiranje podloge za izradu Nacionalnog programa prevencije samoubojstava.

Aktivnosti na projektu, koji će se provoditi tijekom školske godine 2008./2009., su edukativne radionice i seminari u zdravstvenim, prosvjetnim i visokoškolskim ustanovama u pojedinom većim regionalnim središtima u Republici Hrvatskoj.

Cilj projekta je održavanjem seminara i edukativnih radionica, te podjelom tiskanog i edukativnog materijala u elektronskom obliku povećati osposobljenost u ranom prepoznavanju depresivnih simptoma i rizika suicidalnog ponašanja svih stručnjaka na području zaštite mentalnog zdravlja djece, budući da rezultati novijih evaluacija preventivnih intervencija ne pokazuju važnost uloge samo zdravstvenih djelatnika, već i osoba iz djetetove okoline, nastavnika i drugih stručnjaka u školama.

Vežano uz preventivne mjere, koje pridonose smanjenju broja invaliditeta kod djece, u rodilištima Republike Hrvatske od 2002. godine uspješno se provodi probir novorođenčadi na oštećenje sluha. Ovaj probir provodi se temeljem u svijetu prihvaćenog stručnog stava kako se jedino sveobuhvatnim probirom novorođenčadi na oštećenje sluha može pravovremeno otkriti prirođeno oštećenje sluha koje ubrajamo u jedno od najčešćih prirođenih oštećenja

uopće. Prije uvođenja ovog probira, prosječna dob otkrivanja oštećenja sluha bila je dob od 2 do 3 godine. Sva rodilišta opremljena su aparatima za provjeru sluha. Sekundarni centri probira nalaze se u regionalnim centrima u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. U slučaju i dalje pozitivnog nalaza, slijedi audiološka obrada i, ovisno o nalazu, rehabilitacija. Probirom se stječu preduvjeti za što ranije otkrivanje oštećenja sluha, a time i mogućnosti pravovremene terapije i rehabilitacije koja dovodi do smanjenja invaliditeta.

Nadalje, prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo razvidan je porast smrtnosti od ozljeda koje pripadaju izbjegljivim uzrocima smrti. S tim u svezi, u studenom 2008. godine održan je tečaj trajne medicinske izobrazbe u Školi narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom „Nesreće u djece“. U rješavanju problema ključnu ulogu ima segment zdravstva koji se očituje kroz provedbu preventivnih mjera, provedbu relevantne zdravstvene edukacije, te kroz nezamjenjivu ulogu u skupljanju podataka, analizi rizičnih čimbenika i usklađivanju drugih sektora s ciljem prevencije nesreća.

4. Osigurati uvjete za ujednačenu perinatalnu skrb u županijama i velikim gradovima

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu stanja perinatalne zaštite u Republici Hrvatskoj
2. izraditi prijedlog mjera za ujednačavanje perinatalne skrbi u županijama i velikim gradovima

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Objedinjavanje podataka za ovu mjeru je u tijeku te će se iskazati u narednom razdoblju.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Šibenik

U razdoblju od 19. – 21. lipnja 2008. godine u Gradu je održan 20. jubilarni Simpozij socijalne pedijatrije s temama „Utjecaj prehrane na rani razvoj djeteta“ i „Prevencija nesreća u djece“.

Od 2006. godine u Gradu se održava Internacionalna pedijatrijska ljetna škola koja obuhvaća stručnjake iz cijele Europe.

Organizatori su Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju, Društvo patronažnih sestara, Dječji odjel Opće bolnice Šibenik, Referentni centar za praćenje rasta i razvoja djece Ministarstva zdravstva u Klinici za dječje bolesti Zagreb, UNICEF Ured u Republici Hrvatskoj, a pokrovitelji su Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Grad Šibenik.

5. Osigurati sustavnu i cjelovitu provedbu programa „Rodilišta – prijatelji djece“

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo

♦ Aktivnosti:

1. osigurati uvjete koji pridonose suvremenim metodama humanizacije bolničkog liječenja
2. uskladiti kriterije i donijeti smjernice za sustavnu i cjelovitu provedbu programa „Rodilišta – prijatelji djece“

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

U skladu s trajnim opredjeljenjem Vlade Republike Hrvatske usmjerenom prema ostvarivanju najveće moguće dobrobiti za djecu, koje je izraženo kroz Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006.-2012. godine, kao i u skladu s globalnom inicijativom Svjetske zdravstvene organizacije za humanizaciju rodilišta, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Ured UNICEF-a za Hrvatsku zajednički su pokrenuli primjenu programa „Rodilišta-prijatelji djece“.

Cilj ovog programa je da svako dijete u Hrvatskoj bude rođeno u rodilištu koje osigurava najbolju moguću podršku majci i djetetu u prvim danima, te da svaka majka iz rodilišta izađe sa znanjem i željom da svom djetetu osigura najbolju moguću skrb na početku života.

Program „Rodilišta-prijatelji djece“ globalna je inicijativa Svjetske zdravstvene organizacije i UNICEF-a s početka 90-tih godina. Do danas je u svijetu 20.000 rodilišta dobilo prestižni naslov „Rodilište-prijatelj djece“. Radi se o standardnom i podrobno definiranom programu koji sadržava „deset koraka do uspješnog dojenja“. Uz navedeno, programom je određen i sadržaj izobrazbe svih zaposlenika te su propisani postupci i kriteriji za procjenu rodilišta. Rodilišta koja primjenjuju te kriterije, nakon provedenog ocjenjivanja od strane posebno educiranog tima ocjenjivača, stječu pravo na prestižni naziv „Rodilište-prijatelj djece“. Ona rodilišta koja su ranije stekla takvo priznanje trebaju proći postupak ponovne procjene kako bi potvrdila da i dalje rade na isti način.

U cilju osiguranja i usklađivanja sustavne i cjelovite provedbe programa „Rodilišta-prijatelji djece“ svim je rodilištima dostavljen primjerak Upitnika za samoocjenjivanje temeljem kojeg će se pristupiti procjeni rodilišta.

Slijedom navedenoga u ožujku 2007. godine održan je i tečaj izobrazbe za sve koordinatore kojem su nazočili predstavnici svih rodilišta u Hrvatskoj.

Humanizacija odnosa prema roditeljima i djeci civilizacijski je izazov, a poticanje dojenja zalag je zdravlja budućih naraštaja.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi formiralo je Nacionalno povjerenstvo za promicanje dojenja, koje je pristupilo izradi Nacionalnog programa, a također i prijedloga Zakona o zaštiti i promicanju dojenja u Republici Hrvatskoj. Dio članova Nacionalnog povjerenstva ujedno su i članovi projektnog tima za provođenje UNICEF-ovog programa „Rodilišta – prijatelji djece“.

Tijekom 2007. ministar zdravstva je, dopisom upućenim rodilištima, ukinuo obvezu distribucije poklon paketa „Sretna beba“, koji je zbog kršenja Međunarodnog pravilnika o reklamiranju nadomjestaka za majčino mlijeko bio izrazita prepreka hrvatskim rodilištima da steknu naziv „Rodilište-prijatelj djece“. U novom mandatnom razdoblju UNICEF-a u RH usvojen je i program pod nazivom „Rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo“ u kojem je poseban naglasak stavljen na početak života djeteta, prije svega na rodilišta, provođenjem inicijative „Rodilišta – prijatelji djece“. Značaj navedenog programa u Hrvatskoj može se promatrati s dva aspekta: prvo, kroz aktivnosti u podršci i zaštiti dojenja, koje je najbolji način prehrane dojenčadi i drugo, kroz zalaganje za humanije uvjete boravka djece u rodilištima provođenjem programa „Deset koraka prema uspješnom dojenju“. To prije svega podrazumijeva da se djeca nakon poroda ne odvajaju od majki nego da majke i djeca ostaju i borave u istoj sobi 24 sata dnevno („rooming-in“). Time se osigurava stalna veza i kontakt majke i djeteta, i stvaranje rane privrženosti („early attachment“), kao pretpostavke primjerenog emocionalnog razvoja djeteta.

Tijekom 2008. godine nastavljaju se aktivnosti usmjere prije svega prema rodilištima u cilju realizacije programa „Rodilište – prijatelj djece“. U tom smislu izvršeni su sljedeći zadatci:

a) *izvidi* – u okviru programa promicanja dojenja u Hrvatskoj posebno je educiran ocjenjivački tim, koji je pored svoje osnovne zadaće ocjenjivanja rodilišta u provedbi „Deset koraka prema uspješnom dojenju“, angažiran i za povremene izvide u rodilištima s ciljem poticaja i pomoći u promicanju dojenja,

b) *ocjenjivanje rodilišta* - tijekom prve polovice 2008. godine 6 rodilišta je ocijenjeno i nakon toga su dobili naziv „Rodilište – prijatelj djece“: *Dubrovnik, Sinj, Gospić, Đakovo, Koprivnica, Pula.*

Potrebno je naglasiti da je unatrag godine dana učinjen značajni napredak u svim rodilištima.

Edukacija osoblja u rodilištima u okviru programa „Rodilišta – prijatelji djece“

U programu „Deset koraka prema uspješnom dojenju“ veliki značaj pridaje se edukaciji za vrijeme trudnoće, tijekom boravaka u rodilištu i podršci nakon dolaska kući. Jedan od najvažnijih koraka predstavlja i edukacija zdravstvenog osoblja i obveza da svi djelatnici u rodilištima završe edukaciju o podršci, zaštiti i promicanju dojenja. Zbog toga je na ovo područje stavljen poseban naglasak, jer bez suvremenih stručno-znanstvenih stavova nije moguće na odgovarajući način podržavati dojenje.

Tijekom osam mjeseci 2008. godine provedena je edukacija u ukupno 14 rodilišta u Republici Hrvatskoj, a još u 7 se edukacija provodi uz manje ili veće poteškoće.

Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave

Grad Zabok

Rodilište Opće bolnice Zabok nosi naslov „Rodilište – prijatelj djece“.

Grad Rijeka

Kontinuirano se radi na osiguranju uvjeta KBC-u Rijeka, Klinike za ginekologiju i porodništvo koje pridonose održavanju naziva „Rodilište – prijatelj djece“.

Grad Zagreb

Opća bolnica „Sveti duh“ krajem 2007. godine dobila je prestižan status „Rodilište – prijatelj djece“. Cilj projekta „Zajedno od početka“ je unaprijediti brigu o novorođenčadi već od rodilišta, poticanje privrženosti između majke i djeteta, naročito u prvoj godini života.

Nastavljeno je s provedbom projekta „Deset koraka do uspješnog dojenja“, koji su dio šireg cilja stvaranja rodilišta koja su prijateljski naklonjena majkama i novorođenoj djeci. Također ova bolnica nastavlja raditi na unapređenju zdravstvene skrbi o majkama i djeci, kako bi zadržala status „Rodilište – prijatelj djece“ kojega je dodijelio UNICEF.

6. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu skrb za majke i djecu

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja zdravstvene skrbi za majke i djecu
2. izraditi plan i program sustavnog praćenja i zdravstvenog nadzora svih majki (u vrijeme trudnoće, porođaja i nakon porođaja) i djece (posebice rizične djece)

3. provoditi mjere stimulacije i habitacije u ranoj dojenačkoj dobi radi optimalnog razvoja djeteta
4. unaprijediti opremu, kadar i uvjete u zdravstvenim ustanovama

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Aktivnosti navedene mjere provode se kroz redovite aktivnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, kontinuirano i prema planu Ministarstva.

Mjere promicanja zdravlja i prevencije bolesti

Sistematski pregledi dojenčeta u dobi 1-2 mjeseca

- otvaranje kartona (zdravstvenog i cjepnog); kratka obiteljska anamneza (kronične i nasljedne bolesti; raniji porodi; podaci o ovoj trudnoći i porodu); prehrana djeteta i podaci o dotadašnjem zdravstvenom stanju
 - antropometrijska mjerenja: tjelesna težina, duljina, opseg glave, tjelesna temperatura
 - opći pregled po sustavima (koža i sluznica, glava, vrat, prsni koš, pluća i srce, abdomen, spolovilo, ekstremiteti i kukovi), posebno osvrst na eventualne anomalije, oštećenja ili odstupanja za dob
 - psihomotorni *skrining*
 - upućivanje na ultrazvučni pregled kukova, po indikaciji
 - upućivanje na ultrazvučni pregled mozga – u nedonošene novorođenčadi (35 i manje tjedana gestacije) te druge novorođenčadi s perinatalnim čimbenicima rizika
 - provjera sluha dojenčadi koja su bila pozitivna na prvom stupnju probira u rodilištu ili one dojenčadi koja prvi stupanj probira nisu prošla iz bilo kojih razloga
 - BCG i izdavanje iskaznice imunizacije – u slučajevima u kojima nisu provedeni u rodilištu
 - proba inhibicije za *skrining* fenilketonurije te kapilarne krvi za TSH test, odnosno *skrining* na kongenitalnu hipotireozu – u slučajevima u kojima nisu provedeni u rodilištu
 - profilaksa rahitisa
 - profilaksa anemije u prematurusa i prema drugim određenim indikacijama
 - savjeti o njezi i prehrani
 - unošenje podataka u zdravstvenu dokumentaciju
- Izvršitelji: izabrani tim primarne zdravstvene zaštite

Sistematski pregled dojenčeta u dobi 3-4 mjeseca

Utvrđivanje i praćenje zdravstvenih potreba:

- anamneza o zdravlju u proteklom razdoblju – kao i u prethodnom sistematskom pregledu
 - antropometrijska mjerenja
 - opći pregled po sustavima
 - psihomotorni *skrining*
 - *skrining* vida
 - neurološki *skrining* – asimetrija, refleksi: hvatanje šake, hvatanje stopala, automatskog hoda
 - cijepljenje prema kalendaru cijepljenja (uz prethodno mjerenje temperature) i unošenje podataka u cjepni karton i iskaznicu imunizacije
 - savjet o njezi i prehrani
 - unošenje podataka u zdravstvenu dokumentaciju
- Izvršitelji: izabrani tim primarne zdravstvene zaštite

Sistematski pregled dojenčeta u dobi 6-7 mjeseca

Utvrđivanje i praćenje zdravstvenih potreba:

- anamneza u zdravlju u proteklom razdoblju – kao i u prethodnom sistematskom pregledu
 - antropometrijska mjerenja
 - opći pregled po sustavima + krvna slika (CKS iz kapilarne krvi)
 - psihomotorni *skining*
 - cijepljenje – podaci o dosadašnjem cijepljenju; cijepljenje ili docjepljivanje (uz prethodni pregled i mjerenje tjelesne temperature) – prema cjepnom kartonu i kalendaru cijepljenja; unošenje podataka u cjepni karton i iskaznicu imunizacije
 - savjet o njezi i prehrani
 - unošenje podataka u zdravstvenu dokumentaciju
- Izvršitelji: izabrani tim primarne zdravstvene zaštite

Sistematski pregled dojenčeta u dobi 9-10 mjeseca

Utvrđivanje i praćenje zdravstvenih potreba:

- anamneza o zdravlju u proteklom razdoblju – kao i u prethodnom sistematskom pregledu
- antropometrijska mjerenja
- opći pregled po sustavima + denticija
- psihomotorni *skining*
- kontrola provedene primovakcinacije
- savjet o njezi i prehrani
- unošenje podataka u zdravstvenu dokumentaciju

Izvršitelji: izabrani tim primarne zdravstvene zaštite

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Programom mjera za djelatnost zdravstvene zaštite žena obuhvaćena je perinatalna zaštita kroz provedbu mjera antenatalne skrbi, zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja trudnice, sistematskih i kontrolnih pregleda trudnice, praćenje rizične trudnoće, partialnu skrb, stručnu pomoć pri porodu i prijevozu do rođilišta, te kroz postpartalnu skrb.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Čazma

Redovito se organiziraju tečajevi za trudnice, te su organizirane redovite grupe za potporu dojenja. Sve više osoba uključuje se u navedene programe.

Provodi se medijska kampanja kako bi se što veći broj osoba uključio u navedene programe.

Grad Rijeka

Osigurana su sredstva za adaptaciju prostora namijenjenog cjelodnevnom boravku roditelja bolesne djece na Klinici za dječje bolesti KBC-a Rijeka.

Osigurana su sredstva za adaptaciju Klinike za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata KBC-a Rijeka, prostora u kojem borave djeca.

Osigurana su sredstva za nabavu ginekološke opreme za potrebe Doma zdravlja Primorsko-goranske županije.

Sufinancirana su radionice na temu porođaja u vodi u organizaciji Hrvatske udruge primalja.

Sufinanciran je Međunarodni znanstveni i stručni skup pod nazivom "Različiti pristupi u ranoj dijagnostici i (re)habilitaciji" u organizaciji Dnevnog centra za rehabilitaciju Slava Raškaj Rijeka.

Sufinanciran je 1. simpozij medicinskih sestara zdravstvene njege u kući s međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji Udruge medicinskih sestara zdravstvene njege u kući.

Za sve navedene aktivnosti u 2008. godini utrošeno je ukupno 249.260,80 kuna.

Općina Lovran

Općina je u 2008. godini utrošila 6.350,21 kuna kako bi osigurala potrebna cjepiva za djecu.

Grad Zagreb

U svrhu poboljšanja uvjeta rada odjela za ženske bolesti i porode Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba donijelo je Zaključak o korištenju sredstava u iznosu od 150.000,00 kuna (planirano/utrošeno), za potrebe sufinanciranja obnove Zavoda za ginekološku onkologiju Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra i Medicinskog fakulteta u Zagrebu, Petrova 13.

Osim toga, Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba donijelo je zaključak o korištenju sredstava u iznosu od 42.517,00 kuna radi kupnje opreme za održavanje tečajeva poroda i porodničkih operacija u Općoj bolnici Sveti Duh.

7. Osnivati centre za planiranje obitelji i reproduksijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. provoditi edukaciju stručnjaka
3. ustrojiti centre za planiranje obitelji i reproduksijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama i poticanje razvoja mreže centara
4. ujednačiti standarde antenatalne skrbi, smanjenja perinatalnog i maternalnog mortaliteta i morbiditeta
5. pružati stručnu potporu, informirati i educirati buduće roditelje (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete)

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Dva su projekta u tijeku realizacije „Održavanje tečajeva za trudnice“ i „Savjetovalište za mlade“. Za navedene projekte obavljene su pripremne aktivnosti, informirani su zdravstveni djelatnici koji će sudjelovati u provedbi na razini bolnica i klinika te je i imenovana nacionalna koordinatorica – dr. sc. Vesna Elveđi Gašparović, specijalist ginekologije i opstetricije.

Provedba aktivnosti *Ustrojiti centre za planiranje obitelji i reproduksijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama i poticanje razvoja mreže centara* – kontinuirano, te *Ujednačiti standarde antenatalne skrbi, smanjenja perinatalnog i maternalnog mortaliteta i morbiditeta* – prema godišnjem planu i programu nadležnog ministarstva, provodi se u suradnji s KBC Petrova kroz projekte: „Tečajevi za trudnice“ i „Savjetovalište za mlade“ (standardizirani tečajevi se provode u svim bolnicama, nacionalna koordinatorica dr. V. Elveđi Gašparović).

Dodatno:

Dotisak priručnika: „Dobro je znati prije, za vrijeme i nakon poroda“ u nakladi od 10.000 primjeraka (5.000 priručnika ustupljeno je KBC Petrova).

Stručna potpora, informiranje i educiranje budućih roditelja (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete) provodi se kontinuirano, kroz redovite aktivnosti *Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi*, a *Ministarstvo obitelji, branitelja i*

međugeneracijske solidarnosti kroz natječaje sufinancira projekte organizacija civilnog društva iz ovog područja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

U *Gradu Zaboku* postoje savjetovišta pri ambulantama i domovima zdravlja.

Grad Rijeka pruža financijsku potporu održavanju tečajeva za psihofizičku pripremu trudnica za porod u organizaciji Klinike za ginekologiju i porodništvo KBC-a Rijeka te Patronažne zdravstvene zaštite Doma zdravlja PGŽ, Ispostava Rijeka. Grad ulaže sredstva u uređenje prostora i nabavu opreme za zdravstvene ustanove koje pružaju usluge majkama i djeci; uz pomoć financijskih sredstava Grada sanirana je zgrada Klinike za ginekologiju i porodništvo KBC Rijeka te je nabavljena sljedeća oprema: aparat za automatsku kariotipizaciju, tri laboratorijska mikroskopa za citoskrinere, inkubator te oprema za obavljanje potrebnih prenatalnih citogenih testova i testova probira za najučestalije malformacije ploda.

Grad Zagreb osnivač je Centra za zdravlje žena pri Općoj bolnici Sveti Duh (savjetovanje, planiranje obitelji, besplatni pregledi i dr.), u sklopu kojeg je opremljena posebna ambulanta za žene s invaliditetom. Planirano je osnivanje centara za planiranje obitelji pri svim postojećim klinikama u gradu, uz edukaciju stručnjaka.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Programom mjera za djelatnost zdravstvene zaštite žena obuhvaćeno je i planiranje obitelji koje uključuje promicanje reproduktivnog zdravlja, zdravstveni odgoj i prosvjećivanje stanovništva s metodama planiranja obitelji, suzbijanje i liječenje steriliteta.

Sukladno Nacionalnoj populacijskoj politici, Klinika za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Zagreb, nositelj je niza projekata za unapređenje perinatalne skrbi i zaustavljanje daljnjeg pada nataliteta u našoj zemlji. Za nacionalnog koordinатора provedbe projekata imenovana je dr. sc. Vesna Elveđi Gašparović, specijalist ginekologije i opstetricije. Tečaj za trudnice provodi se u većini bolnica. Napisan je i tiskan priručnik koji se po završetku tečaja dijeli svim polaznicima u ustanovama gdje se tečaj provodi, te se na taj način nastoji motivirati buduće roditelje.

Dodatno:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u svrhu edukacije stručnjaka sufinanciralo je projekt Hrvatskog liječničkog zbora: Standardizacija i provođenje „Tečaja za trudnice“ u Republici Hrvatskoj (2008. godina: 100.000,00 kuna).

Stručna potpora, informiranje i educiranje budućih roditelja (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete) provodi se kontinuirano, kroz redovite aktivnosti *Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi*, a *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* kroz natječaje sufinancira projekte organizacija civilnog društva iz ovog područja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vukovarsko-srijemska županija

U sklopu Opće bolnice Vinkovci na Odjelu za ženske bolesti i porodništvo pod pokroviteljstvom Opće bolnice Vinkovci kontinuirano se provode tečajevi za trudnice. Godišnje se na navedenom bolničkom odjelu obavi oko 1.400 poroda po čemu je Vinkovačka bolnica treća u Republici Hrvatskoj, ako se izuzmu klinički centri. Kroz tečaj je održano niz tematskih predavanja primjerice, analgezija u porodu, patološka trudnoća, psihološki i emocionalni aspekt trudnoće, porađanja i rađanja, alternativni način rađanja, porod u vodi, porod u nazočnosti supruga, porod u analgeziji, puerperij i prehrana u trudnoći i sl. Po

završetku tečaja svaka trudnica dobiva certifikat, odnosno stjecanje prava na porod u nazočnosti supruga ukoliko to želi.

Suradne institucije su Grad Vinkovci i Udruga „Hrvatska žena“, a za aktivnosti je utrošeno 15.000,00 kuna.

Grad Rijeka

U sklopu Tečaja za trudnice pri KBC-u Rijeka u 2008. godini bilo je uključeno ukupno 376 trudnica i 258 osoba muškog spola.

Grad Zagreb

Svrha osnivanja ovih Centara je briga za planiranje obitelji i reproduktivno zdravlje stanovništva, žena i muškaraca u reproduktivnoj dobi, kao značajan doprinos općem zdravlju populacije. Centri koji su planirani pri kliničkim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama (Klinikama za ženske bolesti i porode odnosno klinikama za ginekologiju i porodništvo), a polazeći od ujednačenih standarda, trebaju biti osposobljeni za bolju antenatalnu skrb, otklanjanje zdravstvenih uzroka koji ugrožavaju reproduktivno zdravlje, smanjenje perinatalnog i maternatalnog mortaliteta i morbiditeta, suzbijanje spolno prenosivih bolesti, kao i stručnu potporu, informiranje i educiranje budućih roditelja.

Zdravstvena zaštita žena u Gradu Zagrebu organizirana je na specijalističko - konzilijarno razini pri čemu ukupne aktivnosti (zdravstva, odgoja, obrazovanja i društvene zajednice) na očuvanju reproduktivnog zdravlja, što bi trebale biti odlučujuće u povezivanju primarne i tercijarne zaštite i u koordinaciji akcija važnih za demografska kretanja, još uvijek nisu zadovoljavajuće.

U Zagrebu funkcionira samo jedan centar za planiranje obitelji i reproduktivno zdravlje i to pri Zavodu za humanu reprodukciju Klinike za ženske bolesti i porode KBC-a Zagreb, gdje djeluje i Savjetovništvo za planiranje obitelji.

U cilju doprinosa prirodnom prirastu stanovništva te planiranju obitelji na razini Grada također su se provodili određeni programi unapređivanja reproduktivnog zdravlja i prevencije spolno prenosivih bolesti koji se financiraju iz proračuna Grada Zagreba. Financijskom potporom tim programima osigurana su sredstva za: predavanja, tribine, tematske tečajeve (seksualno ponašanje, reproduktivno zdravlje, spolno prenosive bolesti i dr.), radionice za djecu osnovnih i srednjih škola, tiskanje i distribucija materijala i zdravstveno odgojnih publikacija, sistematski pregledi i zdravstveni odgoj mladeži.

U Gradu Zagrebu u 2008. sufinancirani su javnozdravstveni i zdravstveni programi što ih je Povjerenstvo za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti dodijelilo za provedbu programa iz područja očuvanja reproduktivnog zdravlja i prevencije spolno prenosivih bolesti u ukupnom iznosu od 222.500,00 kuna. To se odnosilo na sljedeće programe:

- prevencije HIV infekcije - udruga HUHIV, 145.000,00 kuna,
- prevencije spolno prenosivih bolesti u MSM populaciji - udruga „Iskorak“ 17.500,00 kuna,
- zaštite reproduktivnog zdravlja Klinika za dječje bolesti Zagreb, 30.000,00 kuna,
- „Znanje je užitak“ udruge AKTIVA, 20.000,00 kuna,
- odgovornog spolnog ponašanja udruga Mreža mladih Hrvatske, 10.000,00 kuna.

8. Osnivati savjetovništva pri ambulantama radi bolje povezanosti stručnjaka i obitelji s ruralnih i teže dostupnih područja (otoci i brdsko-planinska područja)

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i potreba obitelji u ruralnim i teže dostupnim područjima
2. provoditi edukaciju stručnjaka za savjetovani rad
3. ustrojiti savjetovaništa pri ambulantama i domovima zdravlja
4. osigurati povezanost stručnjaka savjetovaništa i nadležnih službi koje rade na tom području
5. pružati stručnu potporu, informirati i educirati (buduće) roditelje (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete)

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Aktivnosti navedene mjere provode se kroz redovite aktivnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, kontinuirano i prema planu Ministarstva.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u 2007. godini izdvojilo je 8.241.202,83 kune za zdravstvenu zaštitu na otocima.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Opatija provodi Program „Opatija – zdravi grad“ te su u 2007. godini započete športsko-rekreacijske aktivnosti „Mama – beba – fit“, zajedničko vježbanje djece do 2 godine i majki, a organizirano je i vježbanje i savjetovanište za trudnice.

Grad Rijeka pruža potporu djelovanju Centra za mlade – savjetovaništa „Otvoreni vrata“ koji djeluje pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo PGŽ, Služba za školsku medicinu, u kojem mladi mogu dobiti informacije o reproduktivnom zdravlju i zaštiti od spolno prenosivih bolesti.

Grad Lepoglava sufinancira djelovanje i rad sektorskih ambulanti.

Napomena:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u kolovozu 2008. je uputilo dopis nadležnom ministarstvu za dopunu izvješća.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Prema programu mjera zdravstvene zaštite u općoj/obiteljskoj medicini izabrani timovi opće/obiteljske medicine u suradnji s drugim djelatnostima primarne zdravstvene zaštite putem individualnog rada ili rada u malim grupama provode zdravstveni odgoj i prosvjećivanje u cilju unapređenja zdravlja stanovništva i smanjenja proširenosti određenih rizičnih čimbenika i provode preventivno-zdravstvene mjere za osobe s povećanim rizikom po zdravlje putem savjetovanja i zdravstvenog nadzora.

Nadalje, programom mjera za djelatnost patronažne zdravstvene zaštite obuhvaćene su sve kategorije korisnika zdravstvene zaštite, uključujući trudnice, babinjače i novorođenčad, kronično bolesnu i rizično ugroženu djecu, putem individualnog i grupnog zdravstvenog odgoja. Provodi se zdravstveni odgojni rad s malim grupama prema određenim zdravstvenim problemima.

Programom mjera za djelatnost zdravstvene zaštite žena obuhvaćeno je planiranje obitelji kroz individualno savjetovanje i distribuiranje tiskanih zdravstveno-odgojnih materijala, koje vrše izabrani timovi zdravstvene zaštite žena.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 150/08), člankom 76. predviđeno je da županija zbog specifičnosti pružanja zdravstvene zaštite može osnovati dom zdravlja na otoku. Navedenom zakonskom odredbom, kao i Planom i programom mjera zdravstvene

zaštite na otocima, koje je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi 2007. godine, osigurava se unapređenje zdravlja otočkog stanovništva, poboljšanje dostupnosti i podizanje kvalitete svih zdravstvenih usluga.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je u 2008. godini izdvojilo je 3.473.267,73 kune za zdravstvenu zaštitu na otocima.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vukovarsko-srijemska županija

U sklopu Opće bolnice Vukovar u organizaciji vjerskih zajednica, te u suradnji s Gradom Vinkovcima i Udrugom „Hrvatska žena“ tijekom 2008. godine kontinuirano je djelovalo savjetovalište za planiranje obitelji.

Šibensko-kninska županija

Županija je tijekom 2008. godine iz sredstava županijskog proračuna sufinancirala program pedijatrijskog savjetovališta u Općini Kistanje. U 2008. godini za savjetovalište je utrošeno ukupno 18.000,00 kuna. Za isto savjetovalište Županija osigurava financijska sredstva od 2005. godine.

Grad Cres

Grad financira dodatni liječnički tim te rad specijalističkih timova s ciljem povećanja zdravstvenog standarda stanovnika Grada Cresa. U 2008. godini utrošeno je 316.276,84 kune.

Grad Rijeka

Osigurana su sredstva za rad Centra za mlade – savjetovališta otvorenih vrata pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u 2008. godini usluge savjetovališta u vezi zaštite reproduktivnog zdravlja koristilo je 172 učenika osnovne škole, 682 učenika srednje škole, 309 studenata i 12 korisnika izvan sustava redovnog školovanja, ukupno 1.175 korisnika; usluge ginekološke ambulante koja djeluje u sklopu Centra za mlade, ukupno je koristilo 528 djece i mladih).

Osigurana su sredstva za provedbu Tečaja pripreme trudnica za porod i roditeljsku funkciju pri Domu zdravlja Primorsko-goranske županije (ukupan broj polaznika tečaja je 322).

Osigurana sredstva za rad Grupa za potporu dojenja u sklopu Doma zdravlja Primorsko-goranske županije (ukupan broj sudionika je 1.152).

Primorsko-goranska županija

U Općini Skrad, pri ambulanti Skrad, osnovano je savjetovalište za mlade i buduće roditelje.

9. Osigurati bolju povezanost stručnjaka i službi koje rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

♦ Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. provoditi sustavnu edukaciju stručnjaka koji rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece
3. izraditi model suradnje i uspostaviti kvalitetniju suradnju stručnjaka (ginekolozi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, porodničari, neonatolozi, pedijatri, liječnici opće medicine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti)

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Pula u okviru projekta Pula zdravi grad izrađuje Gradsku sliku zdravlja koja obuhvaća i demografske i druge podatke o skrbi za djecu i obitelji.

Grad Opatija osigurava sredstva za zdravstvenu zaštitu djece koja uključuje preventivni liječnički pregled djece predškolske dobi, besplatnu prehranu dojenčadi i aktivnu imunizaciju protiv varičele. Svi programi se provode u suradnji s odgovarajućim stručnim službama i stručnjacima odgovarajućeg profila.

Grad Čazma će izraditi analizu zdravstvene skrbi za trudnice, majke i djecu te sukladno analizi, odnosno utvrđenim potrebama i mogućnostima, izraditi programe kojima će se povećati dostupnost zdravstvene zaštite svim stanovnicima, osobito ruralnih područja i potaknuti organiziranje savjetovanja za buduće roditelje.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Vukovarsko-srijemska županija

U sklopu Opće bolnice Vukovar u organizaciji Komore medicinskih sestara i patronažne službe Doma zdravlja Vukovar te u suradnji sa Županijom i Gradom Vukovarom, tijekom 2008. godine svakog utorka održavala su se edukativna predavanja za medicinske sestre/tehničare.

Za navedenu aktivnost utrošeno je 10.000,00 kuna.

Općina Dvor

Sufinanciranjem iz općinskog proračuna osiguran je redoviti dolazak pedijatra.

Grad Petrinja

U Dječjem vrtiću „Petrinčica“ kontinuirano se provodi njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece, zaposlena je medicinska sestra te se povremeno dogovaraju i dolasci liječnika i zubara koji skrbe o zdravlju djece u vrtiću.

Primorsko-goranska županija

Općina Skrad je u suradnji s Hrvatskim liječničkim zborom – Hrvatskim društvom za preventivnu i socijalnu pedijatriju 2008. godine organizirala deveti po redu Simpozij preventivne pedijatrije.

G. SENZIBILIZACIJA I INFORMIRANJE

♦ Ciljevi:

- stvoriti pretpostavke za bolju i sveobuhvatnu spoznaju o demografskom razvoju hrvatskog stanovništva,
- osigurati sustavno praćenje demografskih pokazatelja i razvoja,
- pobuditi pozornost znanstvenih i stručnih krugova te šire javnosti o demografskim kretanjima na području Republike Hrvatske,
- informirati i educirati javnost o ciljevima populacijske politike,
- poticati znanstveno-istraživački rad na području demografije.

1. Senzibilizirati javnost za probleme demografije

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Katedra za demografiju, Državni zavod za statistiku, Institut za migracije

♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi plan i program za uvođenje demografije, kao obveznog kolegija, na fakultetima društvenih/humanističkih znanosti
2. poticati održavanje predavanja o demografiji u srednjim školama

♦ **Postignuti rezultati u 2007. godini**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sukladno odredbi članka 78. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište u skladu sa svojim statutom i drugim općim aktima sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole. Člankom 79. navedenog Zakona studiji se izvode prema izvedbenom programu nastave kojeg donosi visoko učilište.

Aktivnosti plan i program za uvođenje demografije, kao obveznog kolegija, na fakultetima društvenih/humanističkih znanosti i Poticati održavanje predavanja o demografiji u srednjim školama provodi se kontinuirano – prema planu i programu Ministarstva.

Državni zavod za statistiku

Pri donošenju plana za provođenje navedene mjere Državni zavod za statistiku može pružiti podršku iz svog djelokruga rada, ali Zavod ne može izraditi plan za provođenje mjera budući da se planirane aktivnosti ne odnose na njihov djelokrug rada.

Prema Godišnjem provedbenom planu Državni zavod za statistiku prikuplja i obrađuje sljedeće podatke o stanovništvu: popisima stanovništva svakih deset godina prikuplja i obrađuje podatke o broju stanovnika i teritorijalnoj rasprostranjenosti, demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i drugim obilježjima, kućanstvima i obiteljima.

Na godišnjoj razini prikuplja i obrađuje podatke o rođenima, umrlim osobama, zaključenim i rastavljenim brakovima, unutarnjoj i vanjskoj migraciji stanovništva, podatke o broju i strukturi zaposlenih, broj i strukturu osoba koje su upisale i završile osnovnu, srednju školu, fakultet, magisterij i doktorat te druge pokazatelje o stanovništvu. Također se prikupljaju podaci o društveno-ekonomskim i demografskim značajkama kućanstava.

Svi raspoloživi službeni statistički podaci dostupni su institucijama koje su određene kao nositelji provedbe mjera Nacionalne populacijske politike.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Podnošenjem godišnjih Izvješća o učincima provedbe Zakona o otocima potiče se provedba populacijske politike jer se informiranjem javnosti potiče i stvara svijest o naporima države što se sve u cilju obnove, održivog razvoja, stvaranja boljih uvjeta života na otocima, čini sa svrhom postizanja konačnog jedinstvenog cilja – demografske obnove tog područja, pa će takve informacije senzibilizirati i potaknuti stanovništvo otoka da ostane na njima živjeti ili stanovništvo drugih područja da se tamo doseli i time pripomogne razvoju demografije i provedbi populacijske politike tog područja.

♦ **Postignuti rezultati u 2008. godini**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Sukladno članku 78. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka Ustavnog suda RH i 46/07) studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište u skladu sa statutom i drugim općim aktima sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta. Na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1996. godine osnovana je Katedra za demografiju kao zasebna ustrojbeno jedinica Fakulteta i kao takva je jedinstvena u Republici Hrvatskoj. Izučavanje demografije na Ekonomskom fakultetu ima polustoljetnu tradiciju. Sam kolegij *Demografija* uveden je u nastavni plan na Ekonomskom fakultetu 1953. godine, a nalazio se u okviru Katedre za

statistiku. Demografija za ekonomiste osobito je značajna za one koji proučavaju problematiku gospodarskog razvoja, zaposlenosti, funkcioniranja gospodarstva, gospodarsku i socijalnu politiku, analizu tržišta, potrošnje i potraživanja i sl. Danas u okviru katedre predaju se kolegiji na 3. godini sveučilišnog studija ekonomije te osim *Demografije*, tu su još i *Ekonomija rada* te *Ekonomska sociologija*. Na *Studijskom centru socijalnog rada*, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izvodi se nastava iz kolegija *Socijalna demografija* (u ovom kolegiju studenti se upoznaju s demografskim procesima, strukturama i problemima, što će im služiti kao podloga za bolje razumijevanje konteksta socijalnih promjena). Na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu izvodi se preddiplomski istraživački studij Geografije koji je integriran temeljni studij systemske geografije, dakle uravnotežen studij prirodne i društvene geografije, među ostalim i kolegij demogeografije na prvoj godini studija. Na Sveučilištu Juraj Dobrila u Puli studenti mogu na diplomskom studiju Povijesti (jednopedmetni i dvopedmetni) prema vlastitom izboru kolegija pohađati studij Povijesna demografija. Na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu na diplomskom studiju Sociologija, nastavnički i znanstveni smjer prema nastavnom planu i programu izvodi se kolegij Demografija.

Državni zavod za statistiku

Državni zavod za statistiku može pružiti podršku iz svog djelokruga rada, ali Zavod ne može izraditi plan za provođenje mjera budući da se planirane aktivnosti ne odnose na njihov djelokrug rada.

Svi raspoloživi službeni statistički podatci su javno dostupni te informiraju javnost o demografskoj slici Republike Hrvatske.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Podnošenjem godišnjih Izvješća o učincima provedbe Zakona o otocima potiče se provedba populacijske politike jer se informiranjem javnosti potiče i stvara svijest o naporima države što se sve u cilju obnove, održivog razvoja, stvaranja boljih uvjeta života na otocima, čini sa svrhom postizanja konačnog jedinstvenog cilja – demografske obnove tog područja, pa će takve informacije senzibilizirati i potaknuti stanovništvo otoka da ostane na njima živjeti ili stanovništvo drugih područja da se tamo doseli i time pripomogne razvoju demografije i provedbi populacijske politike tog područja.

2. Osnovati Institut za demografska istraživanja

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Katedra za demografiju

♦ Aktivnosti:

1. održati osnivačku skupštinu
2. donijeti akt o osnivanju Instituta
3. donijeti akt o osnivanju Hrvatskoga demografskog društva
4. utemeljiti znanstveni demografski časopis

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa predlaže da se mjera ostvari kroz jačanje već postojećih institucija koje se bave tom problematikom.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nije poduzelo posebne aktivnosti s ciljem provedbe ove mjere.

Razlog neprovođenja:

Osnivanje instituta je izrazito skupa investicija. Rad na demografskim istraživanjima uspješno se može provoditi u već postojećim znanstvenim organizacijama (primjerice Ekonomskom fakultetu iz Zagreba, Institutu za migracije, Institutu za društvena istraživanja, Institutu Ivo Pilar, PMF, Zagreb – Geografski odsjek, Filozofskom fakultetu Split i Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija). Za potrebe istraživanja i znanstveno utemeljenih preporuka za učinkovitiju provedbu mjera Nacionalne populacijske politike, isplativije je naručivati znanstvene studije od znanstvenika iz navedenih znanstvenih institucija, nego osnivati poseban Institut. Moguće je, a i financijski prihvatljivije, unutar nekog od postojećih javnih instituta osnovati primjerice Odjel za demografska istraživanja.

3. Poticati demografska istraživanja u postojećim znanstvenim ustanovama

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Institut za migracije

♦ Aktivnosti:

1. utvrditi potrebe i smjernice za jednokratna i longitudinalna istraživanja
2. osnažiti znanstveno-istraživački rad

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu pokrenulo je u 2007. godini znanstveno-istraživački projekt pod nazivom „Povezanost fertiliteta i sektora zaposlenosti žena u Hrvatskoj“.

Cilj istraživanja je utvrditi povezanost između želje za rađanjem, odgode rađanja te rađanja djece i zaposlenosti žena u primarnim, sekundarnim, tercijarnim i ostalim sektorima gospodarsko-uslužnih djelatnosti. Svrha ovog istraživanja je, među ostalim, utvrditi koliki utjecaj na odluku o rađanju/nerađanju ima radnopravni i socijalni položaj zaposlene žene u odgovarajućim gospodarskim granama i uslužnim djelatnostima, u privatnom javnom i državnom vlasništvu te koji su to izazovi kojima je izložena žena, trudnica, roditelja ili zaposleni roditelj s malom djecom. Cilj je i ostvariti djelotvorniju zaštitu žene i zaposlenih roditelja s malom djecom.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, u 2007. godini, pokrenulo je još jedan znanstveno - istraživački projekt pod nazivom „Povezanost fertiliteta i sektora zaposlenosti žena u Hrvatskoj“ koje je privedeno kraju u 2008. godini.

Cilj istraživanja je utvrditi povezanost između želje za rađanjem, odgode rađanja te rađanja djece i zaposlenosti žena u primarnim, sekundarnim, tercijarnim i ostalim sektorima gospodarsko-uslužnih djelatnosti. Svrha ovog istraživanja je, među ostalim, utvrditi koliki utjecaj na odluku o rađanju/nerađanju ima radnopravni i socijalni položaj zaposlene žene u odgovarajućim gospodarskim granama i uslužnim djelatnostima, u privatnom, javnom i državnom vlasništvu, te koji su to izazovi kojima je izložena žena, trudnica, roditelja ili zaposleni roditelj s malom djecom. Svrha je i potaknuti djelotvorniju zaštitu žene i zaposlenih roditelja s malom djecom.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u 2008. godini financiralo sljedeće znanstvene projekte:

- Utjecaj demografskih promjena na gospodarskoj razvoj
- Sociodemografska reprodukcija obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva

- Demografske posebnosti hrvatskog priobalja i otoka
- Demografski aspekti urbano-ruralne polarizacije Hrvatske: Prostorne značajke demografskih- resursa Hrvatske
- Društveno-geografska preobrazba priobalnih ruralnih prostora Sjeverne Dalmacije
- Geografsko vrednovanje prostornih resursa i krških područja Hrvatske
- Urbani sistemi u prostornom razvoju Hrvatske
- Istraživanja migracijskih i etničkih pojava i sistematizacija pojmova
- Djeca, mladi, obitelj i socijalni razvoj Hrvatske

Suradne institucije:

Agronomski fakultet iz Zagreba; Ekonomski fakultet iz Zagreba; Filozofski fakultet iz Splita; Institut Ivo Pilar iz Zagreba; Institut za migracija iz Zagreba; PMF iz Zagreba; Pravni fakultet iz Zagreba; Sveučilište u Zadru.

U 2008. godini utrošeno je 415.000,00 kuna za financiranje 10 znanstvenih projekata.

4. Provoditi medijsku kampanju za promicanje Nacionalne populacijske politike i obiteljskih vrijednosti

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatsko demografsko društvo, organizacije civilnog društva

♦ Aktivnosti:

1. izraditi edukativni i medijski plan i program djelovanja
2. provesti aktivnosti kampanje
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ Postignuti rezultati u 2007. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

U 2007. godini u sklopu Međunarodnog dana obitelji proveden je natječaj „Tvrтка prijatelj obitelji“, a priznanje je dodijeljeno najuspješnijem trgovačkom društvu Ericsson Nikola Tesla d.d.

Ciljevi natječaja su sljedeći:

- skrenuti pozornost najširoj javnosti na važnosti obitelji u društvu;
- poticati stručne, kulturne i druge institucije, kao i organizacije civilnog društva da svojim aktivnostima pridonesu obilježavanju Međunarodnog dana obitelji;
- afirmirati vrijednosti obiteljskog života te
- unapređivati odnose između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva.

♦ Postignuti rezultati u 2008. godini

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

Dodatno je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u 2008. godini povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji 15. svibnja te u svrhu unaprjeđenja odnosa između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva raspisalo natječaje za dodjelu priznanja „Tvrтка prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ za postignute rezultate u 2007. godini čiji su ciljevi:

- podizanje svijesti javnosti o važnosti dostojnog položaja obitelji u društvu,
- stvaranje pozitivnog ozračja za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike,
- unapređivanje odnosa između obitelji i lokalne zajednice te usmjeravanje intervencija društva u pravcu stvaranja prijateljskog okruženja za obitelj i djecu te

- stvaranje uvjeta usmjerenih ka osnaživanju položaja obitelji i stvaranju mehanizama koji će zaštititi i poduprijeti obitelj u lokalnoj zajednici.

U svibnju 2008. godine pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovano je stručno povjerenstvo za odabir „Tvrčke prijatelja obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ koje se sastojalo od predstavnika Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatske gospodarske komore, Ureda za obitelj Hrvatske biskupske konferencije, Koordinacije sindikalnih središnjica, Hrvatske udruge poslodavaca i Udruge „Roda“ – Roditelji u akciji.

S ciljem stvaranja pozitivnog ozračja za provedbu mjera Vlade Republike Hrvatske usmjerenih unaprjeđivanju kvalitete obiteljskog života, obiteljskim centrima te organizacijama civilnog društva i vjerskim zajednicama koje pružaju savjetodavnu potporu trudnicama i mladim roditeljima upućena su pisma s prijedlogom za prigodno obilježavanje Međunarodnog dana obitelji.

Obiteljski centri održali su različita događanja povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji i edukativne radionice i predavanja za djecu i roditelje.

Za potrebe obilježavanja Međunarodnog dana obitelji 2008. godine, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osiguralo je sredstva u iznosu od 28.683,00 kuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Grad Šibenik

Grad u suradnji s djelatnicama i djelatnicima Obiteljskog centra Šibensko-kninske županije obilježava značajnije datume vezane uz programsku djelatnost samoga Centra. U 2008. godini obilježili su Međunarodni dan obitelji te organizirali okrugli stol na temu poboljšanja društvene brige o obitelji s naglaskom na brigu o djeci (društvena briga o djeci, kvalitetno roditeljstvo, povezanost obitelji i stručnjaka s naglaskom na predstavljanje rada Obiteljskog centra i usluga koje pruža, podizanje svijesti javnosti o razvijanju društvenog okruženja za kvalitetniji obiteljski život te predstavljanje socijalnih programa Gradske uprave).

Grad Rijeka

Tiskano 2.000 komada letaka o jednokratnoj potpori za novorođenče i 100 plakata i distribuirano po ustanovama i udrugama.

5. Definirati i pokrenuti Nacionalni pokret brige o djeci u Hrvatskoj koji uključuje demografski aspekt i podizanje kvalitete obiteljskog života

Nositelji: Matica hrvatska, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska matica iseljenika, Hrvatsko demografsko društvo, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, organizacije civilnog društva, vjerske organizacije

♦ Aktivnosti:

1. osnovati organizacijski odbor za provedbu Nacionalnog pokreta o djeci
2. izraditi plan i program djelovanja Nacionalnog pokreta
3. pripremiti tematske plakate, letke, brošure i organizirati javno predstavljanje aktivnosti Nacionalnog pokreta
4. izraditi kriterije za odabir tvrtke s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju prijateljskog radnog okruženja za zaposlene majke i obitelji
5. provesti natječaj za odabir tvrtke s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju prijateljskog radnog okruženja za zaposlene majke i obitelji
6. provoditi zadane aktivnosti pokreta
7. izraditi analizu učinkovitosti mjere

♦ **Postignuti rezultati u 2007. i 2008. godini**

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

Za provedbu aktivnosti i zrađeni su kriteriji za odabir tvrtke s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju *prijateljskog radnog okruženja za zaposlene majke i obitelji.*

Povjerenstvo je prilikom donošenja odluke o „Tvrtki prijatelju obitelji“ uzimalo u obzir sljedeće kriterije:

1. zaposlenici trgovačkog društva;
2. radno vrijeme, oblici rada i zaštita materinstva;
3. rješenja namijenjena zaposlenicima nakon povratka s rodiljnog/roditeljskog dopusta radi lakšeg uključivanja u rad;
4. rješenja koja su ponuđena na korištenje zaposlenicima – roditeljima u skrbi o djeci predškolske dobi te
5. dodatne usluge koje osigurava trgovačko društvo vezano uz pitanja zaposlenika i njihovih obitelji.

Aktivnosti navedene mjere se provode već dvije godine: kroz natječaj „Tvrtka prijatelj obitelji“ u 2007. godini (javno priznanje je dodijeljeno trgovačkom društvu Ericsson Nikola Tesla), te natječaje „Tvrtka prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ u 2008. godini (javna priznanja su dodijeljena Croatia osiguranju d.d. i dm – drogerie markt d.o.o. te Općini Blato i Gradu Koprivnici).

Napomena:

Aktivnosti 4. i 5. ove mjere detaljno su opisane u prethodnoj mjeri (provedba natječaja za dodjelu priznanja „Tvrtka prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ za postignute rezultate u 2007. godini).

III. KRATKI PREGLED NAJZNAČAJNIJIH MJERA KOJE SU PROVEDENE TIJEKOM 2007. I 2008. GODINE:

2007.

- podignut je najniži iznos roditeljske naknade na 1.663,00 kuna, odnosno 50% proračunske osnovice
- nakon punih 12 godina primjene podignut je iznos pomoći za opremu novorođenog djeteta s 1.360,00 kuna na 2.328,20 kuna, odnosno 70% proračunske osnovice
- podignut je dohodovni cenzus za ostvarivanje prava na doplatak za djecu s 40 na 50% proračunske osnovice
- uvedena su tri dohodovna razreda za doplatak za djecu, umjesto dotadašnja dva
- povišen je iznos za isplatu najnižeg doplatka za djecu
- uveden je pronatalitetni dodatak za svako treće i četvrto dijete korisnika doplatka za djecu u iznosu od 500,00 kuna mjesečno
- osigurani su besplatni udžbenici za svu djecu na obveznom školovanju i učenike prvih razreda srednjih škola
- osiguran besplatan prijevoz i smještaj u đačke domove
- kroz proračunska sredstva Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurani su besplatni udžbenici za svu djecu iz obitelji s osmero i više djece, polaznike od 2. do 4. razreda srednje škole

2008.

- od 1. siječnja 2008. godine ukinut je limit u isplati naknada za obvezni roditeljski dopust; to znači da naknada plaće za obvezni roditeljski dopust, koja je obračunata u visini od 100% osnovice za naknadu, može iznositi više od prethodno važećeg iznosa od 4.257,28 kuna
- donesen je Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (u primjeni od 1. siječnja 2009.) kojim se promiče ravnopravnost spolova i mogućnost većeg sudjelovanja očeva u skrbi za djecu, isplaćuju naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnog roditeljskog odnosno roditeljskog dopusta vezane uz proračunsku osnovicu, stvaraju se pravne pretpostavke za fleksibilno korištenje roditeljskog dopusta do 8 godine života djeteta, roditeljski i roditeljski dopust moći će se koristiti u skraćenom radnom vremenu, a roditeljski dopust moći će koristiti oba roditelja istovremeno, naizmjenično i u dijelovima
- donesen je Zakon o Zakladi „Hrvatska za djecu“ koji ima za cilj stvaranje pravnih, financijskih, institucionalnih i organizacijskih pretpostavki, kroz koje Republika Hrvatska potiče postizanje poželjnog pronatalitetnog trenda, senzibilizira društvo o potrebi podizanja kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji i kroz različite aktivnosti osnažuje obitelji s većim brojem djece
- nastavlja se projekt osiguranja besplatnih udžbenika za djecu polaznike osnovne i srednje škole.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Prema podacima dostupnima iz pristiglih izvješća, izdvajamo primjere dobre prakse u provedbi mjera Nacionalne populacijske politike u 2007. i 2008. godini:

2007. godina

Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji

- *Gradovi Zabok i Karlovac* osiguravaju jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za svako treće i daljnje novorođeno dijete, u iznosu od 1.000,00 kn.
- *Grad Zagreb* za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje 9.000,00 kn godišnje, u razdoblju od 6 godina.
- *Grad Ivanec* osigurava jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za rođenje četvrtog i svakog sljedećeg djeteta u iznosu od 1.000,00 kuna.
- *Grad Dubrovnik* osigurava jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za treće dijete u iznosu od 4.000,00 kn, a za četvrto i svako sljedeće rođeno dijete naknada se uvećava za 1.500,00 kn.
- *Općina Blato* osigurava jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za treće dijete u iznosu od 60.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 72.000,00 kuna.

Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete

1 općina, 30 gradova i jedna županija isplaćuju dodatak za dijete u iznosu:

- a) do 1.000,00 kuna – 1 županija i 6 gradova (*Grad Zabok, Grad Ivanec, Grad Pula, Grad Varaždin, Grad Čazma, Grad Lepoglava i Karlovačka županija*),
- b) od 1.000,00 do 1.500,00 kuna – 16 gradova (*Grad Gospić, Grad Korčula, Grad Sveta Nedjelja, Grad Sisak, Grad Ogulin, Grad Zlatar, Grad Novi Marof, Grad Ozalj, Grad Dubrovnik, Grad Opatija, Grad Đurđevac, Grad Buzet, Grad Orahovica, Grad Vukovar, Grad Nova Gradiška i Grad Karlovac*),
- c) od 2.000,00 kuna i više – 1 općina i 4 grada (*Općina Blato, Grad Hvar, Grad Dubrovnik, Grad Bakar i Grad Zagreb*).

Gradovi Našice, Nin, Supetar i Kraljevica dodjeljuju jednokratne novčane pomoći za svako novorođeno dijete na području grada, no u izvješćima ne navode pojedinačan iznos pomoći.

Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama

U cilju osnaživanja obitelji, a samim time i zadovoljenja pojedinih potreba obitelji i kvalitetnije skrbi za djecu, pojedini gradovi u Republici Hrvatskoj osiguravaju i sufinanciraju produženi boravak u školi za učenike nižih razreda:

- *Grad Varaždin* osigurava produženi boravak u četiri osnovne škole od ukupno sedam na području grada.

- *Grad Dubrovnik* osigurava produženi boravak djece u osnovnim školama i sufinanciranje produženog boravka za učenike prvog i drugog razreda u pet osnovnih škola u ukupnom iznosu od 1.237.100,00 kn.
- *Grad Opatija* ima organizirani produženi boravak za djecu uzrasta od I-IV razreda.
- *Grad Buzet* za prve razrede ima organiziran produžen boravak u školi, što se u narednim godinama planira proširiti na sve niže razrede osnovne škole.
- *Grad Karlovac* ima osiguran boravak u četiri osnovne škole, a čeka se na otvaranje u petoj školi, od ukupno deset škola na području grada, pri čemu grad sufinancira 50% troškova.
- *Grad Zagreb* osigurava produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama. Produženim boravkom obuhvaćen je 7.701 učenik u 323 odgojno-obrazovne skupine, u 87 osnovnih škola. Grad planira povećavati obuhvat djece nižih razreda osnovnih škola produženim boravkom u svim školama u kojima za to postoje prostorni uvjeti.
- *Grad Rijeka* već godinama sustavno sufinancira program produženog boravka (produženi boravak kao izvannastavni program za učenike nižih razreda; cjelodnevni odgojno-obrazovni rad koji uključuje osmosatni dnevni život u školi).

Izraditi program za kontrolirani sustav izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi

- Grad Opatija je na inicijativu Dječjeg gradskog vijeća, pokrenuo *komercijalni babysitting servis* s ciljem osiguravanja čuvanja djece u skladu s potrebama roditelja, te se roditeljima omogućava čuvanje djeteta u stanu obitelji, a po njihovom pozivu i u dogovoru s njima.

Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave:

- sudjeluju financijskim sredstvima kao osnivači vrtića (*primjerice Grad Gospić* sudjelovao je kao osnivač Dječjeg vrtića Pahuljica), s odobrenjem za proširenje opsega programa za jednu odgojnu skupinu; u prethodnoj godini je u Ličkom Osiku otvoren dječji vrtić u sklopu Dječjeg vrtića Pahuljica, za jednu odgojnu skupinu, a osnivač je u 2006. godini sudjelovao financijskim sredstvima u iznosu od 90.688,96 kn te osigurao financijska sredstva u 2007. godini u iznosu od 4.488.680,00 kn.
- osiguravaju djelomično ili potpuno oslobođanje od sudjelovanja u plaćanju ekonomske cijene u dječjim vrtićima u vlasništvu Grada pojedinim kategorijama djece (*primjerice Grad Sisak* u cijeni vrtića sudjeluje s 80%, a određene kategorije roditelja oslobođene su plaćanja vrtića – djeca iz socijalno ugroženih obitelji, djeca samohranih roditelja, djeca razvojačenih branitelja, djeca invalida, roditelji za svako drugo i treće dijete. *Grad Rijeka* roditelju-korisniku s prebivalištem na području grada Rijeke iznos sudjelovanja u cijeni usluga Dječjeg vrtića smanjuje za drugo dijete za 30%, za treće dijete za 60%, a za četvrto i svako sljedeće dijete za 100%, pod uvjetom da su djeca upisana u Dječji vrtić i da su članovi istog kućanstva).
- Općina Blato ima program sufinanciranja boravka djece u dječjim vrtićima na način da sufinancira 70% ekonomske cijene, tako da roditelji plaćaju 30% za prvo dijete, dok se taj iznos dodatno smanjuje ako je programom obuhvaćeno više djece iz jedne obitelji.

- *Grad Ivanec* ima dječje vrtiće koji nude i dodatne programe kao što su prošireni programi predškolskog odgoja od 350 sati godišnje, kojim su obuhvaćena djeca iz malih i udaljenih sela i zaselaka, te programe u potpunosti financira lokalna zajednica.
- *Karlovačka županija* osigurava sredstva od 100.000,00 kn za sufinanciranje programskih aktivnosti i uređenje vrtića na području županije.

Senzibilizacija i informiranje

Obzirom na potrebu sustavnoga znanstveno-istraživačkog rada, edukacije i senzibilizacije stručne i šire javnosti o području demografije te planiranog i cjelovitog pristupa populacijskoj politici na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, istaknuli bismo provedbu sljedeće dvije mjere iz ovog područja:

Poticati demografska istraživanja u postojećim znanstvenim ustanovama

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, u 2007. godini, pokrenulo je znanstveno-istraživački projekt pod nazivom „Povezanost fertiliteta i sektora zaposlenosti žena u Hrvatskoj“, koji je nastavljen i u 2008. godini.

Cilj istraživanja je utvrditi povezanost između želje za rađanjem, odgode rađanja te rađanja djece i zaposlenosti žena u primarnim, sekundarnim, tercijarnim i ostalim sektorima gospodarsko-uslužnih djelatnosti. Svrha ovog istraživanja je, među ostalim, utvrditi koliki utjecaj na odluku o rađanju/nerađanju ima radnopravni i socijalni položaj zaposlene žene u odgovarajućim gospodarskim granama i uslužnim djelatnostima, u privatnom javnom i državnom vlasništvu te koji su to izazovi kojima je izložena žena, trudnica, roditelj ili zaposleni roditelj s malom djecom. Cilj je i ostvariti djelotvorniju zaštitu žene i zaposlenih roditelja s malom djecom.

Provoditi medijsku kampanju za promicanje Nacionalne populacijske politike i obiteljskih vrijednosti

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

Kao dodatnu aktivnost u 2007. godini, u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana obitelji proveden je natječaj „Tvrтка prijatelj obitelji“.

Ciljevi natječaja su sljedeći:

- skrenuti pozornost najširoj javnosti na važnosti obitelji u društvu;
- poticati stručne, kulturne i druge institucije, kao i organizacije civilnog društva da svojim aktivnostima pridonesu obilježavanju Međunarodnog dana obitelji;
- afirmirati vrijednosti obiteljskog života te
- unapređivati odnose između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva.

Priznanje „Tvrтка prijatelj obitelj“ dodijeljeno je najuspješnijem trgovačkom društvu Ericsson Nikola Tesla d.d.

2008. godina

Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji

Općina Jesenje

- za treće isplaćuje 15.000,00 kuna
- za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 5.000,00 kuna

Općina Karlobag

- za treće isplaćuje 9.500,00 kuna
- za četvrto isplaćuje 12.000,00 kuna

Općina Kamanje

- za treće dijete isplaćuje 10.000,00 kuna
- za četvrto isplaćuje 20.000,00 kuna

Grad Zagreb

- za treće i svako sljedeće dijete 9.000,00 kuna godišnje, svake godine u razdoblju do navršene šeste godine života

Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete

127 općina, 37 gradova i 10 županija isplaćuju dodatak za dijete u iznosima od 500,00 – 5.000,00 kuna te Općina Mljet u iznosu od 35.000,00 kuna.

Najviše jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete isplaćuju:

- Općina Bosiljevo 5.000,00 kuna
- Općina Primošten 5.000,00 kuna
- Općina Lovas 5.000,00 kuna
- Općina Tovarnik 5.000,00 kuna
- Općina Jesenje 5.000,00 kuna
- Općina Karlobag 4.500,00 kuna
- Općina Lovinac 3.000,00 kuna
- Općina Tordinci 5.000,00 kuna
- Općina Posedarje 3.000,00 kuna
- Grad Zagreb 3.000,00 kuna

Uvesti mogućnost fleksibilnog korištenja dodatnoga roditeljskog dopusta za zaposlene roditelje do osme godine života djeteta

Provedeno kroz Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08 i 110/08 - ispravak) koji je u primjeni od 1.siječnja 2009. godine.

Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama

Grad Rijeka

Izrađen je jedinstven Godišnji program rada produženog boravka i organiziranog slobodnog vremena u cjelodnevnom odgojno-obrazovnom radu, a kojim su definirani osnovni ciljevi i sadržaj programa, pedagoška načela, načini organizacije i oblici rada, materijalni uvjeti, broj i uzrast polaznika, vrijeme organizacije rada, prehrana, kadrovske potrebe, radni zadatci i obveze učitelja, tjedna struktura radnog vremena učitelja, pedagoška dokumentacija i drugo.

Za ovaj Godišnji program rada dobivena je:

- suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa,
- pozitivno stručno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje.

Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je Odluku o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama Grada Rijeke.

Ovom Odlukom uređuje se provođenje produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama na području Grada Rijeke kao šire javne potrebe, utvrđuje njihov opseg te način financiranja i mjerila za naplatu usluge. Ova Odluka donesena je radi važnosti i ujednačavanja provođenja ovih programa u osnovnim školama Grada Rijeke, statusa zaposlenih učitelja s ostalim učiteljima razredne nastave u riječkim osnovnim školama, kao i ujednačavanja financijskog opterećenja roditelja.

Izraditi program za kontrolirani sustav izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi

Grad Rijeka je sukladno potrebama izvaninstitucijske skrbi djece podržao projekt pod nazivom "Dadilje" kojim će se osposobljavati polaznike/ce za kvalitetnu skrb, njegu i odgoj djece od 6 mjeseci do treće godine života. Roditeljima će se pružiti mogućnost da o njihovom djetetu skrbi osoba koja je educirana za obavljanje poslova dadilje. Time će se osigurati alternativni, siguran i kvalitetan rad s djecom jaslične dobi uz kontinuiranu superviziju educiranih dadilja.

Projekt "Dadilje" provodit će Strukovna udruga za promicanje dobrobiti djece Portić i Narodno učilište-ustanova za obrazovanje i kulturu u Rijeci. Program obuhvaća ukupno 500 sati edukacije dadilja, što uključuje 250 sati teorije bazirane na suvremenim stručnim spoznajama o ranom razvoju djece i 250 sati prakse koja će se realizirati u Dječjem vrtiću Rijeka. Članovi udruge Portić su stručnjaci različitih humanističkih profila: pedagozi, psiholozi, defektolozi, socijalni radnici, odgajatelji, učitelji, pedijatri, medicinske sestre i dr., te roditelji djece predškolske dobi.

Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su i u 2008. godini:

- sudjelovale sa financijskim sredstvima kao osnivači vrtića (primjerice na području *Karlovačke županije* su u 2008. godini, u suradnji s Karlovačkom bankom i Gradom Karlovcem, otvorena dva dječja vrtića i to Dječji vrtić "Slunj" s 90 korisnika, u sklopu kojeg djeluje i jedna skupina male škole, te Dječji vrtić "Vojnić" s već upisanim 21 korisnikom, koji tek treba početi s radom. Pokrenuta je akcija "*Štedim i darujem*" u sklopu koje se namjerava prikupiti 1.000.000,00 kuna za izgradnju dječjeg vrtića u karlovačkom naselju Turanj. Utrošena sredstva za provedbu ovih aktivnosti su 100.000,00 kuna.
- osiguravale djelomično ili potpuno oslobađanje od sudjelovanja u plaćanju ekonomske cijene u dječjim vrtićima u vlasništvu jedinice:

Požeško-slavonska županija sudjeluje u sufinanciranju smještaja djece u vrtiće. Proračunskom korisniku Dječjim vrtićima Požega se rashodi za rad odobravaju putem lokalne riznice Grada Požege, te su im u 2008. godini rashodi iznosili 7.276.098,62 kn, a za druga dva vrtića je osigurano 500,00 kuna po djetetu, te se za svaki od njih izdvaja 600.000,00 kuna godišnje.

U *Gradu Zagrebu* participacija za dječje vrtiće smanjena je ranijih godina, uz postojanje različitih olakšica. Za djecu jasličke dobi roditelji sudjeluju u cijeni redovitog cjelodnevnog programa u gradskim predškolskim ustanovama s najvišim iznosom od 200,00 kn mjesečno. Roditelji djece starije od 3 godine plaćaju najviše 400,00 kn mjesečno. Navedene iznose smanjuju propisane olakšice za samohrane

roditelje, roditelje s dvoje ili više djece koja su smještena u jaslice ili vrtić, invalide Domovinskog rata i obitelji koje su u tretmanu sustava socijalne skrbi.

Senzibilizacija i informiranje

Obzirom na potrebu sustavnog znanstveno-istraživačkog rada, edukacije i senzibilizacije stručne i šire javnosti o području demografije te planiranog i cjelovitog pristupa populacijskoj politici na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini istaknuli bi provedbu sljedeće dvije mjere iz ovog područja:

Poticati demografska istraživanja u postojećim znanstvenim ustanovama

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, nastavilo je provedbu projekta pod nazivom „*Povezanost fertiliteta i sektora zaposlenosti žena u Hrvatskoj*“.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u 2008. godini financiralo sljedeće znanstvene projekte:

- Utjecaj demografskih promjena na gospodarskoj razvoj
- Sociodemografska reprodukcija obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva
- Demografske posebnosti hrvatskog priobalja i otoka
- Demografski aspekti urbano-ruralne polarizacije Hrvatske: Prostorne značajke demografskih-resursa Hrvatske
- Društveno-geografska preobrazba priobalnih ruralnih prostora Sjeverne Dalmacije
- Geografsko vrednovanje prostornih resursa i krških područja Hrvatske
- Urbani sistemi u prostornom razvoju Hrvatske
- Istraživanja migracijskih i etničkih pojava i sistematizacija pojmova
- Djeca, mladi, obitelj i socijalni razvoj Hrvatske

Provoditi medijsku kampanju za promicanje Nacionalne populacijske politike i obiteljskih vrijednosti

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je i u 2008. godini povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji 15. svibnja 2008. godine te u svrhu unaprjeđenja odnosa između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva raspisalo natječaje za dodjelu priznanja „Tvrтка prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“.

S ciljem stvaranja pozitivnog ozračja za provedbu mjera Vlade Republike Hrvatske usmjerenih unaprjeđivanju kvalitete obiteljskog života, obiteljskim centrima te organizacijama civilnog društva i vjerskim zajednicama koje pružaju savjetodavnu potporu trudnicama i mladim roditeljima upućena su pisma s prijedlogom za prigodno obilježavanje Međunarodnog dana obitelji.

Obiteljski centri održali su različita događanja povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji i edukativne radionice i predavanja za djecu i roditelje.

Za potrebe obilježavanja Međunarodnog dana obitelji 2008. godine, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osiguralo je sredstva u iznosu od 28.683,00 kuna.

IV. ZAKLJUČAK

Od 1. siječnja 2007. godine, sukladno Nacionalnoj populacijskoj politici, koja počiva na načelima poštivanja temeljnih ljudskih prava, dragovoljnosti, slobodnog i odgovornog roditeljstva, ravnopravnosti spolova i pozitivnog ozračja prema obitelji, braku i djeci, ostvaruju se ciljevi navedene politike provođenjem brojnih mjera u suradnji s tijelima državne uprave, tijelima i institucijama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnog društva, vjerskim institucijama i organizacijama te interesnim skupinama građana poput sindikata i poslodavaca.

U tom je smislu potrebno ustrajati u skretanju pozornosti široj javnosti na važnost obitelji u društvu. Zatim valja poticati stručne, kulturne i druge institucije, kao i organizacije civilnog društva da svojim aktivnostima pridonose podršci obiteljima u Republici Hrvatskoj, te sukladno ciljevima Nacionalne populacijske politike sustavno unaprjeđivati odnose između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva.

Rok provedbe mjera Nacionalne populacijske politike je od 2007. do 2012. godine, kada se planira, analizom učinaka mjera, utvrditi ukupan učinak usvojenih i provedenih mjera te, sukladno utvrđenom, izvršiti njihovo daljnje redefiniranje, odnosno ciljano usmjeravanje daljnjih ciljeva i aktivnosti.

Financijska sredstva za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike osigurana su u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Napomena: Pojedine mjere nemaju navedene postignute rezultate iz razloga što im je rok provedbe do 2012. godine ili nositelji nisu dostavili traženo izvješće o provedbi.